

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 6 май 2025 г.
(OR. en)

8055/25
ADD 1

Междуетноститутуционално досие:
2025/0093(NLE)

ECOFIN 428
UEM 117
FIN 421
ECB
EIB

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
№ док. Ком.:	COM(2025) 176 final
Относно:	ПРИЛОЖЕНИЕ към РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА за изменение на Решение за изпълнение от 13 юли 2021 г. за одобряване на оценката на плана за възстановяване и устойчивост на Португалия

Приложено се изпраща на делегациите посоченото по-горе приложение към Решение за изпълнение на Съвета за изменение.

ПРИЛОЖЕНИЕ

РАЗДЕЛ 1: РЕФОРМИ И ИНВЕСТИЦИИ В РАМКИТЕ НА ПЛАНА ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ

1. Описание на реформите и инвестициите

А. КОМПОНЕНТ 1: Национална здравна служба

Този компонент на португалския план за възстановяване и устойчивост е насочен към няколко предизвикателства, пред които понастоящем е изправена португалската здравна система по отношение на настоящите и променящите се нужди от здравни грижи и свързаните с тях разходи. На първо място, неблагоприятните демографски тенденции в Португалия, характеризиращи се с ускорено застаряване и последващи нужди от дългосрочни грижи, съвпадат с променящите се модели на заболявания, нарастващата тежест на хроничните и дегенеративните заболявания, както и все по-голямото присъствие на множествена заболяемост. Второ, все още има значителна предотвратима смъртност в Португалия и относително малък брой години живот в добро здраве на 65-годишна възраст. Трето, съществува възможност за поставяне на по-голям акцент върху промоцията на здравето и профилактиката на заболяванията, в съчетание с преодоляване на разпокъсаността на здравните услуги и пропуските в достъпа до здравни грижи. Четвърто, преките плащания за здравни грижи са сред най-високите в ЕС и докладваната финансова тежест на медицинските грижи е относително висока. И накрая, Националната здравна служба на Португалия е изправена пред трудна финансова ситуация от няколко години насам. По-специално Португалия има резултати от повтарящи се спасявания на държавни болници от страна на правителството, което не успя да избегне систематичен цикъл на задлъжнялост на болниците с верижен ефект върху отношенията между веригата на доставки.

Основната цел на компонента е да се укрепи капацитетът за реагиране на Националната здравна служба на Португалия, за да се отговори на демографските и епидемиологични промени в страната, на терапевтичните и технологичните иновации, както и на тенденцията за увеличаване на търсенето на здравни грижи и свързаните с тях разходи. За тази цел компонентът има за цел да укрепи основната роля на първичните здравни услуги в рамките на цялостната структура на националната здравна служба, да увеличи мащаба на дългосрочните услуги и услугите в областта на психичното здраве и да повиши ефективността чрез завършване на реформата на модела на управление на обществените болници и постигане на напредък по отношение на цифровизацията на здравните услуги.

Компонентът подкрепя изпълнението на специфичната за всяка държава препоръка за засилване на цялостния контрол на разходите, ефективността на разходите и подходящото бюджетиране, с акцент върху трайното намаляване на просрочените задължения в болниците (специфична за всяка държава препоръка 1 2019), както и на специфичната за всяка държава препоръка относно укрепването на устойчивостта на здравната система и гарантирането на равен достъп до качествено здравеопазване и дългосрочни грижи (специфична за всяка държава препоръка 1 2020). Компонентът допринася и за изпълнението на специфичните за всяка държава препоръки за насочване на инвестициите към екологичния и цифров преход (специфична за държавата препоръка 3 2020).

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

A.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Реформа RE-r01: Реформа на първичните здравни грижи

Основната цел на реформата е да се засили основната роля на първичните здравни услуги в отговор на здравните нужди на населението в рамките на цялостната архитектура на националната здравна служба. За тази цел реформата е насочена към шест приоритета: i) задълбочаване на капацитета за скрининг и ранна диагностика, а именно на най-честите патологии; ii) укрепване на капацитета за реагиране на първичната медицинска помощ чрез създаване на по-проактивни здравни центрове с разширен портфейл от услуги и области на интервенция, както и по-интегрирани с други равнища на грижи, и чрез адаптиране на процесите към индивидуалните характеристики на всеки потребител и свързания с него начин на живот, намаляване на голямата променливост на клиничните практики (включително по отношение на предписването на извънболнично лечение), подобряване на клиничното насочване между различните нива на здравни грижи и търсене на повишаване на ефективността чрез ограничаване на дублирането на услуги или предоставянето на неефективни, неподходящи грижи или грижи с ниска стойност; iii) коригиране на регионалните и местните асиметрии по отношение на съоръженията и оборудването, налични в първичните здравни услуги; iv) подпомагане на основани на общността ответни действия и създаване на програми за подкрепа на потребителите и техните семейства, по-добро включване на гражданите и общностите, включително чрез завършване на предаването на здравните отговорности от централните към местните органи на управление; v) повишаване на уменията на работната сила в здравния сектор, засилване на мултидисциплинарната работа в екип и увеличаване на броя на специалистите, включително на специалистите; и vi) осъществяване на цифровия преход на Националната здравна служба и използване на нейния потенциал за модернизиране и опростяване на използването на здравните услуги. По този начин тази реформа ще осигури подобрени рамкови условия за свързаните с това инвестиции в първични здравни услуги.

Реформата се състои в прилагането на няколко законодателни и регулаторни мерки с оглед на: i) разширяване на отговорностите и обхвата на намеса на групите здравни центрове, както и типологията на функционалните единици, които ги съставят; ii) преразглеждане на правния режим за организацията и функционирането на функционалните единици, както и на схемата от стимули, които да се предоставят на съставните им елементи; iii) разработване на инструмент за стратификация на риска в подкрепа на клиничното управление във

функционалните звена на групите от здравни центрове; и iv) приключване на прехвърлянето на отговорности в областта на здравеопазването от централната администрация към общините. Ключовият етап и целите, свързани с изпълнението на реформата, трябва да бъдат завършени до 31 декември 2023 г.

Реформа RE-r02: Реформа в областта на психичното здраве

Основната цел на тази реформа е да се подобри психичното здраве в Португалия. За тази цел реформата е структурирана около пет интервенционни оси: i) деинституционализиране на пациенти, пребиваващи в психиатрични болници или в институции от социалния сектор; ii) завършване на националното покритие на местните услуги в областта на психичното здраве в областта на болничните, извънболничните и общностните грижи; iii) разширяване на националната мрежа за интегрирани непрекъснати грижи с акцент върху психичното здраве; iv) реорганизиране на криминалистичните психиатрични услуги; и v) изпълнение на регионалните здравни планове за деменция.

По-конкретно реформата се състои в преразглеждане на действащия Закон за психичното здраве, с който се установяват общите принципи на политиката в областта на психичното здраве в Португалия и урежда задължителното интернализиране на лица с психични разстройства, и на Декрет-закон за психичното здраве, в който се определят ръководните принципи за организацията, управлението и оценката на услугите в областта на психичното здраве. Наред с другото, в тези правни разпоредби се въвеждат следните промени: i) включване в законодателството на принципите на Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания; и ii) увеличаване на автономността и доброто управление на местните услуги в областта на психичното здраве чрез създаването на интегрирани центрове за отговорност. По този начин тази реформа осигурява подобрени рамкови условия за свързаните с това инвестиции в услуги за психично здраве.

Етапните цели, свързани с изпълнението на реформата, трябва да бъдат завършени до 31 март 2023 г.

Реформа RE-r03: Приключване на реформата на модела на управление на държавните болници

Основната цел на реформата е да се повиши ефективността на болниците на Националната здравна служба. За тази цел тя има за цел: i) реформиране на организацията и вътрешното управление на държавните болници; ii) преконфигуриране на болничната мрежа в съответствие с планирането на капацитета по отношение на търсенето на услуги и предлагането на човешки ресурси и инфраструктура; iii) подобряване на връзката с другите елементи на Националната здравна служба, а именно с първичните и психичните здравни грижи, както и с палиативните и интегрираните мрежи за непрекъснати грижи; iv) включване на здравни специалисти и междинни структури в управлението на държавните болници; и v) съсредоточаване на отговорите върху реалните нужди на гражданите от гледна точка на здравето и благосъстоянието.

В договорите за управление се включват обективни показатели за оценка на работата на ръководителите на болници, като се оценяват както качеството на услугата, така и финансовото състояние на държавните болници. Това допринася за осигуряване на съгласуваност с приоритетите на здравната политика на правителството и за по-предсказуемо управление на болничните ресурси, като автономността се съчетава със засилен мониторинг и отчетност. Изпълнението на преработените договори за управление следва да бъде постепенно и приоритетно в зависимост от равнището на ефективност, измерение и географско разпределение на държавните болници. Освен това ролята за мониторинг на министерствата на здравеопазването и на финансите се засилва, за да се гарантира интегриран и съгласуван подход за оценка на резултатите на болниците и своевременно коригиране на отклоненията от одобрените бюджети.

Освен това централизираното закупуване се засилва с оглед на постигането на допълнителни икономии на ефективност, по-специално чрез изпълнение на препоръките от неотдавнашна независима оценка. По-специално централизираното закупуване трябва да се разшири, така че да обхване и медицинското оборудване и изделия. Освен това се планира да се подобри вътрешното управление на държавните болници, по-специално чрез създаването на интегрирани центрове за отговорност и прилагането на основани на резултатите режими на възнаграждение, приложими за звената, свързани с такива центрове. Във връзка с това влиза в сила режим на пълна ангажираност на националната здравна служба за здравните специалисти.

Освен това мярката включва инициативи за препроектиране на болничната мрежа, за да се гарантира по-добра връзка между услугите. По-специално, следва да се доразвият мерките за хоспитализация в домашни условия, за да се предоставят болнични грижи в дома на пациента, в тясна връзка с първичните здравни услуги, националната мрежа от интегрирани услуги за непрекъснати грижи, социалния сектор. Освен това се укрепва лабораторният капацитет на Националната здравна служба за диагностициране на инфекциозни болести.

Изпълнението на реформата приключва до 31 декември 2024 г.

Инвестиция RE-C01-i01: Първични здравни услуги с повече отговори

Целта на това въвеждане е да се разширят първичните здравни услуги и да се засили основната роля на първичните здравни услуги за задоволяване на здравните нужди на населението в рамките на цялостната архитектура на националната здравна служба. Инвестицията се основава на реформата на първичните здравни услуги.

Инвестицията включва следните инициативи:

- Първо, няколко подинвестиции подобряват достъпа, качеството и ефективността на първичните здравни услуги, като по този начин допринасят за завършване на националното покритие на програмите за скрининг и за укрепване на капацитета за ранна диагностика. Те включват: i) разширяване на услугата за скрининг за рак до 341 здравни звена, включително за рак на дебелото черво и ректума и рак на шийката на матката; ii) разширяване на услугата за скрининг за диабетна ретинопатия до 300 здравни отделения; iii) предоставяне на 300 здравни заведения на капацитет за измерване на С-реактивен протеин; iv) оборудване на 300 здравни отделения със спирографи за ранно диагностициране, за наблюдение и лечение на астма, хронична обструктивна белодробна болест и пушене; v) осигуряване на 900 здравни отделения с оборудване за Холтер и амбулаторни услуги за наблюдение на кръвното налягане; vi) разширяване на услугата за консултации по диабетна пещ до 50 здравни отделения; vii) определяне на протоколи за насочване в най-търсените зони за полагане на грижи, а именно офталмология, оториноларингия, ортопедика и урология; и viii) завършване на интегрираната информационна система, която улеснява насочването на пациентите между нивата на здравното обслужване.
- Второ, други подинвестиции са насочени към разширяване на областите на намеса на групите от здравни центрове, като по този начин се увеличава капацитетът за реагиране на това равнище на здравни грижи и се засилва предлагането на медицински специалности чрез укрепване на специализираната и екипната работа в здравните звена. В подробности те включват: i) инсталиране на стоматологични служби в 130 здравни заведения; ii) създаване на 50 интегрирани диагностични центъра (включително поне рентгенови или клинични анализи) в здравните звена; iii) създаване на 18 рехабилитационни услуги в здравните звена (подходящи физически пространства и рехабилитация, мултидисциплинарни и интердисциплинарни екипи); iv) осигуряване на оборудване за 350 здравни отделения (чанта за спешни случаи, дефибрилатор и монитор на жизненоважни знаци) за квалифицирано реагиране при извънредни ситуации (основна животоспасяваща поддръжка); и v) засилване на динамиката на програмата за намаляване на неадекватното и/или предотвратимо използване на спешни здравни услуги.
- Трето, допълнителните подинвестиции предвиждат модернизиране на съоръженията и оборудването на здравните центрове, като се повишава енергийната ефективност. По-конкретно те включват, наред с другото: i) изграждане на 124 нови здравни центъра; ii) обновяване или адаптиране на 347 здравни заведения; и iii) модернизиране на здравното оборудване.
- Четвърто, допълнителните подинвестиции са насочени към подобряване на ответните мерки в близост, с акцент върху грижите в домашни условия и в общността, намеса сред населението, изложено на най-голям риск, и насърчаване на

деинституционализацията и амбулаторните грижи. В подробности те включват: i) предоставяне на здравни центрове на електрически превозни средства в подкрепа на предоставянето на грижи у дома; ii) разширяване на броя на мобилните единици с 34, за да се обхванат регионите с ниска гъстота на населението.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция RE-C01-i02: Национална мрежа за интегрирани непрекъснати грижи и национална мрежа за палиативни грижи

Целта на инвестицията е да се разширят националните мрежи за палиативни и интегрирани непрекъснати грижи по отношение както на болничното, така и на амбулаторното лечение, както и на грижите в домашни условия. Инвестицията се основава на реформата на национална стратегия за приобщаване на хората с увреждания, представена в компонент 3 относно социалните мерки, и е част от стратегията за деинституционализация на Португалия и цялостния стремеж за справяне с неблагоприятните демографски тенденции, пред които е изправена страната.

Инвестицията се състои от структурирана и поетапна програма за предоставяне на финансова подкрепа на организаторите на проекти от публичния, социалния или частния сектор с цел: i) разширяване на националната мрежа за интегрирани непрекъснати грижи с 5 500 легла (в съществуващи или нови звена); ii) създаване на дневни единици за насърчаване на автономността с цел наблюдение на 500 амбулаторни пациенти; iii) създаване на домашни екипи за интегрирани непрекъснати грижи, за да се отговори на 1 000 пациенти у дома (включително оборудване и електрически превозни средства); iv) разширяване на интегрираните мерки в областта на психичното здраве на 1 000 места, в жилища и социално-професионални звена (подкрепа за изграждането на нови ответни мерки или разширяване на съществуващите отговори); v) създаване на до 100 места в домашни екипи за подкрепа на психичното здраве (подкрепа за придобиването на необходимите материални ресурси и електрически превозни средства за дейността на екипите); vi) разширяване на Националната мрежа за палиативни грижи чрез палиативни болнични отделения с ниска сложност, за да се отговори на 400 пациенти; и vii) създаване на до 100 места в общностни екипи за палиативни грижи (подкрепа за придобиването на необходимите материални ресурси и електрически превозни средства за дейността на екипите).

Изпълнението на инвестицията следва да приключи до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C01-i03: Приключване на реформата в областта на психичното здраве и изпълнение на стратегията за деменцията

Целта на инвестицията е да се подпомогне осъществяването на реформата на услугите в областта на психичното здраве, като по този начин се допринесе за разширяване и укрепване на капацитета за реагиране на Националната здравна служба в областта на психичното здраве.

Инвестицията се състои от допълнителни подинвестиции в съоръжения, структури и човешки ресурси, а именно: i) създаване на услуги за настаняване в общността, които позволяват деинституционализация на пациенти, пребиваващи в психиатрични болници или в социалния сектор, включително увеличение с 500 места за грижи за психичното здраве в националната мрежа за интегрирани непрекъснати грижи в областта на грижите за психичното здраве; ii) изграждане на четири болнични отделения в общите болници, премахване на интензивното настаняване в психиатрични болници; iii) създаване на 15 интегрирани центъра за отговорност

с цел преодоляване на пречките пред предоставянето на извънболнични грижи, с по-голяма степен на автономност и отчетност; iv) да се санират 20 съществуващи съоръжения за местни услуги в областта на психичното здраве; v) сформирание на 40 общностни екипа за психично здраве; vi) препроектиране, разширяване и обновяване на криминалистичните психиатрични услуги; и vii) разработване на действия за повишаване на осведомеността и обучение за „изграждане на пътеките на пациентите“ в контекста на деменциите.

За санирането с цел повишаване на енергийната ефективност, което е необходимо за постигане средно на саниране със средна дълбочина, както е определено в Препоръка (ЕС) 2019/786 на Комисията относно санирането на сгради, намаляването на търсенето на първична енергия може да бъде оценено, като се използва методиката, прилагана от ADENE (Португалската агенция по енергетика), ако а) не могат да бъдат издадени сертификати за енергийни характеристики, тъй като не може да бъде определен предмет на сертифициране в съответствие с член 19 от Наредба-закон 101-D/2020, или б) общите разходи са под 5 000 EUR или в) поканата за представяне на оферти е публикувана през 2020 г. или 2021 г. Средното намаление на потреблението на първична енергия се изчислява въз основа на намаленото потребление на енергия за единица мярка.

Изпълнението на инвестицията следва да приключи до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C01-i04: Модернизация и обновяване на болничните зони и оборудване на болниците

Целта на инвестицията е да се санират и построят сгради, предоставящи разнообразни здравни услуги в страната, и да се оборудват болниците, като по този начин се укрепи болничната мрежа и предоставянето на болнични грижи. Целта е да се осигури по-добър достъп до здравни грижи за населението и да се допринесе за намаляване на неравенствата и за социално сближаване.

Инвестицията се състои от:

- изграждане на най-малко 14 сгради за здравни услуги в най-малко 7 местни здравни звена (Unidades Locais de Saúde, ULS), като например хирургически центрове, дневни болнични центрове, центрове за хемодиализа и центрове за стерилизация;
- саниране на най-малко 38 сгради за здравни услуги в най-малко 7 местни здравни звена, като например центрове за спешна помощ, центрове за хемодиализа, центрове за стерилизация и хирургически звена;
- закупуване на оборудване, което да бъде инсталирано в новата болница в Синтра и други болници. Оборудването, което ще бъде инсталирано в новата болница в Синтра и в други болници, включва: клинично, медицинско и високотехнологично оборудване; II) общо оборудване, включително специализирано обзавеждане; и iii) компютърно оборудване.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция RE-C01-i05-RAM: Укрепване на регионалната здравна служба на Мадейра

Целта на тази инвестиция е да се изпълни Стратегическият план за регионалната здравна система на автономна област Мадейра и Регионалната стратегия за насърчаване на психичното здраве.

Инвестицията се състои от две подинвестиции. Първо, тя включва подинвестиции за разширяване, развитие и подобряване на регионалната мрежа за интегрирани непрекъснати грижи, включително чрез обновяване и увеличаване на броя на местата във всички техни типологии в съответствие с принципа на деинституционализация, в сътрудничество с частния и социалния сектор, както и в райони, характеризиращи се с по-остро застаряване на населението и/или по-малко инсталиран капацитет. Второ, тя включва и подинвестиция за укрепване на капацитета за реагиране в областта на психичното здраве и деменциите, свързани със застаряването на населението, включително модернизиране на инфраструктурата и оборудването в заведенията за първична и диференцирана болнична помощ, предоставяне на нови места в болницата на Общността, дневни болнични услуги, създаване на общностни екипи за психично здраве.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция RE-C01-i06: Цифров здравен преход

Тази цел на инвестицията е да се преодолеят пречките, възпрепятстващи цифровия преход в Националната здравна служба, включително липсата на подходящ хардуер и софтуер на разположение на здравните работници, да се засили стандартизацията на информационните

системи в Националната здравна служба и да се подобри опитът на потребителите и достъпът до данни.

Инвестицията се състои от четири подинвестиции. Първо, мрежата за здравни данни се подобрява с цел подобряване на качеството на обслужване и устойчивостта на компютърните системи, налични в Националната здравна служба, улесняване на използването на данни в системите за подпомагане на вземането на решения, осигуряване на оперативна съвместимост между различните информационни системи и спазване на съответните принципи за сигурност. Второ, комуникацията между гражданите и здравните звена се опростява, стандартизира и цифровизира чрез електронни инструменти, като например ориентирана към гражданите платформа и инструменти за дистанционно здравеопазване, за да се увеличи достъпът до здравеопазване. Трето, усъвършенствани и оперативно съвместими инструменти, които са на разположение на здравните специалисти (напр. платформи за дистанционен мониторинг и телерехабилитация, и системи, които подобряват преносимостта на данните между първичната медицинска помощ, болниците и интегрираните заведения за непрекъснати грижи) и съответното обучение в областта на цифровите умения. Четвърто, насърчава се цифровизацията на клиничните досиета с цел извършване на дейности за наблюдение на работата на Националната здравна служба.

Изпълнението на инвестицията приключва до 30 юни 2025 г.

Инвестиция RE-C01-i07-RAM: Цифровизация на регионалната здравна служба на Мадейра

Целта на тази инвестиция е да се насърчи цифровизацията на регионалната здравна служба на Мадейра чрез внедряване на цифрови технологии в подкрепа на качеството и ефективността на здравните услуги и предоставяне на възможности на здравните специалисти и гражданите. Инвестицията се състои от няколко проекта, включително: I) прилагане на цифрови технологии в подкрепа на наблюдението на пациентите, засилване на дистанционните срещи за здравни грижи и телемониторинг на здравословното състояние на гражданите; II) увеличаване на цифровизацията на здравеопазването и подобряване на оперативната съвместимост на информационните системи; подобряване на достъпа на гражданите до здравна информация и здравни услуги чрез цифрови средства; и iv) обучение на гражданите и заинтересованите страни за използване на цифрови здравни ресурси в областта на здравеопазването.

Изпълнението на инвестицията следва да приключи до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C01-i08-RAA: Цифрова болница на Азорските острови

Целта на инвестицията е да се увеличи предлагането на здравни грижи и да се гарантира по-добър достъп до здравеопазване на Азорските острови чрез цифровизация на регионалните здравни услуги.

Инвестицията се състои в създаване на електронно здравно досие за всеки гражданин, повишаване на оперативната съвместимост на информационните системи, за да се даде възможност за обмен на клинична информация между здравните специалисти, подобряване на достъпността на здравните грижи на най-изолираните острови без болница чрез провеждане

на консултации в областта на телемедицината и осигуряване на необходимия хардуер, софтуер и информационни системи.

Изпълнението на инвестицията приключва до 30 септември 2025 г.

Инвестиция RE-C01-i09: Универсална система за активна поддръжка на живота

Целта на инвестицията е да се насърчи физическото и емоционалното благосъстояние в Португалия чрез увеличаване на ниските нива на физическа активност в страната и допринасяне за по-добра профилактика на заболяванията и управление на тежестта на незаразните болести.

Инвестицията се състои от: национална кампания и технологична платформа за насърчаване на физическата активност, повишаване на осведомеността на гражданите относно ползите от редовната физическа активност на всички възрасти, предписване на упражнения в зависимост от техните способности и насърчаване на възприемането на по-здравословен начин на живот; разширяване на училищния спорт, така че да обхване общността, чрез насърчаване на активната мобилност от по-ранна възраст и през целия живот, както и спорта в контекста на семейството; и iii) насърчаване на практикуването на физическа активност на работното място, насърчаване на прилагането на мерки и програми, както и осигуряване на пространства и оборудване за практикуването на физическа активност.

Изпълнението на инвестицията приключва до 30 септември 2025 г.

Инвестиция RE-C01-i10: Програма за модернизиране на технологиите на NHS

Целта на тази инвестиция е да се подобри технологичният парк на националната здравна служба (NHS), допринасящ за подобряването на здравните услуги.

Тази инвестиция ще гарантира закупуването на тежко медицинско оборудване за болниците на NHS, включително закупуването на тежко медицинско оборудване, което да бъде инсталирано в болниците в Лисабон и регион Vale do Tejo. въз основа на доклад, одобрен от Министерството на здравеопазването, в който се посочват нуждите от оборудване на тези болници в следните категории: ангиографски системи, скенери за компютърна томография с емисия на единичен фотон, скенери за позитрон-емисионна томография, системи за магнитно-резонансно изобразяване, скенери за компютърна томография, линейни ускорители и хирургични роботи.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция RE-C01-i11-RAA: Модернизиране и преквалификация на Регионалната здравна служба

Целта на тази инвестиция е да се укрепи и модернизира регионалната здравна служба на Азорските острови, като се обхване мрежата от непрекъснати и палиативни грижи. Целта на

тази инвестиция е да се даде възможност за по-модерно, ефикасно и хуманно предоставяне на здравни грижи.

Инвестицията включва:

- i) Изграждане на два нови здравни центъра и обновяване на един здравен център;
- ii) Придобиване на 94 електрически автомобили за предоставяне на домашни грижи;
- iii) Придобиване на 656 единици оборудване за услуги за здравни грижи;
- iv) Модернизиране на здравната телефонна линия на Азорските острови;
- v) Придобиване на 21 линейки за спешна помощ;
- vi) Създаване на осем нови места за непрекъснати грижи, палиативни грижи или услуги за наблюдение.

Очаква се тази мярка да не нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземе предвид описанието на мярката и стъпките за смекчаване, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки съгласно принципа за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01). По-специално, за да се гарантира съответствие с техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01), превозните средства, машините и оборудването, които трябва да бъдат закупени, са с нулеви емисии. Когато не съществуват алтернативи с нулеви емисии, превозните средства, машините и оборудването, които ще бъдат закупени, трябва да представляват най-добрите налични равнища на екологични показатели в сектора.

Проверката приключва не по-късно от 30 юни 2026 г.

А.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиrowъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
1.1	RE-C01-r01	M	Влизане в сила на правни актове в областта на първичната медицинска помощ	Влизане в сила на преразгледаните правни актове				B. 2	2023	Преразглеждане на правните актове в областта на първичните здравни грижи, а именно: i) законодателството, което е в основата на функционалните звена на центровете за първична медицинска помощ (включително Декрет-закон № 73/2017 за семейните здравни звена модел Б, Правителствено постановление № 1368/2007, правилата и модела на възнаграждение на семейните здравни звена модел Б и свързания с него правен акт, както и правните актове, които са в основата на функционирането на други видове звена за първична медицинска помощ); и ii) законодателството в подкрепа на групите здравни центрове (включително правните актове в основата на групите здравни центрове, а именно Декрет-закон № 28/2008).
1.2	RE-C01-r01	T	Предоставяне на достъп до инструмента за стратификация на риска в подкрепа на клиничното управление във функционалните звена на групите от здравни центрове		Брой	0	1 000	B. 4	2023	Брой на функционалните единици на здравните центрове, които получават достъп до информацията от инструмента за стратификация на риска, обхващащ регистрираните потребители. Инструментът за стратификация на риска дава възможност за проактивна намеса при популации с по-висок клиничен риск и социална уязвимост, като се гарантират основани на населението програми за скрининг и ранна диагностика в цялата страна, както и своевременно лечение и подходящо проследяване на потребителите, които страдат от най-често срещани заболявания (сърдечносъдови, диабет, рак, респираторни, психични и ортоартикуларни).
1.3	RE-C01-r01	T	Приключване на процеса на децентрализация на отговорностите в областта на здравеопазването в общините		Брой	0	201	B. 4	2022	Брой на новите общини, в които процесът на децентрализация на отговорностите в областта на здравеопазването е приключил в съответствие с Наредба-закон № 23/2019 от 30 януари чрез подписването на извешие за прехвърляне от Министерството на здравеопазването, регионалните здравни администрации и общините. Прехвърлянето на отговорности обхваща по-специално: i) участието на

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
										общините в планирането, управлението и инвестиционните решения на отделенията за първична медицинска помощ и подразделенията за намеса в пристрастяващо поведение и зависимости, по-специално в тяхното изграждане, оборудване и поддръжка; управление, поддръжка и съхранение на друго оборудване, свързано с първичните здравни грижи; управление на здравните работници в категорията на оперативния асистент на функционалните звена на групите от здравни центрове и подразделенията за намеса при пристрастяващо поведение и зависимости, които интегрират Националната здравна служба; управление на услугите за логистична подкрепа на групи от здравни центрове.
1.4	RE-C01-r02	M	Влизане в сила на новия декрет-закон за психичното здраве, в който се определят принципите за организацията на услугите в областта на психичното здраве	Влизане в сила на новия декрет-закон за психичното здраве				B. 4	2021	Новият декрет-закон отразява предложенията за изменения, направени от работната група, създадена с Правителствено постановление № 6324/2020 от 15 юни, изменено с Правителствено постановление № 11485/2020 от 20 ноември, с оглед определяне на принципите за организация на услугите в областта на психичното здраве.
1.5	RE-C01-r02	M	Влизане в сила на новия Закон за психичното здраве, който определя принципите, свързани с правата на лицата с психични заболявания, и урежда задължителното хоспитализиране или лечение	Влизане в сила на новия закон за психичното здраве				T1 Г.	2023	Новият закон за психичното здраве отразява предложенията за изменения, направени от работната група, създадена с Правителствено постановление № 6324/2020 от 15 юни, изменено с Правителствено постановление № 11485/2020 от 20 ноември, с оглед установяване на принципите, свързани с правата на хората с психични заболявания, и регламентиране на задължителната хоспитализация или лечение.
1.6	RE-C01-r03	M	Влизане в сила на новия шаблон за договор за управление	Влизане в сила на новия шаблон за договор за управление				B. 2	2022	Влизане в сила на новия образец на договор за управление чрез съвместно одобрение от министерствата на здравеопазването и финансите. Новият образец се спазва от всички бъдещи договори за управление, които трябва да бъдат подписани от всички публични управители на държавни

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
										предприятия в системата на здравеопазването, за да се засили отчетността и да се насърчат практиките за управление, основани на резултатите.
1.7	RE-C01-r03	M	Влизане в сила на новия план за счетоводно управление на Националната здравна служба	Влизане в сила на новия план за счетоводно управление				T1 Г.	2024	Създаване на план за счетоводно управление на Националната здравна служба с цел събиране на национално равнище на информация за разходите, доходите и резултатите от болничните услуги, като по този начин се подобри разпределението на ресурсите в Националната здравна служба, сравнителен анализ и определяне на областите за подобряване на оперативната ефективност на здравните заведения. Новият план за управленско счетоводство се разпространява чрез нормативно циркулярно писмо от централната администрация на здравната система.
1.8	RE-C01-r03	T	Създаване на нови интегрирани центрове за отговорност в болниците на Националната здравна служба		Брой	0	10	B. 4	2022	Създаване на нови интегрирани центрове за отговорност в болниците на Националната здравна служба с цел: подобряване на достъпа до здравни услуги, както и на тяхното качество и ефективност; укрепване на клиничното управление, автономността и отчетността на здравните услуги; да насърчават здравните специалисти да продължат да работят в държавните болници; IV) поделение на рисковете и ползите между здравните служби и болниците; V) оценява мисията на всяка здравна служба и болница в регионалния и националния контекст на Националната здравна служба.
1.9	RE-C01-r03	T	Създаване на нови интегрирани центрове за отговорност в болниците на Националната здравна служба		Брой	10	25	B. 2	2024	Създаване на нови интегрирани центрове за отговорност в болниците на Националната здравна служба с цел: подобряване на достъпа до здравни услуги, както и на тяхното качество и ефективност; укрепване на клиничното управление, автономността и отчетността на здравните услуги; да насърчават здравните специалисти да продължат да работят в държавните болници; IV) поделение на рисковете и ползите между здравните служби и болниците; V) оценява мисията на всяка здравна служба и болница в регионалния и националния контекст на Националната здравна служба.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
1.10	RE-C01-r03	T	Засилване на мерките за хоспитализация в домашни условия в болниците на Националната здравна служба		Брой	0	5 000	B. 4	2024	Увеличаване на капацитета за реагиране при хоспитализация в домашни условия, като се даде възможност за предоставяне на здравни услуги у дома за ограничен период от време, в тясна връзка с първичните здравни услуги, националната мрежа за интегрирани непрекъснати грижи, измерена чрез броя на новите случаи на хоспитализация в домашни условия (определени като набор от грижи, предоставени през периода, през който пациентът е под ръководството на центъра за хоспитализация в домашни условия, който протича без прекъсване от датата на приемане до датата на изписване, с изключение на деня на изписване).
1.11	RE-C01-r03	M	Влизане в сила на плана за действие за укрепване на централизираните механизми за закупуване на лекарства	Влизане в сила на плана за действие за укрепване на централизираните механизми за закупуване на лекарства				B. 2	2024	Влизане в сила на плана за действие за укрепване на централизираните механизми за закупуване на лекарства, за изпълнение на препоръките от независимата оценка на централизираните обществени поръчки за лекарства в Португалия, извършена от Австрийския национален институт по общественото здраве в рамките на Програмата за подкрепа на структурните реформи.
1.12	RE-C01-r03	M	Влизане в сила на новия режим на работа за отдаденост в Националната здравна служба	Влизане в сила на новия режим на пълна ангажираност				T1 Г.	2023	Нов режим на всеотдайна работа за здравните специалисти в Националната здравна служба, включващ подходящи механизми за организиране на работното време и таблиците за възнагражденията.
1.13	RE-C01-i01	M	Влизане в сила на условията за обозначаване на спешни случаи, проверени в бяло, синьо или зелено в болнични услуги за спешна помощ, за други видове здравни услуги, включително първични здравни услуги	Влизане в сила на термини за позоваване на спешни случаи				T1 Г.	2022	Влизане в сила на процедурите и административните правила на процеса на насочване за потребители със спешни случаи, проверени в бяло, синьо или зелено в болнични услуги за спешна помощ за други видове здравни грижи, а именно за първични здравни услуги, с пряко планиране на срещите.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
1.15	RE-C01-i01	T	Изграждане на нови здравни звена		Брой	0	124	B. 2	2026	Брой на изградените нови здравни звена. Търсенето на първична енергия в новите сгради е най-малко с 20 % по-ниско от изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия.
1.16	RE-C01-i01	M	Завършване на националното покритие на програмите за скрининг и ранна диагностика в областта на първичните здравни грижи	Приключване на обхвата на програмите за скрининг и ранна диагностика в областта на първичните здравни грижи				T1 Г.	2026	Постигането на този ключов етап включва: I) предоставя услуги за скрининг за рак на дебелото черво и ректума и рак на маточната шийка в 341 здравни звена; II) въвеждане на скринингова услуга за диабетна ретинопатия в 300 здравни заведения; III) помощни изпити на Холтер и амбулаторно наблюдение на кръвното налягане в 900 функционални единици; оборудване на 300 здравни отделения със спирографи за ранно диагностициране, за наблюдение и лечение на астма, хронична обструктивна белодробна болест и пушене; и v) предоставяне на 300 здравни звена на капацитет за измерване на С-реактивен протеин.
1.17	RE-C01-i01	M	Увеличаване на капацитета за реагиране на първичните здравни центрове и разширяване на техните области на намеса	Доклад относно увеличаването на капацитета за реагиране на първичните здравни центрове и разширяването на техните области на намеса				B. 2	2026	Постигането на този ключов етап включва: разширяване на консултациите по диабет до 50 здравни отделения; II) инсталиране на стоматологични кабинети в 130 здравни заведения; създаване на 50 интегрирани диагностични центъра (с нискокомплексни допълнителни средства за диагностика и терапия, рентгенови и клинични анализи) в здравните звена; IV) създаване на услуги за придвижване и рехабилитация в 18 здравни заведения; V) осигуряване на оборудване (чанта за спешни случаи, дефибрилатор и монитор на жизненоважни знаци) за квалифицирана реакция при извънредни ситуации (основна животоспасяваща помощ) на 350 здравни отделения; VI) протоколи за насочване в най-търсените зони за полагане на грижи, а именно офталмология, оториноларингия, ортопедика и урология.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
1.18	RE-C01-i01	M	Обновяване на здравни заведения и оборудване, за да се гарантират достъпност, качество и условия на безопасност в първичните здравни центрове	Доклад относно обновяването на здравни заведения и оборудване				B. 2	2026	Постигането на този ключов етап включва: и) обновяване или адаптиране на 347 здравни заведения; и ii) модернизиране на здравното оборудване.
1.19	RE-C01-i01	M	Укрепване на грижите в общността, домашната и общностната намеса	Доклад относно укрепването на грижите в общността, домашната и общностната намеса				B. 2	2026	Постигането на този ключов етап включва: предоставяне на най-малко 770 електрически превозни средства в подкрепа на предоставянето на домашни грижи от здравни центрове; и ii) увеличаване на броя на новите мобилни единици с поне още 34, за да се обхванат регионите с ниска гъстота на населението. Регионите с ниска гъстота включват изброените в Deliberação 55/2015 da CIC Portugal 2020 (Решение на CIC Portugal 2020) от 01 юли 2015 г., преразгледано от Deliberação 20/2018 da CIC Portugal 2020 от 12 септември 2018 г.
1.20	RE-C01-i02	M	Влизане в сила на регламента относно отпускането на финансова подкрепа от регионалните здравни органи	Влизане в сила на регламента относно отпускането на финансова подкрепа				T1 Г.	2022	Влизане в сила на регламента относно отпускането на финансова подкрепа от регионалните здравни органи, в който се определя моделът на управление на програмата и съответните изисквания на заявителите.
1.21	RE-C01-i02	T	Укрепване на капацитета за реагиране на националните мрежи за интегрирани непрекъснати грижи и палиативни грижи в болничните и извънболничните грижи		Брой	0	7 400	B. 4	2025	Укрепване на капацитета за реагиране на националните мрежи за интегрирани непрекъснати грижи и палиативни грижи в болничните и извънболничните грижи чрез създаването на следните нови места: нови 5 500 болнични легла в националната мрежа от интегрирани услуги за непрекъснато полагане на грижи в рамките на общата мрежа; нови 500 места в дневните отделения за насърчаване на автономността в рамките на националната мрежа от интегрирани услуги за непрекъснато полагане на грижи; III) нови 1 000 места в интегрирани услуги за непрекъснати грижи в областта на психичното здраве; и iv) нови 400 болнични места с ниска сложност в националната мрежа от услуги за палиативни грижи.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
										Тези нови сгради трябва да имат потребление на първична енергия с най-малко 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия.
1.22	RE-C01-i02	T	Укрепване на капацитета за реагиране на националните мрежи за интегрирани непрекъснати грижи и палиативни услуги за полагане на грижи в домашни условия		Брой	0	1 200	B. 2	2024	Укрепване на капацитета за реагиране на националните мрежи за интегрирани непрекъснати грижи и палиативни услуги за полагане на грижи в домашни условия чрез: I) регистрация в платформата SI RNCCI на 1 000 нови места в интегрирани екипи за постоянни домашни грижи; II) регистрация в платформата SI RNCCI на 100 нови места в екипите за подкрепа в домовете за психично здраве и iii) договори и решения на местните здравни звена за създаване на екипи, необходими за осигуряване на 100 нови места в подкрепа на палиативни грижи в общността.
1.23	RE-C01-i03	T	Обновяване на съдебно-психиатричните отделения и оборудване		Брой	0	3	B. 4	2025	Изграждане на нова криминалистична психиатрична единица (Sobral Cid) и обновяване на две други отделения (Лисабонски психиатричен болничен център и болница „Magalhães Lemos“)
1.24	RE-C01-i03	M	Разработване на дейности за повишаване на осведомеността и обучение за „изграждане на пътеки за пациентите“ в контекста на деменциите	Доклад относно разгръщането на нови дейности за повишаване на осведомеността и обучение и тяхното разработване				B. 4	2022	Дейности за повишаване на осведомеността и обучение в областта на деменциите за цел подкрепа на реформите в социалните и здравните услуги, насочени към персонала на социалните и здравните услуги или към други субекти, които работят с широката общественост в областта на социалните и здравните политики, както и към ползвателите на социални и здравни услуги.
1.25	RE-C01-i03	M	Приключване на укрепването на мрежата за грижи за психичното здраве	Доклад относно приключването на всички описани инициативи за				B. 4	2025	Приключване на всички интервенции, определени за укрепване на мрежата за грижи за психичното здраве, включително: и) създаване на четири нови звена за хоспитализация в болниците с общо предназначение; II) създаване на 15 интегрирани центъра за отговорност

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
				укрепване на мрежата за грижи за психичното здраве						в областта на услугите в областта на психичното здраве; III) обновяване на 20 от съществуващите местни услуги в областта на психичното здраве; създаване на 500 места за нуждите на институционализирани лица с хронични психични заболявания; модернизиране на три криминалистични психиатрични съоръжения и оборудване; VI) изграждане на три единици за жилищен преход в областта на криминалистиката; и vi) сформирание на 40 общностни екипа по психично здраве. То включва използването на безвъзмездни средства в размер на 58 507 675 EUR под формата на саниране с цел повишаване на енергийната ефективност, за да се постигне средно поне средно равнище на саниране на дълбочина, както е определено в Препоръка (ЕС) 2019/786 на Комисията относно санирането на сгради.
1.40	RE-C01-i04	M	Подписване на договора за управление на изграждането на болницата в Източен Лисабон	Подписване на договора за управление на изграждането на болницата в Източен Лисабон, подписан от публичните органи и SPV				B. 3	2023	Подписване на договора за управление от ARSLVT и дружеството със специално предназначение (SPV) за изграждането на болницата в Източен Лисабон. Договорът отразява условията, свързани с обхвата на услугите (проектиране, строителство, финансиране, поддръжка на инфраструктурата, доставка и поддръжка на общото оборудване на сградата) и срока на действие. Договорът включва и клауза, в която се посочва, че търсенето на първична енергия в новите сгради е най-малко с 20 % по-ниско от изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия.
1.26	RE-C01-i04	M	Изграждане и обновяване на сгради и оборудване за услуги за здравни грижи за болници	Изграждане и обновяване на сгради и оборудване за здравни услуги за болници				B. 2	2026	1) закупуване на болнично оборудване за новата болница в Синтра и други болници с общо 119 283 988 EUR безвъзмездна помощ, а именно клинично/медицинско и високотехнологично оборудване; общо оборудване, което включва мебели, приспособени към задачите, които трябва да се изпълняват в различни помещения, и което е лесно за почистване и ергономично проектирано; и компютърно оборудване. 2) изграждане на най-малко 14 сгради за здравни услуги в поне 7 местни здравни единици и саниране на

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
										най-малко 38 сгради за здравни услуги в най-малко 7 местни здравни звена, както е посочено в описанието на мярката. Тези нови сгради трябва да имат потребление на първична енергия с най-малко 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия.
1.27	Инвестиция RE-C01-i05-RAM:	T	Увеличаване на броя на наличните места в системата на регионалната здравна служба на Общностната болница на Мадейра		Брой	0	1 500	B. 2	2026	Укрепване на капацитета за реагиране на регионалната здравна служба на Мадейра чрез увеличаване на броя на наличните места в болничната система на Общността, като по този начин се дава възможност за предоставяне по домовете на здравни услуги в тясна връзка с първичните здравни грижи и други услуги.
1.28	Инвестиция RE-C01-i05-RAM:	T	Създаване на общностни екипи за психично здраве в регионалната здравна служба на Мадейра		Брой	0	7	B. 2	2024	Създаване на общностни екипи за психично здраве чрез решения на регионалните здравни служби.
1.29	Инвестиция RE-C01-i05-RAM:	M	Внедряване на системата за класификация, функционалния профил и системата за насочване на потребителите за регионалния модел на Мадейра за интегрирани услуги за непрекъснато полагане на грижи	Доклад за внедряването на системата за класификация, функционалния профил и системата за насочване на потребителите				B. 4	2021	Внедряване на системата за класификация, функционалния профил и системата за насочване на потребителите с оглед укрепване на регионалния модел на Мадейра за интегрирани услуги за непрекъснато полагане на грижи, както и неговата координация и техническо управление.
1.30	Инвестиция RE-C01-i05-RAM:	T	Увеличаване на броя на местата в интегрираните услуги за непрекъснати грижи в регионалната здравна служба на Мадейра		Брой	0	1 080	B. 2	2026	Брой на новите и обновените места, създадени в рамките на интегрирани непрекъснати услуги за полагане на грижи в регионалната здравна служба на Мадейра, измерен по отношение на нови и обновени легла, в общ обхват (включително в възстановителни, средносрочни и рехабилитационни звена и звено за дългосрочни и поддържащи услуги), психично здраве и педиатрични услуги. Това включва използването на подкрепа под формата на безвъзмездни средства i) за

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
										изграждане на нова здравна инфраструктура, чието потребление на първична енергия трябва да бъде най-малко с 20 % по-ниско от изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия; и ii) извършване на саниране с цел повишаване на енергийната ефективност.
1.31	Инвестиция RE-C01-i05-RAM:	T	Обновяване на първичните здравни услуги в регионалната здравна служба на Мадейра		Брой	0	16	B. 2	2026	Брой на обновените заведения за първична медицинска помощ в регионалната здравна служба на Мадейра.
1.32	RE-C01-i06	T	Модернизиране на местните мрежи за информационни технологии		%	0	90	B. 4	2022	Процент на модернизирани местни информационни технологични мрежи в Националната здравна служба, организирани и прилагани от структурата за споделени услуги на Министерството на здравеопазването, която по този начин ще може да работи в рамките на новия модел на единни комуникации (Voice over Internet Protocol).
1.33	RE-C01-i06	T	Въвеждане на функционалности за дистанционно здравеопазване и телемониторинг		%	0	15	B. 4	2022	Процент на потребителите с достъп до нови функции за дистанционно здравеопазване и телемониторинг, които дават възможност за предоставяне на здравни услуги от разстояние, като по този начин се увеличават равнищата на достъп до здравни грижи и участието на гражданите в процеса на събиране и лечение на информация от разстояние.
1.34	RE-C01-i06	T	Прилагане на административни модули за информационни технологии, основни клинични модули и клинични модули за спешни случаи		%	0	15	B. 2	2025	Процент на здравните специалисти с достъп до интегрирани модули на информационните технологии, основни клинични модули и клинични модули за спешни случаи за: и) записване и консултиране с клинична информация в рамките на първичното, болничното и продължаващото здравно обслужване, за да се гарантира наличието и интегрирането на здравна информация, както и да се осигури по-голяма безопасност за потребителите и здравните специалисти; и ii) спешна помощ, регистър на медицинските сестри и дистанционен мониторинг на здравните услуги.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиrowъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
1.35	Инвестиция RE-C01-i07-RAM:	T	Ново компютърно оборудване за регионалната здравна служба на Мадейра		Брой	0	3 600	B. 4	2025	Брой на новото компютърно оборудване за регионалната здравна служба на Мадейра с цел наблюдение и осигуряване на по-голяма близост до потребителите на регионалната здравна служба на Мадейра, насърчаване на намаляването на риска от грешки, както и насърчаване на ефективността и бързия достъп до данните на потребителите.
1.36	Инвестиция RE-C01-i08-RAA:	T	Подобрен достъп до потребителския портал на регионалната здравна служба на Азорските острови		Брой	0	25 000	B. 3	2025	Брой допълнителни индивидуални потребители годишно, които имат достъп до потребителския портал на регионалната здравна служба на Азорските острови, благодарение на разширяването на цифровите здравни услуги и наличната в тях медицинска информация.
1.37	Инвестиция RE-C01-i08-RAA:	T	Въвеждане на срещи по телемедицина в регионалната здравна служба на Азорските острови		Брой	0	1 000	B. 3	2024	Брой годишни срещи по телемедицина в служби за първична медицинска помощ и с медицински специалисти в регионалната здравна служба на Азорските острови.
1.38	RE-C01-i09	T	Приключване на изпълнението в училищата на програмите „Училищна спортна общност „и „Училищен спорт на ухо“		Брой	0	1980	B. 3	2025	Брой комплекти за велосипеди, включващи велосипеди с различни размери, доставени в училища с втори цикъл с цел преподаване на велосипед на ученици, както и комплекти с велосипеди за възрастни, доставени на обществени училища в рамките на програмата „Училища за спортна общност“
1.39	RE-C01-i09	M	Стартиране на националната кампания за универсална система за активна поддръжка на живота и свързаната с нея технологична платформа	Нови комуникационни канали и платформа в действие за националната кампания за универсална система за активна поддръжка на живота				B. 3	2025	Стартиране на национална кампания за универсална система за активна подкрепа на живота и свързаната с нея технологична платформа, за да се повиши осведомеността на гражданите относно ползите от редовната физическа активност на всички възрасти и в зависимост от техните способности, с цел да се насърчи възприемането на по-здравословен начин на живот.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
1.41	RE-C01-i10	M	Одобряване на доклада, в който се посочват нуждите на Националната здравна служба от тежко медицинско оборудване	Одобряване на доклада				B. 3	2023	Одобряване на доклада от Министерството на здравеопазването, в който се посочват нуждите на болниците на Националната здравна служба от тежко медицинско оборудване. В този доклад се посочва както необходимостта от закупуване на този вид оборудване за първи път, така и необходимостта от подмяна на съществуващото тежко медицинско оборудване.
1.42	RE-C01-i10	T	Закупуване на тежко медицинско оборудване		Брой	0	19	B. 4	2024	Брой на тежкото медицинско оборудване, закупено за болниците от Националната здравна служба в съответствие с нуждите, установени в доклада, както е посочено в етап 1.41.
1.43	RE-C01-i10	T	Закупуване на тежко медицинско оборудване		Брой	19	124	B. 2	2026	Брой на тежкото медицинско оборудване, закупено за i) болници на NHS в съответствие с нуждите, установени в доклада, както е посочено в етап 1.41, и ii) което трябва да бъде инсталирано в болниците в континенталната част на страната.
1.44	Инвестиция RE-C01-i11-RAA:	T	Модернизиране на регионалната здравна служба на Азорските острови					B. 2	2026	i) Изграждане на два нови здравни центъра и обновяване на един здравен център; ii) Придобиване на 94 електрически автомобила за предоставяне на домашни грижи; iii) Придобиване на 656 единици оборудване; iv) Модернизиране на здравната линия на Азорските острови; v) Придобиване на 21 линейки за спешна помощ; vi) Създаване на осем нови места за непрекъснати грижи, палиативни грижи или услуги за наблюдение. Тези нови сгради трябва да имат потребление на първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия.

A.3. Описание на реформите и инвестициите за заема

Инвестиция RE-C01-i12: Изграждане на болницата в Източен Лисабон

Целта на инвестицията е да допринесе за изграждането на болницата в Източен Лисабон. Целта е да се осигури по-добър достъп до здравни грижи за значителна част от населението.

Инвестицията се състои в изграждането на част от болницата в Източен Лисабон:

- i) Инфраструктурата на системата на сеизмичната база Изграждане на сградата в парцел А;
- ii) Сграда в парцел Б, който е посветен, наред с другото, на административни области, психично здраве, физическа и рехабилитационна медицина; както и
- iii) Изграждане в парцел В, посветен, наред с другото, на научните изследвания и образованието.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

А.4. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на заема

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
1.45	RE-C01-i12	М	Изграждане на болница в Източен Лисабон	Изграждане на част от болницата в Източен Лисабон				В. 2	2026	Изграждане на част от болницата в Източен Лисабон, а именно: i) Инфраструктурата на системата на сеизмичната база Изграждане на сградата в парцел А; ii) Сграда в парцел Б; iii) Сграда в парцел С. Потреблението на първична енергия в парцели Б и В трябва да е най-малко с 20 % по-ниско от изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия.

Б. КОМПОНЕНТ 2: Настаняване

Този компонент на португалския план за възстановяване и устойчивост е насочен към предизвикателствата, свързани със структурния недостиг на постоянни и временни решения за жилищно настаняване за най-уязвимите групи както в континентална Португалия, така и в автономните региони на Азорските острови и Мадейра, като същевременно допринася непряко за укрепването на системата за социална закрила. Обществените жилища представляват едва 2 % от общия брой жилища в Португалия и се считат за недостатъчни за посрещане на нуждите на най-нуждаещите се и изложени на риск от социално изключване.

Основните цели на съставката са: i) увеличаване на предлагането на социални жилища на достъпни цени (включително посрещане на други свързани нужди, като например липса на основна инфраструктура и оборудване, нездравословни и несигурни места за пребиваване, несигурност или липса на договорни връзки, пренаселеност или неадекватност на жилищата за специалните нужди на жителите с увреждания или с намалена подвижност); ii) създаване на национален обществен отговор на спешни и временни нужди от настаняване, произтичащи от неочаквани или непредвидими събития като природни бедствия, пожари, пандемии, миграционни движения, молби за убежище или ситуации на непосредствен риск, като домашно насилие, трафик на хора, риск от изселване и други; и iii) да се увеличи предлагането на студентски жилища на достъпни цени. Инвестициите в компонента включват строителство на нови жилища и рехабилитация на съществуващи такива.

Компонентът допринася за отговоряне на специфични препоръки за държавата, издадени за Португалия в рамките на европейския семестър през 2019 г. и 2020 г., и по-специално: Подобряване на ефективността и адекватността на мрежата за социална сигурност (специфична за всяка държава препоръка 2 2019); Гарантиране на достатъчна и ефективна социална закрила и подпомагане на доходите (специфична за всяка държава препоръка 2 2020); и увеличаване на броя на завършилите висше образование, по-специално в областта на науката и информационните технологии (чрез инвестиции за студентско настаняване) (специфична за всяка държава препоръка 2 2019). Компонентът също така допринася за изпълнението на специфичната за всяка държава препоръка, свързана с климатичния преход (специфична за държавата препоръка 3 2020). Компонентът също така допринася за прилагането на няколко принципа на Европейския стълб на социалните права (ЕССП), като например: А. На нуждаещите се следва да се предоставя достъп до социално жилищно настаняване или жилищно подпомагане с добро качество. „Уязвимите лица имат право на подходяща помощ и защита срещу принудително изселване“ (ЕССП 19.б); „На бездомните хора следва да се предоставят подходящ подслон и услуги с цел да се насърчи тяхното социално приобщаване“ (ЕПСР 19.с) „Социална закрила“ (ЕССП 12 г.); „Приобщаване на хората с увреждания“ (ЕССП 17 г.); „Достъп до основни услуги“ (ЕССП 20); „Образование, обучение и учене през целия живот: Всеки има право на достъп до качествено и приобщаващо образование, обучение и учене през целия живот с цел да поддържа и придобива умения, които му дават възможност да участва пълноценно в обществото и успешно да осъществява преходи на пазара на труда. Екологичните измерения също се включват, по-специално чрез насърчаване на ново строителство с високи стандарти за енергийна ефективност.

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

Б.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Реформа RE-r04: Национален план за спешно и временно жилищно настаняване

Целта на реформата е да се създаде национална публична мрежа, която да отговори на спешните и временни жилищни нужди като част от подновяването на жилищните политики в Португалия, с цел да се защитят и овластят определените целеви групи и да се насърчи социалното приобщаване и борбата с неравенствата.

Реформата се състои в създаването на структуриран и междусекторен отговор за хората, нуждаещи се от решения за спешно или временно настаняване, и разработва необходимата правна и регулаторна рамка за установяване на модела на управление на инвестиция RE-C02-i02 (Национални безвъзмездни средства за извънредни ситуации и временно настаняване) и установява методологии за обозначаване и насочване към настаняване и социална подкрепа за подпомаганите лица.

Изпълнението на реформата трябваше да приключи до 30 юни 2021 г.

Инвестиция RE-C02-i01: Програма за подкрепа на достъпа до жилищно настаняване

Целта на инвестицията е да се гарантира достойно и подходящо жилищно настаняване за семействата с най-големи нужди и за най-уязвимите групи.

Инвестицията се състои в осигуряване на социално жилищно настаняване или предоставяне на финансова подкрепа за саниране или строителство на определените целеви групи, които нямат финансовия капацитет да гарантират адекватността на собствените си жилища, за най-малко 20 209 домакинства до 2026 г. Инвестициите се състоят в изграждането на нови сгради или ремонта на съществуващи жилища, както и в придобиването на сгради или отдаването под наем на сгради за преотдаване под наем.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция RE-C02-i02: Национални безвъзмездни средства за извънредни ситуации и временно настаняване

Целта на тази инвестиция е да се осигури временно или спешно настаняване на уязвимите групи от населението в континентална Португалия. Планираните интервенции се определят от следните рискове или социални извънредни ситуации: непредвидими или извънредни събития, необходимост от спешно настаняване и овластяване на лица, които са временно лишени от жилищно настаняване, включително жертви на домашно насилие, жертви на трафик на хора, лица под международна закрила, бездомни лица; извънредни и надлежно обосновани нужди от спешно и временно настаняване на лица, изложени на непосредствен и реален риск да останат без настаняване или в процес на деинституционализация; нужди от настаняване, временни и необходими за обществен интерес, на държавни служители и служители.

Инвестицията се състои от създаването на 2 000 места за спешно настаняване, както и 840 жилищни единици за силите за сигурност и армията, три блока за силите за сигурност (в случаи, оправдани от обществен интерес) и седем центъра за временно настаняване по хуманитарни причини или по причини, свързани със сигурността.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция RE-C02-i03-RAM: Засилване на предлагането на социални жилища в автономния регион Мадейра

Целта на тази инвестиция е да се отговори на жилищните нужди на семействата, които живеят в трудни условия и които нямат финансовия капацитет да посрещнат разходите за достъп до подходящо жилищно настаняване в автономна област Мадейра.

Инвестицията се състои в изграждането или придобиването на социални жилища за 805 домакинства (инвестицията включва също проучвания, проекти, придобиване и строителство на земя) и рехабилитацията на 325 частни или обществени жилищни жилища (включително подобрени енергийни характеристики). Инвестицията предвижда също така възлагане на обществени поръчки за услуги за разработване на информационни системи и решения за електронно управление в жилищния сектор.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция RE-C02-i04-RAA: Подобряване на жилищните условия в жилищния фонд на автономния регион Азорски острови

Целта на инвестицията е да се засилят предлагането на жилища на различни равнища след осезаемо влошаване на състоянието на сградите в автономния регион Азорски острови и намаляване на предлагането на пазара на недвижими имоти.

Инвестицията се състои, на различни острови, в изграждането, придобиването и рехабилитацията на жилища, включително:

- изграждане на 65 сгради;
- рехабилитация на жилища (основно саниране на 75 жилища, средно саниране на 270 жилища и малка намеса в 135 жилища) за общо 480 жилища.

За санирането с цел повишаване на енергийната ефективност, което е необходимо за постигане средно на саниране със средна дълбочина, както е определено в Препоръка (ЕС) 2019/786 на Комисията относно санирането на сгради, намаляването на търсенето на първична енергия може да бъде оценено, като се използва методиката, прилагана от ADENE (Португалската агенция по енергетика), ако а) не могат да бъдат издадени сертификати за енергийни характеристики, тъй като не може да бъде определен предмет на сертифициране в съответствие с член 19 от Наредба-закон 101-D/2020, или б) общите разходи са под 5 000 EUR или в) поканата за представяне на оферти е публикувана през 2020 г. или 2021 г. Средното намаление на потреблението на първична енергия се изчислява въз основа на намаленото потребление на енергия за единица мярка.

Изпълнението на инвестицията следва да приключи до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C02-i07-RAA: Инфраструктура за парцели земя за жилищно настаняване

Целта на инвестицията е да се създаде или подобри инфраструктурата за парцели земя в автономния регион Азорски острови и те да бъдат разпределени на избрани кандидати. Целта е да се даде възможност на избраните кандидати да построят собствени къщи на тези парцели

при контролирани разходи. Тази програма е установена с Регионален законодателен декрет № 21/2005/A от 3 август 2005 г. Инвестицията разпределя 145 парцела земя.

При подбора на кандидати, които да построят собствени къщи по тези обособени позиции, се дава приоритет на младите хора (под 35 години, ако са самотни, или на лица на обща възраст под 70 години, ако са сключили брак или живеят в двойка).

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция RE-C02-i08-RAA: Укрепване на социалния жилищен фонд

Целта на инвестицията е да се укрепят социалният жилищен фонд на автономния регион Азорски острови. Инвестицията се състои в изграждане на 77 жилища.

Изпълнението на инвестицията следва да приключи до 31 декември 2025 г.

Б.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентир овъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Годи на	
2.1	RE-C02-i01	T	Програма за подпомагане на достъпа до жилищно настаняване — подписани договорености за сътрудничество или финансиране		Брой	0	75	B. 3	2022	Подписване на споразумения за сътрудничество или финансиране. Местните стратегии за настаняване се представят от общините. В тези стратегии се определят 1) всички нужди, допустими по тази програма (както е посочено в Наредба-закон № 37/2018 от 4 юни), и 2) субектите, насърчаващи решения за жилищно настаняване. След като Институтът за жилищно настаняване и рехабилитация на градовете (IHRU) потвърди съответствието на местните стратегии за настаняване с програмата, се подписват споразуменията за сътрудничество с общините или споразуменията за финансиране с другите бенефициери, определящи конкретните инвестиции, които трябва да бъдат насърчавани, и се посочва крайният срок за тяхното изпълнение.
2.2	RE-C02-i01	T	Програма за подпомагане на достъпа до жилища — закупени, построени (с висока енергийна ефективност) или рехабилитирани жилища, предоставени на домакинствата		Брой	0	1 500	B. 3	2023	Брой жилища, доставени на отговарящи на условията домакинства по програмата. Новите сгради или тези, закупени без рехабилитация, трябва да имат потребление на първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия (с изключение на до 1502 жилища за цялата мярка).
2.3	RE-C02-i01	T	Програма за подпомагане на достъпа до жилища — закупени, построени (с висока енергийна ефективност) или		Брой	1 500	20 209	B. 2	2026	Брой жилища, доставени на отговарящи на условията домакинства по програмата. Новите сгради или тези, закупени без рехабилитация, трябва да имат потребление на първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия (с изключение на до 1502 жилища за цялата мярка). За рехабилитация референтната

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентир овъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Годи на	
			рехабилитирани жилища, предоставени на домакинствата							единица на жилище е 73 квадратни метра, а за новите сгради — 95 квадратни метра за 20209-те жилища.
2.4	RE-C02-i02	T	Национални безвъзмездни средства за спешно и временно настаняване — подписване на споразумения за финансиране за спешно и преходно настаняване		Брой	0	500	B. 3	2022	Броя на улесненията, за които са подписани споразумения за финансиране. Субектите подават заявленията си за финансиране в поканата за представяне на оферти, открита от Института за жилищно настаняване и рехабилитация на градовете (IHRU), който след оценка и искане на становище от Института за социално осигуряване (ISS) относно валидността и осъществимостта на подадените заявления, сключва договор за финансиране и определя крайния срок за неговото изпълнение. „Жилищно настаняване“ означава част или цялата сграда с независим достъп, състояща се от едно или повече жилищни отделения и допълнителни частни помещения или жилищни единици за повече от едно домакинство.
2.5	RE-C02-i02	T	Национални безвъзмездни средства за спешно и временно настаняване — подписване на споразумения за финансиране за спешно и преходно настаняване		Брой	500	1 000	B. 3	2024	Броя на улесненията, за които са подписани споразумения за финансиране. Субектите подават заявленията си за финансиране в поканата за представяне на оферти, открита от Института за жилищно настаняване и рехабилитация на градовете (IHRU), който след оценка и искане на становище от Института за социално осигуряване (ISS) относно валидността и осъществимостта на подадените заявления, сключва договор за финансиране и определя крайния срок за неговото изпълнение. „Жилищно настаняване“ означава част или цялата сграда с независим достъп, състояща се от едно или повече жилищни отделения и допълнителни частни помещения или жилищни единици за повече от едно домакинство.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентир овъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Годи на	
2.6	RE-C02-i02	T	Национална субсидия за спешно и временно настаняване — настаняване с започнати или закупени строителни работи		Number	0	41	B. 3	2023	Брой проекти, за които са започнали строителни или ремонтни работи или за които са закупени сгради.
2.7	RE-C02-i02	T	Национални стипендии за спешно и временно настаняване — завършени жилища		Брой	0	2 000	B. 2	2026	Доставка на жилища, построени, обновени или закупени на спонсориращите органи. „Жилищно настаняване“ означава част или цялата сграда с независим достъп, състояща се от едно или повече жилищни отделения и допълнителни частни помещения или жилищни единици за повече от едно домакинство. Новите сгради или тези, закупени без рехабилитация, трябва да имат потребление на първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия (с изключение на проекти с до 291 места за настаняване). Референтната единица е средно 73 квадратни метра за 2000 обекта за настаняване.
2.8	RE-C02-i02	T	Настаняване, доставено на силите за сигурност, и временно настаняване, доставено по хуманитарни причини или по причини, свързани със сигурността		Брой	0	840	B. 2	2026	Брой жилища (413 доставени на силите за сигурност и 427 доставени на армията) за нуждите от временно настаняване, включително три блока за силите за сигурност (в случаи, задържани от обществен интерес). Инвестицията включва и седем центъра за временно настаняване по хуманитарни причини или по причини, свързани със сигурността. Новите сгради или тези, закупени без рехабилитация, трябва да имат потребление на първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентир овъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Годи на	
2.11	Инвестиция RE-C02-i03-RAM:	T	Подпомагани жилища в автономна област Мадейра		Брой	0	805	B. 2	2026	Брой жилища, разпределени за отговарящи на условията домакинства след изграждането на социални жилища или закупуването на жилища за социални жилища. Новите сгради или тези, закупени без рехабилитация, трябва да имат потребление на първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия. Референтната единица на жилище е средно 90 квадратни метра за 805-те жилища. Освен това инвестицията включва и възлагане на обществени поръчки за услуги за разработване на информационни системи и решения за електронно управление в жилищния сектор.
2.12	Инвестиция RE-C02-i03-RAM:	T	Брой на реновираните жилища, обитавани от частни собственици, и на жилищните обществени жилища, включително с подобрена енергийна ефективност		Брой	0	325	B. 2	2026	Брой частни жилища, обитавани от собственици, и жилищни сгради, реновираны за целевите групи, които не разполагат с финансови ресурси за извършване на рехабилитационни работи.
2.13	Инвестиция RE-C02-i04-RAA:	T	Построени сгради в обществения жилищен фонд в автономния регион Азорски острови		Брой	0	24	B. 4	2021	Брой на устроените сгради, като строителните работи са завършени с цел увеличаване на социалния жилищен фонд. Търсенето на първична енергия в новите сгради е най-малко с 20 % по-ниско от изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия. Жилищата са със среден размер от около 120 квадратни метра.
2.14	Инвестиция RE-C02-i04-RAA:	T	Интервенции в обществения жилищен фонд на автономния регион Азорски острови — обновяване		Брой	0	40	B. 4	2021	Инвестицията включва обновяването или финализирането на сгради и апартаменти, измерено чрез броя на интервенциите. Интервенциите включват: — преобразуването на нежилни обществени сгради в жилища, — Финансова подкрепа за преустройство на влошени социални сгради (Bairros Sociais) — саниране на обществени жилища с цел спазване на действащото законодателство в областта на жилищното настаняване, главно изисквания за енергийна ефективност. Ремонтните работи по санирането на енергийната ефективност трябва да постигнат, като средна стойност, поне средно равнище на саниране на дълбочина, както е определено в

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентир овъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Годи на	
										Препоръка (ЕС) 2019/786 на Комисията относно санирането на сгради. Въпросното жилище е със среден размер от около 100 квадратни метра.
2.16	RE-C02-i04-RAA	T	Интервенции в обществен жилищен фонд на автономния регион Азорски острови — обновяване		Брой	40	101	B. 4	2023	Инвестицията включва ремонт или финализиране на обществени сгради и апартаменти с приключени строителни работи. Интервенциите могат да включват: преобразуването на нежилищни обществени сгради в жилища, — Финансова подкрепа за преустройство на влошени социални сгради — Обновяване на обществени жилища Ремонтните работи по санирането на енергийната ефективност трябва да постигнат, като средна стойност, поне средно равнище на саниране на дълбочина, както е определено в Препоръка (ЕС) 2019/786 на Комисията относно санирането на сгради. Въпросното жилище е със среден размер от около 100 квадратни метра.
2.17	Инвестиция RE-C02-i04-RAA:	T	Построени сгради в обществен жилищен фонд на автономен регион Азорски острови — строителство на сгради		Брой	24	65	B. 4	2025	Брой построени сгради за социални жилища, включително урбанизация на земя, когато е необходимо, финализирани с цел увеличаване на социалния жилищен фонд. Търсенето на първична енергия в новите сгради е най-малко с 20 % по-ниско от изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия. Жилищата са със среден размер от около 120 квадратни метра.
2.18	Инвестиция RE-C02-i04-RAA:	T	Интервенции в обществен жилищен фонд на автономния регион Азорски острови — обновяване		Брой	101	480	B. 4	2025	Инвестицията включва ремонт или финализиране на сгради и апартаменти. Интервенциите могат да включват: преобразуването на нежилищни обществени сгради в жилища, — привеждане в действие на план за насърчаване на наемането на млади хора (напр. преобразуване на местни жилища — Alojamento Local- в дългосрочно отдаване под наем, рехабилитация на градски центрове). — Финансова подкрепа за преустройство на влошени социални сгради — обновяване на обществени жилища.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
										Ремонтните работи по санирането трябва да постигнат, като средна стойност, поне средно равнище на саниране на дълбочина, както е определено в Препоръка (ЕС) 2019/786 на Комисията относно санирането на сгради. Съответните жилища са със среден размер от около 100 квадратни метра.
2.19	RE-C02-r04	М	Влизане в сила на Наредба-закон за одобряване на правната рамка за Националния план за спешно и временно жилищно настаняване	Влизане в сила на закона				В. 2	2021	В Наредба-закон се определят структурата на плана и жилищният фонд, по-специално по отношение на допустимите бенефициери, жилищните решения и модела на финансиране. Успоредно с правната рамка националният жилищен план се представя на правителството и се одобрява от него, който включва стратегическото планиране на решенията за жилищно настаняване, които ще бъдат насърчавани, и необходимата подкрепа за тази цел, в зависимост от местните нужди и особености и социално-териториалното сближаване.
2.30	Инвестиция RE-C02-i07-RAA:	Т	Инфраструктура на парцелите земя		Брой	0	145	В. 2	2026	Брой парцели с инфраструктура, създадени или подобрени и разпределени на избрани кандидати по програмата, установена с Регионален законодателен декрет № 21/2005/А от 3 август 2005 г. На младите хора се дава приоритет, както е посочено в описанието на инвестицията.
2.31	Инвестиция RE-C02-i08-RAA:	Т	Укрепване на социалния жилищен фонд на автономния регион Азорски острови — построени жилища		Брой	0	77	В. 4	2025	Брой завършени построени жилища. Търсенето на първична енергия в новите сгради е най-малко с 20 % по-ниско от изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия. Средният размер на жилищата е около 101 квадратни метра.

Б.3. Описание на реформите и инвестициите за заема

Инвестиция RE-C02-i05: Обществен жилищен фонд на достъпни цени

Целта на инвестицията е да се отговори на настоящата динамика на цените на жилищата спрямо равнищата на доходите на португалските домакинства, особено в големи градски райони, като се осигури обществен фонд от жилища, които могат да бъдат наемани на достъпни цени за конкретни целеви групи.

Инвестицията се състои от строителство на нови сгради или саниране на обществени жилища, включително саниране на придобити сгради, за да се осигурят 3500 жилища и последващо отдаване под наем на достъпни цени за определените целеви групи.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция RE-C02-i06: Настаняване на студенти на достъпни цени

Целта на тази инвестиция е да се увеличи националното предлагане на жилища за студенти на достъпни цени, тъй като това продължава да бъде една от най-големите пречки пред достъпа до висше образование. Съществуващото предлагане подкрепя само малък дял (около 10 %) от студентите, нуждаещи се от настаняване, на фона на значително увеличение на жилищните разходи, особено в най-големите градски центрове, където са концентрирани висшите учебни заведения.

Инвестицията се състои в осигуряване на 18 000 нови и реновирани легла чрез строителство и придобиване на сгради, както и рехабилитация на съществуващи сгради и модернизация и разширяване на съществуващите студентски жилищни единици за приоритетно ползване от студентите. Освен това и едва след като нуждите на студентите бъдат удовлетворени, леглата могат да бъдат предоставяни и на изследователи, преподаватели и преподавателски персонал на висши учебни заведения, по-специално в областта на националната или международната мобилност, включително в рамките на „Еразъм + „, мрежите от „европейски университети“ и съгласно други международни споразумения за мобилност с португалската държава.

За санирането с цел повишаване на енергийната ефективност, което е необходимо за постигане средно на саниране със средна дълбочина, както е определено в Препоръка (ЕС) 2019/786 на Комисията относно санирането на сгради, намаляването на търсенето на първична енергия може да бъде оценено, като се използва методиката, прилагана от ADENE (Португалската агенция по енергетика), ако а) не могат да бъдат издадени сертификати за енергийни характеристики, тъй като не може да бъде определен предмет на сертифициране в съответствие с член 19 от Наредба-закон 101-D/2020, или б) общите разходи са под 5 000 EUR или в) поканата за представяне на оферти е публикувана през 2020 г. или 2021 г. Средното намаление на потреблението на първична енергия се изчислява въз основа на намаленото потребление на енергия за единица мярка.

Изпълнението на инвестицията трябва да приключи до 31 март 2026 г.

Инвестиция RE-C02-i09: Разширена мярка: Програма за подкрепа на достъпа до жилищно настаняване (заем)

Целта на инвестицията е да се увеличи инвестицията RE-C02-i01: Програма за подпомагане на достъпа до жилищно настаняване, по компонент 2. Увеличената част от мярката увеличава броя на жилищата, предоставени на домакинствата, на общо 26 000.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Б.4. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на заема

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/ Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
2.20	RE-C02-i05	Т	Обществен жилищен фонд на достъпни цени — жилища с започната работа (изградени с висока енергийна ефективност или рехабилитирани с подобрени енергийни характеристики)		Брой	0	520	В. 3	2022	Брой жилища, за които работата започва след тръжната процедура и подписването на договор. Когато е свързано с ново строителство, търсенето на първична енергия в новите сгради е най-малко с 20 % по-ниско от изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия.
2.24	RE-C02-i05	Т	Обществен жилищен фонд на достъпни цени — Целеви жилища (построени с висока енергийна ефективност или рехабилитирани с подобрени енергийни характеристики)		Брой		3500	В. 2	2026	Брой доставени жилища на отговарящите на условията домакинства чрез жилищния обмен на достъпни цени (DL 82/2020 от 2 октомври) или чрез общинска програма. Жилищата на достъпни цени се определят като тези, които се предоставят в съответствие с програмата за отдаване под наем на достъп, установена с Декрет-закон № 68/2019 от 22 май, на схемата за отдаване под наем, подпомагана със Закон № 81/2014 от 19 декември, изменен, на условната схема за наем, установена със Закон № 80/2014 от 19 декември, на системата за контролирани разходи, уредена с Министерска заповед за изпълнение № 65/2019 от 19 февруари, или на специални общински програми. Когато е свързано с ново строителство, търсенето на първична енергия в новите сгради е най-малко с 20 % по-ниско от изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/ Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
2.25	RE-C02-i06	T	Настаняване на студентите на достъпни цени — брой места за настаняване на студенти с обявени тръжни процедури		Брой	0	7000	В. 3	2022	Брой на новите и обновените места за настаняване на предимно студенти във висшето образование, за които са обявени обществени поръчки. Новите сгради или тези, закупени без рехабилитация, трябва да имат потребление на първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия. Ремонтните работи по санирането на енергийната ефективност трябва да постигнат, като средна стойност, поне средно равнище на саниране на дълбочина, както е определено в Препоръка (ЕС) 2019/786 на Комисията относно санирането на сгради.
2.28	RE-C02-i06	T	Настаняване на учениците на достъпни цени		Брой	7 000	18 000	T1 Г.	2026	Брой на новите и обновените места, предоставени предимно на студенти във висшето образование; Търсенето на първична енергия в новите сгради е най-малко с 20 % по-ниско от изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия. Санирането на енергийната ефективност трябва да постигне, като средна стойност, поне средно равнище на саниране на дълбочина, както е определено в Препоръка (ЕС) 2019/786 на Комисията относно санирането на сгради.
2.32	RE-C02-i09	T	Програма за подкрепа на достъпа до жилища (заем) — закупени, построени (с висока енергийна ефективност) или рехабилитирани (с подобрени енергийни характеристики) жилища, предоставени на домакинствата		Брой	20 209	26 000	В. 2	2026	Брой жилища, доставени на отговарящи на условията домакинства по програмата. Новите сгради или тези, закупени без рехабилитация, трябва да имат потребление на първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия. За рехабилитация референтната единица на жилище е 73 квадратни метра, а за новите сгради — 95 квадратни метра за 5 791-те жилища.

В. КОМПОНЕНТ 3: Социални отговори

От много години Португалия е изправена пред важни демографски и социално-икономически предизвикателства, които бяха засилени от пандемията от COVID-19. Този компонент на португалския план за възстановяване и устойчивост е насочен към следните предизвикателства: застаряване на населението, права на хората с увреждания и други лица със зависимост и ситуации на бедност и социално изключване сред общностите и групите в неравностойно положение.

В този контекст този компонент е насочен към предизвикателствата, свързани със структурната социална политика, и недостига на покритие на социалните услуги за нуждаещото се население/региони както в континентална Португалия, така и в автономните региони Азорски острови и Мадейра.

Основните цели на компонента са: i) подобряване на заведенията за социални грижи и осигуряване на по-добро териториално покритие; ii) укрепване и разширяване на мрежата от социални отговори с иновативни решения и пилотни проекти и интервенции; iii) разработване на нови, основани на общността ответни мерки за подкрепа, допринасящи за насърчаването на независимия живот, предотвратяването на зависимостта и разработването на ответни мерки за неинституционализация в съответствие с Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания; iv) осигуряване на достъп до приобщаващ живот и участие в обществото и икономиката за хората с увреждания; и v) насърчаване на изкореняването на бедността чрез разработване на всеобхватна национална стратегия, насочена към най-уязвимите общности и общностите в неравностойно положение.

Компонентът подкрепя изпълнението на специфичната за всяка държава препоръка относно укрепването на устойчивостта на здравната система и гарантирането на равен достъп до качествено здравеопазване и дългосрочни грижи (специфична за всяка държава препоръка 1 2020). Освен това тя допринася за изпълнението на специфичната за всяка държава препоръка за подобряване на ефективността и адекватността на мрежата за социална сигурност и за подобряване на нивото на уменията на населението (специфична за държавата препоръка 2 2019), гарантиране на достатъчна социална закрила и подпомагане на доходите и осигуряване на равен достъп до качествено образование и обучение (специфична за всяка държава препоръка 2 2020) и подобряване на ефективността на португалската система за социална закрила, по-специално чрез опростяване на нейната рамка (специфични за всяка държава препоръки 1 2022 и 2023). Компонентът допринася и за косвеното изпълнение на специфичните за всяка държава препоръки относно насочването на инвестициите към екологичния и цифров преход (специфична за държавата препоръка 3 2020).

Очаква се този компонент да допринесе както за екологичния, така и за цифровия преход. Проектите, свързани с изграждането, разширяването и обновяването на съоръженията за социална реакция, са насочени към енергийната ефективност, използването на енергия от възобновяеми източници за собствено потребление и намаляването на разходите за енергия и гориво. Екологичните измерения се включват чрез насърчаване на ново строителство с високи стандарти за енергийна ефективност. Освен това участващите субекти трябва да бъдат оборудвани с леки превозни средства с нулеви емисии. И накрая, този компонент включва мерки, които подобряват използването на цифрови инструменти, по-специално чрез социалните услуги, които предоставят подкрепа на възрастните хора, и от страна на

правителството чрез създаването на инструменти на ИКТ и електронни услуги, насочени към хората с увреждания.

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

В.1 Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Реформа RE-r05: Механизми и социални отговори Реформа на доставките

Целта на тази мярка е разширяване, модернизиране и рехабилитация на мрежата за социални услуги и съоръженията, предоставяни от публични и частни социални институции. Мярката е насочена към особено уязвимите групи в икономическо, социално и здравно отношение, като например хората и семействата в бедност или с ниски доходи, възрастните хора и хората в положение на зависимост, хората с увреждания, децата и младите хора. Освен това интегрираните интервенции за здравна и социална подкрепа, предвидени в тази мярка, насърчават автономността на зависимите лица чрез тяхната рехабилитация и социална реинтеграция в съответствие с Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания¹ и Европейската стратегия за правата на хората с увреждания за периода 2021—2030 г.² и Зелената книга относно застаряването на населението — Насърчаване на солидарността и отговорността между поколенията³.

Тази реформа се състои в стартирането на програмата „Ново поколение оборудване и социални мерки“ чрез влизането в сила на опростяването на режима за инсталиране на социално оборудване. Програмата се съсредоточава върху мерки като:

- Подобряване на социалните грижи и персонализираните услуги, предоставяни в домовете за възрастни хора (ERPI), след оценка на потребностите;
- Насърчаване на лицензирането и/узаконяването на ERP извън официалната система;
- Преразглеждане на законодателната рамка за лицензиране на социални заведения,
- Насърчаване на иновативни социални мерки, като например малки съвместни жилища;
- Разработване на иновативен модел за домашна подкрепа;
- Засилване на социалната подкрепа за хората в положение на социална изолация чрез създаване на мултидисциплинарни екипи и механизъм за картографиране и наблюдение на социално уязвимите ситуации (радарни социални проекти);
- Повишаване на равнището на работната сила и на качеството на предоставянето на услуги за социални ответни действия, главно в територии с ниски нива на покритие;
- Укрепване на социалните услуги и подкрепа, насочени към хората с увреждания или зависими лица, и насърчаване на тяхната автономност и независим живот.

Инвестиция RE-C03-i01 — Ново поколение оборудване и социални ответни мерки допринасят за осъществяването на реформата.

Етапът, свързан с изпълнението на реформата, трябва да приключи до 31 декември 2021 г.

Реформа RE-r06: Национална стратегия за включване на хората с увреждания за периода 2021—2025 г.

Целта на тази мярка е да се улесни и задълбочи приобщаването на хората с увреждания във всички области на живота, да се насърчи тяхната автономност, независимост и

¹ <https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>

² <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8376&furtherPubs=yes>

³ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/1_en_act_part1_v8_0.pdf

самоопределение, както и да се гарантират равни възможности за всички граждани, независимо от техните способности.

Тази реформа се състои в приемането на Националната стратегия за приобщаване на хората с увреждания за периода 2021—2025 г. Стратегията отразява ангажиментите на Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания⁴ и дава възможност за стартиране на набор от мерки, като например:

- Преформулиране на настоящата регулаторна рамка, когато е необходимо;
- Преформулиране на системата за оценка и сертифициране на уврежданията;
- Цялостно диагностициране на хората с увреждания чрез разработване на системи за събиране на данни и за мониторинг на показатели в подкрепа на вземането на решения;
- Интервенции на обществени места за улесняване на достъпа на хората с увреждания;
- Адаптиране на системите за обучение, заетост и квалификация на хората с увреждания;
- Разработване на иновативни социални услуги и подходи, основани на общността;
- Участието на хора с увреждания в спортни, културни и развлекателни дейности.
- Разширяването на модела за подпомагане на независимия живот, който предоставя лична помощ на хората с увреждания;

Инвестиция RE-C03-i02: Достъпност 360° и RE-C03-i05: Платформа и достъп, както и инвестиция RE-C01-i02: Националната мрежа за интегрирани непрекъснати грижи и Националната мрежа за палиативни грижи допринасят за осъществяването на реформата.

Етапът, свързан с изпълнението на реформата, трябва да приключи до 31 декември 2021 г.

Реформа RE-r07: Сключване на договори за интегрирани програми за подпомагане на необлагодетелстваните общности в метрополните области

Целта на тази мярка е борбата с бедността и социалното изключване в най-необлагодетелстваните общности в метрополните райони на Лисабон и Порто.

Тази реформа се състои от набор от интегрирани пилотни действия, които да бъдат разработени след оценка и определяне на специфичните нужди на общността. След тази фаза

⁴ <https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>

на диагностициране интегрираните интервенции се проектират и съсредоточават върху две области:

- Интервенции в публичното пространство и социалната инфраструктура като детски ясли и начални училища, здравни заведения и заведения за социални и културни прояви, семинари и/или курсове за обучение; както и
- Интервенции от нематериален характер за насърчаване на социалното сближаване, като активно включване на общностите в тяхното проектиране и изпълнение, насърчаване на предприемачеството на малки местни предприятия, разработване на проекти за борба с неуспеха и отпадането от училище, предлагане на професионално обучение и насърчаване на спорта.

Тази реформа ще бъде подкрепена и структурирана в съответствие с първата по рода си национална стратегия на Португалия за борба с бедността (ENCP) и тематичните интервенции за конкретни групи, определени в нея.

Реформата се осъществява чрез инвестиция RE-C03-i06 — Интегрирани операции в общности в неравностойно положение в метрополните райони на Лисабон и Порто.

Етапът, свързан с изпълнението на реформата, трябва да приключи до 31 декември 2021 г.

Реформа RE-r08: Национална стратегия за борба с бедността

Целта на тази мярка е борбата с бедността чрез разработване на многоизмерен, интегриран, средносрочен и дългосрочен подход.

Реформата се състои в приемането на Националната стратегия за борба с бедността (ENCP). Стратегията осигурява рамката за тематични интервенции, насочени към конкретни групи — от деца до възрастни хора, включително най-уязвимите групи. В него се определят условията за разработване и прилагане на интегрирани политики, насочени към особеностите на социалното изключване и бедността на местно равнище. Освен това в него се предвижда създаването на единна рамка за мониторинг на показателите, свързани с бедността.

Investment RE-C03-i06 — Интегрираните операции в общности в неравностойно положение в метрополните райони на Лисабон и Порто допринасят за осъществяването на реформата.

Етапът, свързан с изпълнението на реформата, трябва да приключи до 30 септември 2021 г.

Инвестиция RE-C03-i01: Ново поколение оборудване и социални отговори

Целта на тази мярка е да се модернизира и разшири мрежата от услуги за социални грижи, за да се разработят по-ефективни методи за предоставяне на услуги, да се постигне по-широко национално териториално покритие и да се подобрят условията на труд на специалистите в тези структури и качеството на грижите, предоставяни на потребителите.

Това инвестиране се състои от:

- обновяване и разширяване на съществуващите съоръжения за социални услуги и изграждане на нови такива, като например детски ясли, домове за настаняване на възрастни хора (ERPI) и центрове за дейности и овластяване за приобщаване (CACI);
- придобиване на оборудване за социални услуги;
- разширяване на социалните мрежи за реагиране на резиденции за автономност и приобщаване и услуги за подкрепа на дома чрез увеличаване на броя на потребителите, които биха могли да бъдат обхванати;
- разширяване на мрежата за социални отговори с нови типологии като съвместното жилищно настаняване;

- закупуване на техническо и цифрово оборудване, включително закупуване на електрически превозни средства; както и
- стартирането на пилотен проект, наречен „Radar Social“, който има за цел да изпробва на национално равнище почти проактивен и иновативен модел на интегрирана социална подкрепа. Този модел вече е изпитан в община Лисабон, като обхваща само една целева група (възрастни хора), и сега е предназначен да обхване и нови общини от националната територия с по-широк обхват по отношение на целевата група (лица, изложени на риск от социално изключване). Проектът включва идентифициране и картографиране на нуждите. . 278 екипи за социална намеса се създават в общини на континентална Португалия. Екипите отговарят за идентифицирането на възрастните хора и други уязвими лица, изложени на риск от социално изключване, и за предоставянето на подкрепа въз основа на индивидуалните им нужди.

Изпълнението на инвестицията трябва да приключи до 31 март 2026 г.

Инвестиция RE-C03-i02: Достъпност 360°

Целта на тази мярка е да се подобрят условията за достъпност за хората с увреждания на обществени места, обществени сгради и жилища на цялата територия.

Тези инвестиции са в пълно съответствие с Европейската стратегия за правата на хората с увреждания за периода 2021—2030 г.⁵ и се състоят от три направления:

- програмата за публична интервенция за периода 2021—2025 г. (PIVP), която включва операции и строителни работи на най-малко 200 000 m² обществено пространство, като например странични ходила и площи, и подобряване на достъпа до исторически площи чрез придобиване на адаптирани електрически превозни средства за хора с увреждания;
- програмата за намеса в обществените сгради за периода 2021—2025 г. (PIEP), която включва операции и строителни работи в най-малко 1 500 сгради за обществени услуги; както и
- програмата за намеса в областта на жилищната политика за периода 2021—2025 г. (PIN), която включва ремонтни и строителни работи в най-малко 1 000 съществуващи жилища на хора с увреждания.

Изпълнението на инвестицията следва да приключи до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C03-i03-RAM: Засилване на социалните отговори в автономния регион Мадейра (APM)

Целта на тази мярка е да се укрепи мрежата за социални услуги в автономна област Мадейра. Тази инвестиция се състои от интервенции в домовете за настаняване за възрастни хора (ERPI) и разширяване на структурите за социална подкрепа за бездомните хора. Тези интервенции включват изграждането на нови и обновяването и модернизирването на съществуващи съоръжения и закупуването на необходимото техническо, цифрово и ИТ оборудване,

⁵ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8376&furtherPubs=yes>

включително закупуването на електрически превозни средства, за да се улесни и подобри обхватът на специалистите в областта на социалните услуги в отдалечените райони.

Интервенциите включват рехабилитация и разширяване на жилищните и нежилищните структури за възрастни хора и хора със специални нужди.

Интервенциите, насочени към бездомните хора, включват създаването на нощен прием за справяне с извънредни ситуации и осигуряване на настаняване, създаването на помещения за вана и пране за насърчаване на личната хигиена, обновяването на пространство за осигуряване на храна и дейности от тип семинар за развиване на социални умения и компетентности сред бенефициерите.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция RE-C03-i04-RAA: Изпълнение на регионалната стратегия за борба с бедността и социалното изключване — мрежи за социална подкрепа (ARA)

Целта на тази мярка е да се изпълнят приоритетите на Регионалната стратегия за борба с бедността и социалното изключване за периода 2018—2028 г. (ERCPES) на автономния регион Азорски острови. В стратегията са определени четири стратегически приоритета, които се допълват взаимно:

- P1 — Осигуряване на пълен и приобщаващ процес на развитие за всички деца и млади хора от началото на живота;
- P2 — Укрепване на социалното сближаване в региона;
- P3 — Насърчаване на териториалната интервенция; както и
- P4 — Осигуряване на адекватно познаване на явлението бедност в региона.

Тази инвестиция се състои от набор от интервенции, които увеличават достъпа на децата и младите хора до социални и образователни услуги и засилват социалното сближаване чрез подпомагане на семействата в нужда и хората с увреждания. Те включват най-малко създаването на центрове за подпомагане на обучението с цел борба с преждевременното напускане на училище, субсидиите за домакинства с ниски доходи като стимул за насърчаване на участието в детските градини, създаването на допълнителни (физически) места в детските ясли или центровете за дневни грижи, създаването на нови места за хора с увреждания в центрове за подпомагане на хората с увреждания, закупуването на автомобили за обновяване на автомобилния парк на Instituições peculiares de Solidariedade и обучението за лица от

семейства, обхванати от дохода за социално приобщаване, за да им се предоставят допълнителни основни умения.

И накрая, тази инвестиция включва и стартирането на пилотна програма, наречена „Застаряване“, която има за цел да насърчи неинституционалните грижи за възрастни хора и/или хора с увреждания.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция RE-C03-i05: Платформа + Достъп

Целта на тази мярка е да се насърчи приобщаването на хората с увреждания чрез предоставяне на набор от цифрови информационни инструменти и услуги, за да се улесни склонността им към техните нужди и да се улесни участието им в обществото.

Инвестицията се състои от пет програми:

- Географско позоваване на местоположението и условията за достъпност на обществените сгради;
- Глобални информационни и позиционни системи (GPS) за големи обществени сгради и създаване на условия за включване на частни сгради;
- Географско позоваване на местата за паркиране за хора с намалена подвижност;
- Цифрова информационна платформа;
- Създаване на телефонен център за устен превод на португалския жестомимичен език.

Тези програми са предназначени да предоставят на хората с намалена подвижност решения за географско съотнасяне на условията за достъпност по обществените пътища, обществените и частните сгради и местата за паркиране, да създадат цифрова информационна платформа, която обобщава и опростява информацията относно съответното законодателство и да подпомагат ресурсите за хората с увреждания, както и да предоставят на глухите граждани център за повикване, който гарантира устен превод в реално време на португалски жестомимичен език (LGP), достъпен за цялата публична администрация.

Изпълнението на инвестицията следва да приключи до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C03-i06: Интегрирани операции в общности в неравностойно положение в метрополните райони на Лисабон и Порто

Целта на тази широка и новаторска пилотна мярка е борбата с бедността и социалното изключване в най-необлагодетелстваните общини в метрополните райони на Лисабон и Порто. Интервенцията може да бъде разширена, така че да обхване и други територии в континенталната част, при условие че изпълнените действия са съгласувани с инвестиционната цел.

. Тази инвестиция се състои от набор от действия, свързани със специфичните нужди на тези общини. Тези действия включват овластяване на общностите, разработване на нови и иновативни подходи за социално сближаване и интервенции в публичното пространство, социалните и спортните инфраструктури и жилища. Основните цели на тези действия са:

- Насърчаване на здравето и качеството на живот на общностите чрез подпомагане на проекти, представени от сдружения на местни органи, НПО, граждански движения и организации на жителите, здравни органи или други публични органи;
- Физическото модернизиране на общественото пространство и на социалната, здравната, жилищната или спортната инфраструктура;
- Възстановяване на социално необлагодетелстваните райони, насърчаване на социалното сближаване в метрополните райони;
- Насърчаване на предприемачеството сред малките предприятия на местно равнище;
- Подобряване на достъпа до здравеопазване и борба със зависимостите;
- Разработване на програми за активен живот на възрастните хора и остаряване в добро здраве;
- Разработване на проекти за борба с неуспеха и преждевременното напускане на училище;
- Подобряване на квалификацията на възрастните и сертифициране на техните умения;
- Диагностицирането на потребностите на населението и развитието на грамотността на възрастните, изучаването на португалски език и програмите за цифрово приобщаване;
- Професионално обучение и политики за насърчаване на пригодността за заетост, адаптирани към местните реалности и динамика;
- Достъп до култура и творчество и оползотворяване на межкултурността;
- Насърчаване на участието на общността в управлението на самата програма;
- Овластяване на местните участници в мрежите за партньорство;
- Решения за борба с бедността и социалното изключване;
- Насърчаването на спорта като един от социалните инструменти, които обединяват членовете на общността, насърчават ценностите и противодействат на социалните неравенства;
- Гражданство и достъп до права и гражданско участие.

С оглед на съответствието на мярката с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), критериите за допустимост в техническите спецификации на предстоящите покани за представяне на проекти ще изключат следния списък от дейности: i) дейности, свързани с изкопаеми горива, включително използване

надолу по веригата⁶; ii) дейности по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ) за постигане на прогнозираните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни показатели⁷; iii) дейности, свързани с депа за отпадъци, инсинератори⁸ и инсталации за механично-биологично третиране⁹; и iv) дейностите, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда. Освен това в заданието се изисква да бъдат избирани само дейности, които са в съответствие със съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

Изпълнението на инвестицията следва да приключи до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C03-i07-RAA: Модернизиране и разширяване на мрежата от домове за възрастни хора (ERPI), по компонент 3:

Целта на тази мярка е да се предостави подкрепа на възрастните хора в автономния регион Азорски острови.

Тази инвестиция се състои от интервенции в домове за настаняване на възрастни хора (ERPI). Тези интервенции включват разширяване и обновяване на съществуващи съоръжения, обхващащи 117 места в домове за настаняване.

Инвестицията допринася за предоставянето на специализирани и непрекъснати грижи на лицата, които имат равнище на зависимост или живеят в несигурно положение, което не им позволява да получават услуги за подкрепа в домашни условия. Инфраструктурата избягва пречките и пречките пред физическата достъпност в съответствие с Конвенцията на

-
- 6 С изключение на проектите по тази мярка за производство на електроенергия и/или топлинна енергия, както и свързаната с тях преносна и разпределителна инфраструктура, използващи природен газ, които отговарят на условията, посочени в приложение III към Техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01).
- 7 Когато подпомаганата дейност постига прогнозираните емисии на парникови газове, които не са значително по-ниски от съответните референтни показатели, следва да се представи обяснение на причините, поради които това не е възможно. Референтни стойности за безплатно предоставяне на квоти за дейностите, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.
- 8 Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.
- 9 Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания и националното законодателство, а именно Националната стратегия за приобщаване на хората с увреждания. Изпълнението на инвестицията трябва да приключи до 31 март 2026 г.

Реформа RE-C03-r38: Опростяване и ефективност на системата за социална сигурност).

Целта на тази реформа е да се опрости системата за социална сигурност на Португалия („Sistema de Segurança Social“), за да се повиши нейната ефективност в борбата срещу бедността и социалното изключване чрез подобряване на адекватността, обхвата и усвояването на социалните обезщетения. Реформата има за цел да допринесе за националните цели на плана за действие на Европейския стълб на социалните права, а именно целта за намаляване на бедността с 765 000 души до 2030 г., както и за прилагането на принципите на Препоръката на Съвета относно адекватния минимален доход, гарантиращ активно приобщаване.

Португалската система за социална сигурност обхваща три подсистеми: i) системата за гражданска социална закрила („Proteção Social de Cidadania“) или режим, независещ от вноски; ii) осигурителната система, основана на вноски от служители и работодатели („Sistema Previdencial“), или режим на плащане на вноски; и iii) допълнителната система („Sistema Complementar“), която е доброволна и включва публични и частни допълнителни схеми.

Реформата взема предвид доклад, който трябва да бъде изготвен от експертна работна група и подходящи консултации със съответните заинтересовани страни, и установява следните елементи:

- Единно социално обезщетение. По този начин се консолидират най-малко осем социални обезщетения, независещи от вноски, в рамките на системата за социална закрила на гражданството, включително схемата за минимален доход („*Rendimento Social de Inserção*“). В сравнение със социалните обезщетения, които трябва да бъдат консолидирани, единното социално обезщетение осигурява най-малко равностойно покритие на хората в положение на висока икономическа и социална уязвимост. Единното социално обезщетение допринася за премахване на припокриването между съществуващите схеми и неговата структура насърчава по-опростения и по-пряк достъп до социални обезщетения. По време на процеса на разработване и изпълнение се гарантират участието и консултациите със съответните социални партньори.
- Кодекс на социалните обезщетения. Това опростява, хармонизира и консолидира законодателството, уреждащо социалните обезщетения, за да се гарантира по-голяма прозрачност и по-добро разбиране на наличните социални обезщетения. Кодексът на социалните обезщетения следва модела на Кодекса на осигурителните схеми (*Código dos Regimes Contributivos do Sistema Previdencial de Segurança Social*), който понастоящем обхваща само една от трите горепосочени подсистеми за социална сигурност.

Изпълнението на реформата приключва до 30 юни 2026 г.

В.2 Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
3.1	RE-C03-i01	T	Доставка на електрически превозни средства		Брой	0	2 500	T1 Г.	2026	Предоставяне на доставчици на социални отговори, насочени към уязвими групи от Instituições Remulares de Solidariedade Social (IPSS) или подобни допустими структури за социални услуги, като дневни центрове, домове за подслон или домове за поддръжка, на нови електрически превозни средства, адаптирани за подпомагане на функционирането на съответните социални услуги и/или за превоз на лица с намалена подвижност.
3.2	RE-C03-i01	T	Създаване на екипи за социална интервенция (Radar Social)		Брой	0	278	B. 4	2024	Създаване на 278 екипа за социална намеса в общините на континентална Португалия.
3.3	RE-C03-i01	M	Възлагане на договори за подкрепа на организации за създаване и разширяване на мрежата от социални заведения/социални мерки.	Възлагане на договори за подпомагане на насърчаващи органи за мрежата от социални заведения/ответи и действия				B. 2	2022	Възлагане на поръчка за подпомагане на организации за популяризиране, които са кандидатствали за участие в конкурса за създаване и разширяване на мрежата от социални заведения/социални мерки (обхващащи деца, възрастни хора, хора с увреждания и други) и за които е установено, че са в съответствие с определения регламент, в рамките на наличния пакет. В случай на ново строителство на сгради тържната процедура гарантира, че търсенето на първична енергия в новите сгради е най-малко с 20 % по-ниско от изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия.
3.4	RE-C03-i01	T	Създаване на нови места и обновяване на съществуващи места в социални заведения		Брой	0	42 142	T1 Г.	2026	Създаване на най-малко 15 000 нови места и обновяване на оставащите места за деца, възрастни хора, хора с увреждания и други уязвими лица в детски ясли, домове за резидентни грижи за възрастни хора (ERPI), центрове за дневни грижи, услуги за семейна подкрепа (DAS), центрове за дейности и овластяване за приобщаване (CACIs), резиденции за автономност и приобщаване и иновативни типологии.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Измодно ниво	Цел	Q	Година	
										В случай на строителство на нови сгради търсенето на първична енергия в новите сгради трябва да бъде най-малко с 20 % по-ниско от изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия. Закупуване на най-малко 38 милиона евро мобилно оборудване за жилищни структури за възрастни хора (ERPI) и детски ясли.
3.5	RE-C03-i01	T	Потребители и персонал на услуги за домашна поддръжка, които получават достъп до таблети и друго ИТ и комуникационно оборудване, оборудване за техническа помощ или обучение.		Брой	0	63 825	T1 Г.	2026	Брой на ползвателите или персонала на службите за поддръжка на дома, които получават достъп поне до таблет и друго ИТ и комуникационно оборудване или оборудване за техническа помощ или обучение.
3.6	RE-C03-i02	T	Жилища с подобрена достъпност за хора с увреждания		Брой	0	190	B. 2	2024	Брой жилища, ползващи се от интервенции за подобряване на условията за достъпност за хората с увреждания.
3.7	RE-C03-i02	T	Жилища с подобрена достъпност за хора с увреждания		Брой	190	1 000	B. 4	2025	Брой жилища, ползващи се от интервенции за подобряване на условията за достъпност за хората с увреждания.
3.8	RE-C03-i02	T	Обществено пространство с подобрена достъпност за хора с увреждания		m ²	0	200.000	B. 4	2025	Площ на общественото пространство (площади, странични пътеки и др.) в квадратни метри, която се ползва от интервенции (главно изравняване на пътеките, преминаване през коловози, регулиране на движението, препозициониране на инфраструктурата и уличното оборудване, подобряване на достъпа до сгради) с цел подобряване на условията за достъпност за хората с увреждания. Доставка на 4 000 електрически превозни средства (електрически скутери) на общините с цел

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
										подобряване на достъпността за хората с увреждания.
3.9	RE-C03-i02	T	Обществени услуги с подобрена достъпност за хора с увреждания		Брой	0	1 500	B. 4	2025	Брой на съоръженията за обществени услуги, които се ползват от интервенции (главно рампи и врати за достъп до сгради, гишета и санитарни съоръжения, приети за хора с увреждания) за подобряване на условията за достъпност за хората с увреждания.
3.10	Инвестиция RE-C03-i03-RAM:	T	Нови и рехабилитирани места в домове за настаняване и нерезидентни грижи		Брой	0	910	B. 2	2026	Брой нови и рехабилитирани места в жилищни и нежилищни домове (включително дневни и нощни центрове) в автономна област Мадейра. Търсенето на първична енергия в новите сгради е с най-малко 20 % по-ниско от изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия, а обновените сгради — с подобрени енергийни характеристики.
3.11	Инвестиция RE-C03-i03-RAM:	T	Планове LIFE за интеграция на бездомните хора.		Брой	0	20	B. 4	2022	Брой подписани житейски планове за интеграция на бездомни хора.
3.27	Инвестиция RE-C03-i03-RAM:	T	Брой на местата в домове за полагане на грижи, подпомагащи бездомните хора		Брой	0	90	B. 4	2025	Брой създадени места в домове за полагане на грижи в подкрепа на бездомни хора. В случай на ново строителство търсенето на първична енергия в новите сгради трябва да е най-малко с 20 % по-ниско от изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия.
3.12	RE-C03-i04-RAA	T	Обучение на лица от семейства, обхванати от дохода за социално приобщаване		Брой	0	2 500	B. 4	2025	Брой на лицата от семейства, обхванати от дохода за социално приобщаване, преминали 400 обучения.
3.13	RE-C03-i04-RAA	T	Нови места за хора с увреждания в центрове за полагане на грижи в подкрепа на хората с увреждания		Брой	0	124	B. 2	2026	Брой нови места за хора с увреждания в центрове за полагане на грижи в подкрепа на хора с увреждания. Това включва изграждането на три сгради и адаптирането на една съществуваща сграда. В случай на ново строителство търсенето на първична енергия в новите сгради трябва да е най-

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
										малко с 20 % по-ниско от изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия.
3.14	RE-C03-i04-RAA	T	Превозни средства, закупени за Instituições Ppeculares de Solidariedade Social		Брой	0	130	B. 4	2025	Брой на новите електрически превозни средства, доставени на автомобилния парк на Instituições peculares de Solidariedade Social (IPSS).
3.15	RE-C03-i04-RAA	T	Проект за остаряване на място		Брой	0	425	B. 4	2025	Брой на възрастните хора или хората с увреждания, обхванати от проекта „Живот“ в автономния регион Азорски острови.
3.16	RE-C03-i04-RAA	T	Мерки за борба с преждевременното напускане на училище от деца и младежи.		Брой	0	11 561	B. 4	2025	Брой на децата и младите хора, подкрепени от мерки за борба с преждевременното напускане на училище и насърчаване на участието във висшето образование чрез: освобождаване от такси за обучение на детски ясли за домакинства с ниски доходи като стимул за насърчаване на посещаването на детски ясли; II) създаване на точки за подкрепа на проучванията; III) стипендии за студенти във висшето образование от семейства с ниски доходи; създаване на нови места за деца в детски ясли или дневни центрове.
3.17	RE-C03-i05	M	Публикуване на оферта за „Изграждане на цифрова инфраструктура за достъпност на 360°“	Публикуване на обявление за обществена поръчка за придобиване на цифрова инфраструктура за достъпност 360° в Официален вестник — Diario da Republica				B. 4	2021	Публикуване на покана за участие в търг за изграждане на цифровата инфраструктура, обхващаща i) геореферирана информация за обществени и частни сгради, ii) глобални информационни системи и системи за позициониране (GPS), iii) георефериране на местата за паркиране.
3.18	RE-C03-i05	M	Цифрова информационна платформа за хора с увреждания	Въвеждане в експлоатация на платформата				B. 4	2024	Въвеждане в експлоатация на цифрова информационна платформа, която обобщава и опростява информацията относно съответното законодателство и помощните ресурси за хората с увреждания.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
3.19	RE-C03-i05	M	Център за обаждания за португалски жестомимичен език	Въвеждане в експлоатация на Call-centre за португалски жестомимичен език				B. 4	2025	Въвеждане в експлоатация на център за повикване, който осигурява на глухите граждани гарантиран устен превод в реално време на португалски жестомимичен език (LGP), който е на разположение на цялата публична администрация.
3.20	RE-C03-r08	M	Приемане на Националната стратегия за борба с бедността	Приемане на Националната стратегия за борба с бедността				B. 3	2021	Националната стратегия за борба с бедността (ENCP) предоставя рамката за тематични интервенции за конкретни групи — от детството до напреднала възраст, включително най-уязвимите групи. В него се определят условията за разработване и прилагане на интегрирани политики, насочени към особеностите на социалното изключване и бедността на местно равнище. Освен това в него се предвижда създаването на единна рамка за мониторинг на показателите, свързани с бедността.
3.21	RE-C03-r06	M	Приемане на Националната стратегия за включване на хората с увреждания за периода 2021—2025 г.	Приемане на Националната стратегия за приобщаване на хората с увреждания за периода 2021—2025 г.				B. 4	2021	Националната стратегия за приобщаване на хората с увреждания създава условия за: • нова система за оценка и сертифициране на хората с увреждания; • нова система за събиране на данни и лечение и организиране на информация, свързана с уврежданията, с цел подпомагане на вземането на решения; • квалифициране на интервенциите на обществени места; • включване на включването на хората с увреждания в решенията, мерките, програмите и проектите; • разширяване на модела за подпомагане на независимия живот, който предоставя лична помощ на хората с увреждания; • адаптиране на системата за обучение, заетост и квалификация за хора с увреждания.
3.22	RE-C03-r05	M	Влизане в сила на опростения режим за инсталиране на социално оборудване	Влизане в сила на опростения режим за инсталиране на				B. 4	2021	Влизане в сила на опростения режим за инсталиране на социално оборудване със следните характеристики: Определяне на изисквания за лицензиране и узаконяване на жилищната структура за

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
				социално оборудване						възрастните хора, които работят незаконно; Въвеждане на критерии за качество в услугите и социалните заведения за полагане на грижи; Създаване на рамка за въвеждане на нови видове социални мерки, като например съвместно жилищно настаняване и нови модели на домашна подкрепа, за да се отговори на различните нужди на възрастните хора.
3.23	RE-C03-r07	M	Одобряване на планове за действие за общностите в неравностойно положение в метрополните райони на Лисабон и Порто	Одобряване на планове за действие за общностите в неравностойно положение в метрополните райони на Лисабон и Порто за съответните територии.				B. 4	2021	Одобряване на планове за действие за общностите в неравностойно положение от метрополните райони на Лисабон и Порто. Плановите за действие се съсредоточават върху две основни области: I) интервенции в обществено пространство и социални инфраструктури като детски ясли и начални училища, здравни заведения и съоръжения за културни прояви, семинари и/или курсове за обучение; II) интервенции от нематериален характер за насърчаване на социалното сближаване, като активно включване на общностите в тяхното проектиране и прилагане, насърчаване на предприемачеството на малки местни предприятия, разработване на проекти за борба с неуспеха и отпадането от училище, предлагане на професионално обучение и насърчаване на спорта. Въвежда се модел на управление, основан на принципите на многостепенното управление и включващ различни участници — от централното правителство до местните райони/квартали. В същото време трябва да има местни технически звена като оперативни начело на този модел за насърчаване на собствеността и близостта при управлението и изпълнението на договорите.
3.24	Инвестиция RE-C03-i06:	M	Подписване на споразумения между общините Лисабон/Порто и местните технически	Подписване на споразумения относно плановете по отношение на 12-				B. 1	2022	Подписване на споразумения между метрополните области Порто и Лисабон и местните технически звена, отговарящи за всяка от 12-те области на интервенция (т.е. квартали), в които се определят обхватът на мерките, които да бъдат подкрепени,

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
			звена, определящи обхвата на мерките, които да бъдат подкрепени.	те области на интервенция						графикът за тяхното изпълнение, бюджетната подкрепа в размер на 225 млн. евро, както и избраните показатели за изпълнение. Мерките, които ще бъдат подпомагани, принадлежат към следните категории: • Насърчаване на здравето и качеството на живот на общностите • Физическо модернизиране на общественото пространство или укрепване на социалната, здравната, жилищната или спортната инфраструктура • Икономическо възстановяване на социално необлагодетелстваните райони • Предприемачество на малки местни предприятия • Достъп до здравеопазване, развитие на общественото здраве и борба със зависимостите • Програми за активен живот на възрастните хора и остаряване в добро здраве • Проекти за борба с неуспеха и преждевременното напускане на училище • Квалификация на възрастни и сертифициране на уменията • Диагностициране на нуждите на населението и развитие на грамотността на възрастните, изучаване на португалски език и програми за цифрово приобщаване • Професионално обучение и политики • Достъп до култура и творчество • Участие на Общността в управлението на програмата • Овластяване на местните участници в мрежите за партньорство • Решения за борба с бедността и социалното изключване • Насърчаване на спорта • Гражданство и достъп до права и гражданско участие

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
										Заданието за предстоящите покани за проекти включва критерии за допустимост, които гарантират, че избраните проекти отговарят на Техническите насоки за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) чрез използването на списък за изключване и изискването за спазване на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.
3.25	RE-C03-i06	M	Публикуване на мониторингов доклад от метрополните области Порто и Лисабон относно мерките, предприети във всяка от 12-те области на интервенция.	Публикуване на мониторингов доклад от метрополните зони на Порто и Лисабон				B. 2	2024	Публикуване на мониторингов доклад от метрополните области Порто и Лисабон, в който се описва постигнатият напредък в изпълнението на мерките, финансирани от програмата във всяка област на интервенция, включително изпълнението на бюджета и изпълнението спрямо избраните показатели за всяка мярка.
3.26	RE-C03-i06	T	Прилагане на социални мерки		ЕВРО	0	225 000 000	B. 4	2025	Изплащане на най-малко 225 000 000 EUR за изпълнението на мерките по категориите, изброени в ключов етап 3.24. Подпомаганите мерки се прилагат в метрополните области съгласно подписаните споразумения, посочени в ключов етап 3.24, както и в други общини по програмата „Здравословни квартали“.
3.28	RE-03-i07-RAA	T	Разширени или обновени места в домове за настаняване и грижи		Брой	0	117	T1 Г.	2026	Брой на местата в домове за настаняване за възрастни хора, разширени или обновени в автономния регион Азорски острови. В случай на строителство на нови сгради търсенето на първична енергия в новите сгради трябва да бъде най-малко с 20 % по-ниско от изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
3.29	RE-C03-r38	M	Доклад на работната група относно единното социално обезщетение	Публикуване на доклада на работната група за единното социално обезщетение				T1 Г.	2025	Публикуване на доклада на работната група за единното социално обезщетение, съдържащ основните елементи на неговата структура и официално изпълнение. Докладът включва оценка на неговото въздействие върху обхвата, нивото на адекватност и ефективност, включително по отношение на аспекти като предотвратяване на припокривания, преодоляване на пропуските в социалната закрила и подобряване на нивата на усвояване.
3.30	RE-C03-r38	M	Влизане в сила на Единното социално обезщетение (съгласно системата за социална закрила с гражданство) и на Кодекса за социалните обезщетения	Законова разпоредба, указваща влизането в сила на законодателството				B. 2	2026	Влизане в сила на законодателството за създаване на единно социално обезщетение (в рамките на системата за социална закрила с гражданство) след публикуването на доклада на работната група за единното социално обезщетение и консултациите със съответните заинтересовани страни. Влизане в сила на законодателството, установяващо Кодекса на социалните обезщетения, което опростява, хармонизира и консолидира законодателството, уреждащо социалните обезщетения.

Г. КОМПОНЕНТ 4: Култура

Компонентът е насочен както към предизвикателствата, свързани с последиците от пандемията от COVID-19, така и към наследените проблеми, произтичащи от хроничната липса на ресурси за поддръжка, обновяване и модернизиране на културните инсталации и оборудване.

Основните цели на компонента „Култура“ са обновяването на сгради и национални паметници; защитата на занаятчийските техники и професии; модернизиране на технологичната инфраструктура и културните съоръжения; цифровизацията на произведенията на изкуството и културното наследство; и интернационализацията, модернизацията и цифровия преход на книжарниците и книгоиздаването.

Компонентът допринася за изпълнението на специфичните за всяка държава препоръки за предприемане на всички необходими мерки за ефективно справяне с пандемията, поддръжане на икономиката и подпомагане на нейното възстановяване (специфична за всяка държава препоръка 1 2020); и подкрепа за използването на цифрови технологии за повишаване на конкурентоспособността на предприятията (специфична за всяка държава препоръка 2 2020).

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

Г.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Инвестиция RE-C04-i01: Културни мрежи и цифров преход

Целта на мярката е да се модернизира технологичната инфраструктура на обществените културни инсталации, като се насърчи техният цифров преход. По-конкретно, това включва бъдещото опазване на произведенията на изкуството и на културното наследство; подобряване на културния опит; повишаване на търсенето на културни дейности и достигане до нова публика, особено до новите поколения. Основната цел е да се укрепи устойчивостта на сектора.

Тази инвестиция се състои от следните интервенции:

- модернизиране на технологичната инфраструктура на културните съоръжения
 - закупуване на ИТ оборудване, създаване на онлайн мобилни библиотеки, информационни системи и интегрирани каталози за 239 обществени библиотеки;
 - инсталиране на *wifi* покритие в 50 музея, палаци и паметници;
 - закупуване на цифрово и видео прожекторно оборудване за 155 киносалона и обществени центрове за съвременно изкуство;
 - технологична модернизация и поддръжане на публичните лаборатории;
 - технологична модернизация на Националния архив за движещи се изображения (ANIM);
 - инсталиране на Националния архив на звука.
- цифровизация и виртуализация на колекциите на Генералната дирекция за книги, архиви и библиотеки (DGLAB), Португалската национална библиотека, Публичната библиотека Évora, Кинемето, колекциите, ръководени от културното

наследство, I. Р., както и цифровизация на аудио-визуални материали от историческите архиви на страната:

- цифровизация и виртуализация на колекциите от обществени библиотеки (20 000 000 изображения);
- цифровизация и виртуализация на колекциите от национални архиви (18 552 500 документа);
- цифровизация на 59 500 записа на обществени музеи;
- виртуални посещения на музеи, паметници и палаци;
- цифровизация на 1 000 филма (Cinematheque); както и
- цифровизация и предоставяне на обществеността на 45 000 часа аудио-визуални материали от архивите на историческите медии и доставчиците на телевизионни услуги на страната.

– Интернационализация, модернизация и цифров преход на книгите и авторите:

- подкрепа за превода и публикуването на книги на чужди езици.
- подкрепа за превода и изданието на литературни произведения, включително аудиокниги и електронни книги;
- подкрепа за модернизацията и цифровия преход на книжарниците/заведенията за закупуване на оборудване и технологии.

Изпълнението на инвестицията трябва да приключи до 31 март 2026 г.

Инвестиция RE-C04-i02: Културното наследство

Целта на тази мярка е обновяването на културни съоръжения, класифицирани като културно наследство. Една от основните цели е адаптирането на тези инсталации към новите екологични стандарти.

Тази инвестиция се състои от следните интервенции:

- създаване на хранилище за информация и документация относно местното занаятчийско производство, идентифициране и картографиране на суровините;
- създаване на лаборатории и пътища на инициативата „*Saber Fazer*“ (защита на занаятчийските техники и професии), включително пускането на пазара на продукти;
- създаване на дейности (педагогически и информативни относно традиционните техники);
- завършване на строителни работи в музеи, паметници, държавни паласи и национални театри, включително обновяване и/или преквалифициране;
- изграждане на сградата на Националния архив на звука.

Изпълнението на инвестицията трябва да приключи до 31 март 2026 г.

Г.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
4.1	RE-C04-i01	M	Технологични спецификации за мрежата от културни съоръжения	Доклад относно технологичните спецификации и за мрежата от културни съоръжения				B. 2	2022	Подробно определяне на технологичните спецификации за мрежата от културни съоръжения
4.2	RE-C04-i01	T	Финансова подкрепа за цифровия преход на книжарниците/заведенията		Брой	0	200	B. 4	2025	Брой книжарници/учреждения, получили финансова подкрепа за цифровия преход на книжарниците (напр. скенер за книги, Wi-fi и VPN мрежи, уебсайт за книжарница, интегрирана счетоводна система и др.)
4.3	RE-C04-i01	M	Цифровизация и виртуализация на обществените колекции	Цифровизация и виртуализация на обществените колекции				B. 4	2025	Цифровизация и виртуализация на колекциите от: Генерална дирекция за книги, архиви и библиотеки; португалската национална библиотека, обществена библиотека „Евора“, Cinemateca и колекциите (под управлението на културното наследство I. P.) Обществени библиотеки (20 000 000 изображения) Национални архиви (18 552 500 документа) Обществени музеи (59 500 записа) Виртуални посещения на 65 музеи, паметници и палаци Кинеметек (1000 филма) Архиви на историческите доставчици на медийни услуги и услуги за телевизионно излъчване (цифровизирани и предоставени на разположение на обществеността, 45 000 часа съдържание на видеокасети)

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
4.4	RE-C04-i01	M	Доставка на модернизирана технологична инфраструктура за мрежата от културни съоръжения	Доставка на модернизирана технологична инфраструктура за културни съоръжения				T1 г.	2026	Доставка на компютърно оборудване и интегрирани информационни и каталожни системи за 239 обществени библиотеки; Wi-Fi покритие на 50 музея, палаци и паметници; закупуване на оборудване за прожекции на видео- и кинозалони за 155 кинозала и обществени центрове за съвременно изкуство.
4.5	RE-C04-i01	T	Финансова подкрепа за превода и изданието на литературни произведения		Брой	0	2 250	В. 4	2025	Брой литературни произведения, включително аудиокниги и електронни книги, на които е предоставена финансова подкрепа за превода, публикуването и изданието.
4.9	RE-C04-i01	M	Технологична модернизация на ANIM — Националният архив на движещите се изображения	Доставка на оборудване;				В. 3	2023	Доставка на оборудване за технологична модернизация на Националният архив за движещи се изображения.
4.10	RE-C04-i01	T	Доставка на оборудване за инсталиране на Националният архив на звука и за технологична модернизация на обществените лаборатории		Брой	0	5	T1 г.	2026	Брой на сградите и лабораториите, за които е доставено оборудване (Национален архив на звука и обществени лаборатории: José Figueiredo Laboratory, CNANS, LARQ и Forte de Sacavém).

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
4.6	RE-C04-i02	M	Създаване на мрежата „Saber Fazer“	Създаване на хранилище за информация и документация относно местното занаятчийско производство, идентифициране и картографиране на суровините				B. 4	2022	Създаване на мрежа „Saber Fazer“: създаване на хранилище за информация и документация относно местното занаятчийско производство; и идентифициране и картографиране на суровините, използвани в непромишленото производство.
4.7	Инвестиция RE-C04-i02:	T	Подписани договори за рехабилитация и опазване на сгради на културното наследство и национални театри		Брой	0	49	B. 3	2023	Брой културни обекти, за които са подписани договори за рехабилитация и опазване на музеи, паметници, държавни паласи и национални театри.
4.8	RE-C04-i02	T	Завършени строителни работи за рехабилитация и опазване на сгради на културното наследство и национални театри		Брой	0	84	T1 Г.	2026	Брой на културните обекти, за които са завършени работи за рехабилитация и опазване на музеи, паметници, държавни паласи и национални театри.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап /Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
4.11	RE-C04-i02	M	Създаване на лаборатории и пътища на инициативата „Saber Fazer“ и създаване на педагогически и информационни дейности относно традиционните техники.	Създаване на лаборатории и маршрути и създаване на информационни дейности				B. 4	2025	Създават се лаборатории и пътища на инициативата „Saber Fazer“. Създават се педагогически и информационни дейности относно традиционните техники
4.12	RE-C04-i02	M	Завършване на изграждането на Националния архив на звука	Завършване на строителните работи				T1 Г.	2026	Завършване на строителството на сградата за Националния архив на звука. Сградата трябва да има използваема площ от най-малко 1 100 кв. м. и да бъде оборудвана, наред с другото, за съхраняване на звукови документи. Потреблението на първична енергия в сградата не трябва да бъде най-малко с 20 % по-ниско от изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия.

Д. КОМПОНЕНТ 5: Инвестиции и иновации;

Този компонент на португалския план за възстановяване и устойчивост е насочен към предизвикателствата, свързани със сравнително скромното равнище на научните изследвания и иновациите, по-специално чрез насърчаване на връзките между бизнеса и науката и със специален акцент върху иновациите в екологичния преход, както и към предизвикателствата, свързани с хроничната недостатъчна капитализация на португалския бизнес сектор, която допълнително се влоши вследствие на пандемията от COVID-19.

Целта на компонента е да се повиши конкурентоспособността и устойчивостта на португалската икономика чрез мерки за укрепване на научните изследвания чрез насърчаване на трансфера на резултатите от тях към стопанския сектор, като по този начин се насърчават иновациите и инвестициите. Частта от компонента, свързана с научните изследвания и иновациите, има за цел да подобри сътрудничеството между академичните среди и бизнеса, да укрепи научния и технологичния потенциал на Португалия и да подкрепи изпълнението на амбициозни и всеобхватни програми за научни изследвания и иновации, насочени към основните социално-икономически и екологични предизвикателства. Очаква се това да бъде постигнато чрез по-големи и по-ефективни инвестиции в НИРД и иновации, целенасочена подкрепа за по-добро превръщане на резултатите от научните изследвания в инвестиции, диверсификация и специализация на производствената структура, използване на действителния потенциал за конкурентно утвърждаване на установените промишлени сектори и нововъзникващите области и допринасяне за двойния преход. По-специално този компонент има за цел да увеличи износа на стоки и услуги с висока добавена стойност, да увеличи инвестициите в НИРД (както чрез нови висококвалифицирани работни места, така и чрез увеличаване на разходите за НИРД от страна на предприятията) и да допринесе за намаляване на емисиите на CO₂.

В съответствие с необходимостта от подпомагане на платежоспособността на производствената система и от преодоляване на неефективността на пазара по отношение на достъпа до финансиране, този компонент включва реформа и инвестиции, които допринасят за подобряването на португалския пазар за корпоративно финансиране чрез създаването и увеличаването на капитала на Националната насърчителна банка, *Banco Português de Fomento* и разработването на нови финансови инструменти. Компонентът също така въвежда реформи на капиталовите пазари с цел укрепване на капиталовите пазари в Португалия в дългосрочен план чрез преразглеждане на съществуващата правна рамка и приемане на нови закони, като се поставя особен акцент върху дружествата за инвестиции в ценни книжа за развитие на икономиката, предприятията за колективно инвестиране и преразглеждането на Кодекса за ценните книжа.

Компонентът подкрепя изпълнението на специфичната за всяка държава препоръка относно инвестициите в климатичния преход (специфична за държавата препоръка 3 2020), специфичната за държавата препоръка за съсредоточаване на икономическата политика, свързана с инвестициите в иновации (специфична за държавата препоръка 3 2019) и специфична за държавата препоръка 3 2020 (съсредоточаване на инвестициите върху екологичния и цифровия преход). Компонентът допринася за изпълнението на специфичната за всяка държава препоръка за прилагане на временните мерки, насочени към осигуряване на

достъп до ликвидност за предприятията, по-специално малките и средните предприятия, и насърчаване на частните инвестиции за насърчаване на икономическото възстановяване (специфична за всяка държава препоръка 3 2020).

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

Д.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Реформа RE-r09: Насърчаване на научните изследвания и иновациите в областта на развойната дейност и иновациите в предприятията

Целта на реформата е да се насърчат инвестициите в НИРД, по-специално чрез осигуряване на благоприятни рамкови условия за повишаване на ефикасността и ефективността на публичните и частните инвестиции в НИРД. Реформата е част от актуализацията на Стратегията за технологични иновации и иновации в предприятията за периода 2018—2030 г. Тази актуализация има за цел да улесни финансирането и привеждането в действие на публично-частните партньорства в подкрепа на амбициозни програми за научни изследвания и иновации. Реформата има за цел да опрости достъпа до инструменти за финансиране на дейности в областта на НИРД и да спомогне за повишаване на предвидимостта и стабилността на финансирането чрез създаване на многогодишна програмна рамка за публични инвестиции в НИРД, с подкрепата на независима система за мониторинг на инвестициите в НИРД. Инвестициите, които трябва да бъдат осъществени във връзка с тази реформа, са RE-C05-i01.01 и RE-C05-i01.02.

Изпълнението на реформата приключва до 31 декември 2021 г.

Реформа RE-r11: Разширяване и консолидиране на мрежата от интерфейсни институции.

Целта на реформата е да се подобрят връзките между академичните среди и бизнеса, за да се увеличат потоците от знания и трансферът на технологии.

Реформата се състои в преразглеждане и стандартизиране на законодателната и регулаторната рамка на Системата за технологичен интерфейс, по-специално технологичните центрове и центровете INTERFACE, създадени в рамките на програмата INTERFACE. Технологичните центрове и центровете INTERFACE свързват научноизследователски организации (включително висши учебни заведения) и дружества, за да подкрепят трансфера на знания и

технологии. Реформата определя процеса на създаване на тези субекти и техния модел на управление и финансиране.

Работната група за създаване на нови технологични инфраструктури, създадена от правителството, отговаря за изготвянето на законодателното предложение.

Инвестициите, които трябва да бъдат осъществени във връзка с тази реформа, са RE-C05-i01.01 и RE-C05-i01.02.

Изпълнението на реформата приключва до 31 декември 2021 г.

Реформа RE-r12: Програма за научни изследвания и иновации за устойчиво селско стопанство, храни и селскостопанска промишленост.

Целта на реформата е да се укрепи селскостопанският сектор в Португалия и да се гарантира продоволствената и хранителната сигурност, да се допринесе за здравето и благосъстоянието, да се подобри управлението на селските райони, да се подобри опазването на биологичното разнообразие, да се преодолеят последиците от изменението на климата с необходимите адаптации и принос за смекчаване на последиците от него и да се стимулират други икономически дейности, като например, наред с другото, селскостопанските услуги и дори кетъринга и туризма.

Реформата подкрепя изпълнението на Програмата за иновации в селското стопанство 20 | 30. Той се състои в осигуряване на необходимите средства за актуализиране и подготовка на съществуващата инфраструктура, както и в насърчаване на функционални съюзи по агрохранителната верига, предприятията и научните изследвания, за да се насърчи развитието и интегрирането на научните изследвания и иновациите, насочени към нуждите на селскостопанския сектор с оглед на екологичния и цифровия преход.

Изпълнението на реформата трябваше да приключи до 31 декември 2020 г.

Инвестиция RE-C05-i01.01: Мобилизиране и зелени програми/алианси за бизнес иновации.

Целта на тази инвестиция е да се мобилизират и укрепят научните и технологичните способности на Португалия чрез внедряването на амбициозни програми за научни изследвания и иновации, основани на консорциуми между бизнеса и академичните среди.

Инвестицията се състои предимно от безвъзмездни средства за изпълнението на програмите за мобилизация/алиансите за бизнес иновации посредством два допълващи се инструмента: i) Иновационни пактове, които насърчават сътрудничеството и водят до разработването на иновационни проекти, и ii) мобилизиране на проекти, насочени към НИРД и превръщането ѝ в нови стоки и услуги чрез инвестиции. Програмите за мобилизация и зелени програми се подбират чрез открити покани за представяне на предложения на състезателна основа за стратегически планове, които да бъдат предложени от консорциуми между предприятия и академични, научни и/или технологични институции. Тази инвестиция се основава на стратегическата рамка, която ще бъде приложена в рамките на RE-r09, и засилва ролята на институциите за интерфейса и консолидирането на тази мрежа.

С оглед на съответствието на мярката с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), критериите за допустимост в техническите спецификации на предстоящите покани за представяне на проекти ще изключат следния списък от дейности: i) дейности, свързани с изкопаеми горива, включително използване

надолу по веригата¹⁰; ii) дейности по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ) за постигане на прогнозираните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни показатели¹¹; iii) дейности, свързани с депа за отпадъци, инсинератори¹² и инсталации за механично-биологично третиране¹³; и iv) дейностите, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда. Освен това в заданието се изисква да бъдат избирани само дейности, които са в съответствие със съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция RE-C05-i01.02: Зелени програми/алианси за бизнес иновации — сключване на договори

Целта на тази инвестиция е да се приложат същите инструменти като в RE-C05-i01.01, но специализирани в ограничен набор от зелени програми чрез консорциуми между предприятия и академични, научни и/или технологични институции в подкрепа на иновациите (с акцент върху екологичния преход, област 022 от приложението към Регламента за Механизма за възстановяване и устойчивост).

С оглед на съответствието на мярката с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), критериите за допустимост в техническите спецификации на предстоящите покани за представяне на проекти ще изключат следния списък от дейности: i) дейности, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата¹⁴; ii) дейности по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ) за постигане

¹⁰ С изключение на проектите по тази мярка за производство на електроенергия и/или топлинна енергия, както и свързаната с тях преносна и разпределителна инфраструктура, използващи природен газ, които отговарят на условията, посочени в приложение III към Техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01).

¹¹ Когато подпомаганата дейност постига прогнозираните емисии на парникови газове, които не са значително по-ниски от съответните референтни показатели, следва да се представи обяснение на причините, поради които това не е възможно. Референтни стойности за безплатно предоставяне на квоти за дейностите, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

¹² Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

¹³ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

¹⁴ С изключение на проектите по тази мярка за производство на електроенергия и/или топлинна енергия, както и свързаната с тях преносна и разпределителна инфраструктура, използващи природен газ, които отговарят на условията, посочени в приложение III към Техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01).

на прогнозираните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни показатели¹⁵; дейности, свързани с депа за отпадъци, инсинератори¹⁶ и инсталации за механично-биологично третиране¹⁷; и iv) дейностите, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда. Освен това в заданието се изисква да бъдат избрани само дейности, които са в съответствие със съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

Осъществяването на инвестицията трябва да приключи до 31 декември 2022 г.

Инвестиция RE-C05-i02: Мисия за взаимодействие — обновяване на мрежата за научна и технологична поддръжка и насоки за производствената тъкан, по компонент 5:

Целта на инвестицията е да се укрепи и укрепи националната научна и технологична система и да се подобрят връзките между академичните среди на бизнеса, за да се гарантира ефективен трансфер на технологии и превръщане на резултатите от научните изследвания в иновации. Инвестицията се състои в консолидиране на новия модел на финансиране на центровете за технологични интерфейси и съвместните лаборатории (CoLAB), частни сдружения или дружества с нестопанска цел, които имат за цел създаването на квалифицирана заетост, пряко или непряко, чрез изпълнението на програми за научни изследвания и иновации, основани на структурата на 1/3 от основното финансиране, 1/3 на конкурентното финансиране и 1/3 от пазарното финансиране, чрез осигуряване на 186 милиона евро основно финансиране за мисията *Interface*. Инвестицията се състои от достигане до 500 дружества, които се възползват от тази схема и от услугите, предоставяни от субектите по INTERFACE. Очаква се с комбинираното действие на реформа RE-r11 и инвестиция RE-C05-i02 да бъдат постигнати горепосочените цели.

С оглед на съответствието на мярката с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), критериите за допустимост в техническите спецификации на предстоящите покани за представяне на проекти ще изключат следния списък от дейности: i) дейности, свързани с изкопаеми горива, включително използване

¹⁵ Когато подпомаганата дейност постига прогнозираните емисии на парникови газове, които не са значително по-ниски от съответните референтни показатели, следва да се представи обяснение на причините, поради които това не е възможно. Референтни стойности за безплатно предоставяне на квоти за дейностите, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

¹⁶ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

¹⁷ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

надолу по веригата¹⁸; ii) дейности по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ) за постигане на прогнозираните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни показатели¹⁹; дейности, свързани с депа за отпадъци, инсинератори²⁰ и инсталации за механично-биологично третиране²¹; и iv) дейностите, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда. Освен това в заданието се изисква да бъдат избирани само дейности, които са в съответствие със съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

Изпълнението на инвестицията следва да приключи до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C05-i03: Програма за научни изследвания и иновации за устойчиво селско стопанство, храни и аграрна промишленост [Програма за иновации в областта на селското стопанство, 2030 г.].

Целта на тези инвестиции е да се стимулират научните изследвания и иновациите за постигане на по-устойчиво селско стопанство.

Инвестицията се състои от безвъзмездни средства за публични и частни субекти в подкрепа на иновационната програма за земеделие 20 | 30. Програмата е структурирана в 15 водещи инициативи в подкрепа на проекти за НИРД и иновации и в 5 проекта за структуриране на иновации, насочени към цифровизацията. Тези научноизследователски и иновационни проекти отговарят на нуждите, определени в португалския стратегически план за общата селскостопанска политика. Различните инициативи включват действия в областта на кръговата биоикономика и прецизното земеделие. При подбора на проекти се вземат предвид различните производствени системи и сектори. Очаква се да бъдат подкрепени 100 научноизследователски и иновационни проекта. Освен това инвестицията включва

¹⁸ С изключение на проектите по тази мярка за производство на електроенергия и/или топлинна енергия, както и свързаната с тях преносна и разпределителна инфраструктура, използващи природен газ, които отговарят на условията, посочени в приложение III към Техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01).

¹⁹ Когато подпомаганата дейност постига прогнозираните емисии на парникови газове, които не са значително по-ниски от съответните референтни показатели, следва да се представи обяснение на причините, поради които това не е възможно. Референтни стойности за безплатно предоставяне на квоти за дейностите, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

²⁰ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

²¹ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

възстановяването и модернизирането на научните съоръжения и оборудване на 24 експериментални стопанства и лаборатории (иновационни центрове).

С оглед на съответствието на мярката с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), критериите за допустимост в техническите спецификации на предстоящите покани за представяне на проекти ще изключат следния списък от дейности: i) дейности, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата²²; ii) дейности по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ) за постигане на прогнозираните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни показатели²³; дейности, свързани с депа за отпадъци, инсинератори²⁴ и инсталации за механично-биологично третиране²⁵; и iv) дейности, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда. Освен това в заданието се изисква да бъдат избирани само дейности, които са в съответствие със съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

Изпълнението на инвестицията следва да приключи до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C05-i04-RAA: Рекапитализация на бизнес системата на Азорските острови

Целта на мярката е да се реши структурният проблем с недостатъчната капитализация на предприятията в автономния регион Азорски острови.

Тази инвестиция се състои в създаването на дружество със специална цел, което впоследствие инвестира 95 000 000 EUR в жизнеспособни предприятия на Азорските острови главно под формата на собствен и квазисобствен капитал. Инвестицията допълва националните инвестиции, насочени към капитализация на дружествата, с регионален пакет и със специални инструменти, които отговарят на особеностите на бизнес структурата на автономния регион.

²² С изключение на проектите по тази мярка за производство на електроенергия и/или топлинна енергия, както и свързаната с тях преносна и разпределителна инфраструктура, използващи природен газ, които отговарят на условията, посочени в приложение III към Техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01).

²³ Когато подпомаганата дейност постига прогнозираните емисии на парникови газове, които не са значително по-ниски от съответните референтни показатели, следва да се представи обяснение на причините, поради които това не е възможно. Референтни стойности за безплатно предоставяне на квоти за дейностите, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

²⁴ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

²⁵ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

Всички проекти се изпълняват в пълно съответствие с Техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01). Освен това Португалия пое ангажимент документът за инвестиционната политика, свързан с инструмента на стойност 95 000 000 EUR, който ще бъде приет от *Banco Português de Fomento* като управителен орган на дружеството със специална цел, да съдържа подробно описание на критериите за подбор/допустимост за подпомаганите дружества, като се гарантира спазването на изискванията за климата и околната среда на Механизма за възстановяване и устойчивост, включително спазването на техническите насоки съгласно принципа за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01) на подпомаганите активи/дейности и/или дружества и се определят инвестиционните цели и целевата възвръщаемост. За спазването на техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01) на подпомаганите дружества инвестиционната политика изисква:

- проверка на устойчивостта;
- списък на изключенията, съдържащ следните елементи:
 - Дейности, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата²⁶;
 - Дейностите по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ), с които се постигат прогнозираните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни стойности²⁷;
 - Дейности, свързани с депа за отпадъци, инсинератори²⁸ и инсталации за механична биологична обработка²⁹;
 - Дейности, при които дългосрочното погребване на отпадъци може да причини дългосрочна вреда на околната среда, като например ядрени отпадъци; както и
 - R ДР ДР I, посветено на горепосочените активи и дейности.

²⁶ С изключение на проектите по тази мярка за производство на електроенергия и/или топлинна енергия, както и свързаната с тях преносна и разпределителна инфраструктура, използващи природен газ, които отговарят на условията, посочени в приложение III към Техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01).

²⁷ Когато подпомаганата дейност постига прогнозираните емисии на парникови газове, които не са значително по-ниски от съответните референтни показатели, следва да се представи обяснение на причините, поради които това не е възможно. Референтни стойности за безплатно предоставяне на квоти за дейностите, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

²⁸ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

²⁹ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

- задължителни проверки за съответствие с нормативните изисквания чрез *Banco Português de Fomento* и/или избраните от нея финансови посредници за сделки, освободени от проверка на устойчивостта, и
- бенефициерите на капиталова подкрепа, които получават най-малко 50 % от приходите си от дейности, изброени в списъка на изключванията, да приемат и публикуват планове за екологичен преход.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция RE-C05-i15-RAA: Капиталов фонд за рекапитализация на бизнес системата на Азорските острови

Целта на мярката е да се реши структурният проблем с недостатъчната капитализация на предприятията в автономния регион Азорски острови.

Тази мярка се състои от публична инвестиция в механизъм с цел стимулиране на частните инвестиции и подобряване на достъпа до финансиране в автономния регион Азорски острови с цел развитие на капиталовите пазари в този регион. Механизмът функционира, като предоставя капитал пряко или чрез финансови посредници на частния сектор, както и на субекти от публичния сектор, участващи в подобни дейности. Въз основа на инвестициите по МВУ Механизмът има за цел първоначално да предостави финансиране в размер на най-малко 30 000 000 EUR.

Механизмът се управлява от *Banco Português de Fomento* като партньор по изпълнението. Механизмът включва следната продуктова линия:

- Капиталови инвестиции в жизнеспособни предприятия от Азорските острови. Инвестицията допълва националните инвестиции, насочени към капитализация на дружествата, с регионален пакет и със специални инструменти, които отговарят на особеностите на бизнес структурата на автономния регион.

За да осъществят инвестицията в механизма, Португалия и *Banco Português de Fomento* подписват споразумение за изпълнение, което включва следното съдържание:

1. Описание на процеса на вземане на решения в рамките на механизма: Окончателното инвестиционно решение на механизма се взема от инвестиционен комитет или друг съответен равностоен управителен орган и се одобрява с мнозинство от гласовете на членове, които са независими от правителството.
2. Основни изисквания на свързаната инвестиционна политика, които включват:
 - i. Описанието на финансовия продукт и допустимите крайни бенефициери.
 - ii. Изискването всички подпомагани инвестиции да са икономически жизнеспособни.
 - iii. Изискването за спазване на принципа за ненанасяне на значителни вреди (НЗВ), както е посочено в Техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01). По-специално, в случай на обща подкрепа за предприятия, инвестиционната политика изключва дружества със значителен акцент³⁰ в

³⁰ Счита се, че крайният бенефициер е със „съществен акцент“ върху даден сектор или стопанска дейност, ако този сектор или дейност е определен като съществена част от стопанската дейност на крайния

следните сектори: i) производство на енергия от изкопаеми горива и свързаните с него дейности³¹; ii) енергоемки отрасли и/или отрасли с високи емисии на CO₂³²; iii) производство, отдаване под наем или продажба на замърсяващи превозни средства³³; iv) събиране, третиране и обезвреждане на отпадъци³⁴, v) преработка на ядрено гориво, производство на ядрена енергия. Освен това инвестиционната политика изисква спазване на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда от страна на крайните бенефициери на механизма.

- iv. Изискването крайните бенефициери на механизма да не получават подкрепа от други инструменти на Съюза за покриване на същите разходи.

3. Сумата, обхваната от споразумението за изпълнение, структурата на таксите за изпълняващия партньор и изискването за реинвестиране на всички обратни постъпления в съответствие с инвестиционната политика на механизма.

4. Изисквания за мониторинг, одит и контрол, включително:

- i. Описанието на системата за мониторинг на партньора по изпълнението за докладване относно мобилизираните инвестиции.
- ii. Описание на процедурите на партньора по изпълнението, които ще гарантират предотвратяването, разкриването и коригирането на измами, корупция и конфликти на интереси.
- iii. Задължението да се провери допустимостта на всяка операция в съответствие с изискванията, определени в споразумението за изпълнение, преди да се поеме ангажимент за финансиране на дадена операция.

бенефициер съответно по отношение на brutните приходи, печалбата или клиентската база на крайния бенефициер. Brutните приходи, генерирани от ограничения сектор или дейност, във всички случаи не надвишават 50 % от brutните приходи.

³¹ С изключение на а) активите и дейностите за производство на електроенергия и/или топлинна енергия, както и свързаната с тях преносна и разпределителна инфраструктура, използващи природен газ, които отговарят на условията, определени в приложение III към Техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01) и б) дейностите и активите по подточка ii), за които използването на изкопаеми горива е временно и технически неизбежно за навременния преход към експлоатация без изкопаеми горива.

³² Включително дейностите и активите по схемата на ЕС за търговия с емисии, при които прогнозните емисии на парникови газове не са по-ниски от съответните референтни стойности. Ако прогнозираните емисии на парникови газове при подпомаганата дейност не са значително по-ниски от съответните референтни стойности се обясняват причините, поради които това не е възможно. Референтни стойности за безплатно предоставяне на квоти за дейностите, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

³³ Замърсяващите превозни средства се определят като превозни средства без нулеви емисии.

³⁴ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

- iv. Задължението за извършване на основани на риска последващи одити в съответствие с плана за одит на *Banco Português de Fomento*. Тези одити проверяват i) дали системите за контрол са ефективни, включително разкриването на измами, корупция и конфликт на интереси; II) спазване на принципа за ненанасяне на значителни вреди, правилата за държавна помощ; и iii) спазването на изискването крайните бенефициери по механизма да не са получили подкрепа от други инструменти на Съюза за покриване на същите разходи. Одитите също така проверяват законосъобразността на трансакциите и спазването на условията на приложимите споразумения за изпълнение и споразумения за финансиране.

Изпълнението на мярката приключва до 30 юни 2026 г.

Инвестиция RE-C05-i05-RAA: Икономическо възстановяване на селското стопанство на Азорските острови

Целта на инвестицията е да се стимулира селското стопанство на Азорските острови със силен акцент върху устойчивостта, както и върху насърчаването на местното производство. Селското стопанство на Азорските острови има голямо икономическо, социално и териториално значение за регионалното сближаване, като се има предвид разпокъсаността на регионалната територия, която се характеризира с острови със специфични характеристики. Тази инвестиция има за цел i) да допринесе за устойчивостта и устойчивия растеж на регионалния производствен потенциал, ii) да смекчи икономическото и социалното въздействие на кризата върху селскостопанския и хранително-вкусовия сектор на Азорските острови и iii) да допринесе за двойния климатичен и цифров преход в селскостопанския и хранително-вкусовия сектор на Азорските острови.

Инвестицията се състои от i) подкрепа за инвестиционни проекти за иновации на продукти и производствени процеси за регионални селскостопански предприятия, ii) публични инвестиции в иновации и двоен преход (включително програма за подобряване на уменията на земеделските стопани за двойния преход и устойчивото потребление, включително сертифициране) и iii) публични инвестиции в преструктурирането, включително инвестиции в иновации в производствените процеси и в екологичния преход на регионалната мрежа за клане и сертифициране на качеството на млякото.

Изпълнението на инвестицията следва да приключи до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C05-i07-RAM: Инструменти за капитализация на дружества в Мадейра

Целта на тази мярка е да се подкрепят инвестициите в автономния регион Мадейра с цел справяне със структурните проблеми с ликвидността на местните дружества, както и укрепване на конкурентоспособността на регионалната икономика.

Тази инвестиция се състои в засилване на финансовата подкрепа, предоставена чрез кредитна линия (*Investe RAM 2020*). Инструментът предоставя кредитни гаранции на дружествата, като гарантира общ размер на заемите в размер на 15 900 000 EUR. Инструментът също така субсидира разходите за лихви по заемите (за 100 % от безрисковия лихвен процент (Euribor) плюс най-малко 60 % от рисков спред до 3,4 %). Инвестицията се осъществява чрез протокол между *Banco Português de Fomento*, *Instituto de Desenvolvimento Empresarial* и избрани от тях финансови посредници.

За да се гарантира, че мярката е в съответствие с принципа за ненанасяне на значителни вреди съгласно Механизма за възстановяване и устойчивост, както е посочено в техническите насоки

за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01), правното (ите) споразумение (я) между *Banco Português de Fomento, Instituto de Desenvolvimento Empresarial* и избраните от тях финансови посредници, както и последващото споразумение (протокол) за изпълнение на финансовия инструмент:

- Изключване на следния списък с дейности и активи от допустимостта: (i) дейностите и активите, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата³⁵; (ii) дейностите и активите по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ), с които се постигат прогнозните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни стойности³⁶; (iii) дейностите и активите, свързани с депата за отпадъци, инсталациите за изгаряне на отпадъци³⁷ и заводите за механично-биологично третиране³⁸; както и
- Изискване за спазване на съответното законодателство на ЕС и националното законодателство в областта на околната среда на получателя.

Изпълнението на инвестицията следва да приключи до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C05-i08: Повече цифрови науки

Целта на тази мярка е да се ускори процесът на цифрова трансформация и цифровизация на науката и на услугите в подкрепа на националната научно-технологична система.

За тази цел инвестицията:

- Завършване на комплекса „Наука XXI „и „Наблюдение на науката“ (физически и онлайн), където на едно място трябва да се предоставят услуги и механизми за финансиране на изследователи, структури за научноизследователска и развойна дейност и висши учебни заведения;
- Да създаде Национален център за авангардни изчислителни технологии (CNCA), който да обхваща португалския национален принос към новия суперкомпютър „Deucalion „и

³⁵ С изключение на проектите по тази мярка за производство на електроенергия и/или топлинна енергия, както и свързаната с тях преносна и разпределителна инфраструктура, използващи природен газ, които отговарят на условията, посочени в приложение III към Техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01).

³⁶ Ако прогнозираните емисии на парникови газове при подпомаганата дейност не са значително по-ниски от съответните референтни стойности се обясняват причините, поради които това не е възможно. Референтни стойности за безплатно предоставяне на квоти за дейностите, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

³⁷ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

³⁸ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

да завърши центъра за данни/поддържащата инфраструктура за експлоатацията на двата суперкомпютъра „Deucalion„и „Mare Nostrum 5“, както и да разработи голям езиков модел (LLM) на португалски език;

- Подкрепа за стартирането на програма за научноизследователски и развойни проекти, насочени към разработването и прилагането на авангардни системи за киберсигурност, изкуствен интелект и наука за данните в публичната администрация, както и програма за научно овластяване, както и завършването и въвеждането в експлоатация на 6 решения в областта на ИИ за процесите на публичната администрация;
- Увеличаване на броя на курсовете, предлагани чрез Националната платформа за масови онлайн курсове (NAU);
- Изпълнение на Националната програма за отворена наука и научноизследователски данни (PNCADAI).

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция RE-C05-i09 — Разширяване: Мобилизиране на програми/алианси за бизнес иновации — сключване на договори

Целта на тази инвестиция е да се увеличи инвестиция RE-C05-i01.01, по компонент 5. Разширената част от мярката увеличава броя на продуктите, процесите или услугите, завършени от програми за мобилност/Алианси за бизнес иновации.

Осъществяването на инвестицията трябва да приключи до 30 юни 2023 г.

Инвестиция RE-C05-i10 — Разширяване: Зелени програми/алианси за бизнес иновации — сключване на договори

Целта на тази инвестиция е да се увеличи инвестиция RE-C05-i01.02 по компонент 5. Разширената част от мярката увеличава броя на продуктите, процесите или услугите от допълнителни зелени програми.

Осъществяването на инвестицията трябва да приключи до 30 юни 2023 г.

Инвестиция RE-C05-i13 — Научноизследователски звена

Целта на тази инвестиция е модернизирането и преструктурирането на научноизследователските звена, включително тяхната цифрова трансформация.

Инвестицията има за цел да подкрепи елементи като голямо научно оборудване, набори от научни инструменти, научни архиви и данни, други ресурси, основани на знанието, изчислителни и програмни системи, комуникационни мрежи, насърчаващи цифров свободен достъп, и/или други инфраструктури, които са от основно значение за стимулиране на високите постижения в научноизследователските и иновационните дейности.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция RE-C05-i14 — Бизнес иновации

Тази мярка се състои от публична инвестиция в схема за субсидиране, за да се стимулират частните инвестиции и да се подобри достъпът до финансиране за дружествата, разработващи иновативни проекти. Схемата функционира, като предоставя субсидии директно на частния сектор. Въз основа на инвестициите по MBY схемата има за цел първоначално да предостави най-малко 315 146 000 EUR субсидии.

Схемата се управлява от *Banco Português de Fomento* като партньор по изпълнението. Схемата включва следната продуктова линия:

- Подкрепа за бизнес инвестиционни проекти в иновативни и квалифицирани дейности или в процеси на научноизследователска и развойна дейност, насърчаване на връзката между предприятията и науката, със специален акцент върху иновациите, свързани с екологичния и цифровия преход.

За да осъществят инвестицията в схемата, Португалия и *Banco Português de Fomento* подписват споразумение за изпълнение, което включва следното съдържание:

- 1) Описание на процеса на вземане на решения по схемата: Окончателното решение за отпускане на средства по схемата се взема от инвестиционен комитет или друг съответен еквивалентен управителен орган и се одобрява с мнозинство от гласовете на членовете, които са независими от правителството.
- 2) Основни изисквания на свързаната политика на субсидиране, които включват:
 - а) Описанието на предоставените субсидии и допустимите крайни бенефициери.
 - б) Изискването всички подпомагани инвестиции да са икономически жизнеспособни.
 - в) Изискването за спазване на принципа за ненанасяне на значителни вреди (НЗВ), както е посочено в Техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01). По-специално политиката на субсидиране изключва от допустимостта следния списък с дейности и активи: i) дейности и активи, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата³⁹, ii) дейности и активи в рамките на схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ) за постигане на прогнозни емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни показатели⁴⁰, iii) дейности и активи, свързани с депа за отпадъци,

³⁹ С изключение на а) активите и дейностите за производство на електроенергия и/или топлинна енергия, както и свързаната с тях преносна и разпределителна инфраструктура, използващи природен газ, които отговарят на условията, определени в приложение III към Техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01) и б) дейностите и активите по подточка ii), за които използването на изкопаеми горива е временно и технически неизбежно за навременния преход към експлоатация без изкопаеми горива.

⁴⁰ Ако прогнозираните емисии на парникови газове при подпомаганата дейност не са значително по-ниски от съответните референтни стойности се обясняват причините, поради които това не е възможно. Референтни стойности за безплатно предоставяне на квоти за дейностите, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

инсталации за изгаряне на отпадъци⁴¹ и инсталации за механично-биологично третиране⁴².

- г) Изискването крайните бенефициери по схемата да не получават подпомагане от други инструменти на Съюза за покриване на същите разходи.
- 3) Сумата, обхваната от споразумението за изпълнение, структурата на таксите за изпълняващия партньор и изискването за използване на всички неизползвани постъпления по схемата, включително след 2026 г., за същите цели на политиката.
- 4) Изисквания за мониторинг, одит и контрол, включително:
- а) Описанието на системата за мониторинг на партньора по изпълнението за докладване относно мобилизираните субсидии.
 - б) Описание на процедурите на партньора по изпълнението, които ще гарантират предотвратяването, разкриването и коригирането на измами, корупция и конфликти на интереси.
 - в) Задължението за проверка на допустимостта на всяка операция в съответствие с изискванията, определени в споразумението за изпълнение, преди отпускането на субсидия за дадена операция.
 - г) Задължението за извършване на основани на риска последващи одити в съответствие с плана за одит на *Banco Português de Fomento*. Тези одити проверяват i) дали системите за контрол са ефективни, включително разкриването на измами, корупция и конфликт на интереси; II) спазване на принципа за ненанасяне на значителни вреди, правилата за държавна помощ, изискванията за целите в областта на климата и цифровите технологии; и iii) спазването на изискването крайните бенефициери по схемата да не са получили подпомагане от други инструменти на Съюза за покриване на същите разходи. Одитите също така проверяват законосъобразността на трансакциите и спазването на условията на приложимите споразумения за изпълнение и споразумения за субсидии.
- 5) Изисквания за инвестициите в областта на климата и цифровите технологии, извършвани от партньора по изпълнението: най-малко 12 606 000 EUR от инвестициите по МВУ в схемата допринасят за целите във връзка с изменението на климата в съответствие с приложение VI към Регламента за МВУ и най-малко

⁴¹ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

⁴² Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

31 515 000 EUR допринасят за цифровия преход в съответствие с приложение VII към Регламента за МВУ.⁴³

Изпълнението на мярката приключва до 30 юни 2026 г.

⁴³ От крайните бенефициери, свързани с конкретни проекти, се изисква да представят обосновка на избраната област на интервенция за всеки подпомаган проект, заедно с описание на проекта, за целите на изчисляването на приноса в областта на климата. За целите на изчисляването на приноса в областта на климата крайните бенефициери на собствен капитал, квазикапиталови инструменти, корпоративни облигации или еквивалентни инструменти, които не са насочени към конкретни проекти, представят обосновка за избраната (ите) област (и) на интервенция. От партньора по изпълнението се изисква също така да представя на държавата членка шестмесечен доклад за изпълнението на всеки проект/действие.

Д.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
5.1	RE-C05-r09	M	Актуализиране на насоките за стратегията за технологични и бизнес иновации за Португалия през 2030 г.	Публикуване на актуализирани насоки за стратегията за технологични и бизнес иновации за Португалия през 2030 г.				B. 4	2021	Актуализиране на решението на Съвета на министрите за одобряване на насоките за стратегия за технологични и бизнес иновации за Португалия за периода 2018—2030 г., като се вземат предвид наскоро приетата стратегия „Португалия 2030“ и новите предизвикателства на икономическото възстановяване.
5.2	RE-C05-r11	T	Разширяване на мрежата от признати лаборатории за сътрудничество		Брой	26	35	T1 Г.	2021	Признаване и присъждане на квалификации за нови лаборатории за сътрудничество — разширяване на мрежата от съвместни лаборатории чрез признаване и присъждане на званието на нови субекти в резултат на процеса на кандидатстване и оценка, проведен от независима комисия за оценка от експерти с признати международни заслуги, назначени от управителния съвет на FCT, I.P (Фондация за наука и технологии)
5.3	RE-C05-r11	M	Влизане в сила на новия правен режим за технологичните и иновационните центрове	Влизане в сила на новия правен режим за технологичните и иновационните центрове				B. 4	2021	Законодателството преразглежда и стандартизира законодателната и регулаторната рамка на субектите, които са част от научната и технологична система, като определя нейния модел на финансиране и оценка.
5.4	RE-C05-r12	M	Одобряване на програмата за иновации в областта на селското стопанство	Одобряване на програмата за иновации в областта на селското стопанство				B. 4	2020	Публикуване на решението на Съвета на министрите за одобряване на програмата за иновации в селското стопанство. Решение на Министерския съвет, публикувано на 15/10/2020 г.
5.5	RE-C05-i01.01	T	Сключване на договори за разработване на нови продукти, процеси или услуги в съответните стратегически области (програми за иновации).		Брой	0	6	B. 4	2022	Сключване на шест договора (договори за иновации или проекти за мобилизиране) с консорциуми, които включват: Определяне на съставните субекти на консорциума; Бизнес плана/инвестицията; размерът на финансирането; Целите, с които бенефициерът е обвързан; Формата на мониторинга.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
										Договорите се отнасят до общо най-малко 60 продукта, процеси или услуги. Техническото задание включва критерии за допустимост, които гарантират, че избраните проекти отговарят на техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) чрез използването на списък за изключване и изискването за съответствие със съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.
5.6	RE-C05-i01.01	T	Завършване на продукти, процеси или услуги в съответните стратегически области		Брой	0	366	B. 2	2026	Завършване на 366 продукта, процеси или услуги в съответните стратегически области, произтичащи от изпълнението на договори (договори за иновации или проекти за мобилизиране), сключени с консорциуми. Най-малко 138 от СПС са резултат от изпълнението на договорите (договори за иновации или проекти за мобилизиране), сключени с консорциуми, в съответствие с област на интервенция 022 (Научни изследвания и иновации, трансфер на технологии и сътрудничество между дружества с акцент върху нисковъглеродната икономика и устойчивостта и адаптирането към изменението на климата).

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
5.7	RE-C05-i01.02	T	Сключване на договори за разработване на нови продукти, процеси или услуги в стратегически области, свързани с нисковъглеродната икономика, устойчивостта и адаптирането към изменението на климата.		Брой	0	4	B. 4	2022	Сключване на четири договора (договори за иновации или проекти за мобилизиране) с консорциуми, които включват: Определяне на съставните субекти на консорциума; Бизнес плана/инвестицията; размерът на финансирането; Целите, с които бенефициерът е обвързан; Формата на мониторинга. Договорите подкрепят общо най-малко 40 продукта, процеси или услуги и отразяват привеждането в съответствие с област на интервенция 022 (Процеси за научни изследвания и иновации, трансфер на технологии и сътрудничество между дружества с акцент върху нисковъглеродната икономика и устойчивостта и адаптирането към изменението на климата). Техническото задание включва критерии за допустимост, които гарантират, че избраните проекти отговарят на техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) чрез използването на списък за изключване и изискването за съответствие със съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.
5.9	RE-C05-i02	T	Договори със субекти за връзка, включително съвместни лаборатории — Колабс, сключени		Брой	0	20	B. 4	2022	След покана за участие в търг — подбор на субектите, които да бъдат подпомогнати. Тази покана е ограничена до поддръжници, признати като „интерфейсни“ субекти или като съвместни лаборатории. Договорите отразяват привеждането в съответствие с области на интервенция 021 (трансфер на технологии и сътрудничество между предприятия, научноизследователски центрове и образователния сектор) и/или 022 (Научноизследователски и иновационни процеси, трансфер на технологии и сътрудничество между предприятията, с акцент

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
										върху нисковъглеродната икономика и устойчивостта и адаптирането към изменението на климата). Техническото задание включва критерии за допустимост, които гарантират, че избраните проекти отговарят на техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) чрез използването на списък за изключване и изискването за съответствие със съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.
5.10	RE-C05-i02	T	Дружества, които се ползват от услугите, предоставяни от субектите за интерфейс, включително съвместните лаборатории — Colabs		Брой	0	500	B. 4	2025	Докладите за изпълнението, които се представят ежегодно от субектите, участващи в интерфейса, дават възможност за измерване на количествения напредък спрямо специфичните цели, предприети при разпределянето на основното финансиране, по-специално броя на предприятията, които се възползват от предоставяните услуги.
5.11	RE-C05-i03	M	Тръжна процедура за научноизследователски и иновационни проекти	Публикуване на обявление за откриване на тръжна процедура за научноизследователски и иновационни проекти				B. 3	2021	Стартиране на търг за програми/проекти за научни изследвания и иновации, които да бъдат финансирани по инициативи на Програмата за иновации в областта на селското стопанство до 2030 г. Заданието включва критерии за допустимост, които гарантират, че избраните проекти отговарят на Техническите насоки за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) чрез използването на списък за изключване и изискването за спазване на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда. Критериите за подбор гарантират, че проектите са насочени към: — относно нисковъглеродната икономика, устойчивостта и адаптирането към изменението на климата чрез намаляване на емисиите, увеличаване на улавянето на въглерод или укрепване на устойчивостта и адаптирането към

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
										изменението на климата, отразяващи изискванията на област на интервенция 022, както е посочено в приложение VI към Регламента за МВУ — или проекти за цифровизация в областта на НИРД, като например единен селскостопански портал, преминаване към цифрова технология и проекти в областта на научните изследвания и иновациите, свързани с веригите за създаване на стойност, които отразяват изискванията на област на интервенция 009.
5.12	RE-C05-I03	T	Приключване на проекти за иновации и научни изследвания, насочени към екологичните аспекти на Програмата за иновации за селското стопанство 2030		Брой	0	100	B. 3	2025	Финансирани и завършени общо 100 проекта в областта на научните изследвания и иновациите. Подкрепа за научноизследователски и иновационни проекти и програми, допринасящи за поне една от 15-те инициативи на програмата за иновации и насочени към нисковъглеродна икономика, устойчивост и адаптиране към изменението на климата.
5.13	RE-C05-I03	T	Приключване на 5 проекта за структуриране, насочени към цифровите аспекти на Програмата за иновации в областта на селското стопанство 2030		Брой	0	5	B. 3	2025	Финансирани и завършени общо 5 проекта за структуриране на иновациите. Подкрепа за иновационни проекти, допринасящи за поне една от 15-те инициативи на програмата за иновации и насочени към цифровизацията.
5.14	RE-C05-I03	T	Обновяване/модернизирание на центровете за иновации в селското стопанство		Брой	0	24	B. 4	2025	Създаване на национална мрежа за иновации в областта на селското стопанство, храните и развитието на селските райони чрез модернизиране на 24 иновационни центъра. Тези инвестиции включват основно обновяване на инфраструктурата и закупуване на лабораторно научно оборудване.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
5.15	Инвестиция RE-C05-i04-RAA:	M	Приемане на регламент за инструмента за рекапитализация на предприятията на Азорските острови	Приемане от регионалното правителство на Азорските острови на регламент, с който се установява мярката за капитализация и се възлага на <i>Banco Portugues de Fomento</i> да приеме инвестиционна политика				B. 3	2021	Приемане от регионалното правителство на Азорските острови на наредба, с която се установява мярката за капитализация и се възлага на <i>Banco Portugues de Fomento</i> да приеме инвестиционна политика, определяща, наред с другото, критериите за допустимост и подбор на дружествата бенефициери за всеки вид финансови инструменти. Регламентът изисква инвестиционната политика да съдържа критерии за подбор/допустимост за съответствие с техническите насоки съгласно принципа за ненаанасяне на значителни вреди (2021/C58/01) на подпомаганите дружества, които изискват: — проверка на устойчивостта; — списък на изключенията, съдържащ следните елементи: — Инвестиции, свързани с изкопаеми горива (включително използване надолу по веригата), с изключение на топлинна/електрическа енергия на основата на природен газ, която отговаря на условията, посочени в приложение III към насоките за ненаанасяне на значителни вреди — Дейности по СТЕ с прогнозни емисии на CO2 еквивалент, които не са по-ниски от съответните референтни стойности, установени за безплатно разпределяне на квоти. — Инвестиции в съоръжения за обезвреждане на отпадъци в депа, в инсталации за механично-биологично третиране (МБТ) и в инсталации за изгаряне на отпадъци. Списъкът за изключване не се прилага за инсталации, предназначени изключително за третиране на неретикулируеми опасни отпадъци; към съществуващи инсталации, когато инвестицията се прави с цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел след изгаряне, при условие че тези инвестиции не водят до увеличаване на капацитета на

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
										инсталацията за обработване на отпадъци или до удължаване на живота на инсталацията. — Дейности, при които дългосрочното погребване на отпадъци може да причини дългосрочна вреда на околната среда (напр. ядрени отпадъци). — R ДР D I, посветена на горепосочените активи и дейности. задължителни проверки за съответствие с нормативните изисквания чрез BPF и/или избраните от него финансови посредници за сделки, освободени от проверка на устойчивостта — бенефициери на капиталова подкрепа, които получават най-малко 50 % от приходите си от дейности, изброени в списъка на изключенията, за приемане и публикуване на планове за екологичен преход.
5.16	Инвестиция RE-C05-i04-RAA:	M	Приемане на инвестиционната политика за рекапитализация на предприятията на Азорските острови	Приемане от страна на BPF на инвестиционната политика, обхващаща всички финансови инструменти, предвидени в мярката.				B. 3	2021	Приемане от страна на BPF на инвестиционната политика, обхващаща всички финансови инструменти, предвидени в мярката. Инвестиционната политика се разработва и приема от BPF като управителен орган на дружеството, притежаващо дяловите участия, произтичащи от финансовите инструменти, прилагани в подкрепа на дружествата, избрани за бенефициери. Инвестиционната политика отразява критериите за подбор/допустимост и приложимите ангажименти/цели, определени в регламента за инструмента за рекапитализация на предприятията на Азорските острови.
5.17	Инвестиция RE-C05-i04-RAA:	T	Прехвърляне на обща стойност 95 000 000 EUR към нефинансовите предприятия в региона в подкрепа на собствения капитал и квазисобствения		ЕВРО	0	95 000 000	B. 2	2026	Прехвърляне на обща сума в размер на 95 000 000 EUR към нефинансовите предприятия в региона в подкрепа на собствения капитал и квазисобствения капитал в съответствие с инвестиционната политика, приета за Инструмента за рекапитализация на предприятията на Азорските острови. <i>Banco Portugues de Fomento</i> отговаря за докладването

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
			капитал в съответствие с инвестиционната политика на инструмента.							на извършените операции. В този доклад, в допълнение към финансовите движения, се публикува списък на дружествата бенефициери, техния ДИН и САЕ, датата на договора, предоставеното финансиране, вида на използвания финансов инструмент и, когато е приложимо, участващия финансов субект.
5.53	Инвестиция RE-C05-i15-RAA:	M	Споразумение за изпълнение	Влиза в сила споразумението за изпълнение.				B. 2	2025	Влизане в сила на споразумението за изпълнение в съответствие с изискванията, посочени в описанието на мярката.
5.54	Инвестиция RE-C05-i15-RAA:	T	Правни споразумения, подписани с капиталов фонд и министерството е приключило инвестицията	Правни споразумения, подписани с капиталов фонд, и удостоверение за прехвърляне за механизма	Процент %	0 %	100 %	B. 2	2026	Banco Portugues de Fomento трябва да е сключила правни споразумения за финансиране за сума, необходима за използването на най-малко 100 % от инвестицията по MBU (30 000 000 EUR, като се вземат предвид таксите за управление) в механизма: капиталов фонд, предоставящ капиталова подкрепа на нефинансови предприятия на Азорските острови. Португалия прехвърля 30 000 000 EUR на Banco Portugues de Fomento за механизма.
5.18	Инвестиция RE-C05-i05-RAA:	M	Публикуване на програмата за иновации и цифровизация на селското стопанство на Азорските острови	Публикуване на програмата за иновации и цифровизация на селското стопанство на Азорските острови				B. 2	2022	Публикуване на програма за иновации и цифровизация в селското стопанство на Азорските острови, включително план за разработване на мрежа за мониторинг и известия за селското стопанство на островно равнище, както и план за преход към цифрова реалност и прецизно земеделие.
5.19	Инвестиция RE-C05-i05-RAA:	T	Нови (за замяна на остарели структури) или преквалифицирани структури, отговарящи за клането на животни, и сертифициране на качеството на млякото и безопасността на храните		Брой	0	2	B. 4	2025	Приключване на работите по нови (за замяна на остарели структури) или преквалифицирани структури, отговарящи за клането на животни, сертифицирането на качеството на млякото и/или безопасността на храните, за да се отговори на развитието и нарастващото търсене на пазарите, като се включат инвестиции в иновациите в производствените и организационните процеси, в екологичния преход, цифровия преход и хуманното отношение към животните.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
5.20	Инвестиция RE-C05-i05-RAA:	T	Проекти, подпомагани по схеми за подпомагане на преструктурирането на предприятия в преработвателния и маркетинговия сектор		Брой	0	11	B. 4	2025	Проекти, одобрени и договорени по схеми за подпомагане на иновации в продукти и процеси на производство и организация, екологичен и цифров преход, насочени към преструктуриране на предприятия в селскостопанския преработвателен и маркетингов сектор.
5.21	Инвестиция RE-C05-i05-RAA:	T	Проекти, подпомагани по схеми за подпомагане на преструктурирането на земеделски стопанства		Брой	0	213	B. 4	2025	Проекти, одобрени и договорени по схеми за подпомагане на иновации в продукти и процеси на производство и организация, екологичен и цифров преход, насочени към преструктуриране на земеделските стопанства.
5.22	Инвестиция RE-C05-i05-RAA:	T	Специализирана техническа подкрепа, предоставяна на земеделските стопанства в рамките на програмата за овластяване на земеделските стопани		Брой	0	2 000	B. 4	2025	Брой на специализираната техническа подкрепа, предоставяна на земеделските стопанства като част от действията, които трябва да бъдат извършени в рамките на програмата за овластяване на земеделските стопани.
5.33	Инвестиция RE-C05-i07-RAM:	M	Подписване на споразумението за изпълнение (протокол) между Banco Português de Fomento, Instituto de Desenvolvimento Empresarial и избрани финансови посредници	Подписване на споразумението за изпълнение (протокол) между Banco Português de Fomento, Instituto de Desenvolvimento Empresarial и избрани финансови посредници, което обхваща всички финансови инструменти, предвидени в мярката				B. 2	2024	Подписване на споразумението за изпълнение (протокол) между Banco Português de Fomento, Instituto de Desenvolvimento Empresarial и избрани финансови посредници, което обхваща всички финансови инструменти, предвидени в мярката. Споразумението за изпълнение и последващите правни документи на финансовия инструмент изискват прилагането на списъка за изключване (както е посочено в описанието на мярката) и проверка за съответствие със законодателството на ЕС и националното законодателство в областта на околната среда.
5.34	Инвестиция RE-C05-i07-RAM:	T	Гаранции по заеми в подкрепа на проекти	—	EBPO	0	15 900 000	B. 4	2025	Подписване на гаранционни споразумения за заеми в размер на 15 900 000 EUR, заедно с

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
			на регионални предприятия.							подкрепа за разходите за лихви по заеми и/или за гаранционни такси в рамките на националната система за взаимно гарантиране в подкрепа на най-малко 10 регионални проекта.
5.35	RE-C05-i08	T	Приключване на „Наука XXI кампус „и „Научно бюро“ и предоставяне на услуги чрез Националната програма за отворена наука и отворени научноизследователски данни (PNCADAI)		Брой	0	9	B. 4	2025	Завършване на двете цифрови и физически научни и технологични услуги: „Campus Science XXI „и „Science Desk“. Предоставяне на седем онлайн електронни услуги в рамките на Националната програма за отворена наука и отворени научноизследователски данни (PNCADAI). Програмата включва инфраструктура на центъра за данни, както и услуга за управление на данни.
5.36	RE-C05-i08	T	Приключване на проекти по програмата за НИРД в публичната администрация, прилагане на решения с изкуствен интелект за процесите на публичната администрация и нови курсове в Националната платформа за масови онлайн курсове (NAU)		Брой	0	150	B. 2	2026	Приключване на 94 проекта, финансирани като част от програмата за НИРД в публичната администрация (включително в областта на изкуствения интелект (ИИ), киберсигурността и науката за данните). Завършване и въвеждане в експлоатация на 6 решения с ИИ за процесите на публичната администрация. 50 нови курса, предлагани чрез Националната платформа за масови онлайн курсове (NAU), които се възползват от новоразработената технологична инфраструктура.
5.37	RE-C05-i08	M	Създаване на Национален център за авангардни изчислителни технологии (CNCA) и модернизиране на суперкомпютъра Mare Nostrum 5, включително разработване на нови	Създаване на Национален център за авангардни изчислителни технологии и модернизиране на Mare Nostrum 5				B. 4	2024	Създаване на Национален център за авангардни изчислителни технологии, който реорганизира съществуващите португалски изчислителни мрежи и центрове в един субект; подкрепа за експлоатацията на два суперкомпютъра (Deucalion и Mare Nostrum 5), както и за модернизирането на Mare Nostrum 5 и разработването на нови инструменти за изкуствен интелект.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
			инструменти за изкуствен интелект							
5.38	RE-C05-i08	M	Завършване на поддържащата инфраструктура и центъра за данни за Националния център за авангардни изчислителни технологии и разработване на голям езиков модел (LLM) на португалски език на Португалия.	Завършване на поддържащата инфраструктура и центъра за данни за Националния център за авангардни изчислителни технологии и разработване на голям езиков модел (LLM) на португалски език на Португалия.				B. 2	2026	Завършване на поддържащата инфраструктура и центъра за данни за Националния център за авангардни изчислителни технологии и разработване на голям езиков модел (LLM) на португалски език на Португалия.
5.39	RE-C05-i09	T	Сключване на договори за разработване на нови продукти, процеси или услуги в съответните стратегически области (програми за иновации).		Брой	6	12	B. 2	2023	Сключване на шест допълнителни договора (договори за иновации или проекти за мобилизиране) с консорциуми, които включват: • Определяне на съставните субекти на консорциума; • Бизнес план/инвестиция; • Размера на финансирането; • Целите, с които бенефициерът е обвързан; • Формата на мониторинг. Договорите се отнасят до общо най-малко 168 продукта, процеси или услуги. Техническото задание включва критерии за допустимост, които гарантират, че избраните проекти отговарят на техническите насоки „Ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) чрез използването на списък за изключване и изискването за съответствие със съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда. Договорите са в допълнение към договорите, изпълнявани в RE-C05-i01.01.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
5.41	RE-C05-i10	T	Сключване на договори за разработване на нови продукти, процеси или услуги в стратегически области, свързани с нисковъглеродната икономика, устойчивостта и адаптирането към изменението на климата.		Брой	4	10	B. 2	2023	Сключване на шест допълнителни договора (договори за иновации или проекти за мобилизиране) с консорциуми, които включват: • Определяне на съставните субекти на консорциума; • Бизнес план/инвестиция; • Размера на финансирането; • Целите, с които бенефициерът е обвързан; • Формата на мониторинг. Договорите подкрепят общо най-малко 98 продукта, процеси или услуги и са в съответствие с област на интервенция 022 (Процеси за научни изследвания и иновации, трансфер на технологии и сътрудничество между дружества с акцент върху нисковъглеродната икономика и устойчивостта и адаптирането към изменението на климата). Заданието включва критерии за допустимост, които гарантират, че избраните проекти отговарят на Техническите насоки за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) чрез използването на списък за изключване и изискването за спазване на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда. Договорите са в допълнение към договорите, изпълнявани в RE-C05-i01.02.
5.50	RE-C05-i13	T	Придобиване на оборудване или приключване на проекти за обновяване и/или модернизация на изследователски звена		ЕВРО	0	110 000 000	B. 2	2026	Придобиване на оборудване или приключване на проекти за обновяване и/или модернизация на научноизследователски звена, като например голямо научно оборудване, набори от научни инструменти, научни архиви и данни, други ресурси, основани на знанието, изчислителни и програмни системи, комуникационни мрежи, насърчаващи цифров свободен достъп, и/или други инфраструктури, които са от основно

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
										значение за стимулиране на високите постижения в научноизследователските и иновационните дейности, на обща стойност 110 000 000 EUR.
5.51	RE-C05-i14	M	Споразумение за изпълнение	Влиза в сила споразумението за изпълнение.				B. 2	2025	Влизане в сила на споразумението за изпълнение.
5.52	RE-C05-i14	T	Правни споразумения, подписани с крайните бенефициенти и министерството е приключило инвестицията	Подписани правни споразумения с крайните бенефициери и удостоверение за прехвърляне за механизма	ЕВРО	0	315 146 000	B. 2	2026	Banco Português de Fomento трябва да е сключила споразумения за правна субсидия с крайните бенефициери за сума, необходима за използване на 100 % от инвестицията по МВУ в схемата (като се вземат предвид таксите за управление). Най-малко 4 % от това финансиране допринася за целите в областта на климата, а най-малко 10 % — за целите в областта на цифровите технологии, като се използва методиката в приложения VI и VII към Регламента за МВУ. Португалия прехвърля 315 146 000 EUR на Banco Português de Fomento за механизма.

Д.3. Описание на реформите и инвестициите за заема

Реформа RE-r10: Създаване и развитие на Banco Português de Fomento.

Целта на мярката е да се улесни достъпът до финансиране на португалските предприятия, като се намали сложността на подпомаганите с публични средства корпоративни финансови продукти и като се създадат условия за проекти от национален стратегически интерес. За тази цел *Banco Português de Fomento* е създадена на 7 септември 2020 г. и започва да функционира през ноември 2020 г. като държавна национална насърчителна банка. В допълнение към основната си и трайна мисия банката е ключов субект в процеса на възобновяване на икономическата дейност след пандемията от COVID-19, по-специално като дава възможност на португалските предприятия да се възползват от националните и европейските стратегически действия за възстановяване.

Реформата се състои в законното установяване на *Banco Português de Fomento*.

Изпълнението на реформата приключи до 31 декември 2020 г.

Реформа RE-r13: Развитие на капиталовите пазари и насърчаване на капитализацията на нефинансовите дружества

Целта на мярката е да се стимулира португалският капиталов пазар и да се насърчи капитализацията на дружествата, като се поставя особен акцент върху дружествата за инвестиции в ценни книжа за развитие на икономиката, предприятията за колективно инвестиране и преразглеждането на Кодекса за ценните книжа.

Тази реформа се състои в преразглеждане на съществуващата правна рамка и приемане на нови закони, които ще допринесат за създаването на по-благоприятна бизнес среда и ще осигурят реални стимули за инвестиции, капитализация на предприятията и секторна консолидация. Изпълнението на тази реформа се състои от следните мерки:

- развитие на капиталовите пазари;
- насърчаване на дружествата за инвестиции в ценни книжа за развитие на икономиката (SIMFEs);
- регулаторно и административно опростяване;
- преглед на правната рамка за предприятията за колективно инвестиране; както и
- стимули за капитализация (приспадане на задържаната и реинвестираната печалба).

Изпълнението на реформата приключва до 31 декември 2023 г.

Инвестиция RE-C05-i06: Капитализация на дружествата и финансова устойчивост/Banco Português de Fomento

Целта на мярката е да се преодолее структурното предизвикателство, свързано с недостатъчната капитализация на дружествата, както и да се опрости достъпът на предприятията до финансиране в подкрепа на частните инвестиции.

Инвестицията:

- 1) Да предостави на *Banco Português de Fomento*, която има за цел да стане партньор по изпълнението на InvestEU, капиталов буфер в размер на 250 000 000 EUR.
- 2) Създаване на дружество със специална цел, което впоследствие инвестира 850 000 000 EUR в жизнеспособни дружества, установени и/или извършващи дейност в Португалия, под формата на собствен и квазисобствен капитал.

Португалия е поела ангажимент документът за инвестиционната политика, свързан с инструмента на стойност 850 000 000 EUR, който ще бъде приет от *Banco Português de*

Fomento като управителен орган на дружеството със специална цел, да съдържа подробно описание на критериите за подбор/допустимост за подпомаганите дружества, като се гарантира спазването на изискванията в областта на климата и околната среда на Механизма за възстановяване и устойчивост, включително спазването на техническите насоки съгласно принципа за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01) на подпомаганите активи/дейности и/или дружества, и се определят инвестиционните цели и целевата възвръщаемост. За спазването на техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01) на подпомаганите дружества инвестиционната политика изисква:

- проверка на устойчивостта;
- списък на изключенията, съдържащ следните елементи:
 - Дейности, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата⁴⁴;
 - Дейностите по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ), с които се постигат прогнозираните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни стойности⁴⁵;
 - Дейности, свързани с депа за отпадъци, инсинератори⁴⁶ и инсталации за механична биологична обработка⁴⁷;
 - Дейности, при които дългосрочното погребване на отпадъци може да причини дългосрочна вреда на околната среда, като например ядрени отпадъци; както и
 - R ДР ДР I, посветено на горепосочените активи и дейности.
- задължителни проверки за спазване на правните изисквания чрез *Banco Português de Fomento* и/или избраните от нея финансови посредници за сделки, освободени от проверка на устойчивостта; както и
- бенефициерите на капиталова подкрепа, които получават най-малко 50 % от приходите си от дейности, изброени в списъка на изключванията, да приемат и публикуват планове за екологичен преход.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

⁴⁴ С изключение на проектите по тази мярка за производство на електроенергия и/или топлинна енергия, както и свързаната с тях преносна и разпределителна инфраструктура, използващи природен газ, които отговарят на условията, посочени в приложение III към Техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01).

⁴⁵ Когато подпомаганата дейност постига прогнозираните емисии на парникови газове, които не са значително по-ниски от съответните референтни показатели, следва да се представи обяснение на причините, поради които това не е възможно. Референтни стойности за безплатно предоставяне на квоти за дейностите, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

⁴⁶ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

⁴⁷ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

Тази мярка се състои от публична инвестиция в раздел „Държави членки“ на InvestEU, за да се стимулират частните инвестиции и да се подобри достъпът до финансиране за МСП, малките дружества със средна пазарна капитализация и физическите лица. Приносът към раздел „Държави членки“ на InvestEU се използва за финансова подкрепа за конкурентоспособността на МСП и евентуално и за подкрепа на i) частните инвестиции от малки дружества със средна пазарна капитализация и физически лица и ii) конкурентоспособността на предприятията, по-специално (но не само) чрез инвестиции в иновации, цифровизация и/или екологизиране на техните дейности. Този финансов продукт функционира, като предоставя дългово финансиране пряко или чрез посредници на частния сектор.

Влиза в сила гаранционно споразумение между Комисията и партньора по изпълнението, избрано съгласно съответните разпоредби на Регламент (ЕС) 2021/523 на Европейския парламент и на Съвета от 24 март 2021 г. за създаване на програмата InvestEU и за изменение на Регламент (ЕС) 2015/1017.

Португалия подписва споразумение за финансов принос с Европейската комисия, което включва:

- Предложеният партньор по изпълнението.
- Изискването за съответствие с Техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2023/C111). Ако е необходимо, гаранционното споразумение изключва от допустимостта следния списък с дейности и активи: (i) дейностите и активите, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата⁴⁸; (ii) дейностите и активите по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ), с които се постигат прогнозните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни стойности⁴⁹; (iii) дейностите и активите, свързани със сметища, инсталации за изгаряне на отпадъци⁵⁰ и заводи за механично-биологично третиране⁵¹.

⁴⁸ С изключение на а) проекти за производство на електроенергия и/или топлинна енергия, както и свързаната с тях преносна и разпределителна инфраструктура, използващи природен газ, които отговарят на условията, определени в приложение III към Техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01) и б) дейностите и активите по подточка ii), за които използването на изкопаеми горива е временно и технически неизбежно за навременния преход към експлоатация без изкопаеми горива.

⁴⁹ Ако прогнозираните емисии на парникови газове при подпомаганата дейност не са значително по-ниски от съответните референтни стойности се обясняват причините, поради които това не е възможно. Референтни стойности за безплатно предоставяне на квоти за дейностите, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

⁵⁰ Това изключение не се прилага за действия в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

⁵¹ Това изключение не се прилага за действия в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

- Описанието на системата за мониторинг, която ще се използва за докладване относно мобилизираните средства.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция RE-C05-i11 — Scale-up: Мобилизиране и зелени програми/Алианси за бизнес иновации (заеми)

Целта на тази инвестиция е да се увеличи инвестиция RE-C05-i01.01 по компонент 5. Разширената част от мярката увеличава броя на продуктите, процесите или услугите от мобилизацията и зелените програми/алиансите за бизнес иновации.

Най-малко 366 от продуктите, процесите или услугите, изпълнявани в рамките на тази инвестиция, се привеждат в съответствие с област на интервенция 021 от приложението към Регламента за Механизма за възстановяване и устойчивост.

Най-малко 147 от СПС са резултат от изпълнението на договорите (договори за иновации или проекти за мобилизиране), сключени с консорциуми, в съответствие с област на интервенция 022 (Научни изследвания и иновации, трансфер на технологии и сътрудничество между дружества с акцент върху нисковъглеродната икономика и устойчивостта и адаптирането към изменението на климата).

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция RP-C05-i12 — Разширяване: Зелени програми/Алианси за бизнес иновации (заеми) — сключване на договори

Целта на тази инвестиция е да се увеличи инвестиция RE-C05-i01.02, по компонент 5. Разширяването на обхвата на мярката увеличава броя на продуктите, процесите или услугите от зелените програми.

Изпълнението на инвестицията приключва до 30 септември 2023 г.

Д.4. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на заема

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
5.23	RE-C05-r10	M	Влизане в сила на Правилника за дейността и устава на <i>Banco Português de Fomento</i> (BPF)	Влизане в сила на Декрет-закон № 63/2020 за определяне на дейностите и устава на BPF				B. 4	2020	Публикуване от правителството на Португалската република и влизане в сила на Декрет-закон № 63/2020, който урежда дейността и функционирането на BPF и одобрява неговия устав.
5.24	RE-C05-r13	M	Влизане в сила на преразглеждането на правната рамка за предприятията за колективно инвестиране	Влизане в сила на преразглеждането на правната рамка за предприятията за колективно инвестиране				B. 3	2022	Влизане в сила на закона след приемането на закона от Събранието на Републиката. Тя преразглежда правната рамка за предприятията за колективно инвестиране с оглед опростяване на нормативната и административната уредба.
5.25	RE-C05-r13	M	Влизане в сила на преразглеждането на Закона за Кодекса за ценните книжа	Влизане в сила на преразглеждането на Закона за Кодекса за ценните книжа				B. 3	2022	Влизане в сила на закона след приемането на закона от Събранието на Републиката. Преразглеждането на Кодекса за ценните книжа има за цел опростяване на нормативната и административната уредба, за да се приведе националната рамка в съответствие с правото на Съюза по отношение на целта за повишаване на конкурентоспособността на португалския капиталов пазар.
5.26	RE-C05-r13	M	Развитие на капиталовите пазари — влизане в сила на законодателството	Влизане в сила на законодателството за развитието на капиталовите пазари				B. 4	2023	Влизане в сила на законодателство за развитието на капиталовите пазари. Законодателството се съсредоточава върху създаването на стимули за, inter alia, i) достъп до собствен капитал чрез капиталовия пазар, ii) създаване на среда, благоприятстваща растежа на бизнеса, iii) дългово финансиране на пазара, iv) участие на инвеститорите.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
5.27	RE-C05-i06	M	Влизане в сила на наредба-закон, уреждаща мярката за капитализация на BPF	Влизане в сила на наредба-закон, уреждаща мярката за капитализация на BPF				B. 3	2021	Влизане в сила на наредба-закон, уреждаща мярката за капитализация, с която се установява необходимостта от установяване на инвестиционна политика, определяща, наред с другото, критериите за допустимост и подбор на предприятията бенефициери
5.28	RE-C05-i06	M	Разработване на инвестиционната политика (капитализация) и приемане от управителя на превозни средства	Инвестиционна политика (капитализация), разработена от BPF и приета от дружеството, създадено за управление на дяловите участия, произтичащи от прилаганите финансови инструменти				B. 3	2021	Разработване на инвестиционната политика (капитализация) и приемане от управителя на превозни средства. Инвестиционната политика се разработва и приема от BPF като управителен орган на дружеството, създадено за управление на дяловите участия, произтичащи от финансовите инструменти, прилагани в подкрепа на дружествата, избрани за бенефициери, и в него се описват подробно критериите за подбор/допустимост на подпомаганите дружества, като се гарантира спазването на изискванията на МВУ в областта на климата и околната среда, включително спазването на техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01) на подпомаганите активи/дейности и/или дружества, и се определят инвестиционните цели и целевата възвръщаемост. За спазването на техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01) на подпомаганите дружества инвестиционната политика изисква: — проверка на устойчивостта; — списък на изключенията, съдържащ следните елементи: Инвестиции, свързани с изкопаеми горива (включително използване надолу по веригата), с изключение на топлинна/електрическа енергия на основата на природен газ, която отговаря на условията, посочени в приложение III към насоките за ненанасяне на значителни вреди Дейности по CTE с прогнозни емисии на CO2 еквивалент, които не са по-ниски от съответните референтни

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
										стойности, установени за безплатно разпределяне на квоти. Инвестиции в съоръжения за обезвреждане на отпадъци в депа, в инсталации за механично-биологично третиране (МБТ) и инсталации за изгаряне на отпадъци. Списъкът за изключване не се прилага за инсталации, предназначени изключително за третиране на неретикулируеми опасни отпадъци; към съществуващи инсталации, когато инвестицията се прави с цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел след изгаряне, при условие че тези инвестиции не водят до увеличаване на капацитета на инсталацията за обработване на отпадъци или до удължаване на живота на инсталацията. Дейности, при които дългосрочното погребване на отпадъци може да причини дългосрочна вреда на околната среда (напр. ядрени отпадъци). R ДР ДР I, посветено на горепосочените активи и дейности. задължителни проверки за съответствие с нормативните изисквания чрез BPF и/или избраните от него финансови посредници за сделки, освободени от проверка на устойчивостта — бенефициери на капиталова подкрепа, които получават най-малко 50 % от приходите си от дейности, изброени в списъка на изключенията, за приемане и публикуване на планове за екологичен преход
5.43	RE-C05-i06	T	D Предоставяне чрез инструмента за капитализация на обща стойност 650 000 000 EUR на нефинансови предприятия, установени и/или извършващи дейност в		ЕВРО	0	650 000 000	B. 4	2023	Предоставяне на общо 650 000 000 EUR на нефинансови предприятия, установени и/или извършващи дейност в Португалия, под формата на капиталова и квазикапиталова подкрепа в съответствие с по-рано определената инвестиционна политика, разработена от BPF, включително сумите, изплатени на нефинансовите предприятия като преки инвестиции, и сумите, разпределени на финансовите посредници като непреки инвестиции.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
			Португалия, под формата на капиталова и квазикапиталова подкрепа, в съответствие с инвестиционната му политика							
5.29	RE-C05-i06	T	D Предоставяне чрез инструмента за капитализация на обща стойност 850 000 000 EUR на нефинансови предприятия, установени и/или извършващи дейност в Португалия, в подкрепа на собствения капитал и квазисобствения капитал, в съответствие с инвестиционната му политика		ЕВРО	650 000 000	850 000 000	B. 2	2026	Доставка на общо 850 000 000 EUR (включително 650 000 000 EUR от цел 5.43) за нефинансови предприятия, установени и/или извършващи дейност в Португалия в подкрепа на собствения капитал и квазисобствения капитал, в съответствие с по-рано определената инвестиционна политика, разработена от BPF и приета от дружеството, създадено с цел управление на дяловите участия, произтичащи от прилаганите финансови инструменти.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
5.48	RE-C05-i16	M	Подписване на споразумението за финансов принос между правителството на Португалия и Европейската комисия	Подписване на споразумението за финансов принос				B. 2	2025	Подписване на споразумението за финансов принос между правителството на Португалия и Европейската комисия за сума в размер на най-малко 450 000 000 EUR.
5.49	RE-C05-i16	T	Операции по финансиране или инвестиране, одобрени от инвестиционния комитет на InvestEU.		Процент %	0	100 %	B. 2	2026	Операциите по финансиране или инвестиране в размер на 100 % от общия размер на средствата по MBV, разпределени за инструмента, трябва да са одобрени от инвестиционния комитет на InvestEU.
5.30	RE-C05-i06	M	Уведомяване на Европейската комисия за успешното преминаване на оценката по стълбове за BPF	Уведомяване на Европейската комисия за успешното преминаване на оценката по стълбове за BPF				T1 Г.	2022	Уведомяване на Европейската комисия за успешното преминаване на оценката по стълбове за BPF
5.31	RE-C05-i06	M	Капиталов трансфер в размер на 250 000 000 EUR от португалското правителство към BPF и приемане на инвестиционната политика за BPF	Увеличаване на капитала и разработване на инвестиционна политика за BPF за изпълнение на InvestEU, установяване				T1 Г.	2022	Прехвърляне на капитал в размер на 250 000 000 EUR от португалското правителство към BPF и приемане на инвестиционната политика за BPF за изпълнение на InvestEU, с което се установява набор от критерии за допустимост в съответствие с целите на MBV, включително принципа за ненанасяне на значителни вреди, в контекста на подписването на „гаранционно споразумение InvestEU“.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
				на набор от критерии за допустимост, за да се гарантира, че целите на МВУ са изпълнени						
5.32	RE-C05-i06	T	100 % от гаранциите, предоставени чрез увеличението на капитала, са одобрени от инвестиционния комитет на InvestEU.		%	0	100	B. 2	2026	100 % от гаранциите, предоставени чрез увеличението на капитала, са одобрени от инвестиционния комитет на InvestEU.
5.44	RE-C05-i11	T	Сключване на договори за разработване на нови продукти, процеси или услуги в съответните стратегически области (програми за иновации).		Брой	12	28	B. 2	2023	Сключване на 16 допълнителни договора (договори за иновации или проекти за мобилизиране) с консорциуми, които включват: • Определяне на съставните субекти на консорциума; • Бизнес план/инвестиция; • размера на финансирането; • Целите, с които бенефициерът е обвързан; • Формата на мониторинг. Договорите подкрепят общо най-малко 446 продукта, процеси или услуги (СПС). Заданието включва критерии за допустимост, които гарантират, че избраните проекти отговарят на Техническите насоки за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) чрез използването на списък за изключване и изискването за спазване на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда. Договорите са в допълнение към договорите, изпълнявани в RE-C05-i01.01 и RE-C05-i09.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
										Най-малко 366 от СПС се привеждат в съответствие с област на интервенция 021 (трансфер на технологии и сътрудничество между предприятия, научноизследователските центрове и образователния сектор).
5.45	RE-C05-i11	T	Завършване на 593 продукта, процеси или услуги.		Брой	366	959	B. 2	2026	Завършване на 593 продукта, процеси или услуги (СПС) в съответните стратегически области в резултат на изпълнението на договорите (договори за иновации или проекти за мобилизиране), сключени с консорциуми. СПС, считана за постигане на целта, е в допълнение към СПС, прилагана в RE-C05-i01, и е разработена или i) от програми за иновации, договорени в рамките на цел 5.44; или ii) от други програми за иновации или зелени програми, избрани в рамките на същата състезателна процедура. СПС, разглеждани за тази цел, не са допустими да допринесат за изпълнението на други цели. Най-малко 366 от PPS се съгласуват с област на интервенция 021. Най-малко 147 от СПС са резултат от изпълнението на договорите (договори за иновации или проекти за мобилизиране), сключени с консорциуми, в съответствие с област на интервенция 022 (Научни изследвания и иновации, трансфер на технологии и сътрудничество между дружества с акцент върху нисковъглеродната икономика и устойчивостта и адаптирането към изменението на климата).
5.46	RE-C05-i12	T	Сключване на договори за разработване на нови продукти, процеси или услуги в стратегически области, свързани с нисковъглеродната икономика,		Брой	10	20	B. 3	2023	Сключване на десет допълнителни договора (договори за иновации или проекти за мобилизиране) с консорциуми, които включват: • Определяне на съставните субекти на консорциума; • Бизнес план/инвестиция; • Размера на финансирането; • Целите, с които бенефициерът е обвързан; • Формата на мониторинг.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
			устойчивостта и адаптирането към изменението на климата.							Договорите подкрепят общо най-малко 147 продукта, процеси или услуги и са в съответствие с област на интервенция 022 (Процеси за научни изследвания и иновации, трансфер на технологии и сътрудничество между дружества с акцент върху нисковъглеродната икономика и устойчивостта и адаптирането към изменението на климата). Заданието включва критерии за допустимост, които гарантират, че избраните проекти отговарят на Техническите насоки за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) чрез използването на списък за изключване и изискването за спазване на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда. Договорите са в допълнение към договорите, изпълнявани в RE-C05-i01.02 и RE-C05-i10.

Е. КОМПОНЕНТ 6: Квалификации и умения

В Португалия през 25 г. 44,5 % от населението на възраст 64—2 020 години е имало ниско равнище на образование, което е доста над средното за ЕС равнище от 25,0 %. Освен това делът на населението с основни цифрови умения или никога не е използвало интернет е много висок. По същия начин сегментирането на пазара на труда и дисбалансът между половете по отношение на заплащането и възможностите за професионално развитие остават високи съгласно стандартите на ЕС.

Този компонент е насочен към множество предизвикателства, свързани със сравнително ниските нива на образование и квалификация, участието в учене през целия живот, сегментацията на пазара на труда, премахването на административните пречки в областта на силно регулираните професии, подготовката за предизвикателствата, свързани с бъдещето на труда, равенството между половете и равните възможности.

Целите на компонента са широкообхватни и обхващат придобиването на умения и повишаването на квалификацията, някои пречки в бизнес средата, сегментирането на пазара на труда, баланса между половете и равните възможности. Що се отнася до производствения потенциал, този компонент е насочен към мерки за повишаване на ниските равнища на квалификация и подобряване на участието в ученето през целия живот чрез реформа на системите за образование и професионално образование и обучение (ПОО), насърчаване на трансфера на знания между университетите/публичните научноизследователски организации и предприятията и намаляване на ограниченията при силно регулираните професии, като същевременно се повишава конкурентоспособността при предоставянето на бизнес услуги. Компонентът представя и мерки, насочени към различни принципи на Европейския стълб на социалните права (ЕССП), като например трудовите отношения и правата на достъп на работниците с нетипични трудови договори, финансовата подкрепа за насърчаване на приобщаването на безработните лица с постоянни качествени работни места и разработването на португалската норма за система за управление на равното заплащане.

Този компонент е приведен в съответствие с основните политически инициативи на ЕС, като например Европейската програма за умения, препоръката на Съвета относно „Пътища за повишаване на уменията: Нови възможности за възрастните „(Препоръка 2016/С 484/01 на Съвета), Препоръката на Съвета относно „ПОО за постигане на устойчива конкурентоспособност, социална справедливост и издръжливост“ (Препоръка 2020/С 417/01 на Съвета) и засилената гаранция за младежта, както и инициативите за европейското пространство за образование и европейското научноизследователско пространство.

Компонентът е насочен към специфичните за всяка държава препоръки за предприемане на всички необходими мерки за ефективно справяне с пандемията, поддържане на икономиката и подпомагане на последващото възстановяване (специфична за всяка държава препоръка 1 2020); да приеме мерки за справяне със сегментацията на пазара на труда (специфична за всяка държава препоръка 2 2019); да подобри нивото на уменията на населението, по-специално неговата цифрова грамотност, включително чрез повишаване на съответствието на ученето за възрастни с нуждите на пазара на труда (Специална препоръка 2 2019). увеличаване на броя на завършилите висше образование, особено в областта на науката и информационните технологии (специфична за всяка държава препоръка 2 2019); подкрепа за използването на цифрови технологии, за да се гарантира равен достъп до качествено образование и обучение (специфична за всяка държава препоръка 2 2020); повишаване на конкурентоспособността на предприятията (специфична за всяка държава препоръка 2 2020);

да се съсредоточи върху свързаната с инвестициите икономическа политика в областта на научните изследвания и иновациите (специфична за всяка държава препоръка 3 2019); и да се разработи пътна карта за намаляване на ограниченията при силно регулираните професии (специфична за всяка държава препоръка 4 2019).

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

Е.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Реформа RE-r14: Реформа на професионалното образование и обучение

Целта на тази реформа е да се модернизират системите за образование и ПОО, за да се подобрят ниските нива на образование и квалификация и големият брой работници, които не притежават основни и цифрови умения, да се адаптират предлаганите умения към настоящите и бъдещите нужди на пазара на труда и да се разширят възможностите за образование, обучение и учене през целия живот.

Реформата се състои от действия за:

- засилване на цялостната координация на политиките в областта на образованието и ПОО;
- модернизиране на предлагането на ПОО, регулирано от Националния каталог на квалификациите (CNQ), въз основа на системата за предвиждане на нуждите от квалификации, прогнозната диагноза в подкрепа на актуализирането на CNQ и рационализирането на секторните квалификационни съвети;
- да вземат предвид нуждите на пазара на труда и появата на нови умения/професии;
- подобряване на перспективите за нискоквалифицираното население чрез разработване на предложения за обучение, насочени към грамотността на възрастните (което ще бъде приложено в рамките на C06-i03: Стимулиране на възрастните);
- насърчаване на местното развитие и териториалното сближаване и намаляване на социално-икономическите неравенства чрез преразпределяне на мрежата за ПОО.

Изпълнението на реформата приключва до 31 декември 2025 г.

Реформа RE-r15: Реформа на сътрудничеството между висшето образование и публичната администрация и предприятията

Целта на тази реформа е да се стимулират публично-частните споразумения за сътрудничество в програмите за образование и обучение, за да се отговори на нуждите на пазара на труда и двойния преход, включително разработването на следдипломни курсове с професионален обхват (професионални магистърски степени), изключително за студенти с предишен професионален опит и предлагане на краткосрочни курсове за висше образование по политехника (известни като висши професионални технически курсове).

Реформата се състои от:

- законодателен акт, с който се създават специални конкурси за достъп до висше образование за лица с двойно средно образование и специализирани художествени курсове;
- преглед на правната и институционалната рамка, уреждаща сътрудничеството на висшите учебни заведения с публичната администрация и предприятията, включително стъпки за:
 - насърчаване на междуинституционалното сътрудничество между висшите учебни заведения (ВУЗ) и предприятията, както и привличане на възрастни студенти и разширяване на обхвата до вътрешните райони;
 - партньорства за сътрудничество, насърчаващи широко предлагане на курсове за висше образование, включително кратки курсове за обучение, университетски курсове, магистърски и докторски степени;

- да увеличат предлагането на краткосрочни професионални курсове на високо равнище, управлявани от политехнически висши учебни заведения, в тясно сътрудничество с публични и частни субекти;
- да разшири допълнително базата за подкрепа на висшето образование чрез улесняване на достъпа до висши учебни заведения на студенти от средните училища от професионални и художествени области;
- да засилят записването в курсове за висше образование в цифрови области, по-специално чрез програмата „Portugal Digital InCoDe2030“, в тясно сътрудничество с публични и частни субекти;
- стимулиране на модулното обучение, което насърчава непрекъснатото учене и придобиването на нови умения с „микровалификации/микродипломи“, в тясно сътрудничество с публични и частни субекти;
- разширяване на сътрудничеството между висшите учебни заведения и лабораториите и технологичните центрове за връзка;
- изменение на правния статут, за да се изяснят условията, при които външен специалист може да изпълнява преподавателски или управленски функции във висши учебни заведения, за да се насърчи мобилността между академичните среди и бизнеса; както и
- укрепване на правната рамка на консорциумите със споделено управление между висшите учебни заведения и предприятията.

Изпълнението на реформата трябва да приключи до 30 юни 2021 г.

Реформа RE-r16: Намаляване на ограниченията при силно регулираните професии

Целта на тази реформа е да се намалят ограниченията при силно регулираните професии, главно да се насърчи конкуренцията при предоставянето на бизнес услуги.

През 2018 г. ОИСР, в сътрудничество с португалския орган за защита на конкуренцията (AdC), извърши оценка за ограничен брой саморегулирани професии като адвокати, солиситъри, инженери, архитекти, одитори, счетоводители, икономисти, фармацевти и специалисти по хранене. Въз основа на извършената оценка е изготвен списък с препоръки. С тази реформа Португалия ще се съобрази с препоръките на ОИСР и AdC.

Реформата най-малко: I) разделяне на функциите по регулиране и представителство в професионалните сдружения; II) намаляване на списъка на запазените дейности (достъпът до запазени дейности може да бъде ограничен само с цел защита на конституционни интереси в съответствие с принципите на необходимост и пропорционалност); да прекратят ограниченията по отношение на собствеността и управлението на дружества за бизнес услуги, при условие че управителите спазват правния режим за предотвратяване на „конфликт на интереси“; и iv) разрешаване на мултидисциплинарни дружества за бизнес услуги.

На УС се възлага също така да представи доклад относно ефективността на новия закон за регулираните професии.

Изпълнението на реформата приключва до 31 декември 2022 г.

Реформа RE-r17: Програма за насърчаване на достойния труд

Целта на тази реформа е да се надгражда върху мерките, приети през последните години (като например мерки за преодоляване на сегментацията на пазара на труда и насърчаване на колективното договаряне), за да се защитят трудовите права.

След представянето на Зелената книга за бъдещето на труда от правителството тази реформа се състои от законодателен акт за регулиране на работата през платформа с цел справяне с новите предизвикателства, породени от нетипичните трудови отношения, в съответствие с принципите на Европейския стълб на социалните права. Тя укрепва качеството на трудовите отношения и подобрява достъпа до права и социална закрила.

Изпълнението на реформата приключва до 31 март 2023 г.

Реформа RE-r18: Борба с неравенството между жените и мъжете

Целта на тази реформа е да се насърчи равенството в заплащането на жените и мъжете, равните възможности за професионално развитие и да се противодейства на свързаните с пола стереотипи и сегрегацията при избора на професионална кариера. Тя се основава до голяма степен на съществуващото законодателство, по-специално в областта на равното заплащане (Закон № 60/2018), и на балансираното представителство в управителните съвети (законови № 62/2017 и № 26/2019).

Законодателството в областта на равното заплащане създаде механизми за прилагане на принципа за равно заплащане за равен труд или за труд с равна стойност, като принуди дружествата да имат прозрачни политики за възнагражденията. От 2021 г. насам отдел на Министерството на заетостта и социалната сигурност е генерирал доклад за разликите в заплащането на жените и мъжете за всяко дружество с повече от 50 работници, в който са обхванати разликите в заплащането на жените и мъжете.

От 2025 г. нататък дружествата с над 50 работници, които имат значителни разлики в равнищата на заплащане на жените и мъжете за едни и същи работни места, са задължени да представят на дирекция „Инспекция по труда“ план за действие за преодоляване на тези различия чрез изпълнение на плана за действие.

Реформата включва и доброволна схема, основана на исландския Norm ÍST 85: 2012, предоставяне на обществено признание на предприятията, които ефективно прилагат политики за равно заплащане. Удостоверението има за цел да потвърди, че когато се вземат решения относно заплатите, те се основават изцяло на съответните съображения.

Изпълнението на реформата приключва до 31 декември 2024 г.

Инвестиция RE-C06-i01: Модернизиране на институциите за професионално образование и обучение

Целта на тази инвестиция е да се модернизира професионалното образование в Португалия. Тази инвестиция се състои от:

- изграждане и модернизиране на 365 специализирани технологични центъра в средните училища, предлагащи професионални курсове и професионални училища, от които 115 (промишлени центрове), 30 (центрове за възобновяема енергия), 195 (центрове за компютърни науки) и 25 (цифрови и мултимедийни центрове). Специализираните технологични центрове се управляват от ръководителите на публичните мрежови училища или от частни субекти. Тези инвестиции включват модернизиране и рехабилитация на съществуващите съоръжения и инфраструктура и придобиване на технологични образователни ресурси (оборудване).
- разширяване и модернизиране на мрежата от центрове за професионално обучение на публичната служба по заетостта (IEFP) или на мрежата от училища на Националния орган по туризъм (Turismo de Portugal) в Португалия. Планът за модернизация на оборудването на мрежата от центрове за професионално обучение на IEFP включва

закупуването на следните видове оборудване, а именно: и) цифрови; II) околна среда; III) Индустрия 4.0; социалната икономика; и v) традиционните сектори. Очаква се тази подинвестиция да даде възможност за модернизирание на 111 места в центъра за обучение.

За санирането с цел повишаване на енергийната ефективност, което е необходимо за постигане средно на саниране със средна дълбочина, както е определено в Препоръка (ЕС) 2019/786 на Комисията относно санирането на сгради, намаляването на търсенето на първична енергия може да бъде оценено, като се използва методиката, прилагана от ADENE (Португалската агенция по енергетика), ако а) не могат да бъдат издадени сертификати за енергийни характеристики, тъй като не може да бъде определен предмет на сертифициране в съответствие с член 19 от Наредба-закон 101-D/2020, или б) общите разходи са под 5 000 EUR или в) поканата за представяне на оферти е публикувана през 2020 г. или 2021 г. Средното намаление на потреблението на първична енергия се изчислява въз основа на намаленото потребление на енергия за единица мярка.

Изпълнението на инвестицията следва да приключи до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C06-i02: Ангажимент за устойчива заетост

Целите на тази инвестиция са създаването на постоянни и качествени трудови договори в рамките на програмата за ангажимент за устойчива заетост и намаляването на сегментацията на пазара на труда сред всички групи, включително младите хора.

На работодателите се отпускат временни субсидии в съответствие с разпоредбите на член 15 от Правителствено постановление № 38/2022. Очаква се тази мярка да подпомогне създаването на 30 000 постоянни работни места.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2024 г.

Инвестиция RE-C06-i03: Стимули за възрастни

Целта на тази инвестиция е да се приложи многостранен подход за повишаване на квалификацията на възрастното население на 18 или повече години, включващ: насърчаване на ученето за възрастни чрез разширяване на националния план за грамотност на възрастните с цел подобряване на основната езикова и математическа грамотност и цифровите умения; II) повишаване на процента на участие и завършване на възрастни в процесите на признаване, валидиране и сертифициране на компетентностите (RVCC); и iii) разработване на предложения за висше образование за възрастни, като например краткосрочни курсове.

Това инвестиране се състои от:

- в рамките на програмата „*Qualifica*“ — разширяване на Националния план за грамотност на възрастните чрез изпълнение на 225 местни проекта, водещи до нива B1/B2/B3, с общ брой участници от около 22 500.
- в рамките на програмата *Qualifica* *качеството* на *Acelerador* е нова мярка за предоставяне на финансова подкрепа на възрастните по време на процесите им на RVCC. . Общият брой на участниците в процесите на RVCC се оценява на 100 000 души;
- насърчаване на мрежите за сътрудничество между висшите учебни заведения, предприятията и други заинтересовани страни чрез подкрепа за нови следдипломни училища/програми/съюзи по отношение на съвместни съвместни програми, включващи образователни, научноизследователски и иновационни дейности и

инициативи за разработване на краткосрочни курсове за висше образование, насочени към подобряване на ученето през целия живот (преквалификация и повишаване на квалификацията). Инвестицията се състои от безвъзмездни средства за изпълнението на интегрирани програми с общо 23 000 студенти за периода 2021—2025 г. Консорциумите се избират чрез открит конкурс.

Изпълнението на инвестицията следва да приключи до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C06-i04: Младежки импулс — STEAM

Целта на настоящото инвестиране е:

- повишаване на процента на записване в курсове по наука, технологии, инженерство, изкуство и математика (НТИИМ); както и
- осигуряване на подходящи съоръжения за научно образование в училища, които не са висши учебни заведения, за да се повиши интересът към свързани с науката предмети.

Тази мярка е насочена към висшите учебни заведения (както университети, така и политехнически). Разпределението на средствата се извършва в резултат на конкурс на общо основание. Тази инвестиция се състои в изпълнението на програми от висшите учебни заведения (ВУЗ) в партньорство с работодатели от публичния и/или частния сектор и други заинтересовани страни, включително средни училища. Програмите обхващат модернизиранието и разширяването на съоръженията, за да се отговори на увеличаването на броя на студентите, стимулите за студентите и други разходи на ВУЗ, свързани с предоставянето на курсовете.

Инвестициите също така подобряват уменията в областта на НТИИМ чрез разширяване на мрежата от клубове „Ciência Viva“ в училищата. Очаква се той да подкрепи най-малко 650 проекта.

Изпълнението на инвестицията следва да приключи до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C06-i05-RAA: Квалификация за възрастни и учене през целия живот (ARA)

Целта на тази инвестиция е да се намери решение на сериозния проблем с ниските нива на квалификация в автономния регион Азорски острови в сравнение както с Португалия като цяло, така и с Европейския съюз. Ниските нива на квалификация представляват основна пречка за появата и диверсификацията на нови предприятия и за устойчивото развитие, тъй като са свързани с ниска производителност и ниски заплати и липса на устойчивост по време на икономическата криза.

Инвестицията се състои от:

- увеличаване на броя на възрастните, записани в образование след завършено средно и висше образование; както и
- модернизация на 16 професионални училища и един публичен институт за обучение, включително обновяване на работилници, лаборатории и компютърни зали.

За санирането с цел повишаване на енергийната ефективност, което е необходимо за постигане средно на саниране със средна дълбочина, както е определено в Препоръка (ЕС) 2019/786 на Комисията относно санирането на сгради, намаляването на търсенето на първична енергия може да бъде оценено, като се използва методиката, прилагана от ADENE (Португалската агенция по енергетика), ако а) не могат да бъдат издадени сертификати за енергийни

характеристики, тъй като не може да бъде определен предмет на сертифициране в съответствие с член 19 от Наредба-закон 101-D/2020, или б) общите разходи са под 5 000 EUR или в) поканата за представяне на оферти е публикувана през 2020 г. или 2021 г. Средното намаление на потреблението на първична енергия се изчислява въз основа на намаленото потребление на енергия за единица мярка.

Изпълнението на инвестицията следва да приключи до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C06-i06: Капацитет в областта на науката

Целта на тази инвестиция е да се насърчи развитието на иновационната и предприемаческата екосистема на висшите учебни заведения (ВУЗ) чрез подпомагане на фундаменталните научни изследвания, насърчаване на трансфера на знания, интернационализацията, намаляване на несигурността на изследователите и укрепване на връзката между предприятията и обществото.

Инвестицията се състои от следните подмерки:

- Програми за придобиване и задържане на таланти ERC-Португалия и FCT-Tenure:
 - o FCT-Tenure: тази програма подпомага набирането на 230 докторанти на постоянни длъжности, избрани чрез конкурси.
 - o ERC-Португалия: тази програма подкрепя изследователи, чиито проекти се препоръчват за финансиране на европейско или национално равнище. Програмата също така подкрепя изследователи, чиито заявления от ЕНС са били препоръчани за финансиране или преместени във втория етап на оценката, но в крайна сметка не са били финансирани.
- Увеличено финансиране за международни партньорства в областта на науката, технологиите и иновациите:
 - o Насърчаване на участието на Португалия в Европейската рамкова програма за научни изследвания и иновации чрез подпомагане на финансирането на проекти с национално участие, избрани на европейско равнище;
 - o Създаване на условия за международна мобилност на 100 изследователи.

Дейностите в областта на НИРДИ, посветени на замърсяващи аспекти (каменни въглища, лигнитни въглища, нефт/нефт, природен газ, водород от изкопаеми горива, изгаряне, депониране, превозни средства/плавателни съдове с двигатели с вътрешно горене), не се подкрепят, освен ако не разработят (или резултатите от тях се прилагат за) алтернатива със слабо въздействие.

Изпълнението на инвестицията трябва да приключи до 31 март 2026 г.

Инвестиция RE-C06-i07: По-цифровизиран импулс

Целта на мярката е да се повиши привлекателността на селскостопанските науки за бъдещите поколения, да се подкрепят медицинските науки при възприемането на цифровия и технологичния напредък и да се разшири капацитетът за обучение в областта на цифровите умения и в области, които не са свързани с НТИИМ (наука, технологии, инженерство, изкуства, математика); насърчаване на педагогическите иновации и модернизация и по този начин стимулиране на академичния успех.

Инвестицията се състои от следните подмерки:

- Технологична и цифрова модернизация на аграрните науки; подмярката:
 - o Реформиране на програмите за 20 степени (бакалавърска, магистърска или и двете) в областта на агронауките чрез укрепване на цифровия и технологичния

им компонент, интернационализацията и междуинституционалното сътрудничество;

- Отваряне на училищата по селско стопанство за бъдещи ученици в средното образование
- Подкрепа за преквалификацията на специалистите, които вече работят в сектора, чрез насърчаване на микроквалификациите с кратко професионално обучение в областта на висшето образование и професионалните магистърски програми.
- Модернизиране на медицината: подмярката подкрепя обучението в цифрова среда и медицинската симулация, насочена към учащите се, както и към специалистите, работещи в сектора.
- Увеличаване на уменията в областта на цифровите технологии: подмярката подкрепя укрепването на цифровите умения за младите хора и възрастните в области, които не са свързани с НТИИМ.
- Иновации и педагогическа модернизация във висшето образование, подмярката:
 - създаване на центрове за високи постижения за педагогически иновации със силен цифров компонент, с акцент върху нетехнологичните области (социални, хуманитарни и изкуства);
 - Да се засилят програмите за финансиране, насочени към намаляване на процента на преждевременно напусналите системата на висшето образование.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Е.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
6.2	RE-C06-i01	T	Обновени или изградени специализирани технологични центрове		Брой	0	365	V. 4	2025	Брой специализирани технологични центрове, реновирани или изградени за професионални курсове в средното образование, включително закупуване на оборудване, технологична инфраструктура и евентуална преквалификация на пространства и работилници за адаптиране към нови курсове
6.3	RE-C06-i01	T	Места в центровете за обучение, реновирани, построени или с закупено оборудване		Брой	0	59	V. 4	2023	Брой на местоположенията на центровете за професионално обучение на мрежата на публичните служби по заетостта (IEFP) или на мрежата от училища на Националния орган по туризъм (Turismo de Portugal), които са обновени, изградени или, както показва <i>фактура</i> , с различни видове оборудване, закупено за целите на обучението. Търсенето на първична енергия в новите сгради е най-малко с 20 % по-ниско от изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия. Ремонтните дейности по санирането на енергийната ефективност трябва да постигнат, като средна стойност, поне средно равнище на саниране на дълбочина, както е определено в Препоръка (ЕС) 2019/786 на Комисията относно санирането на сгради.
6.4	RE-C06-i01	T	Места в центровете за обучение, реновирани, построени или с закупено оборудване		Брой	59	111	V. 4	2025	Брой на местоположенията на центровете за професионално обучение на мрежата на публичните служби по заетостта (IEFP) или на мрежата от училища на Националния орган по туризъм (Turismo de Portugal), които са обновени, изградени или, както показва <i>фактура</i> , с различни видове оборудване, закупено за целите на обучението. Търсенето на първична енергия в новите сгради е най-малко с 20 % по-ниско от изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия. Ремонтните работи по санирането на енергийната ефективност трябва да постигнат, като средна стойност, поне средно равнище на саниране на дълбочина, както е определено в Препоръка (ЕС) 2019/786 на Комисията относно санирането на сгради.
6.5	RE-C06-i02	T	Финансова подкрепа за постоянни договори		Брой	0	30 000	V. 4	2024	Брой на договорите, подкрепени с финансова подкрепа, предоставена на работодателите в замяна на предлагането на безсрочни договори, при които се плащат адекватни

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
										заплати на пазара на труда по мярката за ангажимент за устойчива заетост.
6.6	RE-C06-i03	T	участници в мерки в подкрепа на повишаването на квалификацията на възрастните		Брой	0	145 500	V. 4	2025	Брой на възрастните (над 18) участници, участвали в един от следните курсове: I) курсове за основно образование и обучение за възрастни на ниво B1/B2/B3, управлявани от местни проекти, ползващи се от разширяването на Националния план за грамотност на възрастните; II) пътеки на обучение за признаване, валидиране и сертифициране на компетентностите за нискоквалифицирани възрастни (RVCC); и iii) краткосрочни курсове за висше образование, организирани от консорциуми от висши учебни заведения и работодатели.
6.7	RE-C06-i04	T	Клубове <i>Ciência Viva</i>		Брой	0	650	V. 3	2025	Брой нови клубове, добавени към мрежата от клубове <i>Ciência Viva</i> в училищата.
6.8	RE-C06-i04	T	Допълнителен брой студенти, завършили курсове за висше образование в областта на НТИИМ		Брой	0	7 500	T1 Г.	2025	Допълнителен брой на завършилите висше образование в областта на НТИИМ (т.е. наука, технологии, инженерство, изкуства и математика): завършили висше образование с кратък и първи цикъл на висше образование и краткосрочни курсове (до 2 години) през учебната 2023/2024 година в сравнение с учебната 2019/2020 година.
6.9	RE-C06-i04	T	Допълнителен брой студенти, завършили висше образование в областта на НТИИМ		Брой	7 500	10 000	V. 4	2025	Допълнителен брой на завършилите висше образование в областта на НТИИМ (т.е. наука, технологии, инженерство, изкуства и математика): завършили висше образование с кратък и първи цикъл на висше образование и краткосрочни курсове (до 2 години) през учебната 2023/2024 година в сравнение с учебната 2019/2020 година.
6.10	Инвестиция RE-C06-i05-RAA:	T	Брой на възрастните, записани в образование след завършено средно и висше образование		Брой	0	953	V. 4	2025	Брой на възрастните, записани в образование след завършено средно и висше образование, за които се изисква възстановяване на такси за обучение или които са записани в един от следните курсове за образование след завършено средно образование: AgroIndustries, градинарство и отглеждане на плодове или развитие на уеб приложения в Университета на Азорските острови.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
6.11	Инвестиция RE-C06-i05-RAA:	T	Модернизирани професионални училища в автономния регион Азорски острови		Брой	0	17	В. 4	2025	Брой професионални училища и обществени учебни заведения, които са се възползвали от обновяване на работилници, лаборатории и компютърни зали или закупуване на ново оборудване. Когато модернизирането на инфраструктурата включва саниране на сгради, санирането с цел енергийна ефективност трябва да постигне средно поне средно равнище на саниране, както е определено в Препоръка (ЕС) 2019/786 на Комисията относно санирането на сгради.
6.12	RE-C06-r14	M	15,00 ч. Откриване на обучението на места		Брой	0	20 000	В. 4	2025	Брой нови свободни работни места, открити в професионални курсове след актуализирането на националния каталог на квалификациите (CNQ) в нововъзникващи области въз основа на диагностика за прогнозиране на уменията (SANQ).
6.13	RE-C06-r15	M	Влизане в сила на закона за създаване на специални конкурси за достъп до висше образование	Влизане в сила на закона за създаване на специални конкурси за достъп до висше образование				В. 2	2020	Влизане в сила на закона за създаване на специални конкурси за достъп до висше образование за студенти, които са завършили средно образование по професионални канали и специализирани художествени курсове.
6.14	RE-C06-r15	M	Влизане в сила на новата правна рамка, уреждаща сътрудничеството на висшите учебни заведения с публичната администрация и предприятията	Влизане в сила на новата правна рамка, уреждаща сътрудничеството на висшите учебни заведения с публичната администрация и предприятията				В. 2	2021	Влизане в сила на новата правна рамка, уреждаща сътрудничеството на висшите учебни заведения с публичната администрация и предприятията, включително: i) създаване на мрежи за сътрудничество между висшите учебни заведения в партньорство с работодателите, наред с другото, насърчаване на първоначалното висше образование, иновационни проекти и услуги за фирми, ii) изменение на правния статут, за да се изяснят условията, при които външен специалист може да изпълнява преподавателски или управленски функции във висшите учебни заведения, за да се насърчи мобилността между академичните среди и бизнеса; укрепване на консорциумите със споделено управление между висшите учебни заведения и предприятията.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
6.15	RE-C06-r16	M	Влизане в сила на Закона за регулираните професии	Влизане в сила на Закона за регулираните професии				V. 4	2022	Влизане в сила на закона, който има за цел, наред с другото: i) разделяне на функциите по регулиране и представителство в професионалните сдружения; намаляване на списъка на запазените дейности. Достъпът до дейности може да бъде ограничен само с цел защита на конституционните интереси в съответствие с принципите на необходимост и пропорционалност; да прекратят ограниченията по отношение на собствеността и управлението на дружества за бизнес услуги, при условие че управителите спазват правния режим за предотвратяване на „конфликт на интереси“; и iv) позволяват мултидисциплинарни бизнес услуги.
6.16	RE-C06-r17	M	Влизане в сила на закона, уреждащ работата през платформа	Влизане в сила на закона, уреждащ работата през платформа				T1 Г.	2023	Влизане в сила на закона за регулиране на работата през платформа с цел справяне с новите предизвикателства, породени от нетипичните трудови правоотношения, в съответствие с принципите на Европейския стълб на социалните права. Тя има за цел да укрепи трудовите отношения и достъпа до права.
6.17	RE-C06-r18	M	Установяване на португалската норма за система за управление на равното заплащане.	Публикуване на нормата				V. 4	2024	Нормата е доброволна схема, основана на исландския стандарт ÍST 85: 2012, предоставяне на обществено признание на предприятията, които ефективно прилагат политики за равно заплащане. Удостоверенията се издават, за да се потвърди, че когато се вземат решения относно заплатите, те се основават изцяло на съответните съображения.
6.18	RE-C06-r18	M	Уведомяване на дружества с повече от 50 работници, които имат значителни разлики в заплащането на жените и мъжете	Уведомяване на дружества с повече от 50 работници, които имат значителни разлики в заплащането на жените и мъжете				V. 4	2024	Уведомяване на дружества с над 50 работници, които имат значителни разлики в равнищата на заплащане на жените и мъжете за едни и същи работни места, за задължението да представят на дирекция „Инспекция по труда“ план за действие за преодоляване на различията в заплащането на жените и мъжете чрез изпълнение на плана за действие
6.19	RE-C06-i06	T	Подкрепа за постоянни договори с докторанти по FCT-Tenure и подкрепа за		Брой договори		255	T1 Г.	2026	230 постоянни договора се подписват с докторанти, избрани чрез конкурси. 25 договора се подписват с изследователи, чиито проекти са препоръчани за финансиране на европейско или

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
			изследователи по линия на ЕНС Португалия							национално равнище, и с изследователи, чиито заявления от ЕНС са препоръчани за финансиране или чиито заявления са били препоръчани за финансиране, но в крайна сметка не са били финансирани.
6.20	RE-C06-i06	M	Международни партньорства в областта на науката, технологиите и иновациите: Подкрепяни международни партньорства; Подпомагани проекти в областта на научните изследвания и иновациите; Подкрепя за международната мобилност	Международни партньорства в областта на науката, технологиите и иновациите: Подкрепяни международни партньорства; Подпомагани проекти в областта на научните изследвания и иновациите; Подкрепя за международната мобилност				T1 Г.	2026	Подписват се девет договора за международни партньорства в областта на науката, технологиите и иновациите с националните институции домакини. Подкрепят се 19 проекта, алианси и инфраструктури с участие, избрани на европейско равнище. Подкрепя се международната мобилност на 100 национални изследователи и преподаватели.
6.21	RE-C06-i07	T	Технологична и цифрова модернизация на агронауките: Реформа на учебните програми в областта на аграрните науки, отваряне на селскостопанските училища за ученици от средните училища и преквалификация на специалистите		Брой	0	7 020	B. 2	2026	Осъществена реформа на 20-дипломните програми (бакалавърска или магистърска, или и двете) в областта на агронауките чрез: — укрепване на нейния цифров и технологичен компонент чрез закупуване на оборудване за образователни институции интернационализация, включително провеждане на поканени председатели — междуинституционално сътрудничество чрез прилагане на стратегията за интернационализация на образованието в областта на селското стопанство в рамките на консорциум. 6000 ученици от средните училища се възползват от едновременно програма в земеделските училища, насочена към повишаване на привлекателността на земеделските училища за потенциални кандидати.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
										1000 специалистите в селскостопанския сектор завършват цифрово и технологично обучение чрез микроквалификации или краткосрочно висше образование, професионално обучение или професионални магистърски програми.
6.22	RE-C06-i07	T	Модернизиране на медицината		Брой	0	12 500	B. 2	2026	Най-малко 5 000 студенти по интегрирана магистърска степен участват в учебните програми, като използват цифрова среда или медицинска симулация. За тази цел се използва оборудване като манекени с висока степен на лоялност или симулатори на виртуална реалност. Най-малко 7 500 здравни специалисти участват в медицинско обучение, съсредоточено върху технологичната и цифровата модернизация на сектора на здравеопазването. Предлагат се три вида обучения: кратки курсове за висше образование, професионални магистърски програми и/или микроквалификации.
6.23	RE-C06-i07	T	Увеличаване на цифровите умения;		Брой	0	11 750	B. 2	2026	11 750 младежи и възрастни от области, различни от НТИИМ, участват в програмите за укрепване на цифровите умения.
6.24	RE-C06-i07	M	Иновации и педагогическа модернизация във висшето образование		Брой	0	5	B. 4	2024	Създават се пет центъра за високи постижения в областта на педагогическите иновации с акцент върху нетехнологичните области (социални, хуманитарни и изкуства). Създава се Национален съвет за педагогически иновации във висшето образование.
6.25	RE-C06-i07	T	Иновации и педагогическа модернизация във висшето образование		Процент	24	22	B. 2	2026	Средният процент на отпадналите ученици през 1-вата година и тези за първи път в началното обучение намалява от 24 на 22 % през учебната 2023/2024 година в сравнение с учебната 2020/2021 година.

Е.3. Описание на реформите и инвестициите за заема

Инвестиция RE-C06-i09: Нови или обновени училища

Целта на мярката е да се гарантира равен достъп до качествени обществени училища, като по този начин се повиши тяхната привлекателност и приобщаване и се намалят териториалните различия.

Инвестицията се състои в изграждане на нови училища или обновяване на съществуващи училища. Инвестициите са насочени към 75 обществени училища за 2-ия и 3-ия цикъл и средното образование, за които е установено, че се нуждаят от приоритетна намеса, и 2 военни училища.

За санирането с цел повишаване на енергийната ефективност, което е необходимо за постигане средно на саниране със средна дълбочина, както е определено в Препоръка (ЕС) 2019/786 на Комисията относно санирането на сгради, намаляването на търсенето на първична енергия може да бъде оценено, като се използва методиката, прилагана от ADENE (Португалската агенция по енергетика), ако а) не могат да бъдат издадени сертификати за енергийни характеристики, тъй като не може да бъде определен предмет на сертифициране в съответствие с член 19 от Наредба-закон 101-D/2020, или б) общите разходи са под 5 000 EUR или в) поканата за представяне на оферти е публикувана през 2020 г. или 2021 г. Средното намаление на потреблението на първична енергия се изчислява въз основа на намаленото потребление на енергия за единица мярка.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Е.4. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на заема

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
6.28	RE-C06-i09	T	Подписване на условията за приемане за финансиране на изграждането и обновяването на обществени училища	Подписани договори	Брой	0	77	В. 2	2024	Условията за приемане се подписват от общините за финансиране на сградата или обновяването на 2-ри и 3-ти цикъл и на обществени училища за средно образование. Изборът на кои училища да санират и къде са необходими нови училища се основава на оценка на нуждите.
6.29	RE-C06-i09	T	Построени или обновени училища		Брой построени или обновени училища	0	77	В. 2	2026	77 обществени училища се изграждат или обновяват и са готови за употреба. Това включва закупуването на оборудване, като например цифрови медии, което е необходимо за функционирането на новите/обновените училища. Търсенето на първична енергия в новите сгради е най-малко с 20 % по-ниско от изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия. Санитарите сгради трябва да постигнат, като средна стойност, поне средно равнище на саниране на дълбочина, както е определено в Препоръка (ЕС) 2019/786 на Комисията относно санирането на сгради.

Ж. КОМПОНЕНТ 7: Инфраструктура

Този компонент на португалския план за възстановяване и устойчивост е насочен към предизвикателството, свързано със слабото териториално сближаване и ниската конкурентоспособност на предприятията във вътрешните региони, причинено от неадекватните връзки с пътната мрежа. Това води до контекстуални разходи за предприятията, като например транспортни разходи чрез ниска пътна свързаност или трудности при привличането на квалифициран персонал. Друго предизвикателство е необходимостта от намаляване на емисиите в транспортния сектор и в бизнес паркове.

Целите на компонента са да се увеличи териториалното сближаване и да се подобри конкурентоспособността, за да се насърчи икономическото развитие на вътрешните региони. Чрез внедряването на зарядни станции тя има за цел да насърчи декарбонизацията на автомобилния транспорт.

За тази цел компонентът има за цел да направи бизнес парковете по-устойчиви и по-цифровизирани и да им осигури по-добър достъп до пътната мрежа. Тя също така има за цел да подобри свързаността на автомобилния транспорт чрез разширяване на пътната мрежа, например чрез справяне с липсващите връзки, включително на Азорските острови, и чрез осигуряване на четири трансгранични връзки. Очаква се ускоряването на разширяването на мрежата от публично достъпни зарядни станции за електрически превозни средства да спомогне за намаляване на въглеродния отпечатък на сектора на автомобилния транспорт в Португалия и да го направи по-устойчив. Тази инвестиция е съпътстваща мярка за разширяване на пътната инфраструктура в съответствие с техническите насоки на Комисията за нанасяне на значителни вреди (2021/C58/01).

Компонентът подкрепя изпълнението на специфичната за всяка държава препоръка за съсредоточаване на инвестициите върху екологичния преход, като се вземат предвид регионалните различия (специфична за всяка държава препоръка 3 2019 и специфична за държавата препоръка 3 2020), и подкрепя за използването на цифрови технологии за повишаване на конкурентоспособността на предприятията (специфична за всяка държава препоръка 2 2020).

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

Ж.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Инвестиция RE-C07-i00: Разширяване на мрежата за зареждане на електрически превозни средства

Целта на мярката е да се постигне напредък по отношение на декарбонизацията на автомобилния транспорт чрез насърчаване на електрическата мобилност.

Инвестицията се състои в това да се гарантира, че в Португалия функционират 15 000 публично достъпни зарядни точки. Това е съпътстваща мярка за инвестициите в пътна инфраструктура в C07-I02, I03, I04 и I05, за да се гарантира спазването на принципа за нананасяне на значителни вреди по отношение на целите за смекчаване на изменението на климата и предотвратяване и контрол на замърсяването. Частните субекти се превърнаха в

основни участници в разширяването на мрежата. Португалската държава насочва инвестициите си към платформата за управление на мрежата Mobi.E и към покриване на неефективността на пазара чрез подпомагане на инвестициите в региони, в които частният сектор не осигурява необходимото покритие.

Осъществяването на инвестицията трябва да приключи до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C07-i01: Бизнес приемни зони — подбор

Целта на мярката е да се модернизират зоните за приемане на предприятия, които са част от земя, разработена като обект за офиси, фабрики и други предприятия. Модернизацията на бизнес паркове също е определена като нужда от инвестиции в националния инфраструктурен план на Португалия от 2030 г. (PNI 2030).

Инвестицията се състои от интервенции в избрани бизнес паркове, които включват насърчаване на системи за производство и съхранение на енергия от възобновяеми източници, пилотни интервенции за подобряване на енергийната стабилност, инсталиране на станции за зареждане с електроенергия и водород, подобрено 5G покритие и активни мерки за предотвратяване на пожари. Тези интервенции за постигане на екологична устойчивост и цифровизация се извършват в 10 области за приемане на предприятия, избрани чрез публичен търг.

Инвестиция RE-C07-i02: Липсващи връзки и увеличаване на капацитета на мрежата

Целта на мярката е да се подобри териториалното сближаване и конкурентоспособността чрез преодоляване на „липсващите връзки“ в пътната мрежа. Тези липсващи връзки намаляват ефективността на пътната мрежа и водят до загуба на конкурентоспособност за предприятията. Инвестицията има за цел също така да се преодолеят задръстванията, да се подобри пътната безопасност и качеството на въздуха и да се намали шумът в близост до пътищата.

Инвестицията се състои в изграждане и подобряване на пътища. Интервенциите включват премахване на градските преминавания и гарантиране на адекватността на капацитета на коловозите, увеличаване на достъпността до основните транспортни коридори и мултимодални интерфейси. Интервенциите включват модернизиране на пътищата, които са част от мрежата TEN-T, като например околновръстен път IP2 Évora или инвестиции в IP8.

Очаква се, че тази мярка не вреди в значителна степен на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мярката и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01). По-специално спазването на принципа за ненанасяне на значителни вреди се гарантира чрез инвестиция C07-I0 (Удължаване на мрежата за зареждане на електрически превозни средства) като съпътстваща мярка. Всеки пътен проект, който има вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху околната среда, подлежи на оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) съгласно Директива 2011/92/ЕС, за да се гарантира, че спазването на принципа за ненанасяне на значителни вреди е интегрирано в проекта и се спазва стриктно на етапите на изграждане, експлоатация и извеждане от експлоатация на инфраструктурата.

Общо 111 километра се изграждат или модернизират по един или няколко от изброените по-долу пътища:

- EN14: пътен/железопътен интерфейс в Trofa/Santana, включително нов мост над река Ave;

- EN14: Maia (Via Diagonal)/пътен/железопътен интерфейс в Trofa;
- EN4: Околовръстен път на Atalaia;
- IC35: Penafiel (EN15)/Rans;
- IC35: RAN/Entre-os Rios;
- IP2: Източен обходен път на Евора;
- Връзка от Baião до моста Ermida;
- Пътна ос Aveiro — Águeda;
- EN344: km 67—75 — Pampilhosa da Serra;
- EN125: Източен обходен път на Олхао;
- IC2 (EN1): Meirinhas (km 136)/Pombal (km 148);
- IP8 (EN121): Ferreira do Alentejo/Beja, включително обходен път Beringel;
- IP8 (EN259): STA. Margarida do Sado/Ferreira do Alentejo, включително обходен път Figueira de Cavaleiros;
- IP8 (A26): Увеличаване на капацитета на връзката между Sines и A2;
- EN211 — обходен път на Quintã/Mesquinhata.

Изпълнението на инвестицията следва да приключи до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C07-i05-RAA: Логистични кръгове — регионална мрежа на Азорските острови

Целта на мярката е да се създадат условия за по-балансирано икономическо развитие. Интервенциите са насочени и към намаляване на разстоянията, времето за пътуване и задръстванията.

Инвестицията се състои в разширяване и модернизиране на пътната инфраструктура на Азорските острови. Тя има за цел да подобри достъпността за населените места и центровете за икономическа дейност, както и за основните входни инфраструктури на всеки остров. Тя има за цел също така да се намеси в изграждането на кръгови пътища до основните градски центрове, с намаляване на градските пропускателни пунктове.

Очаква се, че тази мярка не вреди в значителна степен на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мярката и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01). По-специално спазването на принципа за ненанасяне на значителни вреди се гарантира чрез инвестиция C07-I0 (Удължаване на мрежата за зареждане на електрически превозни средства) като съпътстваща мярка. Всеки пътен проект, който има вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху околната среда, подлежи на оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) съгласно Директива 2011/92/ЕС, за да се гарантира, че спазването на принципа за ненанасяне на значителни вреди е интегрирано в

проекта и се спазва стриктно на етапите на изграждане, експлоатация и извеждане от експлоатация на инфраструктурата.

Общо 34 километра се изграждат или модернизират по един или няколко от изброените по-долу пътища:

- Илха де Санта Мария
 - Обходен път на Вила до Порто
- Ilha de São Miguel
 - Подобряване на достъпността Furnas/Povoação —^{1-ви} етап: Околовръстен път на Фурнас
 - Обходен път на Capelas
 - Околовръстен път на Сао Рок
 - Порталът „Венеро“ е обходен
- Ilha Terceira
 - Насърчаване на достъпността, мобилността и условията за пътна безопасност — връзка между Via Vitorino Nemésio и циркулярното писмо Angra
- Ilha Graciosa
 - Връзка между E.R. 3—2a и E.R. 4—2a
- Ilha de São Jorge
 - Насърчаване на достъпността, мобилността и условията за пътна безопасност — връзка Север-Юг
- Ilha do Pico
 - Изграждане на кръгов път до Вила да Мадалена
- Ilha do Faial
 - Изграждане на^{2-ри} етап от околовръстния път Cidade da Horta

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Ж.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
7.1	RE-C07-i00	T	Публично достъпни зарядни точки за електрически автомобили		Брой	3 520	5 250	B. 4	2022	Брой публично достъпни зарядни точки за електрически превозни средства (в сравнение с базовата линия за четвъртото тримесечие на 4 2021 г.)
7.2	RE-C07-i00	T	Публично достъпни зарядни точки за електрически автомобили		Брой	5 250	10 450	B. 4	2024	Брой публично достъпни зарядни точки за електрически превозни средства (в сравнение с базовата линия за четвъртото тримесечие на 4 2022 г.)
7.3	RE-C07-i00	T	Публично достъпни зарядни точки за електрически автомобили		Брой	10 450	15 000	B. 4	2025	Брой публично достъпни зарядни точки за електрически превозни средства (в сравнение с базовата линия за четвъртото тримесечие на 4 2024 г.)
7.4	RE-C07-i01	M	Подбор на приемни бизнес зони за интервенции за подобряване на екологичната устойчивост и цифровизацията	Подписване на публичен протокол, потвърждаващ избора на работни приемни зони				B. 2	2021	Зоните за приемане на предприятия се избират чрез състезателна тръжна процедура. На Комисията се представя подписан публичен протокол, в който се потвърждава, че изборът на работни приемни зони е приключен, и се посочват избраните бизнес приемни зони.
7.6	RE-C07-i02	M	Подписан договор за 1 пътен проект	Подписан договор с изпълнителя за пътният проект				B. 4	2021	Подписване от страните на документа, уреждащ техните задължения във връзка с изпълнението на строителните работи, след провеждане на процедура за възлагане на обществена поръчка.
7.7	RE-C07-i02	M	Подписан договор за 2 пътни проекта	Подписан договор с изпълнителя за пътни проекти				B. 3	2022	Подписване от страните на документа, уреждащ техните задължения във връзка с изпълнението на строителните работи, след провеждане на процедура за възлагане на обществена поръчка.
7.8	RE-C07-i02	T	Построени или рехабилитирани пътища		километър	0	111	B. 4	2025	Км пътища, построени или рехабилитирани в съответствие с техническите спецификации на търга и включващи изцяло всички резултати и условия от оценката на въздействието върху околната среда.
7.13	Инвестиция RE-C07-i05-RAA:	M	Подписан договор за 2 пътни проекта	Подписан договор с изпълнителя за пътни проекти				B. 4	2021	Подписване от страните на документа, уреждащ техните задължения във връзка с изпълнението на строителните работи, на цена след процедура за възлагане на обществена поръчка.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
7.14	Инвестиция RE-C07-i05-RAA:	T	Подписан договор за най-малко 8 пътни проекта	Договор, подписан с изпълнителя на пътните проекти	Брой	2	8	В. 4	2023	Подписване от страните на документа, уреждащ техните задължения във връзка с изпълнението на строителните работи, на цена след процедура за възлагане на обществена поръчка.
7.15	Инвестиция RE-C07-i05-RAA:	T	Построени или рехабилитирани пътища		километър	0	34	В. 2	2026	Км пътища, построени или рехабилитирани в съответствие с техническите спецификации на търга и включващи изцяло всички резултати и условия от оценката на въздействието върху околната среда.

Ж.3. Описание на реформите и инвестициите за заема

Инвестиция RE-C07-i06: Приемни зони за бизнес — приключване

Инвестицията се състои в завършването на зоните за приемане на предприятия, описани в инвестиция C07-i01.

Осъществяването на инвестицията се очаква да приключи до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C07-i03: Трансгранични връзки

Целта на мярката е да се стимулира развитието на трансграничната мобилност и да се подобри конкурентоспособността на предприятията, например чрез насърчаване на мобилността на работната сила. С укрепването на коридорите с голям капацитет се цели също така да се даде възможност за общо използване на инфраструктурата, като например високоскоростната железопътна линия в Санабрия или летището в Браганса, и да се подобри пътната безопасност. Инвестицията се състои в създаването и модернизирването на пътна инфраструктура с цел укрепване на трансграничните връзки с Испания.

Очаква се, че тази мярка не вреди в значителна степен на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мярката и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01). По-специално спазването на принципа за ненанасяне на значителни вреди се гарантира чрез инвестиция C07-I0 (Удължаване на мрежата за зареждане на електрически превозни средства) като съпътстваща мярка. Всеки пътен проект, който има вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху околната среда, подлежи на оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) съгласно Директива 2011/92/ЕС, за да се гарантира, че спазването на принципа за ненанасяне на значителни вреди е интегрирано в проекта и се спазва стриктно на етапите на изграждане, експлоатация и извеждане от експлоатация на инфраструктурата.

Общо 30 километра се изграждат или модернизират по един или няколко от изброените по-долу пътища:

- EN103: Vinhais/Bragança;
- Връзка от Bragança до Puebla de Sanabria (Испания);
- Международен мост над река Север;
- Мост Алкустим — Салундар де Гуадиана (Испания).

Изпълнението на инвестицията следва да приключи до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C07-i04: Приемни зони за бизнес — достъпност на пътищата

Целта на мерките е да се подобри конкурентоспособността на бизнес парковете чрез подобряване на свързаността на техните пътни мрежи, допринасяйки за реиндустриализацията на селските райони.

Инвестицията се състои от инвестиции в разширяване и модернизирване на пътната инфраструктура. Тя допълва инвестиция RE-CCT-C7-I1, която има за цел модернизирване на бизнес паркове.

Очаква се, че тази мярка не вреди в значителна степен на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мярката и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана за възстановяване и устойчивост в

съответствие с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01). По-специално спазването на принципа за ненанасяне на значителни вреди се гарантира чрез инвестиция C07-I0 (Удължаване на мрежата за зареждане на електрически превозни средства) като съпътстваща мярка. Всеки пътен проект, който има вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху околната среда, подлежи на оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) съгласно Директива 2011/92/ЕС, за да се гарантира, че спазването на принципа за ненанасяне на значителни вреди е интегрирано в проекта и се спазва стриктно на етапите на изграждане, експлоатация и извеждане от експлоатация на инфраструктурата.

Общо 42 километра се изграждат или модернизират по един или няколко от изброените по-долу пътища:

- Връзка с индустриалния парк Mundão: премахване на ограниченията в EN229 Viseu/Sátão;
- Връзка с индустриалния парк Mundão: EN229 — Индустриален парк ex-IP5/Mundão;
- Достъпност до промишлената зона Riachos;
- Достъп на IC8 (Ansião) до бизнес парк Camporês;
- EN10—4: Setúbal/Mitrena;
- Връзка с промишления парк Fontiscos и рехабилитация на възел Ermida (Santo Tirso);
- Свързване на A8 с индустриалния парк Palhagueiras в Torres Vedras;
- Свързване на A11 с промишлената зона Cabeça de Porca (Felgueiras);
- Свързване на EN114 с промишлената зона Рио Майор;
- Подобрен достъп до бизнес района на Lavagueiras (Castelo de Paiva);
- Подобряване на достъпността до промишлената зона Campo Maior;
- Обходен път на EN248 (Arruda dos Vinhos);
- Околовръстен път Aljustrel — подобряване на достъпа до миннодобивната зона и зоната, в която се намира стопанската дейност;
- Via do Tâmega of EN210 (Celorico de Basto) обходен път;
- Свързване на IC2 с индустриалния парк Casarão;
- Ново пресичане на Рио Лима между EN203 — Deocriste и EN202 — Nogueira;
- Кръгово движение в EN246 за достъп до промишлената зона Portalegre;
- Достъп до Aверпарк — Научно-технологичен парк Taipas (Гимараеш);
- Достъп до промишлената зона Vale do Neiva във възел A28.

Изпълнението на инвестицията следва да приключи до 31 декември 2025 г.

Ж.4. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на заема

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Годи на	
7.5	RE-C07-i06	T	Приключване на интервенциите в избрани области за приемане на предприятия		Брой	0	10	B. 4	2025	Брой на областите за приемане на предприятия с завършени строителни работи за подобряване на тяхната екологична устойчивост и цифровизация. Области за приемане на предприятия за намеса, избрани в рамките на конкурентна тръжна процедура.
7.9	RE-C07-i03	M	Приключване на първата оценка на въздействието върху околната среда	Завършване на оценката на въздействието върху околната среда				B. 3	2022	Извършена е оценка на въздействието върху околната среда на един пътен проект.
7.10	RE-C07-i03	T	Построени или рехабилитирани пътища		километър	0	30	B. 4	2025	Км пътища, построени или рехабилитирани в съответствие с техническите спецификации на търга и включващи изцяло всички резултати и условия от оценката на въздействието върху околната среда.
7.11	RE-C07-i04	M	Подписан договор за 10 пътни проекта	Подписан договор с изпълнителя за пътни проекти				B. 2	2023	Подписване от страните на документа, уреждащ техните задължения във връзка с изпълнението на строителните работи, на цена след процедура за възлагане на обществена поръчка.
7.12	RE-C07-i04	T	Построени или рехабилитирани пътища		километър	0	42	B. 4	2025	Км пътища, построени или рехабилитирани в съответствие с техническите спецификации на търга и включващи изцяло всички резултати и условия от оценката на въздействието върху околната среда.

3. КОМПОНЕНТ 8: Гори

Компонентът е насочен към следните предизвикателства: социално-икономическия и демографския спад в селските райони, съществуването на обширни райони без активно управление за предотвратяване на пожари или за опазване на биологичното разнообразие, както и силно фрагментираната частна собственост върху земята. Изселването на населението към големите градски центрове и постепенното застаряване на населението в селските райони доведе до изоставянето на селските територии и традиционните първични икономически сектори. Това доведе до постепенно разширяване на горските райони, непланирано и неуправлявано и с висока концентрация на зареждане с гориво. Тези райони са силно изложени на опасността от пожари в селските райони, които могат да доведат до загуба на човешки живот, значителни щети на земя и имущество и унищожаване на горите и на стоките и услугите, които те произвеждат. Португалия е страната в Южна Европа с най-голям дял на изгорелите райони в селските райони и най-голям среден брой пожари. Според Европейската информационна система за горски пожари (EFFIS) между 169 000 г. и 2015 г. са изгорели средно около 2 019 хектара годишно.

Целите на този компонент са:

- насърчаване на активното планиране и управление на земеделски и горски земи с уязвима и висока екологична стойност;
- опазване на биологичното разнообразие чрез подпомагане на възстановяването на селскостопанските и горските екосистеми, особено в изгорелите райони;
- да допринесе за териториалното сближаване и създаването на работни места чрез съживяване на икономическите дейности на селските територии; както и
- повишаване на устойчивостта на тези територии чрез намаляване на риска от пожари чрез ефективно и ефикасно предотвратяване на пожари, а в случай на пожари — чрез намаляване на щетите чрез ефективна и ефикасна борба с пожарите.

Компонентът допринася за изпълнението на специфичната за всяка държава препоръка за подобряване на качеството на публичните финанси чрез даване на приоритет на стимулиращите растежа разходи (специфична за всяка държава препоръка 1 2019). Публичните разходи, свързани с актуализирането на регистъра на имотите в селските райони, биха насърчили адекватното им управление и евентуално биха направили икономическата дейност в селските райони по-динамична. Освен това компонентът има важен принос за изпълнението на специфичните за всяка държава препоръки за съсредоточаване на инвестициите върху екологичния и цифровия преход, като се вземат предвид регионалните различия (специфична за всяка държава препоръка 3 2019 и специфична за всяка държава препоръка 3 2020).

Очаква се този компонент да допринесе както за екологичния, така и за цифровия преход. Що се отнася до екологичното измерение, компонентът допринася пряко за адаптирането към изменението на климата, тъй като има за цел да повиши устойчивостта на селските територии на пожари. Освен това активното устойчиво управление на тези територии допринася за предотвратяването на ерозията на почвата, за контрола на инвазивните видове и вредители и за улавянето на въглерод от горите. И накрая, що се отнася до цифровото измерение, се подчертават планираните мерки за кадастралната система на собствеността върху земята, системата за наблюдение на земната покривка (SMOS), включително LiDAR (Light Detection

and Ranging) и сателитните изображения с висока разделителна способност, тъй като те насърчават електронното управление и цифровите обществени услуги.

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

3.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Реформа RE-r19: Трансформация на ландшафта в уязвими горски райони

Целта на тази мярка е да се преобрази ландшафтът на уязвимите горски територии с обширни площи с неуправлявани монокултури и висок риск от пожари, за да се предотвратят пожарите в селските райони и да се повиши климатичната и икономическата устойчивост.

Тази реформа се осъществява чрез инвестиция RE-C08-i01 (Преобразуване на ландшафта в уязвимите горски райони). Реформата се състои от четири мерки, които се допълват взаимно и са посочени по-долу:

- програмите за планиране и управление (PRGP);
- интегрирана зона за управление на ландшафта (AIGP);
- интегрирана програма за подпомагане на селата в селските райони, разположени в горски територии (селска общност); както и
- програмата *Emparcelar para Ordenar*.

Реформата надгражда и подкрепя Програмата за трансформация на ландшафта (*Programa de Transformação da Paisagem* — РТП) с необходимата правна рамка. Тази правна рамка включва най-малко законодателството за преобразуване на ландшафта чрез програми за планиране и управление на ландшафта (PRGPs) и интегрирани зони за управление на ландшафта (AIGP), законодателството, насочено към одобряване на определянето на границите на уязвимите територии, за които могат да се прилагат програмите за планиране и управление на ландшафта и интегрираните зони за управление на ландшафта, както и законодателството относно задължителното владение на земеделските земи в горските райони.

Изпълнението на реформата трябва да приключи до 30 септември 2021 г.

Реформа RE-r20: Реорганизация на системата за регистриране на поземлените имоти и на системата за наблюдение на земната покривка, по компонент 8:

Целта на тази мярка е да се преодолее липсата на многофункционален поземлен регистър с въвеждането и разработването на система за идентифициране и проверка на границите на собствеността върху земята и последващата регистрация на собствеността върху земята. Това дава възможност за съгласуван, актуален и цялостен поглед върху територията, който повишава стойността на земята за нейните собственици и позволява на държавата да разработи конкретни, устойчиви и многосекторни публични политики.

Реформата се състои в пускането в действие на системата за мониторинг на земното покритие (SMOS) и разработването на платформата BUPi (цифров поземлен регистър) — физически и виртуален брояч с геореферирана информация за имотите, който обобщава информацията, необходима за тяхната регистрация, и улеснява взаимодействието на гражданите с публичната администрация в обхвата на поземления регистър. С реформата също така се създава

необходимата правна рамка за привеждане в действие на инвестиция RE-C08-i02: Регистър на имотите в селските райони и система за мониторинг на земното покритие. Реформата включва:

- приемането на закон за създаване на структурата на мисията за разширяване на опростената кадастрална информационна система — публичен субект, който наблюдава разширяването на опростената национална кадастрална информационна система и разработването на платформата BUpi;
- приемане на акт за създаване на система за експлоатация и финансиране на модела за организация и развитие на опростената кадастрална информационна система;
- приемането на закон за одобряване на правния режим за имотния регистър, с който се създава Националната система за кадастрална информационна система, съгласувана с опростената кадастрална информационна система, и се утвърждава кадастралната карта като национална карта на имотния регистър;
- приемането на правен акт за изменение на Регулаторен указ № 9-A/2017 от 3 ноември⁵², с който се изясняват операциите на опростената кадастрална информационна система и платформата BUpi, като се приемат мерки за незабавно идентифициране на структурата на земята и собствеността върху земеделска и смесена земя; както и
- изготвяне на предложение за закон за създаване на извънредна система за вписване на земеделски земи и за изменение на Кодекса за имотния регистър (CRP).

Изпълнението на реформата приключва до 31 декември 2022 г.

Реформа RE-r21: Предотвратяване и борба с пожарите в селските райони

Целта на тази мярка е да се увеличи превенцията и да се подобри борбата с пожарите в селските райони чрез създаването на основна мрежа от прекъсвания в управлението на горивата и укрепването на субектите, отговарящи за управлението на пожарите в селските райони и за защитата от тях.

Реформата се състои от:

- приемане на акт за одобряване на Националния план за интегрирано управление на пожари в селските райони (PNGIFR);
- приемане на закон за създаване на интегрирана система за управление на пожарите в селските райони (SIGIFR); както и
- приемане на акт за одобряване на Националната програма за действие на Националния план за интегрирано управление на пожари в селските райони.

Интегрираната система за управление на пожарите в селските райони (SIGIFR) предоставя на национално равнище макрополитики и стратегически насоки, които допринасят за намаляване на риска от пожари в селските райони и за промяна на поведението на собствениците, ползвателите и преките и непреките бенефициери на територията на селските райони. Системата определя модели за координация между министерствата, като очертава компетенциите и обхвата на действие на всеки субект в рамките на SIGIFR, с по-голяма отчетност за различните участници в процеса на вземане на решения. В него се определя модел

⁵² Decreto Regulamentar № 9-A/2017: [вебсайт: https://dre.pt/application/conteudo/114152782](https://dre.pt/application/conteudo/114152782).

на управление, мониторинг и оценка, който допринася за непрекъснатото подобряване на публичните политики и програми.

Създава се информационна система за пожарите в селските райони с цел обобщаване и разпространение на цялата необходима техническа информация от SIGIFR. Освен това в него се определя модел, основан на предотвратяването и свеждането до минимум на риска, или чрез дейности за повишаване на осведомеността, или чрез създаването на регионални отбранителни мрежи, в които управлението на горивата играе водеща роля в режима на санкции.

Изпълнението на реформата трябва да приключи до 30 септември 2021 г.

Инвестиция RE-C08-i01: Трансформация на ландшафта в уязвими горски райони

Целите на тази мярка са да се повиши устойчивостта на уязвимите територии на рисковете, свързани с изменението на климата, по-специално пожарите в селските райони и загубата на биологично разнообразие, и да се насърчат устойчивият растеж и териториалното сближаване.

Тази инвестиция се състои от следните програми:

- в програмите за планиране и управление на ландшафта (ППП) се проектира желаният пейзаж и се определя преходна матрица в средносрочен до дългосрочен план, подкрепена от модел на финансиране, който гарантира нейното изпълнение;
- в зоните, определени за интегрирано управление на ландшафта (AIGP), действията по управление на земята и горите се определят в операциите по интегрирано управление на ландшафта (ОППП). За да се повиши противопожарната устойчивост, действията за управление на земята и горите могат да включват например създаването на прекъсвания в горските земи и замяната на евкалипт с други видове;
- интегрираната програма за подпомагане на селата в селските райони, разположени в горски територии, чрез която се подкрепя набор от действия за гарантиране на промяната в земеползването и ползването на земята и управлението на горивата около селата в селските райони; както и
- програмата *Emparcelar para Ordenar*, която увеличава средния размер на селските имоти и по този начин допринася за жизнеспособността и икономическата устойчивост на стопанствата, които са инсталирани или ще бъдат инсталирани там.

Изпълнението на инвестицията приключва до 30 септември 2025 г.

Инвестиция RE-C08-i02: Регистър на имотите в селските райони и система за мониторинг на земното покритие

Целта на тази мярка е да се предостави на португалската държава база от познания за пътищата на територията, по-специално по отношение на вида и границите на селските имоти, което дава възможност за идентифициране на собствениците на земя.

Тази инвестиция се състои от разработването на платформата BUpi и изготвянето на референтно картографиране за системата за мониторинг на земната покривка (SMOS), включително цифрово 3-D представяне на земята чрез покритие от Light Detection and Ranging (LiDAR), карти на растителността, карти на обема на биомасата и дървения материал, карти на земната покривка и на използването и картографиране на сателитните изображения. Тези мерки се допълват взаимно и дават възможност за пълно привеждане в действие на платформата BUpi, като същевременно се гарантира оперативната съвместимост на всички различни информационни системи, свързани с кадастралната геометрия, кадастралния регистър и данъчните матрици, които понастоящем се управляват от различни органи, включително Трибутарен и митнически орган, Института по регистрация и нотариални въпроси и Главна дирекция „Териториална политика“. Гражданите, предприятията и всички публични органи придобиват уникален идентификационен номер (НИП) за своите имоти, включително информация за техните граници и характеристики. За да се гарантира успешното изпълнение на горепосочените мерки, инвестицията включва и дейности за обучение.

Изпълнението на инвестицията трябва да приключи до 31 март 2026 г.

Инвестиция RE-C08-i03: Прекъсвания в управлението на горивата — основна мрежа

Целта на тази мярка е да се създадат хоризонтални прекъсвания в ландшафта чрез основна мрежа от прекъсвания в управлението на горивата (RPFGC). Тази мрежа изолира огнищата на

пожари, защитава комуникационните пътища, социалните инфраструктури и оборудване, намалява средната площ, разрушена от пожари, чрез разделяне на ландшафта, улеснява действията за борба с пожарите и гарантира безопасността на пожарникарите чрез създаване на маршрути за евакуация.

Инвестицията включва следните мерки:

- картографиране и оценка на земеползването на земята, включена в мрежата за разделно структуриране на първичното управление на горивата;
- определяне на собствениците, оценка и изчисляване на размера на компенсацията и други елементи, водещи до деклариране на уведомяване на собствениците на земя за комунални услуги, сключване на споразумения и плащане на съответните компенсации
- включване в платформата BUPi на географското графично представяне на земеделската земя, включена в установяването на сервитутния район, с цел да се даде възможност за последващи специални процедури за регистрация; както и
- изграждане на основната мрежа от прекъсвания в управлението на горивата на национално равнище.

Изпълнението на инвестицията следва да приключи до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C08-i04: Средства за предотвратяване и борба с пожарите в селските райони

Целта на тази мярка е да се укрепят държавните структури, участващи в предотвратяването и борбата с пожарите в селските райони. По-конкретно, тази мярка ще използва капацитета по отношение на инфраструктурата и оборудването на португалските военновъздушни сили и на Института за опазване на природата и горите (ICNF), за да се повиши тяхната ефективност и ефикасност при предотвратяването и борбата с пожарите в селските райони. Освен това тази мярка подобрява оценката на риска чрез стандартизиране и актуализиране на португалския морски институт и радарната мрежа на IPMA.

Тази инвестиция се състои в закупуването на два леки и девет средни пожарникарски хеликоптера, изграждането на нови и обновяването на съществуващи сгради (оперативен център и хангари за поддръжка), закупуването на превозни средства, машини и оборудване, необходими за реагирането при пожар, като лични предпазни средства, противопожарни превозни средства, булдозери и трактори, както и стандартизирането и модернизирането на метеорологичната радарна мрежа.

Очаква се, че тази мярка не вреди в значителна степен на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мярката и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01). По-специално, за да се гарантира съответствие с техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01), превозните средства, машините и оборудването, които трябва да бъдат закупени, са с нулеви емисии. Когато не съществуват алтернативи с нулеви емисии, превозните средства, машините и оборудването, които ще бъдат

закупени, трябва да представляват най-добрите налични равнища на екологични показатели в сектора.

Изпълнението на инвестицията следва да приключи до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RE-C08-i05: Още програма за горите

Целта на мярката е да се модернизира системата за предотвратяване и борба с пожарите, като се премине от модела на борба с пожарите към модела на превенция и да се засилят действията на организациите на горските производители (ОПФ) и центровете за компетентност в сектора на горското стопанство чрез включване на специалисти и повишаване на техническата квалификация на всички съответни участници в тези субекти. Целта е също така да се обърне по-голямо внимание на здравето на растенията и животните.

Тази инвестиция се състои от следните мерки:

- разширяване на програмите „Сигурно село „и „Безопасни хора“, насочени към насърчаване на действия за повишаване на осведомеността за предотвратяване на рисковото поведение на населението, мерки за самозащита и симулации на планове за евакуация, съвместно с местните органи;
- укрепване на капацитета за оперативно реагиране на Националния орган за спешна и гражданска защита (АНЕРС) и на Националната жандармерия (GNR) в борбата срещу пожарите в селските райони, по-специално чрез закупуване на превозни средства и лични предпазни средства, обновяване на съществуващата инфраструктура и създаване на нови регионални и подрегионални структури на АНЕРС;
- предоставяне на обучение и квалификация на оперативния персонал, участващ в борбата с пожарите, и на техниците по ОПФ, местната и централната администрация и структурите за управление на АИРП; както и
- укрепване на организациите на собствениците на гори, центровете за експертни познания и други съответни организации в сектора на горското стопанство в области, които са от съществено значение за устойчивостта на горските ресурси;
- въвеждане на интелигентна система за наблюдение на векторите на болести, свързани със здравето на растенията и животните, чрез закупуване на интелигентни капани;
- закупуване на оборудване за МСП в сектора на горското стопанство за дейности по управление на горите;
- закупуване на оборудване за мониторинг на горските вредители и за контрол на инвазивни дървесни растения.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

3.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Milestone/ Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
8.1	RE-C08-i01	T	Разработване на програми за планиране и управление на ландшафта (PRGP) в териториите, определени като уязвими.		Брой	0	20	В. 3	2025	Одобрение от правителството на програмите за планиране и управление на ландшафта (ПРП) за 20 хомогенни уязвими области или райони, засегнати от големи пожари, като се вземат предвид Хартата на ландшафтните звена на континентална Португалия и териториалният модел на националната програма за политика за териториално планиране.
8.2	RE-C08-i01	T	Публикуване на операциите по интегрирано управление на ландшафта (OIGP) в Diário da Republica		Брой	0	60	В. 2	2024	Одобряване и публикуване в Diário da Republica на 60 операции по интегрирано управление на ландшафта (OIGP). ОПИГП определят действията по управление на земята и горите и финансовите ресурси.
8.3	RE-C08-i01	T	Села с проекти за управление на горивата		Брой	0	600	T1 Г.	2025	Подписване на договори, в които се определят специфичните условия за финансиране на проекти за управление на горивата между Фонда за околната среда и бенефициерите (общини, междуобщински общности, сдружения за местно развитие) в най-малко 600 селски села, разположени в горски територии (селска общност).
8.20	Инвестиция RE-C08-i01:	T	Изпълнение на мерките за комасация на земята Programa „Emparcelar para Ordenar“		Брой	0	2 000	В. 3	2025	2 000 ha земеделска земя се разпределят в рамките на програмата „Emparcelar para Ordenar“
8.4	RE-C08-i02	M	Преминаване към платформа BUI 2.0	Въвеждане в експлоатация на платформата BUI 2.0				T1 Г.	2022	Предоставяне на базираната в облак платформа BUI 2.0, която ще модернизира и разшири функционалните възможности, които вече съществуват в пилотния проект BUI. BUI 2.0 осигурява покритие на национално равнище и оперативна съвместимост на различните системи, които понастоящем се управляват от различни органи,

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Milestone/ Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
										включително данъчните и митническите органи. BUpi 2.0 дава възможност за постепенно въвеждане на уникални идентификационни номера на имотите (НПИ).
8.5	RE-C08-i02	T	Обучение по BUpi		Брой	0	10	В. 4	2023	Брой предоставени тримесечни обучения, свързани с BUpi, на квалифицирани на национално равнище техници, които извършват процедури за графично представителство (RGG), служители на Института по вписванията и нотариусите (IRN), служители на данъчните органи, техници по поземления регистър и техници от генерална дирекция „Териториална политика“ и служители по вписванията.
8.6	RE-C08-i02	M	Изготвяне на референтна карта за системата за мониторинг на земната покривка (SMOS)	Изготвяне на референтна карта за системата за мониторинг на земната покривка (SMOS)				T1 Г.	2026	Изготвяне на референтни карти за системата за мониторинг на земната покривка (SMOS), включително i) публикуване на картите на земното покритие и земеползването (COS) 2023 въз основа на информация, валидирана от отговорните органи, които представят географско представяне на държавата и предоставят информация за земеползването и заемането му, както и за видовете култури и залесяване, ii) цифрово 3-D представяне на земята чрез покритие от Light Detection and Ranging (LiDAR), iii) карти на растителността, iv) карти на биомасата и обема на дървения материал и v) сателитно покритие.
8.7	RE-C08-i03	M	Публикуване на договора за структуриращата мрежа за управление на първични горива (RPFGC)	Публикуване на договора за структуриращата мрежа за управление на първични горива (RPFGC) в BASE.gov				T1 Г.	2022	Възлагане от компетентния орган на договора за прилагане на структуриращата мрежа за управление на първични горива (RPFGC) с цел създаване на хоризонтални прекъсвания в ландшафта с цел изолиране на огнищата на пожари.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Milestone/ Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
8.8	RE-C08-i03	T	Установена зона за сервиране		ha	0	21 727	В. 4	2025	Зона за сервиране, образувана в основната мрежа от прекъсвания в управлението на горивото (RPFGC) Тази земя се включва в платформата BUIP, за да се даде възможност за последваща специална процедура за регистрация.
8.9	RE-C08-i03	T	Прилагане на структуриращата мрежа за управление на първични горива (RPFGC)		ha	0	21 000	В. 4	2025	Реализирана площ (в ha) на основната мрежа от прекъсвания в управлението на горивото (RPFGC) — създаване на хоризонтални прекъсвания (обхвати за управление на горивото) в ландшафта с цел изолиране на пожарните огнища.
8.10	RE-C08-i04	T	Доставка на превозни средства, машини и оборудване		Брой	0	179	T1 Г.	2023	Доставка на пожарогасителни и противопожарни превозни средства, машини и оборудване след потвърждение, че те отговарят на техническите спецификации и други договорни изисквания, в съответствие с тръжната процедура.
8.11	RE-C08-i04	T	Доставка на леки и средни пожарникари		Брой	0	11	В. 4	2025	Доставка на два леки пожарникари (HEBL) и девет средни пожарникари (HEBM) след потвърждение, че те отговарят на техническите спецификации и други договорни изисквания. Целта включва също така изграждането и/или обновяването на сгради и инфраструктура за използването и поддръжката на хеликоптерите.
8.12	RE-C08-i04	T	Инсталиране на радари с двойна поляризация		Брой	0	2	В. 4	2023	Инсталиране на два радара с двойна поляризация с необходимата изчислителна и архивна система, два детектора за осветление и две метеорологични станции. Инсталацията е завършена след потвърждение, че те отговарят на техническите спецификации и други договорни изисквания.
8.13	RE-C08-i05	T	Укрепване на структурите на Министерството на вътрешните работи (МВР) с превозни средства и		Брой	0	62	В. 4	2024	Укрепване на 62 МАI субекта (АНЕPC, GNR и противопожарни бригади) с предоставяне на обучение и квалификация на оперативния персонал, участващ в противопожарната дейност, новите превозни средства и оперативното оборудване, в размер на най-малко 35 000 000 EUR.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Milestone/ Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
			оперативно оборудване							
8.14	RE-C08-i05	T	Създаване на регионални и подрегионални структури на Националния орган за извънредни ситуации и гражданска защита (АНЕРС)		Брой	0	6	В. 2	2022	Пускане в действие на две регионални и четири подрегионални подразделения за извънредни ситуации и гражданска защита (както са определени в Наредба-закон № 45/2019 от 1 април 2019 г.)
8.21	RE-C08-i05	M	Разработване на кампания за повишаване на осведомеността с цел предотвратяване на рисково поведение	Разработване на кампания за повишаване на осведомеността				T1 г.	2024	Разработване на осведомителна и информационна кампания в рамките на програмите „Сигурно село „и „Безопасни хора“ с цел предотвратяване на рисково поведение сред населението
8.15	RE-C08-i05	M	Публикуване на първоначалния доклад на Института за опазване на природата и горите, I.P	Публикуване на доклад относно програмните договори между Института за опазване на природата и горите, I.P. и организациите на собствениците на гори (ОПФ) и централите за компетентност				В. 2	2022	Докладът съдържа подробности относно програмните договори между Института за опазване на природата и горите, I.P. и организациите на собствениците на гори (ОПФ) и централите за компетентност, включително информация за целите и задачите, които трябва да бъдат постигнати всяка година. След първоначалния доклад изпълнението и напредъкът на програмните договори се публикуват на всеки шест месеца.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Milestone/ Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
8.16	RE-C08-i05	T	Изпълнение на национална програма за обучение		Брой	0	150	В. 4	2025	150 техници от организациите на горските производители (ОПФ), местното и централното правителство и субектите, управляващи AIGP, трябва да преминат обучение с минимална продължителност от 600 часа. Обучение в следните области: предотвратяване на пожари в селските райони, контролирано изсичане на пожари, здраве на растенията, възнаграждение за екосистемните услуги, биологично разнообразие, проекти в областта на горското стопанство.
8.22	RE-C08-i05	T	Прилагане на мерки в областта на предотвратяването на пожари в селските райони и изграждане на капацитет в областта на горското стопанство		Брой	0	22 091	В. 2	2026	Доставка на 2 000 интелигентни капани за въвеждането на интелигентна система за наблюдение на векторите на болести, свързани със здравето на растенията и животните Доставка на 87 единици оборудване за управление на горите (дървообработващи машини и горски трактори). Доставка на 20 000 комплекта капани за мониторинг на горските вредители и контрол на инвазивните дървесни растения. Приключване на четири действия за изграждане на капацитет, избрани чрез открити покани за представяне на предложения за овластяване на специалистите в сектора на горското стопанство.
8.17	RE-C08-r19	M	Правна рамка относно задължителното владение на земеделските земи в горските райони	Влизане в сила на правната рамка относно задължителното владение на земеделските земи в				В. 3	2021	Влизане в сила на правната рамка за прилагане на задължителното владение на земеделските земи в горските райони. Задължителният наем се прилага изключително, ако собствениците на земя не изразят ангажимента си да изпълнят действията, определени в операцията за интегрирано управление на ландшафта (OIGP), определена за интегрираната зона за управление на ландшафта (AIGP), по желание тяхната собственост да бъде разположена. Закон № 68/2020 от 5 ноември разрешава на правителството да измени Закон № 31/2014 от 30 май

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Milestone/ Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
				горските райони.						(определя общите основи за обществен ред в областта на поземленото, градското и териториалното устройство, за да одобри правния режим на задължителното владение).
8.18	RE-C08-r20	M	Система за мониторинг на земната покривка (SMOS)	Въвеждане в експлоатация на системата за мониторинг на земната покривка (SMOS)				B. 4	2022	Въвеждане в експлоатация на системата за мониторинг на земната покривка (SMOS), обхващаща покритието LiDAR, цифровия модел на терена, растителния модел, културите и растителните карти, картите на културите и растителността, картите на земната покривка и покритието на сателитните изображения.
8.19	RE-C08-r21	M	Закон за създаване на интегрирана система за управление на пожарите в селските райони (SIGIFR)	Влизане в сила на закона за създаване на интегрирана система за управление на пожарите в селските райони (SIGIFR) и за определяне на правилата за нейното функциониране.				B. 3	2021	Интегрираната система за управление на пожарите в селските райони (SIGIFR) предоставя на национално равнище макрополитики и стратегически насоки, които допринасят за намаляване на риска от пожари в селските райони и за промяна на поведението на собствениците, ползвателите и преките и непреките бенефициери на територията на селските райони. Системата определя модели за междуведомствена координация, като очертава компетенциите и обхвата на действие на всеки субект в рамките на SIGIFR. В него се определя съдържанието на различните инструменти за интегрирано планиране на управлението на пожарите в селските райони на национално, регионално, подрегионално и общинско равнище. Създава се информационна система за пожарите в селските райони с цел обобщаване и разпространение на цялата необходима техническа информация от SIGIFR и е налице ясен ангажимент за определяне на модел, основан на предотвратяване и свеждане до минимум на риска, или чрез дейности за повишаване на осведомеността, или чрез създаване на регионални отбранителни мрежи, в които

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Milestone/ Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
										управлението на горивата играе водеща роля в режима на санкции. И накрая, в него се определя модел на управление, мониторинг и оценка, който допринася за непрекъснатото подобряване на публичните политики и програми.

II. КОМПОНЕНТ 9: Управление на водите

Компонентът е насочен към следните предизвикателства: справяне с големия натиск върху системите за съхранение, осигуряващи водоснабдяване, и подобряване на водната ефективност, за да се противодейства на ограниченията, наложени от очакваното годишно намаляване на валежите, по-високата честота на сушите, сезонността и увеличаването на изтичането на вода.

Целите на компонента са да се смекчи недостигът на вода и да се гарантира устойчивостта на регионите с най-голям проблем със сушата и в критична нужда от ефективна намеса, за да се гарантира водоснабдяването в Алгарве и Мадейра.

Повишената устойчивост на водните ресурси е от първостепенно значение за развитието на тези региони, тъй като представлява и задължително условие за туризма и екосистемите (особено в Алгарве и Мадейра), селското стопанство (Мадейра) и за да се отговори на комбинирания натиск от пикове в нуждите от напояване и потреблението на човека (Мадейра).

Компонентът допринася за изпълнението на специфичната за всяка държава препоръка за инвестиции в екологичния преход (специфична за държавата препоръка 3 2020).

II.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Инвестиция RE-C09-i01: Регионален план за ефективно използване на водата в Algarve

Целта на тази инвестиция е да се отговори на недостига на вода в Алгарве, който продължава да се влошава в контекста на изменението на климата.

Инвестицията се състои от мерки за увеличаване на наличността на вода в Algarve чрез мерки, свързани с търсенето и предлагането, като например в областта на намаляването на загубите на вода, повторното използване на водата, мониторинга и надеждността на водоснабдяването чрез инфраструктурни инвестиции.

Очаква се, че тази мярка не вреди в значителна степен на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мярката и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) и етапите и целите, които трябва да бъдат изпълнени от Португалия. По-специално, всички проекти, които потенциално биха могли да окажат значително въздействие върху околната среда, подлежат на оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС), която се извършва в съответствие с Директива № 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда, както и съответните оценки в контекста на Директива № 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите, или, накратко, Рамковата директива на ЕС за водите, включително прилагането на необходимите мерки за смекчаване на последиците, като се гарантира спазването на техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01). Всички мерки, определени в рамките на ОВОС и оценката съгласно Директива 2000/60/ЕО като необходими за гарантиране на спазването на принципа за ненанасяне на

значителни вреди, се интегрират в проекта и се спазват стриктно на етапите на изграждане, експлоатация и извеждане от експлоатация на инфраструктурата.

Когато се черпи вода, съответният орган издава съответно разрешително, в което се посочват условията за избягване на влошаването и за гарантиране, че засегнатите водни обекти остават в добро екологично състояние, в съответствие с изискванията на Рамковата Директива 2000/60/ЕО за водите.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция RE-C09-i03-RAM: План за водна ефективност и укрепване на водоснабдителните и напоителните системи на Мадейра

Целите на мярката са да се повиши устойчивостта на водните ресурси на островите Мадейра и Порто Санто.

Инвестицията се състои в осигуряване на достъп до водни ресурси чрез оптимизиране на използването на съществуващите ресурси, водочерпене на излишъци от вода без никакво въздействие върху екосистемите, създаване и разширяване на стратегически запаси и свързване на различните водоизточници.

Очаква се, че тази мярка не вреди в значителна степен на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мярката и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) и етапите и целите, които трябва да бъдат изпълнени от Португалия. По-специално, всички проекти, за които има вероятност да окажат значително въздействие върху околната среда, задължително трябва да подлежат на оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) съгласно Директива 2011/92/ЕС, както и на съответни оценки в контекста на Директива 2000/60/ЕО и Директива 92/43/ЕИО, включително прилагането на необходимите мерки за смекчаване на последиците.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция RE-C09-i05: Alqueva Photovoltaic Park

Целите на тази мярка са да се намалят разходите за електроенергия и да се премине към декарбонизация на язовира „Алквева“ чрез производство на по-голяма част от необходимата енергия чрез енергия от възобновяеми източници за собствено потребление. Целта е да се допринесе за стабилизиране на оперативните разходи и повишаване на енергийната ефективност.

Инвестицията включва инсталирането на производствени мощности за фотоволтаична енергия на язовирното езеро Alqueva.

Очаква се, че тази мярка не вреди в значителна степен на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мярката и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) и етапите и целите, които трябва да бъдат изпълнени от Португалия. По-специално, всички проекти, за които има вероятност да окажат значително въздействие върху околната среда, задължително трябва да подлежат на оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) съгласно Директива 2011/92/ЕС, както и на съответни оценки в контекста на Директива 2000/60/ЕО и Директива 92/43/ЕИО, включително прилагането на необходимите мерки за смекчаване на последиците.

Осъществяването на инвестицията трябва да приключи до 30 юни 2026 г.

И.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
9.1	RE-C09-i01	T	Допълнителни пунктове за мониторинг на инсталираните подземни водни ресурси (SM3)		Брой	32	82	В. 2	2025	Инсталиране на пунктове за мониторинг и надзор на подземните водни ресурси (включително пиезометри и телеметрични измервателни уреди). В допълнение към съществуващите 32 се монтират още 50 пиезометъра.
9.2	RE-C09-i01	T	Приключване на мрежовите интервенции за намаляване на загубите на вода (SM1)		Километър	0	125	T1 Г.	2026	Приключване на мрежови интервенции за оптимизиране на натиска и възстановяване на мрежата със следните действия: 1) оптимизиране на налягането и измерване на дебита, 2) рехабилитация на мрежата в градски/исторически райони 3) рехабилитация на мрежата в селски или средни селски райони.
9.3	RE-C09-i01	T	Модернизиране на земна площ за колективно използване на водноселското стопанство и индивидуално напояване (SM2)		Ha	0	10 300	T1 Г.	2026	Област, засегната от приемането на по-ефективни разпределителни системи, въвеждането на системи за дистанционно наблюдение и контрол на потреблението, както и въвеждането на системи за откриване на течове за колективни хидроселскостопански съоръжения и за инсталиране на по-ефективни и подлежащи на мониторинг напоителни системи за индивидуално напояване
9.4	RE-C09-i01	T	Брой пречиствателни станции за осигуряване на производството и рафинирането на пречистени отпадъчни води (SM4)		Брой	0	4	T1 Г.	2026	Брой на пречиствателните станции, отворени за осигуряване на производството на пречистени отпадъчни води, готови за повторна употреба. Пречиствателните станции „отворени“ включват модернизирани пречиствателни станции, които се отварят отново след модернизирането им.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
9.15	RE-C09-i01	M	Укрепване на водните междусистемни връзки	Въвеждане в експлоатация и завършване на строителните работи				B. 2	2026	а) Влизане в експлоатация на 1-вата фаза на връзката между системите за високо водоснабдяване Sotavento и Barlavento Algarvio б) Приключване на строителните работи за укрепване на междусистемната връзка между Chão das Donas и пречиствателната станция за вода Fontainhas.
9.12	Инвестиция RE-C09-i03-RAM:	T	Допълнителни километри ремонтирани или рехабилитирани канали		километър	0	53	B. 2	2025	Дължина, в километри, на изградените, обновените или рехабилитираните водни канали
9.13	Инвестиция RE-C09-i03-RAM:	T	Допълнителен обем вода, предоставена в южната част на остров Мадейра за обществено снабдяване и напояване		hm3	НЕ Е НАЛИЧНА.	4	B. 4	2025	Допълнителен обем вода, предоставена за обществено снабдяване и напояване; това се постига чрез укрепване, обновяване, възстановяване и изграждане на нови тръбопроводи, канали, резервоари и сондажи.
9.14	RE-C09-i05	T	Допълнителен и оперативен производствен капацитет за фотоволтаична енергия на язовирното езеро Alqueva		MW	0	43	B. 2	2026	Допълнителен и оперативен производствен капацитет за фотоволтаична енергия, инсталиран като плаващи фотоволтаични инсталации на язовирното езеро Alqueva. Под производствен капацитет се разбира максималната инсталирана мощност.

Й. КОМПОНЕНТ 10: Море

Компонентът е насочен към предизвикателството да се проправи пътят за по-конкурентоспособна, сплотена, приобщаваща и освен това по-декарбонизирана и устойчива морска икономика — област, в която Португалия има голям потенциал. Компонентът помага да се използват възможностите, произтичащи от климатичния и цифровия преход в морската икономика. Целта на този компонент е да се подпомогне постигането на националните цели, свързани с производствения потенциал на морската икономика. По-специално компонентът има за цел да гарантира устойчивостта и конкурентоспособността на бизнес системата, свързана с морето. Освен това компонентът има амбицията да се справи, поне отчасти, с бедността в крайбрежните общности, като същевременно гарантира конкурентоспособна и сплотена територия в контекста на адаптирането към климатичния и цифровия преход, включително с акцент върху уменията, които са от значение за морските сектори. Компонентът също така допринася за запазване на стойността на услугите на океанската екосистема.

Компонентът подкрепя изпълнението на специфичните за всяка държава препоръки за съсредоточаване на икономическата политика, свързана с инвестициите в пристанищата и иновациите (специфична за всяка държава препоръка 3 2019), и за съсредоточаване на инвестициите върху екологичния преход (специфична за всяка държава препоръка 3 2020). Освен това компонентът допринася за изпълнението на специфичната за всяка държава препоръка за подобряване на нивото на уменията на населението (специфична за държавата препоръка 2 2020).

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

Й.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Реформа ТС-г23: Реформа на инфраструктурната екосистема на синята икономика.

Целта на тази реформа е да се преразгледа законодателството за мрежата от клъстери Port Tech (одобрено от Съвета на министрите през 2017 г.), чрез което Португалия се стреми към укрепване на икономическите дейности, свързани с морето, чрез създаване на възможности за стопанска дейност, нови работни места, подкрепа за износа, подпомагане на растежа на морския транспорт и насърчаване на устойчивата експлоатация на морския потенциал. С реформата мрежата на пристанищните технологични клъстери се разширява, така че да обхваща допълнителни области с достъп до морето, и се определят нови цели, като например укрепване на капацитета за финансиране на морската икономика чрез преразгледан син фонд, подпомагане на използването на океаните за подобряване на устойчивостта с цел смекчаване на изменението на климата, насърчаване на развитието на умения, свързани с морската икономика и двойния преход, и засилване на обществената подкрепа за иновациите за устойчивото развитие на морската икономика.

С реформата се установява моделът на управление на нов син център, който следва да бъде двигател на трансфера на технологии между различните участници във веригата за създаване на стойност на нова, по-издръжлива и устойчива морска икономика, чието въздействие е

предвидено да бъде трайно и значително върху промяната на парадигмата към интелигентно, устойчиво и приобщаващо икономическо развитие на съответните сектори.

Изпълнението на реформата приключва до 31 декември 2021 г.

Инвестиция TC-C10-i01: Син център, Мрежа от инфраструктури за синята икономика

Целта на тази инвестиция е да се създаде общонационална мрежа от инфраструктури за синята икономика в цялата страна и да се укрепи екосистемата за иновации на синята икономика.

Инвестицията се състои в изграждане или обновяване на нова или съществуваща инфраструктура, както и инвестиции в оборудване, свързано с морската икономика. Инвестицията включва създаването на нови сини центрове (зони за развитие на стопанска дейност в пристанищата) в цялата държава и модернизирането или възстановяването на съществуващите сини центрове, както и инвестиции в обучение и умения чрез нова концепция за училищата „Blue Hub“. Инвестицията трябва да дава възможност за прехвърляне на резултатите от научните изследвания в производствени специализации в икономиката. Проектът Blue Hub School, включващ предимно инвестиции в инфраструктура и оборудване, включва значително измерение на развитието на уменията.

За санирането с цел повишаване на енергийната ефективност, което е необходимо за постигане средно на саниране със средна дълбочина, както е определено в Препоръка (ЕС) 2019/786 на Комисията относно санирането на сгради, намаляването на търсенето на първична енергия може да бъде оценено, като се използва методиката, прилагана от ADENE (Португалската агенция по енергетика), ако а) не могат да бъдат издадени сертификати за енергийни характеристики, тъй като не може да бъде определен предмет на сертифициране в съответствие с член 19 от Наредба-закон 101-D/2020, или б) общите разходи са под 5 000 EUR или в) поканата за представяне на оферти е публикувана през 2020 г. или 2021 г. Средното намаление на потреблението на първична енергия се изчислява въз основа на намаленото потребление на енергия за единица мярка.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция TC-C10-i02: Екологичен и цифров преход и безопасност в рибарството

Целта на тази инвестиция е да се подкрепи финансирането на проекти, насочени към иновации, модернизиране на процесите, намаляване на въглеродния отпечатък и кръгова икономика на рибната промишленост и организации. Инвестицията се състои от покана за участие в търг за 82 проекта, свързани с иновации, модернизация на процесите, кръгова икономика и намаляване на екологичния отпечатък на предприятията в сектора на рибарството.

Изпълнението на инвестицията следва да приключи до 31 декември 2025 г.

Инвестиция TC-C10-i04-RAA: Разработване на клъстер „Do Mar dos Açores“.

Целта на тази инвестиция е да се модернизира фиксираната и мобилната инфраструктура за морски научни изследвания в автономния регион Азорски острови. Една подмярка се състои в доставката на модерен плавателен съд с високи технологични стандарти по отношение на възможностите и оборудването и високи енергийни характеристики, включително интегрирана система от научно акустично електронно оборудване. Втората подмярка се състои в придобиването на два модула, които да бъдат включени в свързания изследователски кораб, а именно модул за оборудване с тралове и модул за дистанционно управляеми водни превозни средства (ROV). Последната подмярка се състои в създаването на експериментален център за научноизследователска и развойна дейност, свързана с морето, споделен с

институциите на Научно-технологичната система на Азорските острови (SCTA) и дружества, включително „син инкубатор“ и център за аквакултури на Азорските острови.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция TC-C10-i05-RAA: Енергиен преход, цифровизация и намаляване на въздействието върху околната среда в сектора на рибарството и аквакултурите

Целта на тази инвестиция е да се подкрепят проекти, насочени към: енергиен преход, цифровизация и намаляване на въздействието върху околната среда в сектора на рибарството и аквакултурите в автономния регион Азорски острови.

Инвестицията се състои от 15 възложени проекта, свързани с модернизацията и обновяването на риболовния флот, иновациите в областта на рибарството и аквакултурите с цел подобряване на енергийните характеристики, модернизирането на процесите, намаляването на генерирането на отпадъци в морето и насърчаването на кръговата икономика в секторите на рибарството и аквакултурите.

За избор на проекти, за да се гарантира, че мярката е в съответствие с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), критериите за допустимост в техническите спецификации на предстоящите покани за представяне на проекти ще изключат следния списък от дейности: i) дейности, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата⁵³; ii) дейности по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ) за постигане на прогнозираните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни показатели⁵⁴; III) дейности, свързани с депа за отпадъци, инсинератори⁵⁵ и инсталации за механично-биологично третиране⁵⁶. Освен това в заданието се изисква да бъдат избирани само дейности, които са в съответствие със съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

Изпълнението на инвестицията трябва да приключи до 31 март 2026 г.

⁵³ С изключение на проектите по тази мярка за производство на електроенергия и/или топлинна енергия, както и свързаната с тях преносна и разпределителна инфраструктура, използващи природен газ, които отговарят на условията, посочени в приложение III към Техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01).

⁵⁴ Когато подпомаганата дейност постига прогнозираните емисии на парникови газове, които не са значително по-ниски от съответните референтни показатели, следва да се представи обяснение на причините, поради които това не е възможно. Референтни стойности за безплатно предоставяне на квоти за дейностите, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

⁵⁵ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

⁵⁶ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

Инвестиция TC-C10-i06-RAM: Океански технологии

Целта на тази инвестиция е да се отговори на инфраструктурните нужди на морските научни изследвания в автономния регион Мадейра и да се насърчат връзките между морските изследвания и икономическия сектор.

Инвестицията се състои в изграждането на енергийно ефективен многофункционален изследователски кораб, насочен към научни изследвания и обучение в плитки води около островите на архипелага Мадейра и в открито море. То включва също така закупуването на три подводни автономни безпилотни превозни средства за морски изследвания.

Очаква се тази мярка да не вреди в значителна степен на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мярката и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01). По-специално изследователският плавателен съд и автономните безпилотни превозни средства използват най-добрата налична технология с най-ниско въздействие върху околната среда в сектора.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Й.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
10.1	TC-C10-r23	M	Влизане в сила на преразглеждането на актовете на Министерството на морето, свързани с укрепването на капацитета за финансиране на морската икономика и иновациите чрез Синия фонд	Влизане в сила на преразглежданите актове на Министерството на морето, свързани с укрепването на капацитета за финансиране на морската икономика и иновациите чрез Синия фонд				B. 4	2021	Следните актове се преразглеждат: Декрет-закон 16/2016 от 9 март, Постановление № 343/2016 от 30 декември; Резолюция № 175/2017 г. на Министерския съвет. Преразглеждането на тези актове се състои в актуализиране на стратегията „Мрежа на пристанищните технологични клъстери“, като обхващат и се разширява, така че да обхване декарбонизацията на морската икономика; преразглеждане и адаптиране на биологичния и оперативния режим на Синия фонд с цел адаптирането му към управлението на инвестициите в компонента; създаване на модела на управление на центъра.
10.2	TC-C10-i01	M	Приключване на модернизацията на училището Blue Hub	Приключване на обновяването на училището Blue Hub				B. 4	2025	Приключване на ремонтните работи, укрепване на предлагането на обучение и обновяване с оборудване на Blue Hub School. Тя включва: — инвестиции в инфраструктурата и системите на <i>Escola Superior Náutica Infante D. Henrique</i> (ENIDH), включително модернизация на 16 лаборатории и придобиване на симулатори

										— Модернизиране на For-MAR: модернизиране на 6 центъра за обучение, включително оборудване за професионално обучение, модернизиране на информационните и комуникационните системи, цифровизация на процесите на обучение и проектиране на електронното обучение. Търсенето на първична енергия в новите сгради е най-малко с 20 % по-ниско от изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия. Санирането на енергийната ефективност трябва да постигне, като средна стойност, поне средно равнище на саниране на дълбочина, както е определено в Препоръка (ЕС) 2019/786 на Комисията относно санирането на сгради.
10.3	TC-C10-i01	T	Завършване на инсталирането и/или модернизирането на центровете на Синия център		Брой	0	7	B. 2	2026	Приключване на строителните работи (изграждане, обновяване и оборудване) за 7 сини центъра, включително: 1. Figueira da Foz Hub: трансдисциплинарен научноизследователски комплекс и допълващи се лаборатории, които служат като свързващо звено между академичните среди и промишлеността. 2. Център IPMA/Sea Oeiras за подобряване на капацитета за мониторинг на океаните 3. Инсталирането на центъра Smart Ocean Peniche 4. Укрепване на центъра Aveiro. 5. Инсталирането на центъра Ocean.Plus в Порто, Leixões I

										6. Porto Hub/Leixões II: Център за командване и контрол на безпилотни летателни апарати 7. Инсталирането на Algarve Hub Създава се бизнес модел за сините центрове и се назначава професионален екип за временно бизнес управление (който обхваща и училището Blue Hub). Финализирането на горепосоченото следва потвърждението за съответствие с техническите спецификации и договорните задължения. Търсенето на първична енергия в новите сгради е най-малко с 20 % по-ниско от изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия. Санирането на енергийната ефективност трябва да постигне, като средна стойност, поне средно равнище на саниране на дълбочина, както е определено в Препоръка (ЕС) 2019/786 на Комисията относно санирането на сгради.
10.4	TC-C10-i02	T	Одобряване на окончателните доклади за 82 проекта в подкрепа на иновациите, енергийния преход и намаляването на въздействието върху околната среда за субектите в сектора на рибарството		Брой	0	82	B. 4	2025	Одобряване на окончателните доклади за изпълнението на 82 проекта в подкрепа на иновациите, енергийния преход и намаляването на въздействието върху околната среда за субектите в рибния сектор от DGRM-IFAP (Генерална дирекция „Природни ресурси, безопасност и морски услуги“).
10.8	TC-C10-i04-RAA	M	Начало на договора за обществено строителство за техническия център MARTEC	Започване на строителните работи за техническия център MARTEC				B. 4	2023	Започване на строителните работи по инфраструктурата на Technopolo MARTEC (включително закупуване на земя и разрушаване на съществуваща инфраструктура) на остров Файл като част от центъра за експериментални и развойни дейности, свързан с морето на Азорските острови.

										Тя включва син инкубатор (с най-малко 6 500 m ²), център за аквакултури (най-малко 2 000 m ²) и оборудване за Синия инкубатор и Центъра за аквакултури). Търсенето на първична енергия в новите сгради е най-малко с 20 % по-ниско от изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия.
10.9	Инвестиция TC-C10-i04-RAA:	M	Доставка на изследователски кораб	Доставка на изследователски кораб				B. 4	2025	Доставка на модерен изследователски кораб, включително интегрирана система за научно акустично електронно оборудване
10.11	TC-C10-i04-RAA	M	Доставка на 2 модула за новия изследователски кораб	Доставка на 2 модула за новия изследователски кораб				B. 2	2026	Доставка на 2 модула за нови изследвания на плавателни съдове: 1 модул ROV и 1 модул на оборудване за тралене
10.10	TC-C10-i04-RAA	M	Въвеждане в експлоатация на центъра за експериментална научноизследователска и развойна дейност, свързан с морето на Азорските острови (център MARTEC)	Влизане в Operatio				B. 2	2026	Създаването и въвеждането в експлоатация на експериментален център за морска научноизследователска и развойна дейност на остров FaialNew трябва да има потребление на първична енергия най-малко с 20 % под изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия.
10.12	Инвестиция TC-C10-i05-RAA:	T	Приключване на проекти в сектора на рибарството и аквакултурите		Брой	0	15	T1 Г.	2026	Приключване на 15 проекта, свързани с модернизацията и обновяването на риболовния флот, иновациите в рибарството и аквакултурите с цел подобряване на енергийните характеристики, модернизирането на процесите, намаляването на генерирането на отпадъци в морето и насърчаването на кръговата икономика в секторите на рибарството и аквакултурите =. Критериите за подбор гарантират спазването на техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01) на подпомаганите

										сделки по тази мярка чрез използването на списък за изключване (както е посочено в описанието на мярката) и изискването за спазване на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.
10.13	Инвестиция TC-C10-i06-RAM:	M	Подписване на договор за многоцелеви изследователски кораб	Подписване на договор за многоцелеви изследователски кораб				B. 2	2024	Подписване на договора за построяване на многоцелеви изследователски кораб. Договорът изисква прилагането на условието за ненаанасяне на значителни вреди, посочено в описанието на мярката.
10.14	Инвестиция TC-C10-i06-RAM:	M	Доставка на енергийно ефективен многофункционален изследователски кораб	Доставка на многофункционалния изследователски кораб				B. 2	2026	Доставка на енергийно ефективен многофункционален изследователски кораб. Той може да извършва дейност в плитките води на автономния регион Мадейра около островите на архипелага, както и в открито море.
10.15	Инвестиция TC-C10-i06-RAM:	T	Доставка на едно автономно безпилотно превозно средство		Брой	0	1	B. 3	2024	Доставка на едно автономно безпилотно превозно средство: • Автономно превозно средство с площ (USV) •
10.16	Инвестиция TC-C10-i06-RAM:	T	Доставка на два автономни безпилотни превозни средства		Брой	1	3	B. 4	2025	Доставка на подводно автономно безпилотно превозно средство 6000M и на подводно автономно безпилотно превозно средство (AUV) 1000M

Й.3. Описание на реформите и инвестициите за заема

Инвестиция TC-C10-i03: Атлантически оперативен център за отбрана и военноморска платформа

Целта на тази инвестиция е да се насърчат морските изследвания и наблюдение.

Инвестицията се състои в разработването на система, основана на три основни стълба: Стълб I — многоцелева военноморска платформа; Стълб II — Оперативен център; и стълб III — Академия „Алфейт Арсенал“ (Академия 4.0). Академията „Арсенал“ има за цел да се съсредоточи върху обучението в революционни области като роботика, телекомуникации, биотехнологии, нанотехнологии, свързаност, изкуствен интелект, големи информационни масиви и машинно обучение.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция TC-C10-i07: Green Shipping (Зелено корабоплаване)

Целта на мярката е да се ускори енергийният преход на морския товарен и пътнически транспорт.

Инвестицията се състои от програма за подпомагане на интервенции в областта на енергийната ефективност за десет кораба за превоз на товари и пътници, от които най-малко 70 % от плавателните съдове надвишават 5000 бруто тона (БТ). Интервенциите попадат в поне една от следните типологии: i) мерки за замяна на изкопаемите горива ii) мерки за енергоспестяване и iii) допълнителни мерки за намаляване на емисиите.

Заявленията се оценяват въз основа на оценката на степента на намаляване на емисиите на въглероден диоксид (CO₂), изчислена въз основа на показателя за въглероден интензитет (СИ), и на показателя за транспортна работна единица като процент, както и на оценката на нивата на намаляване на емисиите на серни оксиди (SO_x), азотни оксиди (NO_x) и прахови частици като процент. Индексът за енергийна ефективност на съществуващите кораби (ЕЕХИ) също се използва като показател за оценката.

За да се гарантира, че мярката е в съответствие с Техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01), инвестицията допринася за намаляване на потреблението на гориво на кораба с най-малко 10 %, изразено в грамове гориво на тон дедеуейт на морска миля. Изчисляването на потреблението се доказва чрез изчислителна динамика на флуидите (CFD), изпитвания на резервоарите или подобни инженерни изчисления). Освен това плавателните съдове не се използват за превоз на изкопаеми горива.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Й.4. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на заема

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
10.5	TC-C10-i03	M	Подписване на договора за „Многофункционална военноморска платформа „и „Оперативния център“	Подписване на договор за „Многофункционалната военноморска платформа „и „Оперативния център“				B. 3	2023	Подписване на договора за строителство след обявяването на публичен (и) търг (и) — стълбове I и II: Стълб I — Многофункционална военноморска платформа, Включва изграждане на многофункционална военноморска платформа с дължина приблизително 100 метра с динамично автоматично позициониране, интегрирана система за управление на перона, команден мостик и оперативен център, подводна акустична система за позициониране, залив за изстрелване на подводници и/или слизване на автономни системи, кранове, хеликоптери и др.), Включва също така възможността за експлоатация на превозни средства на дълбочина до 6 000 метра, паркиране на автономни надводни превозни средства и допълнителни военноморски активи (включително автономни наземни океански превозни средства, автономни подводни превозни средства, автономни въздушни превозни средства, безпилотни летателни апарати). Стълб II — Оперативен център Тя включва ремонт на съществуващи сгради и структури, съоръжения за компютърни и комуникационни системи за оперативния център и лабораторната мрежа, високопроизводителни изчислителни системи и системи за съхранение на информация, комуникационни системи (включително системи за приемане само на безжични терминали (VSAT) и системи за оперативна съвместимост с други военноморски системи, разработване на софтуер и потапящи системи.
10.6	TC-C10-i03	M	Финализиране на Академията „Алфейт Арсенал“	Финализиране на Академията „Алфейт Арсенал“				B. 4	2023	Инфраструктурата на Академията „Алфейт Арсенал“ е модернизирана и училището има право да предоставя обучение. Инвестицията включва също така диагностициране на нуждите от обучение, разработване на курсове за обучение и предоставяне на първи курсове за обучение.)
10.7	TC-C10-i03	M	Приемане и приемане на „Многофункционална военноморска платформа „и	Приемане и приемане на „Многофункционалната военноморска платформа „и				B. 2	2026	Приемане и приемане на „Многофункционалната военноморска платформа „и „Оперативния център“

			„Оперативния център“	„Оперативния център“						
10.17	ТС-C10-i07	М	Обявяване на покана за участие в търг за декарбонизация на плавателни съдове	Обявяване на покана за участие в търг за декарбонизация на плавателни съдове				В. 3	2023	Обявяване на покана за участие в търг за декарбонизация на десет морски товарни и пътнически транспортни кораба, от които най-малко 70 % от плавателните съдове надвишават 5 000 бруто тона (БТ). Заданието включва критерии за допустимост, които гарантират, че избраните проекти отговарят на техническите насоки за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) и допринасят за намаляване с най-малко 10 % на разхода на гориво на кораба, изразено в грамове гориво на тон дедеует на морска миля в съответствие с изискванията, определени в описанието на мярката. Тя включва също така изискване за спазване на законодателството на ЕС и националното законодателство в областта на околната среда.
10.18	ТС-C10-i07	Т	Приключване на интервенциите за енергийна ефективност на плавателните съдове	Доказателство за приключване на интервенциите за енергийна ефективност на плавателните съдове	Брой	0	10	В. 2	2026	Приключване на интервенциите за енергийна ефективност за десет плавателни съда за превоз на товари и пътници, най-малко 70 % от които надвишават 5 000 бруто тона (БТ).

К. КОМПОНЕНТ 11: Декарбонизация на промишлеността

Компонентът на португалския план за възстановяване и устойчивост е насочен към предизвикателството, свързано с приноса на промишлеността и промишлените процеси за постигане на целите за въглеродна неутралност, определени в Пътната карта за неутралност по отношение на въглеродните емисии до 2050 г. и в националния план в областта на енергетиката и климата до 2030 г. Това изисква структурна трансформация, основана на преконфигуриране на промишлената дейност, промени в производствените процеси и начина, по който се използват ресурсите.

Мярката по този компонент е насочена към насърчаване на декарбонизацията, енергийната и ресурсната ефективност и използването на алтернативни енергийни източници в промишлените процеси. Проектите, които ще бъдат подпомагани, са свързани и с нови технологии, иновации и цифровизация на промишлеността, като се търси по-голяма ефективност в различните производствени и организационни процеси.

Компонентът допринася за климатичния преход на португалската промишленост и подкрепя нейната конкурентоспособност. Той допринася за изпълнението на специфичните за всяка държава препоръки относно инвестициите в екологичния преход, по-специално относно инвестициите в чистото и ефективно производство и използване на енергия (специфична за държавата препоръка 3 2020) и инвестициите в изследвания и иновации (специфични препоръки за държавата 3 2019 и 2020).

К.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Инвестиция TC-C11-i01: Декарбонизация на промишлеността

Тези инвестиции се състоят от насърчаване и финансова подкрепа за иновационни проекти в промишлеността в четири области:

- нисковъглеродни процеси и технологии: целта е да се подкрепи въвеждането на нови технологии или подобрени производствени процеси за тяхното декарбонизиране, например чрез включването на нови суровини и мерки за кръгова икономика, мерки за иновации, подмяна и/или адаптиране на оборудването, увеличаване на електрификацията на крайното потребление на енергия;
- мерки за енергийна ефективност: подкрепяните проекти са насочени към намаляване на потреблението на енергия и емисиите на парникови газове, например чрез оптимизиране или подмяна на двигатели и оборудване, оптимизиране на процесите, приемане на системи за мониторинг и управление на потреблението;
- включване на енергия от възобновяеми източници и съхранение, например чрез инсталиране на слънчеви системи, производство на топлинна енергия от възобновяеми източници, високоефективно комбинирано производство, производство и внедряване на водород от възобновяеми източници и възобновяеми газове, когато технологичните възможности за декарбонизация, включително чрез електрификация, са по-ограничени;
- разработване на пътни карти за декарбонизация и инициативи за изграждане на капацитет, например чрез идентифициране и разпространение на ефективни технологични решения, дейности за обучение, платформи за обмен на информация.

Подкрепата се предоставя чрез тръжни процедури (2021—2024 г.) както на малки и средни предприятия, така и на големи предприятия в областта на промишлеността и производството на енергия, включително органи за управление на промишлени зони, оператори на преносни и разпределителни системи, промишлени и енергийни стопански асоциации и други субекти.

Целта на инвестицията е да се подкрепят най-малко 310 проекта с различна големина. Тържната процедура е насочена към секторите с най-висока интензивност на емисиите на парникови газове, но е отворена за целия промишлен сектор, като обхваща както инсталации, обхванати от СТЕ, така и инсталации извън СТЕ. Проектите, избрани в рамките на областта на интервенция 024б, водят до намаляване на емисиите на парникови газове средно с 30 % в съответните промишлени инсталации в рамките на изпълнението на националния план в областта на енергетиката и климата.

С оглед на съответствието на мярката с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), критериите за допустимост в техническите спецификации на предстоящите покани за представяне на проекти ще изключат следния списък от дейности: i) дейности, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата⁵⁷; ii) дейности по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ) за постигане на прогнозираните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни показатели⁵⁸; дейности, свързани с депа за отпадъци, инсинератори⁵⁹ и инсталации за механично-биологично третиране⁶⁰; и iv) дейностите, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда. Освен това в заданието се изисква да бъдат избрани само дейности, които са в съответствие със съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

Изпълнението на инвестицията следва да приключи до 31 декември 2025 г.

⁵⁷ С изключение на проектите по тази мярка за производство на електроенергия и/или топлинна енергия, както и свързаната с тях преносна и разпределителна инфраструктура, използващи природен газ, които отговарят на условията, посочени в приложение III към Техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01).

⁵⁸ Когато подпомаганата дейност постига прогнозираните емисии на парникови газове, които не са значително по-ниски от съответните референтни показатели, следва да се представи обяснение на причините, поради които това не е възможно. Референтни стойности за безплатно предоставяне на квоти за дейностите, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

⁵⁹ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

⁶⁰ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

К.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
11.1	TC-C11-i01	М	Първа покана за представяне на оферти за проекти за декарбонизация на промишлеността	Откриване на първата покана за участие в търг				В. 4	2021	Откриване на първата покана за представяне на предложения за проекти за декарбонизация на промишлеността, които се отнасят до поне една от следните области: нисковъглеродни процеси и технологии; приемане на мерки за енергийна ефективност, включване на енергия от възобновяеми източници и съхранение на енергия; и овластяване на предприятията. Заданието включва критерии за допустимост, които гарантират, че избраните проекти отговарят на Техническите насоки за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) чрез използването на списък за изключване и изискването за спазване на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда. Тази покана за участие в търг гарантира средно намаление от 30 % на преките и непреките емисии на парникови газове за промишлените инсталации, подпомагани за проекти, съответстващи на област на интервенция 0246. Проектите с най-висока ефективност на декарбонизация се подкрепят приоритетно.
11.2	TC-C11-i01	М	Подписване на договори за предоставяне на финансова подкрепа	Подписване на договори за предоставяне на финансова подкрепа				В. 4	2023	Най-малко 383 000 000 EUR, отпуснати за проекти за промишлена декарбонизация, които се отнасят до поне една от следните области: нисковъглеродни процеси и технологии; приемане на мерки за енергийна ефективност, включването на използването на енергията от възобновяеми източници и енергийното съхранение; и овластяване на предприятията. Отдаването на договорите на проектите, избрани в рамките на конкурсните покани за предложения, споменати в милениум по-горе, трябва да гарантира съответствие с Техническите насоки „Да не се нанасят значителни вреди“ (2021/C58/01) чрез използването

										на списък за изключване и изискването за спазване на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.
11.3	ТС-C11-i01	Т	Финансова подкрепа за проекти за декарбонизация на промишлеността		Брой	0	310	В. 4	2025	Брой на проектите, получили финансова подкрепа за декарбонизацията на промишлеността, които са свързани с поне една от следните области: нисковъглеродни процеси и технологии; приемане на мерки за енергийна ефективност, и включване на енергията от възобновяеми източници и съхранението на енергия. За подпомаганите промишлени инсталации се осигурява намаление от средно 30 % на преките и непреките емисии на парникови газове за проекти, съответстващи на област на интервенция 0246.

Л. КОМПОНЕНТ 12: Биоикономика

Този компонент е насочен към предизвикателството, свързано с развитието на жизнеспособна, устойчива, кръгова и конкурентоспособна биоикономика. Очаква се този преход да подпомогне модернизацията и консолидирането на промишлеността чрез създаване на нови вериги за създаване на стойност и по-екологосъобразни промишлени процеси.

Целта на този компонент е да се насърчи и ускори разработването на продукти с висока добавена стойност от биологични ресурси като алтернатива на материалите на основата на изкопаеми горива.

Мерките по този компонент имат за цел да подкрепят структурните промени, свързани с този преход, и допринасят за справяне с настоящите глобални и местни предизвикателства, включително изменението на климата, намаляването на зависимостта от изкопаеми ресурси и устойчивото развитие. Три сектора (текстил и облекло, обувки и естествена смола) се подпомагат специално за разработването на продукти на биологична основа и за повишаване на ресурсната ефективност. Компонентът подкрепя изпълнението на специфичните за всяка държава препоръки относно инвестициите в екологичния преход, по-специално в чисто и ефективно производство и използване на енергия (специфична за всяка държава препоръка 3 2020), в инвестициите в научни изследвания и иновации (специфични за всяка държава препоръки 3 2019 и 2020) и в прехода към кръгова икономика, по-специално чрез увеличаване на предотвратяването, рециклирането и повторната употреба на отпадъците с цел отклоняване на отпадъците от депата и инсталациите за изгаряне на отпадъци (специфични за всяка държава препоръки 3 2022 и 2023).

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

Л.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Реформа TC-r25: Устойчива биоикономика

Целта на реформата е да се насърчи и стимулира опазването и ефективното използване на биологичните ресурси. Реформата се вписва в плана за действие за устойчива биоикономика на Португалия, който е предмет на обществена консултация и действа като стратегическа рамка за национално устойчиво развитие. Като част от усилията за насърчаване на биоикономиката Португалия ще направи оценка и на фискалните стимули, които биха могли да засилят заместването на невъзобновяемите природни ресурси с други ресурси на биологична основа.

Реформата се състои от нова система за общо управление на отпадъците (RGGR) и включване на критерии за закупуване на устойчиви продукти на биологична основа в прегледа на Националната стратегия за екологосъобразни обществени поръчки. Целта на тази реформа е да се преодолеят основните пречки и ограничения, установени при оползотворяването на биологичните ресурси за развитието на устойчива и кръгова биопромишленост, при спазване на каскадния принцип.

Прилагането на новата схема за общо управление на отпадъците премахва най-малко ограниченията за използването на странични продукти или отпадъци за нови продукти чрез

опростяване на процедурите за класифициране на вещества или предмети като странични продукти, включително от други държави от ЕС. Новата схема за общо управление на отпадъците беше приета през декември 2020 г.

Националната стратегия за екологосъобразни обществени поръчки се преразглежда, за да включва поне задължителни екологични критерии, свързани с възлагането на обществени поръчки за услуги и продукти (по-специално в областта на строителството), включващи устойчиви продукти на биологична основа.

Изпълнението на реформата приключва до 30 септември 2022 г.

Инвестиция TC-C12-i01: Биоикономика

Целта на инвестицията е да се подкрепи включването на материали на биологична основа в производствените процеси в три сектора: текстил и облекло, обувки и естествена смола.

Основният инструмент се състои от финансова подкрепа, предоставяна чрез програмни договори с консорциуми, които включват институции, предприятия и крайни потребители в областта на научните изследвания и иновациите и които се избират чрез състезателна процедура. Подкрепяните дейности включват проекти за научни изследвания, развойна дейност и производствени иновации, проекти за цифровизация и авангардни производствени технологии, специални програми за обучение и овластяване, производство на вътрешна естествена смола и мерки за повишаване на осведомеността за устойчиво производство и потребление. Избраните проекти допринасят най-малко за развитието на кръговата икономика и за целите за намаляване на емисиите в Португалия. Проектите имат следните цели:

- разработване на нови производствени процеси за създаване на продукти с по-висока добавена стойност, включващи и експлоатиращи биологични ресурси (горска биомаса, селскостопански и аграрно-промишлени остатъци и странични продукти);
- разработване на технологични процеси за подобряване на кръговостта на секторите на текстила и облеклото, обувната промишленост и преработката на смоли; както и
- допринасяне за управлението на отпадъците в тези сектори.

Проектите за научни изследвания, развойна дейност и иновации се подкрепят с цел разработване на нови производствени процеси за създаване на продукти с по-висока добавена стойност, включващи и експлоатиращи биологични ресурси (горска биомаса, селскостопански и аграрно-промишлени остатъци и странични продукти), технологични процеси за подобряване на кръговостта на секторите на текстила и облеклото, обувките и преработката на смоли и да допринесат за управлението на отпадъците в тези сектори. Избраните проекти допринасят за намаляване на емисиите на парникови газове.

Тези мерки се допълват от специфични и допълнителни тръжни процедури за дейности по управление на горите и производство на естествена смола. Тя включва подкрепа за дейности по предотвратяване на пожари от специалисти в областта на производството на смоли, закупуване на машини и оборудване от Института за опазване на природата и горите (ICNF), както и дейности по опазване и рехабилитация на морските гори. Чрез насърчаване на управлението на горските земи тази инвестиция допринася за предотвратяването и смекчаването на последиците от пожарите в селските райони, като спомага за намаляване на емисиите на замърсители в атмосферата.

Очаква се, че тази мярка не вреди в значителна степен на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мярката и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни

вреди“ (2021/C58/01). По-специално, за да се гарантира съответствие с техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01), превозните средства, машините и оборудването, които трябва да бъдат закупени от Института за опазване на природата и горите (ICNF), са с нулеви емисии. Когато не съществуват алтернативи с нулеви емисии, превозните средства, машините и оборудването, които ще бъдат закупени, трябва да представляват най-добрите налични равнища на екологични показатели в сектора. Освен това критериите за допустимост, съдържащи се в техническото задание за предстоящи покани за представяне на проекти, изключват следния списък от дейности: i) дейности, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата⁶¹; ii) дейности по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ) за постигане на прогнозираните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни показатели⁶²; дейности, свързани с депа за отпадъци, инсинератори⁶³ и инсталации за механично-биологично третиране⁶⁴; и iv) дейностите, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда. Освен това в заданието се изисква да бъдат избирани само дейности, които са в съответствие със съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

Изпълнението на инвестицията следва да приключи до 31 декември 2025 г.

Реформа TC-C12-r39: Насърчаване на кръговата икономика и по-ефективното управление на отпадъците

Реформата има за цел да подобри предотвратяването на образуването на отпадъци, подготовката за повторна употреба, рециклирането и оползотворяването и отклоняването на отпадъци, както и насърчаването на кръговата икономика.

Реформата:

- Насърчаване на по-нататъшното екопроектиране на произведените стоки чрез хармонизиране на критериите за екомодулация, които да се използват от производителите. Тези критерии стават задължителни за управляващите субекти

⁶¹ С изключение на проектите по тази мярка за производство на електроенергия и/или топлинна енергия, както и свързаната с тях преносна и разпределителна инфраструктура, използващи природен газ, които отговарят на условията, посочени в приложение III към Техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01).

⁶² Когато подпомаганата дейност постига прогнозираните емисии на парникови газове, които не са значително по-ниски от съответните референтни показатели, следва да се представи обяснение на причините, поради които това не е възможно. Референтни стойности за безплатно предоставяне на квоти за дейностите, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

⁶³ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

⁶⁴ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

(асоциации, представляващи производителите на продукти, опаковчиците и доставчиците на опаковъчни услуги) за прилагането на интегрираните системи, обхванати от разширената отговорност на производителя. Критериите гарантират, че финансовите модели по член 15, параграф 3 и (4) от Декрет-закон № 152/D/2017 отразяват въздействието на продукта върху околната среда и реалните разходи за управление на отпадъците и създават финансови стимули за по-трайни, подлежащи на поправка и рециклиране продукти чрез модулиране на таксите, които трябва да се заплащат от производителите.

- Въвеждане на схема за стимулиране на възстановяването (система за депозит и възстановяване) за бутилки от пластмаса, черни метали и алуминий за еднократна употреба.
- След проучване за осъществимост да въведе система от стимули за обратно вземане на различните категории отпадъци от електрическо и електронно оборудване.

Изпълнението на реформата приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция TC-C12-i02: Рециклиране и оползотворяване на отпадъци

Инвестицията има за цел да увеличи капацитета за събиране, повторна употреба, рециклиране и оползотворяване на отпадъците в Португалия.

Инвестицията подкрепя дружества, които притежават концесия от една или повече общини, за закупуването на оборудване и превозни средства за събиране и разделяне на отпадъци, както и за изграждането на нови съоръжения за събиране и сортиране.

Очаква се, че тази мярка не вреди в значителна степен на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мярката и стъпките за смекчаване на последиците, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01). По-специално, за да се гарантира спазването на техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01), оборудването и превозните средства, които ще бъдат закупени от концесионните дружества, са с нулеви емисии. Когато не съществуват алтернативи с нулеви емисии, оборудването и превозните средства, които ще бъдат закупени, трябва да представляват най-добрите налични равнища на екологични показатели в сектора. Освен това инвестицията изключва i) дейности, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата⁶⁵; ii) дейности по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ) за постигане на прогнозираните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни показатели⁶⁶; дейности, свързани с депа за отпадъци,

⁶⁵ С изключение на проектите по тази мярка за производство на електроенергия и/или топлинна енергия, както и свързаната с тях преносна и разпределителна инфраструктура, използващи природен газ, които отговарят на условията, посочени в приложение III към Техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01).

⁶⁶ Когато подпомаганата дейност постига прогнозираните емисии на парникови газове, които не са значително по-ниски от съответните референтни показатели, следва да се представи обяснение на причините, поради които това не е възможно. Референтни стойности за безплатно предоставяне на квоти за дейностите, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

инсинератори⁶⁷ и инсталации за механично-биологично третиране⁶⁸; и iv) дейностите, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда. Освен това за изграждането и експлоатацията на съоръжения за третиране на разделно събрани биологични отпадъци чрез анаеробно разграждане или компостиране с произтичащото от това производство и използване на биометан се гарантира спазването на Директива (ЕС) 2018/2001 за енергията от възобновяеми източници, по-специално че съоръженията отговарят на критериите за устойчивост и за намаление на емисиите на парникови газове, определени в членове 29—31, и правилата относно биогоривата на основата на храни и фуражи, посочени в член 26.

⁶⁷ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

⁶⁸ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

Л.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран външен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
12.1	TC-C12-i01	M	Подписване на протокола от 2021 г. на програмата „Resineiros Vigilantes“	Подписване на протокола от 2021 г. на програмата „Resineiros Vigilantes“				V. 3	2021	Сключване на протокол между Института за опазване на природата и горите, I.P. и националната професионална асоциация на производителите на смоли (Resipinus) за наблюдение и откриване на пожари в селските райони.
12.2	TC-C12-i01	M	Одобряване на проектите, представени от консорциумите, за разработване на нови продукти, технологии и процеси на биоикономиката в секторите на текстила и облеклото, обувките и естествените смоли	Одобряване на проекти за разработване на нови продукти, технологии и процеси на биоикономиката				V. 2	2022	Одобрение от комисията за подбор на проектите, представени от консорциумите за разработване на нови продукти, технологии и процеси на биоикономиката в секторите на текстила и облеклото, обувките и естествените смоли. Проектите, представени от консорциумите за подкрепа, попадат в една от следните програми: „Насърчаване на устойчива и кръгова биоикономика в текстилната промишленост и облеклото“, „Насърчаване на устойчива и кръгова биоикономика в обувния сектор“, и „Насърчаване и оползотворяване на естествената смола“. Те се съсредоточават върху нисковъглеродна икономика, устойчивост и адаптиране към изменението на климата чрез прилагане на решения за чисти технологии, алтернативи със слабо въздействие и използване на най-добрите налични техники. Критериите за подбор на проектите изискват всички подпомагани проекти в областта на научните изследвания и иновациите да гарантират намаляване на преките и непреките въглеродни емисии. Избраните проекти трябва да отговарят на Техническите насоки за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01) чрез използването на списък за изключване и изискването за спазване на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран въчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
12.3	TC-C12-i01	T	Нови продукти, технологии и пилотни процеси, интегриращи ресурси на биологична основа		Брой	0	15	B. 4	2025	Нови продукти, технологии и пилотни процеси, интегриращи ресурси на биологична основа. Това включва най-малко 10 нови продукта или технологии (ниво на технологична готовност 6—7) и най-малко 5 пилотни промишлени процеса ((ниво на технологична готовност 7—9) в следните сектори: текстил, обувки, производство на смоли.
12.4	TC-C12-i01	T	Развитие на морски борови гори с потенциал за производство на смола		ha	0	8 500	B. 2	2026	Площ на морските борови гори, развивана чрез използване на техники за естествено възстановяване и резитба на резитба със смола.
12.5	TC-C12-r25	M	Влизане в сила на новия общ режим за управление на отпадъците	Влизане в сила на новия общ режим за управление на отпадъците				B. 3	2021	Влизане в сила на новата система за общо управление на отпадъците (RGGR), която опростява административния процес и намалява разходите, свързани с използването на странични продукти.
12.6	TC-C12-r25	M	Влизане в сила на преразгледаната Национална стратегия за екологосъобразни обществени поръчки	Влизане в сила на преразгледаната Национална стратегия за екологосъобразни обществени поръчки				B. 3	2022	Влизането в сила на преразгледаната Национална стратегия за зелена обществена поръчка, която определя екологични критерии, свързани с възлагането на обществени поръчки за услуги и продукти, включващи устойчиви материали на биологична основа, включително чрез въвеждането на задължителни екологични критерии.
12.7	TC-C12-r39	M	Влизане в сила на хармонизираното определение на критериите за екомодуляция	Разпоредба в правния акт, указваща влизането в сила на хармонизираното определение на критериите за екомодуляция				B. 4	2023	Влизане в сила на правен акт, установяващ хармонизирано и задължително определяне на критерии за екомодуляция на финансовите ползи в интегрираните системи в рамките на разширената отговорност на производителя. Новите финансови ползи ще се прилагат на 01/01/2026 г. след края на преходния период, необходим на производителите, за да адаптират своите модели към новите критерии за екомодуляция.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран въчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
12.8	TC-C12-r39	M	Схема за стимулиране на възстановяването (система за депозит и възстановяване) за пластмасови бутилки за еднократна употреба, черни метали и алуминий	Въвеждане в действие на системата за депозит и възстановяване				V. 4	2023	Системата за депозит и възстановяване влиза в действие и се прилага за пластмасови бутилки, черни метали и алуминий за еднократна употреба.
12.9	TC-C12-r39	M	Схема за обратно приемане на отпадъци от електрическо и електронно оборудване	Законова разпоредба, указваща влизането в сила на законодателството				V. 4	2025	След независимо проучване за осъществимост и ако проучването е положително, влиза в сила законодателство, определящо правната рамка за въвеждането на схема за обратно приемане на отпадъци от електрическо и електронно оборудване.
12.10	TC-C12-i02	T	Увеличен капацитет за отпадъци, повторна употреба, рециклиране и оползотворяване		Брой	0	5	V. 4	2025	Брой концесионни дружества, притежаващи концесия от една или повече общини с увеличен капацитет за повторна употреба, оползотворяване и рециклиране на отпадъци, включително следните интервенции в поне едно концесионно дружество за всяка интервенция: а) инсталирането на нова линия за сортиране на пластмасови и метални опаковки, б) изграждането на нова инсталация за сортиране на опаковки, в) превозни средства за селективно колектиране и сортиране на контейнери, г) инсталация за третиране след компостиране и д) система за пречистване на отпадъчни води, генерирани от дейности по преработка на отпадъци.

М. КОМПОНЕНТ 13: Енергийна ефективност на сградите

Компонентът е насочен към следните предизвикателства. На жилищния сектор се падат 18 % от потреблението на енергия, а на сектора на услугите — още 14 %. Поради това сградите играят важна роля за Португалия за постигането на нейните цели за въглеродна неутралност. Мерките в тази област, и по-специално в жилищния сегмент, също могат да спомогнат за намаляване на енергийната бедност, която продължава да бъде сериозен проблем в Португалия, като процентът на домакинствата, които не са в състояние да поддържат домовете достатъчно топли, все още е 19 % през 2019 г. Португалия се ангажира да постигне въглеродна неутралност до 2050 г. и поради това трябва да насърчава декарбонизацията на сградния си фонд, като същевременно подобрява жилищните условия (комфорт и качество в помещенията) и финансовата достъпност. Това се постига чрез повишаване на енергийните характеристики на сградите, чрез съчетаване на енергийната ефективност и енергията от възобновяеми източници с електрификация и насочване по-специално към домакинствата с ниски доходи с цел справяне с енергийната бедност.

Установени са редица „пазарни неефективности“, които съответстват на редица проблеми, които обикновено забавят преобразуването на сградния фонд и използването на потенциални икономии на енергия, като например:

- липса на разбиране за потреблението на енергия и потенциалните икономии;
- ограничена ремонтна и строителна дейност в обстановка след финансова криза;
- липса на привлекателни финансови продукти;
- ограничена информация относно сградния фонд; както и
- ограничено разпространение на ефективни и интелигентни технологии.

Целите на компонента са саниране на обществени и частни сгради, за да се подобрят техните енергийни характеристики и комфорт, като същевременно се намалят сметките за енергия и зависимостта на страната, емисиите на парникови газове и енергийната зависимост, да се намали енергийната бедност и да се включат възобновяеми енергийни източници в застроената среда. Това следва да осигури многобройни социални, екологични и икономически ползи за хората и предприятията, като например създаването на работни места на местно равнище и намаляването на замърсяването на въздуха.

Компонентът подкрепя изпълнението на специфичната за всяка държава препоръка относно инвестициите в климатичния преход, по-специално по отношение на чистото и ефективно производство и използване на енергия (специфична за всяка държава препоръка 3 2020). Тя е свързана с водещата инициатива Renovate и също така е част от екологичния преход.

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

М.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Инвестиция TC-C13-i01: Енергийна ефективност на жилищните сгради

Целите на тази инвестиция са да се насърчи енергийното саниране на частни жилищни сгради, да се приемат енергийно ефективни решения, да се замени неефективното оборудване и да се увеличи инсталираната мощност за насърчаване на енергийната и ресурсната ефективност, за увеличаване на собственото потребление на енергия от възобновяеми източници и за справяне с енергийната бедност.

Инвестицията се състои от следните мерки:

- Подкрепа за разходите за проекти за насърчаване на санирането с цел повишаване на енергийната ефективност, декарбонизацията, водната ефективност и кръговата икономика в сградите. Мярката обхваща подобренията на енергийната ефективност по поканата „Programa de Apoio a Edifícios mais Sustentáveis 2021 — PAE + S II“.
- За домакинствата с ниски доходи в положение на енергийна бедност *Vales eficiência* или ваучери за енергийна ефективност на стойност средно 1 300 EUR всеки се доставят на домакинства в положение на енергийна бедност (до три ваучера на домакинство), което дава право на получателя на определени строителни работи, енергийно ефективни решения, оборудване и електрификация на потреблението на енергия.
 - Помощните материали се разпространяват, за да се подпомогне вземането на решения относно най-добрите мерки за енергийна ефективност, които трябва да бъдат предприети.
 - Каналите за комуникация и обслужването на едно гише също се предоставят, за да се изяснят съмненията относно това как да се получи тази подкрепа, координирани с различни национални и местни субекти, така че потребителите да могат да вземат най-добрите инвестиционни решения.
- Програма „Bairros Sustentáveis“, насочена към саниране с цел енергийна ефективност или електрификация на сгради и жилища на домакинства в енергийна бедност.
 - Санирането или електрификацията ще се извършват в райони („Bairros“) с по-висок риск от енергийна бедност, като например квартали за социални жилища и исторически квартали, в метрополните райони на Лисабон и Порто.
 - Общините в тези две метрополни области ще ги определят. Допустими са само областите, одобрени от Fundo Ambiental. Специалната покана за представяне на предложения („aviso convite „) към общините ще включва по-специално i) критерии за допустимост, за да се гарантира, че „Bairros“ по C02-i01 и C02-i05 не са допустими, и ii) критерии за енергийна бедност в съответствие с дългосрочната стратегия за енергийната бедност.
 - Бенефициери на програмата ще бъдат общински дружества за жилищно настаняване, организации с нестопанска цел за социална солидарност (ИЗС) и/или сдружения на жителите на тези общини.
 - Санирането с цел повишаване на енергийната ефективност включва мерки за саниране на цялата сграда или на отделните жилища, допълнени с мерки за увеличаване на електрификацията на потреблението. При санирането с цел енергийна ефективност се постигат средно най-малко 30 % икономии на първична енергия.

За санирането с цел повишаване на енергийната ефективност, което е необходимо за постигане средно на саниране със средна дълбочина, както е определено в Препоръка (ЕС) 2019/786 на

Комисията относно санирането на сгради, намаляването на търсенето на първична енергия може да бъде оценено, като се използва методиката, прилагана от ADENE (Португалската агенция по енергетика), ако а) не могат да бъдат издадени сертификати за енергийни характеристики, тъй като не може да бъде определен предмет на сертифициране в съответствие с член 19 от Наредба-закон 101-D/2020, или б) общите разходи са под 5 000 EUR или в) поканата за представяне на оферти е публикувана през 2020 г. или 2021 г. Средното намаление на потреблението на първична енергия се изчислява въз основа на намаленото потребление на енергия за единица мярка.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция TC-C13-i02: Енергийна ефективност в сградите на централната администрация

Целта на тази инвестиция е да се насърчи енергийното саниране на сградите на централната администрация, да се насърчи енергийната и ресурсната ефективност и да се увеличи потреблението на собствена енергия от възобновяеми източници. Тази инвестиция се състои от следните мерки:

- Саниране с цел енергийна ефективност, декарбонизация, водна ефективност и кръгова икономика в сградите. Различните видове интервенции в областта на сградния фонд са определени в плановете за ефективност, които предстои да бъдат изготвени, в рамките на Европейския план за действие в областта на екоиновациите ECO.AP 2030.
- Помощните материали се разпространяват сред служителите на публичната администрация, за да им се помогне да вземат решения относно най-добрите мерки за енергийна ефективност, които да бъдат предприети.

За санирането с цел повишаване на енергийната ефективност, което е необходимо за постигане средно на саниране със средна дълбочина, както е определено в Препоръка (ЕС) 2019/786 на Комисията относно санирането на сгради, намаляването на търсенето на първична енергия може да бъде оценено, като се използва методиката, прилагана от ADENE (Португалската агенция по енергетика), ако а) не могат да бъдат издадени сертификати за енергийни характеристики, тъй като не може да бъде определен предмет на сертифициране в съответствие с член 19 от Наредба-закон 101-D/2020, или б) общите разходи са под 5 000 EUR или в) поканата за представяне на оферти е публикувана през 2020 г. или 2021 г. Средното намаление на потреблението на първична енергия се изчислява въз основа на намаленото потребление на енергия за единица мярка.

Изпълнението на инвестицията следва да приключи до 31 декември 2025 г.

Инвестиция TC-C13-i03: Енергийна ефективност на сградите, използвани от сектора на услугите);

Целта на тази инвестиция е да се насърчи енергийното саниране на сгради, използвани от сектора на услугите, да се насърчи енергийната и ресурсната ефективност, да се увеличи потреблението на собствена енергия от възобновяеми източници.

Тази инвестиция се състои от следните мерки:

- Саниране с цел енергийна ефективност, декарбонизация, водна ефективност и кръгова икономика в сградите.
- Помощните материали се разпространяват, за да се подпомогне вземането на решения относно най-добрите мерки за енергийна ефективност, които трябва да бъдат предприети.

За санирането с цел повишаване на енергийната ефективност, което е необходимо за постигане средно на саниране със средна дълбочина, както е определено в Препоръка (ЕС) 2019/786 на Комисията относно санирането на сгради, намаляването на търсенето на първична енергия може да бъде оценено, като се използва методиката, прилагана от ADENE (Португалската агенция по енергетика), ако а) не могат да бъдат издадени сертификати за енергийни характеристики, тъй като не може да бъде определен предмет на сертифициране в съответствие с член 19 от Наредба-закон 101-D/2020, или б) общите разходи са под 5 000 EUR или в) поканата за представяне на оферти е публикувана през 2020 г. или 2021 г. Средното намаление на потреблението на първична енергия се изчислява въз основа на намаленото потребление на енергия за единица мярка.

Изпълнението на инвестицията следва да приключи до 31 декември 2025 г.

М.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран въведен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Годи на	
13.1	TC-C13-i01	T	Подобряване на енергийната ефективност на частни жилищни сгради		Брой	0	45 000	B. 2	2024	Брой на жилищата, за които е закупено оборудване за енергийна ефективност, на средна стойност, поне средно равнище на саниране на дълбочина, както е определено в Препоръка (ЕС) 2019/786 на Комисията относно санирането на сгради. Инсталиран е капацитет за производство на енергия от възобновяеми източници от 35 MW (например фотоволтаични панели и батерии).
13.3	TC-C13-i01	T	„Ваучери за ефективност“, разпределени за домакинства в положение на енергийна бедност, за да се замени старото оборудване и да се приемат енергийно ефективни решения		Брой	0	40 000	B. 2	2026	40 000 „ваучера за ефективност“ на стойност средно 1300/voucher EUR, разпределени на домакинствата в положение на енергийна бедност (домакинства, ползващи се от тарифата за социална енергия), за закупуване на енергийно ефективно оборудване, като например термопомпи, както и за извършване на дейности за подобряване на енергийните характеристики на самото домакинство. Това включва услуги по инсталиране и събиране на предишно оборудване
13.11	TC-C13-i01	T	Саниране с цел повишаване на енергийната ефективност на домакинствата в положение на енергийна бедност		Брой	0	3500	B. 2	2026	Най-малко 3500 реновирани жилища За целите на тази цел в случай на саниране на цели сгради санирането на всяка сграда се счита за равностойно на 14 жилища. Ремонтните дейности по санирането на енергийната ефективност трябва да постигнат, като средна стойност, поне средно равнище на саниране на дълбочина, както е определено в Препоръка (ЕС) 2019/786 на Комисията относно санирането на сгради.
13.5	TC-C13-i02	T	Саниране с цел повишаване на енергийната		m²	0	1 255 000	B. 4	2025	1 255 000 m² санирана площ в сградите на централната администрация. Ремонтните работи по санирането на енергийната ефективност трябва да постигнат, като

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
			ефективност на сградите на централната администрация							средна стойност, поне средно равнище на саниране на дълбочина, както е определено в Препоръка (ЕС) 2019/786 на Комисията относно санирането на сгради. 28 MW капацитет за производство на енергия от възобновяеми източници (като фотоволтаични панели и батерии), инсталиран в сградите на централната администрация.
13.8	TC-C13-i03	M	Енергийно ефективна саниране на частни сгради за услуги		m ²	0	360 000	B. 4	2025	360 000 m ² реновирана площ в обслужващи сгради. Ремонтните дейности по санирането на енергийната ефективност трябва да постигнат, като средна стойност, поне средно равнище на саниране на дълбочина, както е определено в Препоръка (ЕС) 2019/786 на Комисията относно санирането на сгради. 30 MW капацитет за производство на енергия от възобновяеми източници (като фотоволтаични панели и батерии), инсталиран в частния сектор на услугите.

II КОМПОНЕНТ 14: Водород и възобновяеми енергийни източници

Португалия поема ангажимент да постигне въглеродна неутралност до 2050 г., като постави страната сред онези, които поемат водеща роля в борбата с изменението на климата съгласно Парижкото споразумение. Пътната карта за неутралност по отношение на въглеродните емисии до 2050 г. (RNC 2050) определя като цели за декарбонизация, които трябва да бъдат постигнати, намаляване на емисиите с повече от 85 % в сравнение с емисиите от 2005 г. и капацитет за улавяне на въглерод от 13 000 000 тона. Компонентът е насочен към така наречените сектори, в които намаляването на емисиите е трудно, като насърчава внедряването на водород от възобновяеми източници.

Целите на компонента са да се насърчи енергийният преход и декарбонизацията на промишлеността и транспорта със силен акцент върху производството на водород от възобновяеми източници и други възобновяеми газове. Що се отнася до автономните региони, акцентът е поставен върху внедряването на енергия от възобновяеми източници (геотермална, вятърна, фотоволтаична и водноелектрическа) и съхранението. Този компонент е от ключово значение за намаляване на националната енергийна зависимост чрез производството на енергия от местни източници, за подобряване на търговския баланс и за повишаване на устойчивостта на националната икономика.

Компонентът подкрепя изпълнението на специфичната за всяка държава препоръка за съсредоточаване на инвестициите върху климатичния преход с акцент върху производството на енергия от възобновяеми източници (специфични за всяка държава препоръки 3 2019 и 2020).

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

II.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Реформа TC-r29: Национална стратегия за водорода (EN-H2)

Целта на мярката е да се въведе елемент на стимулиране и стабилност за енергийния сектор, като се насърчи постепенното въвеждане на водорода от възобновяеми източници като устойчив стълб на една по-всеобхватна стратегия за преход към декарбонизирана икономика. Тази стратегия очертава настоящата и бъдещата роля на водорода в енергийната система и предлага набор от мерки и цели за включването на водорода в различните сектори на икономиката. Това включва и създаване на необходимите условия за тази промяна, включително, наред с другото, законодателство и регулиране, безопасност, стандарти, иновации и развитие, както и финансиране. Мярката е за изменение на Наредбата на Националната газопреносна мрежа и Наредбата на Националната газоразпределителна мрежа, които да бъдат одобрени от Генерална дирекция „Енергетика и геология“. Измененият регламент дава възможност да се установят условията за свързване към газопреносната инфраструктура, по-специално за подаването на газове от възобновяеми източници, включително водород от възобновяеми източници и газове с ниско съдържание на въглерод, както и да се определят минималните и максималните проценти на нагнетяване на тези газове в мрежите. Освен това измененият регламент включва необходимите изменения на

техническите стандарти, които гарантират качеството на услугата и безопасното използване на тези инфраструктури за всички потребители.

Изпълнението на реформата трябва да приключи до 30 септември 2021 г.

Инвестиция TC-C14-i01: Водород и газове от възобновяеми източници

Целта на мярката е да се подкрепят частни проекти за производство на водород от възобновяеми източници и други газове от възобновяеми източници за собствено потребление или подаване в мрежата.

Инвестицията се състои от действия в полза на производството, съхранението, преноса и разпределението на възобновяеми газове. Подкрепят се различни приложения, като например използването на възобновяеми газове за транспорт и подаването на възобновяеми газове в мрежата за природен газ.

При производството на газове от възобновяеми източници, като например водород от възобновяеми източници или биометан, изключително от възобновяеми енергийни източници, може да се използват редица технологии, като например: Електролизата; Термохимични и хидротермални процеси; Биологични процеси (биофотолизис и ферментация); Обогатяване на биогаз чрез анаеробно разграждане на материали от биомаса (с изключение на производството на биогаз); и Methanation (водород от възобновяеми източници, комбиниран с рециклиран въглероден диоксид).

Инвестициите увеличават инсталираната мощност за производство на водород от възобновяеми източници и други възобновяеми газове, включително инсталирана мощност в електролизатори за производството на водород от възобновяеми източници. Проектът се изпълнява чрез открити и недискриминационни покани за участие в търгове с цел подпомагане на проекти с максимален размер от 15 000 000 EUR на проект.

Изпълнението на инвестицията трябва да приключи до 31 март 2026 г.

Инвестиция TC-C14-i02-RAM: Потенциал за производство на електроенергия от възобновяеми източници в архипелага Мадейра

Целта на мярката е да се подпомогнат производството, съхранението, преноса и разпределението на енергия от възобновяеми източници. Инвестицията се състои от следните суб-инвестиции:

- Пълно обновяване и обновяване на водноелектрическата централа „Serra de Água“ с цел възстановяване на 5,2 MW инсталирана мощност и увеличаване на инсталираната мощност чрез добавяне на 4 MW;
- Пълно обновяване на водноелектрическата централа Calheta I с цел възстановяване на 1 MW инсталирана мощност;
- Системи за акумулиране на енергия: увеличаване на инсталирания капацитет в системите за акумулиране на енергия чрез добавяне на капацитет за съхранение от най-малко 21 MW/33,8 MWh;
- Монтират нов синхронен компенсатор с мощност най-малко 15 MVA_r;
- Инсталиране на 130 000 свързани интелигентни електромера и замяна на 8 750 точки за улично осветление с решения с ниско потребление на енергия (включително модернизиране на управлението на уличното осветление).
- Модернизиране на реверсивната водноелектрическа централа Socorridos

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция TC-C14-i03-RAA: Енергиен преход на Азорските острови

Целта на мярката е да се разработи съвременна електроенергийна инфраструктура и да се осъществят проекти с иновативни технически решения за повишаване на енергийната независимост. На Азорските острови производството на електроенергия от възобновяеми източници понастоящем представлява около 40 % от общата стойност на региона, от които около 24 % се произвежда от геотермална енергия на двата най-големи острова на архипелага. Останалите 60 % от електроенергията се произвежда от изкопаеми горива, мазут и дизелово гориво, които представляват висока годишна сметка не само поради покупната стойност на горивата, но и поради техния морски транспорт от континенталната част до островите и междуостровното разпределение. Този вид производство, в допълнение към свързаните с него високи разходи, представлява силна външна зависимост, която в ситуации на национална или международна криза може да застраши капацитета за посрещане на енергийните нужди на архипелага.

Инвестицията се състои от следните суб-инвестиции:

- Увеличаване на инсталираните мощности за производство на енергия от възобновяеми източници, предимно геотермални, с 12 MW и съживяване на вече инсталираната геотермална електрическа централа с 5 MW;
- Увеличаване с 850 kW на инсталираната мощност за производство на електроенергия от възобновяеми източници на остров Корво чрез инсталиране на фотоволтаичен и вятърен парк;
- Инсталиране на нови малки фотоволтаични електрогенериращи съоръжения за децентрализирано производство и потребление с обща мощност 38,2 MW.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Н.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
14.1	ТС-C14-r29	М	Влизане в сила на Наредбата за националната газопроводна мрежа и на Наредбата за националната газоразпределителна мрежа	Влизане в сила на Наредбата за националната газопроводна мрежа и на Наредбата за националната газоразпределителна мрежа				В. 3	2021	Влизане в сила на изменената Наредба за Националната газопроводна мрежа и Наредбата за Националната газоразпределителна мрежа. Измененията на Наредбата за Националната газопроводна мрежа и на Наредбата на Националната газоразпределителна мрежа се одобряват от Генерална дирекция „Енергетика и геология“. Регламентите дават възможност за установяване на условията за свързване към газопроводната инфраструктура, по-специално за подаване на газове от възобновяеми източници, включително водород от възобновяеми източници, както и за определяне на минималните и максималните проценти на нагнетяване на тези газове в мрежите. Освен това те включват необходимите изменения на техническите стандарти, които гарантират качеството на услугата и безопасното използване на тези инфраструктури за всички потребители.
14.2	ТС-C14-i01	М	Първа покана за участие в търг за проекти за производство на газ от възобновяеми източници	Откриване на първата покана за участие в търг				В. 3	2021	Откриване на първата покана за подбор на проекти, които да бъдат подкрепени за най-малко 88 MW нови инсталирани мощности за водород от възобновяеми източници и възобновяеми газове.
14.3	ТС-C14-i01	Т	Допълнителен капацитет за производство на водород от възобновяеми източници и газ от възобновяеми източници		MW	0	200	Т1 Г.	2026	Инсталирани са допълнителни мощности за производство на водород от възобновяеми източници и газове от възобновяеми източници.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
14.4	TC-C14-i02-RAM	M	Инсталиране на нов синхронен компенсатор	Инсталиране на нов синхронен компенсатор				B. 4	2024	Придобиване и инсталиране на нов синхронен компенсатор с най-малко 15 MVar.
14.5	TC-C14-i02-RAM	T	Допълнителен инсталиран капацитет за производство на водноелектрическа енергия		MW	0	4	B. 2	2024	Увеличаване на инсталираната мощност на обновената водноелектрическа централа „Serra de Água“.
14.6	TC-C14-i02-RAM	T	Обновен инсталиран капацитет за производство на водноелектрическа енергия		MW	0	6,2	B. 4	2024	Пълно обновяване на следните водноелектрически централи: Водноелектрическа централа „Serra de Água“: — 5,2 MW инсталирана мощност. Водноелектрическа централа Calheta I: Инсталирана мощност 1 MW.
14.7	TC-C14-i02-RAM	T	Допълнителен инсталиран капацитет в системата за акумулиране на енергия		MW	0	21	B. 2	2025	Увеличаване на акумулирането на електроенергия чрез добавяне на инсталиран капацитет в батерийните системи. Добавеният капацитет е най-малко 21 MW/33,8 MWh.
14.9	TC-C14-i02-RAM	T	Монтаж на интелигентни измервателни уреди		Брой	0	130 000	B. 2	2026	Предоставяне и инсталиране на нови интелигентни измервателни уреди (електромери, които записват информация за потреблението и които са свързани към комуникационната мрежа)
14.15	TC-C14-i02-RAM	T	Допълнителен производствен капацитет		MW		15	B. 2	2026	Модернизиране на водноелектрическата централа Socorridos чрез замяна на 4 помпи с по 3 750 kW всяка.
14.10	TC-C14-i02-RAM	T	Подмяна на улични осветителни точки		Брой	0	8 750	B. 4	2025	Замяната на обществената осветителна мрежа с нискоенергийно светодиодно осветление и тяхната система за управление
14.11	TC-C14-i03-RAA	T	Допълнителен и обновен инсталиран геотермален производствен капацитет		MW	0	17	B. 2	2026	Увеличаване на капацитета за производство на електроенергия от възобновяеми източници, по-специално геотермална енергия. Допълнителната мощност (12 MW) се инсталира в завода Pico Alto Geothermal и завода Pico Vermelho Geothermal. При обновяването на електроцентралата Ribeira Grande Geothermal ще бъдат изградени три нови

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
										геотермални кладенци и по-ефективен електроенергиен блок от 5 MW ще замени съществуващите 2x2,5 MW производствени съоръжения.
14.12	TC-C14-i03-RAA	T	Допълнително производство на електрическа енергия от възобновяеми източници в Корво		kW	0	850	B. 2	2024	Увеличаване на инсталираната мощност за производство на електроенергия от възобновяеми източници на остров Корво чрез инсталиране на фотоволтаичен и вятърен парк.
14.14	TC-C14-i03-RAA	T	Инсталиране на малки фотоволтаични инсталации за местно производство и потребление на електроенергия		MW	0	38,2	B. 2	2026	Инсталиране на нови инсталирани мощности за електроенергия чрез инвестиране в дифузни малки фотоволтаични инсталации, главно за собствено потребление, като се приема, че няма съфинансиране от бенефициерите.

О. КОМПОНЕНТ 15: Устойчива мобилност

Този компонент на португалския план за възстановяване и устойчивост е насочен към няколко предизвикателства в транспортния сектор: необходимостта от намаляване на емисиите на парникови газове и замърсители, необходимостта от намаляване на зависимостта от личен автомобил и необходимостта да се гарантира по-добро социално сближаване в градските райони.

Целта на този компонент е да се намалят емисиите и да се подобри общественият транспорт чрез разширяване на мрежата, повишаване на нейната достъпност и укрепване на капацитета за планиране на обществения транспорт. Очаква се това да доведе до повече ползватели на обществен транспорт, да насърчи преминаването от личен към обществен транспорт и да насърчи по-доброто управление на транспорта и възможностите за планиране. За тази цел този компонент се състои от реформи и инвестиции, които насърчават устойчивия обществен транспорт чрез разширяване на метрото в Лисабон и Порто, изграждане на железопътна система с олекотена конструкция в Лисабон, система за бърз автобусен транзит в Порто и закупуване на автобуси с нулеви емисии за обществения транспорт.

Компонентът допринася за изпълнението на специфичната за всяка държава препоръка за насочване на инвестициите към екологичния преход (специфична за държавата препоръка 3 2020).

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

О.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Реформа TC-r30: Реформа на транспортната екосистема

Целта на реформата е да се укрепят органите за обществен транспорт, техните способности и умения и по този начин да се повиши способността им за по-добро планиране на транспортните системи, които управляват, и да се подобри използването на обществения транспорт. Реформата подкрепя органите за управление на транспорта във всички метрополни области (AM) и междуобщинските общности (CIM). Тя подобрява условията за достъп до обществения транспорт чрез прилагането на програми за намалени тарифи (*Programa de Apoio à Redução do Tarifário dos Transportes Públicos*, PART) и по-добри и по-благоприятни за климата транспортни услуги (*Programa de Apoio à Densificação e Reforço da Oferta de Transporte Público*, PROTransP) чрез приемане на законодателство и прилагане на данъчни мерки в полза на ползвателите на обществен транспорт, като например данъчно приспадане на данъка върху добавената стойност, свързан със закупуването на месечни билети за обществен транспорт.

Изпълнението на реформата приключва до 31 декември 2023 г.

Инвестиция TC-C15-i01: Разширяване на мрежата на метрото в Лисабон — червена линия до Alcântara, фаза на търсене на изпълнител

Целта на мярката е да се повиши привлекателността на обществения транспорт в Лисабон и да се привлечат повече потребители чрез разширяване на мрежата на метрото.

Инвестицията се състои от разширяване на мрежата на лисабонското метро до Alcântara, като към мрежата се добавят 3,7 km и четири станции. Това ще превърне Alcântara в основен нов транспортен интерфейс, който осигурява връзка между мрежата на метрото и крайградските железопътни услуги.

Инвестиция TC-C15-i02: Разширяване на мрежата на метрото в Порто — Casa da Música-Santo Ovídio, фаза на изпълнение на договора

Целта на мярката е да се повиши привлекателността на обществения транспорт в Порто и да се привлекат повече ползватели. Тя има за цел да разшири териториалното покритие на мрежата на метрото и да се справи с проблемите, свързани със задръстванията по оста Порто — Вила Нова де Гая.

Инвестицията се състои от разширяване на мрежата на метрото в Порто чрез изграждане на нова двойна железопътна линия с 6,74 km с 8 нови гари между Boavista/Casa da Música в Порто и нова гара, която ще бъде изградена в Santo Ovídio (интерфейс с линията Amarela) във Vila Nova de Gaia.

Инвестиция TC-C15-i04: Бърз транзит с автобус Boavista — Império

Целта на мярката е да се повиши привлекателността на обществения транспорт в Порто и да се привлекат повече ползватели. Тя има за цел да намали емисиите на парникови газове и замърсители и да насърчи преминаването към други видове транспорт от пътищата.

Тази инвестиция се състои в създаването на нова система за бърз транзит на автобуси (ленти, предназначени предимно за автобуси) от 3,8 km и 7 гари между Praça do Império и Praça Mouzinho de Albuquerque в Порто, осигуряваща връзка с мрежата на метрото в Порто. Системата за бърз транзит на автобуси се управлява от автобуси с нулеви емисии (електрически или водородни).

Изпълнението на инвестицията приключва до 30 юни 2025 г.

Инвестиция TC-C15-i05: Декарбонизация на обществения транспорт

Целта на мярката е да се поднови и декарбонизира автомобилът на обществения транспорт в Португалия чрез предоставяне на автобуси с нулеви емисии.

Инвестицията се състои от финансова подкрепа за закупуването на 145 автобуса с нулеви емисии (електрически или водородни) за обществения транспорт и инфраструктура за зареждане за тяхната експлоатация. Подкрепата се предоставя под формата на безвъзмездна помощ за разликата между разходите за закупуване на автобус с нулеви емисии (електрически или водороден) и превозно средство, еквивалентно на дизелов двигател (EURO VI). Автобусите се използват за предоставяне на обществени услуги за пътнически превоз по договори за обществени услуги в метрополните зони на Лисабон и Порто.

Изпълнението на инвестицията приключва до 31 декември 2023 г.

Инвестиция TC-C15-i06: Цифровизация на железопътния транспорт

Целта на тази инвестиция е северната линия на Националната железопътна мрежа (RFN) да стане съвместима с новата високоскоростна железопътна линия (LAV) чрез подмяна на електронни системи за сигнализация. Тази инвестиция се състои в подмяна на електронните системи за сигнализация на гарите Campolide-Cintura, Oriente, Alverca и Azambuja, обхващащи 20 km железопътни линии в метрополната зона на Лисабон.

Освен това на влаковете, оборудвани с Европейската система за управление на влаковете (ECTS), ще бъде разработен и инсталиран специфичен предавателен модул (STM), който ще

позволи оперативната съвместимост на ECTS и националната система за сигнализация CONVEL.

Инвестицията включва също така обучение за служителите на Infraestruturas de Portugal във връзка с киберсигурността и закупуването на телематично, телекомуникационно и сигнално оборудване.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

О.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
15.1	TC-C15-i01	М	Подписване на договора за разширяване на мрежата от лисабонски метро	Подписване на договора за разширяване на мрежата от лисабонски метро				В. 4	2023	Подписване на договора за изпълнение на проекта между публичните органи и изпълнителя, избран в рамките на тръжна процедура. Целта на договора е разширяването на мрежата на лисабонското метро (Червена линия до Alcântara).
15.4	TC-C15-i02	М	Подписване на договора за разширяване на мрежата Porto Metro	Подписване на договора за разширяване на мрежата Porto Metro	—			В. 4	2023	Подписване на договора за изпълнение на проекта между публичните органи и изпълнителя, избран в рамките на тръжна процедура. Целта на договора е разширяването на мрежата Porto Metro (Casa da Música-Santo Ovídio).
15.10	TC-C15-i04	М	Подписване на договора за изграждане на бърза транзитна линия между Praça do Império и Praça Albuquerque Mouzinho в Порто	Подписване на договора за изграждане на автобусна бърза транзитна линия между Praça do Império и Praça Albuquerque Mouzinho в Порто				Т1 г.	2022	Подписване на договора за изпълнение на проекта между публичните органи и изпълнителя, избран в рамките на тръжна процедура. Целта на договора е изграждането на автобусна бърза транзитна линия, свързваща Praça do Império с Praça Albuquerque Mouzinho в Порто.
15.11	TC-C15-i04	Т	Завършване на изграждането на бърза транзитна линия между Praça do Império и Praça Albuquerque Mouzinho в Порто		Километър	0	3,8	В. 2	2025	Продължителност на извършените строителни работи за автобусната бърза транзитна линия, свързваща Praça do Império с Praça Albuquerque Mouzinho в Порто. Новата автобусна линия за бърз транзит е готова за незабавното функциониране на планираните транспортни услуги.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
15.12	TC-C15-i05	M	Подписан е договор за закупуване на чисти автобуси в рамките на Програмата за декарбонизация на обществения транспорт	Подписан е договор за закупуване на 145 чисти автобуса в рамките на Програмата за декарбонизация на обществения транспорт				B. 3	2022	Подписване на договор между бенефициерите и управляващия орган въз основа на конкурентна тръжна процедура, с който се поема ангажимент за закупуване на новите автобуси с нулеви емисии (електрически или водородни).
15.13	TC-C15-i05	T	Закупуване на нови автобуси с нулеви емисии (електрически или водородни), използвани за обществен транспорт		Брой	0	145	B. 4	2023	Брой нови автобуси с нулеви емисии (електрически или водородни), закупени и готови за експлоатация за предоставяне на обществени услуги за пътнически превоз в метрополните райони на Лисабон и Порто.
15.14	TC-C15-r30	M	Влизане в сила на законодателство за подобряване на условията за достъп до обществения транспорт	Законова разпоредба, указваща влизането в сила на законодателството				B. 4	2023	Влизане в сила на законодателство за подобряване на условията за достъп до обществен транспорт чрез прилагане на програми за намалени тарифи (Programa de Apoio à Redução do Tarifário dos Transportes Públicos, PART) и подобрени и по-благоприятни за климата транспортни услуги (Programa de Apoio à Densificação e Reforço da Oferta de Transporte Público, PROTransP). Законодателството следва да предвижда подкрепа за двете метрополни области и 21 междуобщински общности.
15.15	TC-C15-i06	M	Подписване на договор за електронни системи за сигнализация	Подписване на договор и публикуване на специалния портал				B. 2	2024	Подписване на договора за изпълнение на проекта за подмяна на системите за електронна сигнализация между Infraestruturas de Portugal и изпълнителя.
15.16	TC-C15-i06	T	Подменени железопътни линии с електронни системи за сигнализация		километър	0	20	B. 2	2026	Дължина на железопътните линии с нови системи за електронна сигнализация, инсталирани в метрополната зона на Лисабон. Разработване на специфичен предавателен модул (STM), инсталиран на влакове, оборудвани с Европейската система за управление на влаковете (ECTS)

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
										Обучение на служителите на Infraestruturas de Portugal във връзка с киберсигурността. Закупуване на телематично, телекомуникационно и сигнално оборудване за бюджетна екструдукция в размер на най-малко 21 000 000 EUR.

О.3. Описание на реформите и инвестициите за заема

Инвестиция TC-C15-i07: Разширяване на мрежата на метрото в Лисабон — червена линия до Alcântara, фаза на строителство:

Инвестицията се състои в изграждането на част от разширението на мрежата на метрото в Лисабон до Alcântara, включително 2.797 km тунели/участъци и вътрешни структури на станциите Campolide/Aenhiras, Campo de Ourique и Infante Santo.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция TC-C15-i08: Изграждане на разширението на мрежата Porto Metro — Casa da Música-Santo Ovídio, етап на строителство

Инвестицията се състои в изграждането на част от разширението на мрежата на метрото в Порто между Boavista/Casa da Música в Порто и Santo Ovídio във Vila Nova de Gaia, включително завършването на изкопни работи за три тунела и изграждането на подсилена бетонна конструкция до нивото на перона за осем гари.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

О.4. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на заема

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Годи на	
15.3	ТС-С15-і07	Т	Изграждане на част от разширението на Червената линия		Километър	0	3.217	В. 2	2026	Дължина на завършените строителни работи за разширяване на мрежата на лисабонските метро, включително а) изкопни работи и основно покритие, завършени за 2.797 km тунели/участъци, и б) вътрешните конструкции на станциите Campolide/Aenhiras, Campo de Ourique и Infante Santo (с обща дължина 420 метра).
15.6	ТС-С15-і08	Т	Изграждане на част от разширението на мрежата на метрото в Порто		Километър	0	5.5	В. 2	2026	Продължителност на извършените строителни работи за разширяване на мрежата Porto Metro, включително: а) извършени изкопни работи за три тунела (Casa da Música/Campo Alegre, Devesas/Soares dos Reis, Soares dos Reis/Santo Ovídio) и б) извършени изкопни работи и подсилена бетонна конструкция, изградена до нивото на перона за осем станции.

КОМПОНЕНТ 16: Предприятия 4.0

Компонентът е насочен към предизвикателствата, свързани със слабата цифровизация на предприятията. Според резултатите от индекса за навлизането на цифровите технологии в икономиката и обществото (DESI 2020) Португалия се нарежда на ¹⁹-то място в ЕС и под средното за ЕС равнище. Най-крехките измерения в случая на Португалия са тези на „Човешки капитал „и „Използване на интернет услуги „и някои измерения на „Интегриране на цифровите технологии“, като всички те отразяват ограниченията върху цифровия капацитет и резултатите на дружествата.

Целите на компонента са насочени към стопанския сектор, по-специално МСП и техните служители, като инвестициите за ускоряване на цифровия преход се допълват от укрепване на цифровите умения на заетата работна сила. Инвестициите предвиждат следните действия:

- Укрепване на цифровите умения на служителите и населението в трудоспособна възраст;
- Модернизиране на бизнес модела на дружествата, както и на техните производствени процеси, включително цифровизация на работните процеси, като например бизнес управление, иновативни продукти и фактуриране;
- Създаване на нови цифрови канали за маркетинг на продукти и услуги;
- Иновации и включване на модерни цифрови технологии в бизнес модела на предприятията; както и
- Насърчаване на основаното на цифрови технологии предприемачество.

Компонентът подкрепя изпълнението на специфичните за всяка държава препоръки, свързани с подкрепата за използването на цифрови технологии, за да се гарантира равен достъп до качествено образование и обучение, да се повиши конкурентоспособността на предприятията, да се подкрепи заетостта и да се даде приоритет на мерките за запазване на работните места (специфична за всяка държава препоръка 2 2020). Компонентът също така подкрепя изпълнението на специфичните за всяка държава препоръки за подобряване на равнището на уменията на населението, по-специално неговата цифрова грамотност, включително чрез адаптиране на ученето за възрастни към нуждите на пазара на труда (специфична за всяка държава препоръка 2 2019) и за съсредоточаване на инвестициите върху цифровия преход (специфична за всяка държава препоръка 3 2020).

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

П.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Реформа TD-r31: Цифров преход на бизнес средата

Целите на мярката са да се засили растежът на бизнес средата, така че тя да стане по-конкурентоспособна и устойчива по отношение на цифровите технологии в настоящия глобален икономически и социален контекст. Тази реформа е част от по-широкия план за действие за цифров преход, приет от Португалия през април 2020 г.

Реформата се състои от следните елементи:

- Преглед на формиращото съдържание, включено в Националния каталог на квалификациите, конкретно свързано с цифровите умения за използване в

професионален контекст. Това обновяване е съобразено с най-новите технологични развития и най-належащите нужди на дружествата в различни икономически сектори. За тази цел от 2021 г. нататък могат да бъдат предоставени нови пътеки за обучение и курсове за обучение с кратка продължителност.

- Създаване на правната и регулаторната рамка, необходима за създаването на цифрови печати в областта на киберсигурността, неприкосновеността на личния живот, устойчивостта и използваемостта. Тази рамка и насърчаването на цифровото доверие са предварително условие за осъществяването на инвестициите за цифрови печати, предвидени в този компонент.

Изпълнението на реформата трябва да приключи до 31 март 2022 г.

Инвестиция TD-C16-i01: Цифрово овластяване на предприятията

Целите на мярката са да се повишат цифровите умения на населението в трудоспособна възраст, включително служителите и ръководителите.

Инвестицията се състои от две взаимосвързани програми за обучение, които се създават за преодоляване на пропуските в цифровите умения на работниците (служители и ръководители) и предприятията. Очаква се инвестицията да повлияе на новите политики и да допринесе за развитието на професионални умения и практики за обучение през целия живот. Двете действия са:

- Academy Portugal Digital: на разположение на цялото население в трудоспособна възраст, като целта е да се достигне до 500 000 диагностични цифрови умения и 50 000 участници в онлайн, смесено и присъствено обучение за придобиване на цифрови умения. Това включва и създаването на 30 ad hoc MOOC, които да бъдат достъпни на онлайн платформата.
- Заетост + цифрови технологии 2025: целта е на 225 000 участници да се предложи по-задълбочено онлайн, присъствено или смесено обучение за придобиване на цифрови умения.

Изпълнението на инвестицията следва да приключи до 31 декември 2025 г.

Инвестиция TD-C16-i02: Цифров преход на предприятията

Целта на мярката е да допринесе за трансформацията на бизнес моделите на португалските МСП и тяхната цифровизация. Целта на инвестицията е да се преобрази бизнес моделът на португалската икономика и да се допринесе за по-голяма конкурентоспособност и устойчивост.

Инвестицията се състои от четири групи действия:

- „Национална мрежа за изпитвателни станции“: създаването на национална мрежа от изпитвателни пунктове имаше за цел да създаде условия за предприятията да разработват и изпитват нови продукти и услуги и да ускорят процеса на цифрова трансформация чрез физическо оборудване и оборудване за изпитване на инфраструктурата или чрез виртуални/цифрови симулатори. Целта е да се изградят 30 инфраструктури на изпитвателния стенд. МВУ подкрепя част от разходите за тази инвестиция. Тази инвестиция може да получи подкрепа и от други програми или инструменти на Съюза за разходи, които не са подкрепени от МВУ.
- Цифрова търговия: програма за цифровизация на МСП, с акцент върху микропредприятията в търговския сектор, за активиране на техните цифрови канали за търговия, за включване на технологиите в бизнес моделите и за дематериализиране на

процесите с клиентите и доставчиците чрез използването на информационни и комуникационни технологии. Той се състои от три проекта: I) „Ускорители на цифровата търговия“ със създаването на 25 местни, регионални или секторни ускорители (субекти, които предоставят напътствия, наставничество, финансова подкрепа на стартиращи предприятия и МСП, за да им се помогне да се разрастват) и система от финансови стимули за цифровизация на бизнес моделите на МСП (с цел от 20000 МСП); „квартали за цифрова търговия“, които подкрепят цифровизацията (с местна електронна търговия и платформи за доставка) на 75 търговски района, разположени в градски центрове, крайградски или селски райони, за да се стимулират тези райони и да се насърчи териториалното сближаване и местната икономика; „интернационализация чрез електронна търговия“, за да се помогне на предприятията да разработят нови канали за продажба в чужбина чрез онлайн продажби.

- Подкрепа за цифровия преход на бизнес моделите: Индивидуално обучение 4.0 — програма за подкрепа на предприятията при внедряването на модерни цифрови технологии.
- Предприемачество: с мерки като i) „ваучер за стартиращи предприятия — нови цифрови продукти“ — програма с ваучери, насочена към подпомагане на стартиращи предприятия, които желаят да разработят цифрови бизнес модели, като се дава приоритет на тези с екологични характеристики; II) „Укрепване на националната структура за предприемачество — стартиращо предприятие в Португалия“ с инвестиции в картографиране на средата за стартиращи предприятия с цел идентифициране на предизвикателствата и решенията, свързани с програмата за предприемачество и изпълнението на съответните планове за действие; „ваучери за стартиращи предприятия/ускорители“ с цел подпомагане на инкубаторите и ускорителите в тяхното развитие, включително внедряване на нови цифрови технологии, подобряване на ресурсите, с които разполагат, и укрепване на техните знания и способности, за да се подкрепят стартиращите предприятия с цифрови бизнес модели.

За финансовите инструменти по мярката „Ускорители на цифровата търговия“, с която се предоставя финансова подкрепа и финансови стимули, за да се гарантира, че мярката е в съответствие с техническите насоки за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), правното споразумение между португалските органи и упълномощения субект или финансовия посредник, отговарящ за финансовия инструмент, и последващата инвестиционна политика на финансовия инструмент:

- ще изиска прилагане на техническите насоки на Комисията относно проверката на устойчивостта на фонд InvestEU; както и
- ще изключи от допустимостта следния списък с дейности и активи: i) дейности и активи, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата⁶⁹; ii) дейностите и активите по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ), с които се постигат прогнозните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните

⁶⁹ С изключение на проектите по тази мярка за производство на електроенергия и/или топлинна енергия, както и свързаната с тях преносна и разпределителна инфраструктура, използващи природен газ, които отговарят на условията, посочени в приложение III към Техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01).

референтни стойности⁷⁰; iii) дейностите и активите, свързани с депата за отпадъци, инсталациите за изгаряне на отпадъци⁷¹ и заводите за механично-биологично третиране⁷²; и iv) дейностите и активите, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда; както и

- ще изиска проверка от поверената институция/финансовата посредническа за всички операции на бенефициера, в т.ч. освободените от проверка на устойчивостта, на правното съблюдаване на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

За офертите, за да се гарантира, че мярката е в съответствие с техническите насоки за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), критериите за допустимост, съдържащи се в техническото задание за предстоящи покани за представяне на проекти, изключват следния списък от дейности: i) дейности, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата⁷³; ii) дейности по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ) за постигане на прогнозираните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни стойности⁷⁴; дейности, свързани с депа за отпадъци, инсинератори⁷⁵ и

⁷⁰ Когато подпомаганата дейност постига прогнозираните емисии на парникови газове, които не са значително по-ниски от съответните референтни показатели, следва да се представи обяснение на причините, поради които това не е възможно. Референтни стойности за безплатно предоставяне на квоти за дейностите, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

⁷¹ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

⁷² Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

⁷³ С изключение на проектите по тази мярка за производство на електроенергия и/или топлинна енергия, както и свързаната с тях преносна и разпределителна инфраструктура, използващи природен газ, които отговарят на условията, посочени в приложение III към Техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01).

⁷⁴ Когато подпомаганата дейност постига прогнозираните емисии на парникови газове, които не са значително по-ниски от съответните референтни показатели, следва да се представи обяснение на причините, поради които това не е възможно. Референтни стойности за безплатно предоставяне на квоти за дейностите, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

⁷⁵ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне,

инсталации за механично-биологично третиране⁷⁶; и iv) дейностите, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда. Освен това в заданието се изисква да бъдат избрани само дейности, които са в съответствие със съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция TD-C16-i03: катализатор за цифровия преход на предприятията

Целите на мярката са да допринесе за цифровия и екологичния преход на обществото и предприятията.

Инвестицията се състои от следните три действия:

- „Дематериализиране на фактурирането“ с проект, насочен към намаляване на използването на хартия чрез цифрова платформа за изпращане на фактури;
- „Печати за сертифициране на киберсигурността, неприкосновеността на личния живот, използваемостта и устойчивостта“ — инвестиция в: създаване на четири нови печати за сертифициране на киберсигурността, неприкосновеността на личния живот, използваемостта и устойчивостта; създаване на платформи, които подпомагат комуникацията между всички партньори и субекти, участващи в процеса (както и генериране на процедурни данни, свързани с мониторинга на програмата); кампания за разпространение на инициативата и предоставяне на правомощия на органите за оценяване на съответствието или на субектите за техническа оценка, които подкрепят сертификационните печати в тези области; както и
- „Центрове за цифрови иновации (ЦЦИ)“: услуга за подпомагане на дружествата и субектите на публичната администрация да станат по-конкурентоспособни в цифровата сфера, за да подобрят производствените си процеси чрез автоматизация или внедряване на революционни технологии. Тези инвестиции ще укрепят и допълнят мрежата, която вече е в процес на разработване в рамките на програмата „Цифрова Европа“, за да достигнат общо 16 ЦЦИ, установени в Португалия. МВУ подкрепя част от разходите за тази инвестиция. Тази инвестиция може да получи подкрепа и от други програми или инструменти на Съюза за разходи, които не са подкрепени от МВУ.

За търгове, свързани със създаването на цифрови иновационни центрове и за подбора на бенефициери, подкрепяни от цифровите иновационни центрове, за да се гарантира, че мярката е в съответствие с техническите насоки за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), критериите за допустимост, съдържащи се в техническото задание за предстоящи покани за представяне на проекти, изключват следния списък от дейности: i) дейности, свързани с

при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

⁷⁶ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата⁷⁷; ii) дейности по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ) за постигане на прогнозираните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни показатели⁷⁸; дейности, свързани с депа за отпадъци, инсинератори⁷⁹ и инсталации за механично-биологично третиране⁸⁰; и iv) дейностите, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда. Освен това в заданието се изисква да бъдат избирани само дейности, които са в съответствие със съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция TD-C16-i04: Четвърта индустриална революция

Целта на мерките е да се подкрепят промишлените научни изследвания, експерименталното развитие, организационните и технологичните иновационни проекти и да се насърчи цифровата трансформация на дружествата.

Тази мярка подпомага 300 инвестиционни проекта, които попадат в поне една от следните области на действие:

1. Цифров преход на оперативните процеси, включително производство и логистично управление и планиране.
2. Решения за усъвършенстване съхранение, управление и обработка на данни.
3. Решения с изкуствен интелект, прилагани в производствения процес.
4. Цифрово представяне и виртуално моделиране (цифрови близнаци), симулация и промишлено моделиране.
5. Скица и производство с наслойване.

⁷⁷ С изключение на проектите по тази мярка за производство на електроенергия и/или топлинна енергия, както и свързаната с тях преносна и разпределителна инфраструктура, използващи природен газ, които отговарят на условията, посочени в приложение III към Техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01).

⁷⁸ Когато подпомаганата дейност постига прогнозираните емисии на парникови газове, които не са значително по-ниски от съответните референтни показатели, следва да се представи обяснение на причините, поради които това не е възможно. Референтни стойности за безплатно предоставяне на квоти за дейностите, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

⁷⁹ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

⁸⁰ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

6. Проекти за добавена реалност, виртуална реалност и изкуствена визия, прилагани към процесите.
7. Съвместна и когнитивна роботика, интерфейс човек-машина, киберфизични системи.
8. Сензор и усъвършенствана електроника, интернет на нещата, облачни и периферни решения.
9. Мрежови, комуникационни и авангардни изчислителни инфраструктури, свързани с процесите.
10. Иновативен софтуер, оперативна съвместимост на системите.

За офертите, за да се гарантира, че мярката е в съответствие с техническите насоки за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), критериите за допустимост, съдържащи се в техническото задание за предстоящи покани за представяне на проекти, изключват следния списък от дейности: i) дейности, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата⁸¹; ii) дейности по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ) за постигане на прогнозираните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни показатели⁸²; III) дейности, свързани с депа за отпадъци, инсинератори⁸³ и инсталации за механично-биологично третиране⁸⁴. Освен това в заданието се изисква да бъдат избирани само дейности, които са в съответствие със съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

⁸¹ С изключение на проектите по тази мярка за производство на електроенергия и/или топлинна енергия, както и свързаната с тях преносна и разпределителна инфраструктура, използващи природен газ, които отговарят на условията, посочени в приложение III към Техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01).

⁸² Когато подпомаганата дейност постига прогнозираните емисии на парникови газове, които не са значително по-ниски от съответните референтни показатели, следва да се представи обяснение на причините, поради които това не е възможно. Референтни стойности за безплатно предоставяне на квоти за дейностите, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

⁸³ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

⁸⁴ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

Инвестиция TD-C16-i05-RAA: Цифров капацитет и трансформация на предприятията на Азорските острови

Целите на мярката са да се финансира създаването на система за стимулиране на цифровия преход за дружествата на Азорските острови, както и компютърното и мрежовото оборудване и разширяването на научно-технологичните паркове на Азорските острови.

Системата от стимули за цифровия преход на предприятията има за цел да подкрепи регионалните предприятия при адаптирането и интегрирането на цифровите технологии.

Инвестицията в научно-технологичните паркове на Азорските острови (Нонагон и Теринов) има за цел да подкрепи логистичните и технологичните условия на предприемаческата екосистема в региона. Тази инвестиция има за цел да допринесе за развитието на основаната на технологии икономика в стратегически сектори.

Системата за стимулиране на цифровия преход на предприятията е структурирана около 3 линии на действие, като допустимите проекти допринасят за поне една от тях:

- Линия за действие 1 — за подпомагане на регионалните предприятия при адаптирането и интегрирането на цифровите технологии.
- Ред за действие 2 — да се предостави възможност на дружествата от Азорските острови да използват специализирани консултантски услуги за прилагането на методики за ускоряване на бизнес процесите и киберсигурност.
- Ред за действие 3 — подкрепа за организирането от публични или частни субекти на тематични прояви за насърчаване на полезните взаимодействия на азорските дружества чрез споделяне на технологични решения, инструменти, методологии и най-добри практики.

Инвестицията в научно-технологичните паркове ще осигури нови мрежови и компютърни инфраструктурни активи (хардуер) в научно-технологичния парк „Нонагон“, и изграждане на нова енергийно ефективна сграда в научно-технологичния парк „Теринов“.

За офертите, за да се гарантира, че мярката е в съответствие с техническите насоки за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), критериите за допустимост, съдържащи се в техническото задание за предстоящи покани за представяне на проекти, изключват следния списък от дейности: i) дейности, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата⁸⁵; ii) дейности по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ) за постигане на прогнозираните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни показатели⁸⁶; III) дейности, свързани с депа за отпадъци, инсинератори⁸⁷ и

⁸⁵ С изключение на проектите по тази мярка за производство на електроенергия и/или топлинна енергия, както и свързаната с тях преносна и разпределителна инфраструктура, използващи природен газ, които отговарят на условията, посочени в приложение III към Техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01).

⁸⁶ Когато подпомаганата дейност постига прогнозираните емисии на парникови газове, които не са значително по-ниски от съответните референтни показатели, следва да се представи обяснение на причините, поради които това не е възможно. Референтни стойности за безплатно предоставяне на квоти за дейностите, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

⁸⁷ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

инсталации за механично-биологично третиране⁸⁸. Освен това в заданието се изисква да бъдат избирани само дейности, които са в съответствие със съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

Търсенето на първична енергия в новите сгради е най-малко с 20 % по-ниско от изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия. Ремонтните работи по санирането на енергийната ефективност трябва да постигнат, като средна стойност, поне средно равнище на саниране на дълбочина, както е определено в Препоръка (ЕС) 2019/786 на Комисията относно санирането на сгради. За санирането с цел повишаване на енергийната ефективност, което е необходимо за постигане средно на саниране със средна дълбочина, както е определено в Препоръка (ЕС) 2019/786 на Комисията относно санирането на сгради, намаляването на търсенето на първична енергия може да бъде оценено, като се използва методиката, прилагана от ADENE (Португалската агенция по енергетика), ако а) не могат да бъдат издадени сертификати за енергийни характеристики, тъй като не може да бъде определен предмет на сертифициране в съответствие с член 19 от Наредба-закон 101-D/2020, или б) общите разходи са под 5 000 EUR или в) поканата за представяне на оферти е публикувана през 2020 г. или 2021 г. Средното намаление на потреблението на първична енергия се изчислява въз основа на намаленото потребление на енергия за единица мярка.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция TD-C16-i06-RAM: Предприятие 4.0

Целта на мярката е да допринесе за трансформацията на бизнес моделите на МСП от автономния регион Мадейра.

Мярката подпомага инвестиции в следните две области:

- Материални активи, включително придобиването на машини и оборудване, пряко свързани с инвестициите в цифровия преход, както и придобиването на ИТ оборудване, включително софтуера, необходим за неговата експлоатация, пряко свързани с разработването на проекта.
- Нематериални активи, включително трансфер на технологии чрез придобиване на патентни права и стандартизиран или специално разработен софтуер.

За офертите, за да се гарантира, че мярката е в съответствие с техническите насоки за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01), критериите за допустимост, съдържащи се в техническото задание за предстоящи покани за представяне на проекти, изключват следния списък от дейности: i) дейности, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата⁸⁹; ii) дейности по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ) за постигане

⁸⁸ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

⁸⁹ С изключение на проектите по тази мярка за производство на електроенергия и/или топлинна енергия, както и свързаната с тях преносна и разпределителна инфраструктура, използващи природен газ, които отговарят на условията, посочени в приложение III към Техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01).

на прогнозираните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни показатели⁹⁰; III) дейности, свързани с депа за отпадъци, инсинератори⁹¹ и инсталации за механично-биологично третиране⁹². Освен това в заданието се изисква да бъдат избирани само дейности, които са в съответствие със съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

Изпълнението на инвестицията следва да приключи до 31 декември 2025 г.

⁹⁰ Когато подпомаганата дейност постига прогнозираните емисии на парникови газове, които не са значително по-ниски от съответните референтни показатели, следва да се представи обяснение на причините, поради които това не е възможно. Референтни стойности за безплатно предоставяне на квоти за дейностите, попадащи в обхвата на схемата за търговия с емисии, както е посочено в Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/447 на Комисията.

⁹¹ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

⁹² Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

П. 2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/ Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Годи на	
16.1	TD-C16-r31	M	Влизане в сила на прегледа на съдържанието на обучението, включено в Националния каталог на квалификациите по отношение на модулите в областта на цифровите умения и законодателството или нормативната уредба за създаването на електронни подписи и печати	Влизане в сила на прегледа на съдържанието на обучението, включено в Националния каталог на квалификациите по отношение на модулите в областта на цифровите умения и законодателството или нормативната уредба за създаването на електронни подписи и печати				T1 Г.	2022	Влизане в сила на следните законодателства или регулации: (1) преглед на съдържанието на професионалното и образователното обучение, включено в Националния каталог на квалификациите в областта на цифровите умения, а именно модули за обучение, свързани с технологии и инструменти, за да се развият уменията, които са най-необходими в професионалния контекст, въз основа на диагностика за предвиждане на уменията. (2) законодателство или нормативна уредба, необходими за създаването на електронни подписи и печати в областта на киберсигурността, неприкосновеността на личния живот, устойчивостта и използваемостта. Създаването на тази правна рамка и насърчаването на цифровото доверие е условие за осъществяването на инвестициите за цифрови печати, предвидени в този компонент.
16.2	TD-C16-i01	M	Начало на програмите „Цифрова академия и заетост „в Португалия + „Цифрови технологии“	Начало на програмите „Цифрова академия и заетост „в Португалия + „Цифрови технологии“				T1 Г.	2022	Португалска цифрова академия — (1) онлайн платформата функционира и е достъпна за своите потребители, (2) са определени диагностични процедури за оценка на препоръките за цифрови умения за стажантите и за определяне на персонализираните курсове за обучение, от които те се нуждаят, а първият набор от онлайн обучения се стартира и е достъпен за стажантите. Заетост + цифрови технологии — (1) набелязват се икономическите сектори, които трябва да бъдат насочени, и се определят техните основни предизвикателства в областта на цифровите технологии, които трябва да бъдат преодоляни в

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/ Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран въчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
										курсовете; (2) се определят партньорите и заинтересованите страни за изпълнението на програмата; (3) програмата за обучение започва и онлайн, присъствено или смесено обучение.
16.3	TD-C16-i01	T	Заетост + участници в обучение в областта на цифровите технологии		Брой	0	225 000	B. 4	2025	Брой на участниците в обученията, които са завършили онлайн, присъствено или смесено обучение за преквалификация и повишаване на квалификацията, с акцент върху цифровите умения, които са насочени към предизвикателствата на установените икономически сектори в програмата „Заетост + Цифрова Европа“. Избраните икономически сектори са тези, определени в ключовия етап на четвъртото тримесечие на 1 2022 г.
16.4	TD-C16-i01	T	Диагностика в областта на цифровата академия на Португалия		Брой	0	500 000	B. 4	2025	Брой на диагностиката на цифровите умения. 50 000 участници попълват онлайн смесен или присъствен модул в програмата за Цифрова академия на Португалия. Освен това се предоставят 30 новоразработени MOOC.
16.6	TD-C16-i02	T	Подкрепа за националната мрежа от изпитвателни пунктове		Евро	0	30 000 000	B. 2	2024	Най-малко 30 000 000 EUR се изплащат на изпитвателните легла в националната мрежа от изпитвателни легла. Сумите, предоставени от други програми или инструменти на Съюза, не се включват в тази сума.
16.7	TD-C16-i02	T	Изпитвателни блокове, избрани за националната мрежа от изпитвателни пунктове		Брой	0	30	B. 3	2022	Брой изпитвателни блокове, избрани да бъдат допълнително инсталирани с необходимото оборудване, за да се даде възможност за разработване и изпитване на пилотни продукти в националната мрежа на изпитвателните пунктове. Покритието на промишлените сектори, както и на техните подсектори, съответства на предвиденото за мрежата от цифрови иновационни центрове (ЦЦИ), за да се генерират полезни взаимодействия и взаимно допълване с мрежата на ЦЦИ. Критериите за избор гарантират съответствие с техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01) на подпомаганите транзакции по

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/ Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
										тази мярка чрез използване на списък за изключване и изискването за спазване на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.
16.8	TD-C16-i02	T	Подкрепа за националната мрежа от изпитвателни пунктове		Евро	30 000 000	131 000 000	B. 2	2026	Най-малко 101 000 000 EUR се изплащат на изпитвателните легла в националната мрежа от изпитателни легла. Сумите, предоставени от други програми или инструменти на Съюза, не се включват в тази сума.
16.9	TD-C16-i02	T	Квартали за цифрова търговия		Брой	0	75	B. 3	2025	Брой квартали за цифрова търговия в градски центрове, крайградски или селски райони. Тези инвестиции обхващат свързаността и местната цифрова инфраструктура, по-специално инсталирането (или модернизирането) на съществуващо оборудване и инсталации за достъп до безжичен интернет за клиентите в зоните за пазаруване. Той обхваща също така интегрирането на технологични решения за управление на доставките на колетни пратки и въвеждането на електронни платежни средства с цел цифровизиране на потребителския опит, както и на бизнес модела на магазините. Критериите за избор гарантират съответствие с техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01) на подпомаганите трансакции по тази мярка чрез използване на списък за изключване и изискването за спазване на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.
16.10	TD-C16-i02	T	МСП, подпомагани от ускорители на цифровата търговия		Брой	0	20 000	B. 3	2025	Брой на МСП, подкрепени чрез създаването на 25 местни, регионални или секторни ускорители на цифровата търговия, както и система от финансови стимули за цифровизиране на бизнес моделите на МСП. Подкрепата се състои в оценяване и диагностициране на равнището на цифровизация на МСП бенефициери, както и в предоставяне на целенасочени услуги и стимули за увеличаване на

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/ Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран въчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
										внедряването на цифрови технологии в бизнес модела на бенефициерите. Критериите за избор гарантират съответствие с техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01) на подпомаганите трансакции по тази мярка чрез използване на проверка на устойчивостта, списък на изключенията и изискването за спазване на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.
16.11	TD-C16-i02	T	МСП и инкубатори и ускорители на стартиращи предприятия, пряко подпомагани от програми за цифровизация		Брой	0	5 600	B. 2	2026	МСП, подпомагани от една от следните програми: (1) 1 500 — интернационализация чрез електронна търговия; (2) 2 000 — индивидуално обучение 4.0; (3) 2 000 — ваучери за стартиращи предприятия за разработване на нови цифрови продукти; 100 инкубатора и ускорители на стартиращи предприятия, подпомагани с ваучери. Критериите за избор гарантират съответствие с техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01) на подпомаганите трансакции по тази мярка чрез използване на списък за изключване и изискването за спазване на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.
16.12	TD-C16-i02	T	Стартиращи предприятия, картографиращи на платформата на Startup Portugal		Брой	0	5 000	B. 3	2025	Брой стартиращи предприятия, картографиращи чрез идентифициране на основните им бизнес характеристики на платформата Start-up Portugal. Новата платформа наблюдава екосистемата на стартиращите предприятия, по-специално, но не само, основаните на цифрови технологии предприятия. Платформата се предоставя на цялата екосистема (стартиращи предприятия, инвеститори, ускорители/инкубатори, публични субекти).
16.13	TD-C16-i03	T	Центрове за цифрови иновации (ЦЦИ)		Брой	0	16	B. 4	2021	Брой консорциуми DIN, избрани чрез одобряване на ofertите. Създаването на всеки ЦЦИ впоследствие предполага създаването на инкубатор/ускорител за насърчване на предприемаческата екосистема, свързана със секторите, обхванати от центъра. Тези

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/ Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран въчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
										инвестиции ще укрепят и допълнят мрежата, която вече е в процес на разработване в рамките на програмата „Цифрова Европа“. Критериите за избор гарантират съответствие с техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01) на подпомаганите трансакции по тази мярка чрез използване на списък за изключване и изискването за спазване на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.
16.14	TD-C16-i03	M	Създаване на услуги за изпращане на цифрови фактури и сертификати за киберсигурност, неприкосновеност на личния живот, използваемост и устойчивост	Създаване на услуги за изпращане на цифрови фактури и сертификати за киберсигурност, неприкосновеност на личния живот, използваемост и устойчивост				B. 4	2023	Създават се пет нови услуги за: 1) изпращане на цифрови фактури; и 2) сертифициране на киберсигурността, 3) сертифициране на неприкосновеността на личния живот, 4) сертифициране на използваемостта и 5) сертифициране за устойчивост; включително свързаните с това кампании за разпространение на всички услуги. Сертифициращите служби подпомагат подаването на заявления и подаването на искания за сертифициране, управлението на процесите, издаването и централизираното хранилище на издадените сертификати и печати. Сертифициращите услуги също така подпомагат комуникацията между всички партньори и субекти, участващи в процесите, както и генерирането на процедурни данни, свързани с мониторинга на програмата. Услугите трябва да бъдат оперативни и достъпни за ползвателите, за които са предназначени.
16.15	TD-C16-i03	T	Подкрепа за центровете за цифрови иновации		Евро	0	43 000 000	B. 2	2026	Най-малко 43 000 000 EUR се изплащат на цифровите иновационни центрове. Сумите, предоставени от други програми или инструменти на Съюза, не се включват в тази сума.
16.16	TD-C16-i04	T	Подбор на проекти по „Промишленост 4.0“		Брой	0	200	B. 4	2023	Избират се 200 проекта по „Промишленост 4.0“. Проектите трябва да отговарят на типологията на действията, описани в описанието на мярката. Критериите за избор гарантират съответствие с техническите насоки за ненанасяне на значителни

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/ Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран въчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
										вреди (2021/C58/01) на подпомаганите трансакции по тази мярка чрез използване на списък за изключване и изискването за спазване на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.
16.17	TD-C16-i04	T	Приключване на проекти по „Промишленост 4.0“		Брой	0	300	B. 2	2026	Следва да бъдат завършени 300 проекта по „Промишленост 4.0“. Проектите трябва да отговарят на типологията на действията, описани в описанието на мярката.
16.18	Инвестиция TD-C16-i05-RAA:	T	Брой завършени проекти в рамките на системата за стимулиране на цифровия преход на предприятията		Брой	0	350	B. 2	2026	350 проекта ще бъдат завършени в рамките на системата за стимулиране на цифровия преход на предприятията. Проектите трябва да отговарят на типологията на действията, описани в ред за действие 1, ред на действие 2 или ред на действие 3 в описанието на мярката.
16.19	Инвестиция TD-C16-i05-RAA:	M	Разширени или оборудвани научни и технологични паркове	Инсталирана и изградена мрежова и изчислителна инфраструктура				B. 2	2026	В научно-технологичния парк „Нонангон“ се инсталират нови мрежови и изчислителни инфраструктурни активи (хардуер), а в научно-технологичния парк „Теринов“ се изгражда нова енергийно ефективна сграда от около 878 квадратни метра. Търсенето на първична енергия в новите сгради е най-малко с 20 % по-ниско от изискванията за сгради с близко до нулево нетно потребление на енергия. Ремонтните дейности по санирането на енергийната ефективност трябва да постигнат, като средна стойност, поне средно равнище на саниране на дълбочина, както е определено в Препоръка (ЕС) 2019/786 на Комисията относно санирането на сгради.
16.20	Инвестиция TD-C16-i06-RAM:	T	Предприятие 4.0		Брой	0	300	B. 4	2025	Ще бъдат завършени 300 проекта за цифровизация за МСП. Проектите се състоят в разработването или закупуването на материални или нематериални активи, пряко свързани с инвестицията в цифровия преход. Критериите за избор гарантират съответствие с техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01) на подпомаганите трансакции по тази мярка чрез използване на списък на

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/ Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран въведен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
										изключенията, както е определено в описанието на мярката, и изискването за спазване на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.

Р. КОМПОНЕНТ 17: Качество и устойчивост на публичните финанси

Компонентът е насочен към предизвикателствата, свързани с високото съотношение на публичния дълг към БВП на Португалия, което беше допълнително влошено поради кризата с COVID-19. Размерът на съотношението на публичния дълг към БВП на Португалия ограничава наличното фискално пространство и, когато икономическите условия позволяват това, налага необходимостта от гарантиране на фискална устойчивост в средносрочен план. В този контекст се очаква по-строгите рамкови условия за фискална политика да допринесат за по-благоприятстващ растежа път за по-голяма фискална устойчивост.

Целта на компонента е да се подобри управлението на публичните финанси в Португалия и да се преодолеят съществуващите пропуски във фискално-структурните реформи. Наред с другото, тези цели включват:

- осъществяване на цялостното и ефективно прилагане на Закона за бюджетната рамка от 2015 г. и свързаните с него структурни промени по отношение на бюджетните, счетоводните и информационните системи;
- увеличаване на икономите на ефективност чрез по-широко използване на централизирани прегледи на обществените поръчки и разходите, които се планира да бъдат интегрирани в редовния бюджетен процес и да подлежат на систематични *последващи* оценки;
- подобряване на финансовите резултати на държавните предприятия чрез по-голяма прозрачност, засилен мониторинг и по-силно управление, като ръководството става по-отговорно и ориентирано към резултатите; както и
- повишаване на ефективността на приходната администрация — включително данъчната и митническа администрация и службите за социална сигурност — чрез използване на наличните възможности за по-голяма цифровизация и улесняване на стопанската дейност.

Компонентът допринася за изпълнението на специфичната за всяка държава препоръка за подобряване на качеството на публичните финанси, като същевременно се укрепват цялостният контрол на разходите, ефективността на разходите и подходящото бюджетиране (специфична за всяка държава препоръка 1 2019), препоръката за подобряване на финансовата устойчивост на държавните предприятия, като същевременно се гарантира по-навременен, прозрачен и всеобхватен мониторинг (специфична за всяка държава препоръка 1 2019), препоръката, когато икономическите условия позволяват това, да се провеждат фискални политики, насочени към постигане на разумна средносрочна фискална позиция и гарантиране на устойчивостта на дълга (специфична за държавата препоръка 1 2020), и препоръката за подобряване на ефективността на данъчната система, по-специално чрез отдаване на приоритет на опростяването на нейната рамка (специфични за всяка държава препоръки 1 2022 и 2023). Компонентът допринася и за изпълнението на специфичните за всяка държава препоръки за насочване на инвестициите към цифровия преход (специфична за държавата препоръка 3 2020).

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

Р.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Реформа TD-r32: Модернизиране и опростяване на управлението на публичните финанси

Основната цел на реформата е да се подобри качеството и устойчивостта на публичните финанси, и по-специално да се засили контролът върху разходите и подходящото бюджетиране. Реформата има за цел също така да повиши прозрачността и ефикасността при използването на публичните ресурси чрез по-интегрирано управление на административните и финансовите процеси във всички структури на държавното управление.

Реформата е всеобхватна фискална структурна реформа, която се състои от взаимно подсилващи се инициативи.

- Първо, постепенните стъпки ще допринесат за пълното и ефективно прилагане на Закона за бюджетната рамка от 2015 г. Те включват разработване на програмно бюджетиране и включването му в бюджетното планиране и мониторинг, както и влизането в сила на законодателството, което стои в основата на държавния счетоводен субект. Планираното значително модернизиране на информационните системи за управление на публичните финанси също се очаква да улесни спазването на счетоводната система на базата на текущо начисляване.
- Второ, планира се прегледите на разходите да се превърнат в структурна характеристика на бюджетния процес на Португалия чрез по-доброто им интегриране в годишния бюджетен цикъл и последващата оценка на възможното повишаване на ефективността.
- Трето, следва да се въведат подобрения в обхвата на централизираното възлагане на обществени поръчки с цел повишаване на ефективността.
- Четвърто, за държавните предприятия е планиран двустранен подход, при който мерките за повишаване на прозрачността при оповестяването на финансови данни трябва да бъдат допълнени със стъпки за укрепване на управлението, включително чрез подобрени договори за управление с цел стимулиране на управленски практики, основани на стимули, и подписване на бюджетни планове и планове за дейността.

Изпълнението на реформата приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция TD-C17-i01: Информационни системи за управление на публичните финанси

Целта на инвестицията е да се приведе в действие съответната реформа на управлението на публичните финанси с оглед подобряване на качеството и устойчивостта на публичните финанси. Инвестицията е особено важна за пълното и ефективно прилагане на Закона за бюджетната рамка от 2015 г.

Инвестицията се състои от допълнителни подинвестиции, които, взети заедно, следва да допринасят за интегрираното управление на публичните приходи и разходи. Първо, подинвестициите се насочват към решения в областта на информационните технологии, които дават възможност за наблюдение на държавните операции въз основа на цифровизацията на процесите, автоматизацията на счетоводството и интегрирането в централните системи на Министерството на финансите, което е от полза за бюджетното планиране, мониторинг и отчетност. Те включват разработването на информационно-технологични решения, които

дават възможност за интегрирано управление на държавната хазна чрез държавния счетоводен субект, както и за подпомагане на подготовката на държавния бюджет и средносрочното бюджетно планиране чрез въвеждането на програмно бюджетно планиране и придържането към счетоводната система на базата на текущо начисляване. Второ, предвиждат се и допълнителни подобрения в информационните системи за централизирано възлагане на обществени поръчки, както и в управлението на обществените превозни средства и недвижимите имоти.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция TD-C17-i02: Модернизиране на информационните системи на данъчната и митническа служба за данъчно облагане на недвижимото имущество в селските райони, всичките по компонент 17:

Целта на инвестицията е да се постигне напредък в цифровизацията на всички процеси, свързани с данъчното облагане на недвижимите имоти в селските райони, по-специално на свързаната с това информация — картографиране и свързаните с това характеристики (като например култури и икономически потенциал) — и въвеждането на предварително попълване за конкретни задължения за деклариране.

Инвестицията се състои от няколко подинвестиции, включващи: цифровизацията на помощната информация за матриците на имотите; II) укрепване на инфраструктурата на информационните технологии за съхраняване на цифровизирана информация за собствеността; III) разработване на механизми за консултация и визуализация на матрици на имоти; разработване на информационна система в подкрепа на опростената кадастрална оценка на имотите в селските райони; V) разработване на решение за управление на информацията на географски принцип; и vi) разработването на декларативни услуги за предварително запълване (по-специално за данъчно облагане на недвижимите имоти и специфични сделки, подлежащи на облагане с гербов налог).

Изпълнението на инвестицията следва да приключи до 31 декември 2025 г.

Инвестиция TD-C17-i03: Цифров преход на услугите в областта на социалната сигурност

Целта на инвестицията е да се ускори цифровизацията на услугите в областта на социалната сигурност с цел те да станат по-лесни за ползване, да се насърчи ефективността и да се ограничат измамите и укриването на данъци.

Инвестицията се състои от стъпки за: I) подобряване на структурата и организацията на социалноосигурителните услуги въз основа на модернизирането на основните информационни системи в областта на социалните обезщетения, социалноосигурителните вноски, предотвратяването на измами, управлението на информацията и каналите за плащане; II) разработване и прилагане на нов модел на взаимоотношение, който се очаква да интегрира различните канали за взаимодействие между гражданите, предприятията и службите за социална сигурност чрез подход, обхващащ всички канали; адаптиране на работните места на службите за социална сигурност, за да се даде възможност за по-гъвкави схеми на работа, като например дистанционна работа; IV) внедряване на инфраструктура за информационни технологии въз основа на решения в облак, които имат потенциала да подкрепят ефективността и оперативната съвместимост; и v) преглед на вътрешните процеси и обучение

на работниците в областта на социалната сигурност, за да се подпомогне гладкото изпълнение на горепосочените инвестиции и структурни промени.

Изпълнението на инвестицията следва да приключи до 31 декември 2025 г.

Реформата TD-C17-r40: Опростяване на данъчната система

Целта на тази реформа е да се подобри ефективността на данъчната система на Португалия. С реформата се въвежда постоянна система за последователно наблюдение и оценка на новите и съществуващите данъчни облекчения („*Benefícios fiscais*“)⁹³. Това води до опростяване на съществуващата рамка чрез намаляване на броя на данъчните облекчения, ограничаване на свързаните с тях данъчни разходи („*despesas fiscais*“) и повишаване на разходната ефективност на тези данъчни облекчения, които остават.

Реформата се състои от правен акт, с който се създава постоянен отдел за техническа данъчна политика (*Unidade Técnica de Avaliação Tributária e Aduaneira*, известен също като U-TAX) с мандат да наблюдава и оценява систематично новите и съществуващите данъчни облекчения и да допринася за разработването, прилагането и оценката на въздействието на данъчните политики. Отделът за данъчна политика също така допринася за изготвянето на правни актове в областта на данъчното облагане в сътрудничество с други съответни субекти като *Centro de Estudos Fiscais e Aduaneiros* (CEF). В правния акт се определят формалната структура на U-TAX, включително неговата организационна структура, неговото функциониране и задачи. U-TAX е технически независим от данъчната и митническа администрация и отговаря пряко на министъра на финансите. U-TAX се състои от постоянен технически персонал с експертен опит в областта на данъчните политики. В правния акт също така се определят формалните взаимодействия между U-TAX и други съответни публични и частни субекти, като научноизследователски и академични институции, и се предвижда определение за споразумения за споделяне на данни между U-TAX и съответните публични субекти, като Данъчен и митнически орган и Португалския статистически институт (INE). Правният акт също така гарантира ангажмента на U-TAX относно качеството и прозрачността на неговите аналитични доклади и относно запазването на стандартите за качество на данните. Този отдел за данъчна политика публикува доклад за оценка с анализ на разходите и ползите за съществуващите данъчни облекчения, с критерии за ефикасност и ефективност и екологични съображения. След тази оценка се извършва преразглеждане на правната рамка на значителен набор от данъчни облекчения.

Изпълнението на тази реформа приключва до 31 март 2026 г.

⁹³ Понятието за данъчно облекчение е определено в член 2 *om Estatuto dos Benefícios Fiscais* (приложение към Декрет-закон № 215/1989 от 1 юли). Данъчните разходи се определят като отражението върху бюджета, произтичащо от данъчните облекчения.

Р.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран външен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
17.1	TD-C17-r32	T	Завършване на разработването и прилагането на нови модели за възлагане на обществени поръчки за националната централна система за обществени поръчки, както е предвидено в стратегическия план за периода 2020—2023 г. на субекта за споделени услуги в публичната администрация		Брой	0	10	В. 4	2022	Брой на преразгледаните рамкови споразумения и модели за сключване на договори с цел: насърчаване на административното опростяване; укрепване на механизмите за мониторинг и контрол; насърчаване на съображения за ефективност на разходите и рационализация; IV) разширяване на списъка на стоките и услугите, които подлежат на централизирано възлагане на обществени поръчки; и v) насърчаване на сътрудничеството между вътрешните и външните заинтересовани страни.
17.2	TD-C17-r32	M	Влизане в сила на законодателството, залегнало в основата на държавния счетоводен субект	Влизане в сила на законодателството, залегнало в основата на държавния счетоводен субект				В. 4	2022	Влизане в сила на вторично законодателство (и/или административни насоки) за регулиране на това кои конкретни приходни и разходни позиции да бъдат включени в бюджета на държавното счетоводно образувание в пълно съответствие с членове 49 и 55 от Закона за бюджетната рамка от 2015 г.
17.3	TD-C17-r32	M	Завършване и одобряване на модела за наблюдение на бюджетното и финансовото изпълнение на	Завършване и одобряване на модела за наблюдение на бюджетното и финансовото изпълнение на сектор				В. 4	2022	Завършване и одобряване от Министерството на финансите на модела за контрол и наблюдение на бюджетното и финансовото изпълнение на сектор „Държавно управление“ в пълно съответствие с разпоредбите на Закона за бюджетната рамка за 2015 г. и принципите на счетоводното отчитане на публичната администрация въз основа на текущо начисляване.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
			сектор „Държавно управление“	„Държавно управление“						
17.4	TD-C17-r32	M	Приемане на модела за определяне на разходите за програмно бюджетиране	Приемане на законодателство за модела за изчисляване на разходите за програмно бюджетиране				B. 4	2025	Приемане на вторично законодателство (и/или административни насоки) за установяване на принципите за определяне на разходите и мониторинг на спазването на основаните на изпълнението показатели, определени за всяка бюджетна програма и публична политика, с оглед на влизането в сила до третото тримесечие на 1 г.
17.5	TD-C17-r32	M	Прилагане на механизми за интегриране на прегледите на разходите в редовния бюджетен процес, включително последваща оценка на икономии на ефективност	Доклад относно включването на прегледите на разходите в редовния бюджетен процес и тяхната последваща оценка				B. 4	2024	За прегледите на разходите се разработва структурна и институционална рамка, за да бъдат напълно интегрирани в годишния бюджетен процес и в средносрочната бюджетна рамка на Португалия. Процесът включва диагностициране, разработване на решения и определяне на модел, който позволява повишаване на ефективността при предоставянето на обществени услуги, насърчаване на разширяването на прегледите на разходите до допълнителни сектори в рамките на сектор „Държавно управление“ и освобождаване на ресурси чрез повишаване на ефективността за цифровия и екологичния преход. В допълнение към интегрирането на прегледите на разходите в годишния бюджетен процес, те подлежат на ефективни годишни последващи оценки, за да се установи постигнатото повишаване на ефективността.
17.6	TD-C17-r32	M	Влизане в сила на новия образец на договор за управление съгласно новата система от стимули/санкции за управлението на държавните предприятия	Влизане в сила на новия шаблон за договор за управление				B. 4	2021	Влизане в сила на новия образец на договор за управление, който ще бъде подписан с публичните управители, назначени в съветите на директорите на държавните предприятия, за да се повиши отговорността и отчетността при управлението на публичните ресурси чрез нова система от ориентирани към резултатите стимули/санкции.
17.7	TD-C17-r32	M	Влизане в сила на новия модел за анализ и оповестяване на финансовото състояние и	Влизане в сила на новия доклад, в който подробно се описват финансовото				B. 4	2022	Влизане в сила на новия доклад, в който се описват подробно финансовото състояние и резултатите на държавните предприятия редовно и своевременно, като се включват финансовите данни, събрани чрез новата информационна система за сектора на държавните предприятия.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
			резултатите на държавните предприятия	състояние и резултатите на държавните предприятия						
17.8	TD-C17-r32	T	Брой на бюджета и плановите за дейността на държавните предприятия, последователно одобрени от министъра на финансите и/или съответния (те) министър (и)		Брой	0	136	B. 2	2025	Брой на бюджетните планове и планове за дейности на държавните предприятия за 2025 г., оценени до третото тримесечие на 2 г. Бюджетът и плановите за дейностите се представят ежегодно от държавните предприятия за период от три години. Тези бюджетни планове и планове за дейността включват следната информация за държавните предприятия: i) основни линии на действие, ii) портфолио от услуги, iii) човешки ресурси, iv) инвестиционен план, v) равнища на дейност за подпомагане и vi) икономически и финансов отчет. В тези бюджетни планове и планове за дейността също така се обяснява повишаването на ефективността и производителността, което ще гарантира финансова устойчивост на държавните предприятия в средносрочен и дългосрочен план.
17.9	TD-C17-i01	M	Приключване на въвеждането на държавния счетоводен субект	Приключване на въвеждането на държавния счетоводен субект				B. 2	2024	Завършване на прилагането на Държавния счетоводен субект в пълно съответствие с членове 49 и 55 от Закона за бюджетната рамка от 2015 г.
17.10	TD-C17-i01	M	Въвеждане в експлоатация на информационната система за преработване и изпълнение на бюджетния процес, включително програмно бюджетиране	Въвеждане в експлоатация на информационната система за преработване и изпълнение на бюджетния процес				B. 4	2024	Въвеждане в експлоатация на информационната система, за да се гарантира представянето на бюджетна/счетоводна информация в съответствие с новите формати, определени в Закона за бюджетната рамка от 2015 г., от всички структури на сектор „Държавно управление“, включително по отношение на новите бюджетни програми, основани на изпълнението.
17.11	TD-C17-i01	M	Въвеждане в експлоатация на помощна информационна система за новия модел на	Функционираща информационна система				B. 4	2025	Въвеждане в експлоатация на помощна информационна система за осигуряване на контрол и мониторинг на бюджетната/счетоводната информация в съответствие с новите формати, определени в Закона за бюджетната рамка от 2015 г., от всички субекти на сектор „Държавно управление“.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран въведен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
			бюджетен и финансов контрол							
17.12	TD-C17-i01	T	Завършване на модернизацията и опростяването на информационните системи на националната централна система за обществени поръчки		Брой	0	11	В. 4	2024	Брой модернизиран и опростени информационни системи на националната централна система за обществени поръчки с цел: насърчаване на административното опростяване; укрепване на механизмите за мониторинг и контрол; насърчаване на съображения за ефективност на разходите и рационализация; IV) разширяване на списъка на стоките и услугите, които подлежат на централизирано възлагане на обществени поръчки; и V) насърчаване на сътрудничеството между вътрешните и външните заинтересовани страни. Постигането на тази цел се измерва чрез броя на новите информационни системи в експлоатация.
17.13	TD-C17-i01	M	Приключване на изпълнението на <i>Sistema de Gestão de Património Imobiliário Público</i> (SIGPIP) и на модернизирания на информационните системи за държавните превозни средства	Завършено въвеждане на SIGPIP и въвеждане в експлоатация на информационните системи за държавните превозни средства				В. 2	2026	Приключи изпълнението на „ <i>Sistema de Gestão de Património Imobiliário Público</i> “ (SIGPIP), която управлява информацията за недвижимите имоти, публична собственост. Две нови информационни системи, които са в действие за инвентаризация и наблюдение на държавните превозни средства.
17.14	TD-C17-i01	M	Завършване на изграждането на оперативния център за сигурност	Завършване на изграждането на оперативния център за сигурност				В. 4	2025	Завършване на изграждането на оперативния център за сигурност, за да се даде възможност за по-голяма информационна сигурност и достъп до данни, както и за прилагане на политики за сигурност и решения в областта на киберсигурността.
17.15	TD-C17-i02	M	Завършване на предварителното попълване на образец 1 на декларацията за общинския данък върху недвижимите имоти (IMI) въз	Завършване на предварителното попълване на образец 1 на декларацията за общинския данък върху недвижимите имоти (IMI)				В. 2	2022	Обмен на данни между данъчната и митническата администрация и общините за предварително попълване на декларация образец 1 на общинския данък върху недвижимите имоти („ <i>Imposto Municipal sobre Imóveis</i> “, IMI), като се използва съществуващата информация за имотите в съответните информационни системи.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
			основа на данните, с които разполага данъчният и митнически орган							
17.21	TD-C17-i02	M	Завършване на предварителното попълване на конкретна сделка, подлежаща на облагане с гербов налог	Приключване на изпълнението на предварителното попълване на конкретна сделка, подлежаща на облагане с гербов налог				B. 4	2023	Пълно въвеждане на услуги за предварително пълнене за безплатно прехвърляне на недвижимо имущество и превозни средства, свързани с наследяване в случай на смърт, подлежащи на облагане с гербов налог („Imposto do Selo“), като се използва съществуващата информация за имотите, с която разполагат данъчните и митническите органи, Институтът за мобилност и транспорт. (IMT) и Институтът за регистри и нотариуси (IRN).
17.16	TD-C17-i02	M	Предоставяне и привеждане в действие на окончателната версия на информационната система в подкрепа на опростената оценка на имоти в селските райони	Предоставяне и привеждане в действие на окончателната версия на информационната система в подкрепа на опростената оценка на имоти в селските райони				B. 4	2025	Предоставяне на информационната система в подкрепа на опростената оценка на имотите в селските райони като допълнителна мярка към общата преоценка на този вид имоти.
17.17	TD-C17-i02	T	Завършване на рафро-климато-морфологичното (почва и климат) характеризиране и оценка на икономическия потенциал на селските имоти		%	0	90	B. 4	2025	Процент от селските райони на континентална Португалия, в които се извършва оценка на икономическия потенциал по отношение на бедавъгледородно-морфологичните (почви и климат), подкрепени от разработването на геоориентирано решение за управление на информацията.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
17.18	TD-C17-i03	T	Разширяване на функционалността на уебсайта <i>Segurança Social Direta</i> чрез добавяне на пет нови онлайн услуги		Брой	3	8	В. 4	2025	Брой нови онлайн услуги, добавени към уебсайта <i>Segurança Social Direta</i> , за да се разширят неговите функции, а именно: I) информационна система за техническа помощ за съдилищата — процес на гражданско настояничество и процес на насърчване и защита; допълнителни обезщетения — обявяване на статут на безработица; <i>семеен обезщетения — преоценка</i> ; IV) субсидия поради преустановяване на дейността; и V) наследствена пенсия. Целта е да се увеличи относителната тежест на <i>Segurança Social Direta</i> по всички канали за комуникация със социалната сигурност в контекста на въвеждането на плана за визия за 360°. Относителната тежест се оценява като съотношение на броя на взаимодействията между гражданите и предприятията със социална сигурност чрез <i>Segurança Social Direta</i> спрямо общия брой взаимодействия чрез всички онлайн и офлайн комуникационни канали.
17.19	TD-C17-i03	T	Намаляване с 80 % на средния брой дни, необходими за отпускане на социални обезщетения, зависещи от вноски, за тези, които имат средно време на отпускане над 10 дни		Брой	109	22	В. 4	2025	Намаляване с 80 % на средния брой дни, необходими за отпускане на социални обезщетения, зависещи от вноски, за лицата със средна продължителност на отпускане над 10 дни, в резултат на подобренията, въведени на уебсайта <i>Segurança Social Direta</i> (във връзка с пенсиите за осигурителен стаж и възраст на пенсионери с осигурителен стаж само в Португалия).
17.20	TD-C17-i03	T	Прилагане на интелигентни модели за наблюдение в подкрепа на предотвратяването на измами, основани на процеси на машинно самообучение		Брой	0	2	В. 4	2025	Предоставят се и се пускат в действие два интелигентни модела за наблюдение, използващи процеси на машинно самообучение. Двата модела, които трябва да бъдат създадени и приложени, са: прогнозен модел, който може да обозначи субектите, подлежащи на проверка, въз основа на резултатите от учебните алгоритми, като се използват исторически данни от подсистемата „Информация за наблюдението“ на информационната система за социална сигурност, за да се извършат целенасочени действия за наблюдение, с по-малко оперативни усилия и по-убедителни резултати, като се повишава ефективността и ефикасността на системата за наблюдение и се използват други източници на информация; II) модел на рискови индекси за бенефициерите на социални обезщетения.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
17.22	TD-C17-r40	M	Влизане в сила на правен акт за изменение на правната рамка на избрани данъчни облекчения	Разпоредба в правния акт, указваща влизането в сила на правния акт Първо тримесечие				B. 2	2023	Влизане в сила на правен акт, който премахва или разширява целеви набор от данъчни облекчения. Правният акт включва данъчни облекчения, които изтичат през следващата година до влизането му в сила, които вече не са приведени в съответствие с първоначалната цел на обществената политика или имат малък брой бенефициери и които са потенциално вредни за околната среда.
17.23	TD-C17-r40	M	Влизане в сила на правния акт за създаване на постоянния отдел за техническа данъчна политика <i>Unidade Técnica de Avaliação Tributária e Aduaneira</i> (U-TAX)	Разпоредба в правния акт, указваща влизането в сила на правния акт Първо тримесечие				B. 4	2023	Влизане в сила на правния акт, с който се създава постоянният отдел за техническа данъчна политика U-TAX.
17.24	TD-C17-r40	M	Публикуване на доклад за оценка от U-TAX относно съществуващите данъчни облекчения	Публикуване на доклада за оценка от U-TAX				B. 2	2025	Публикуване на доклад за оценка от U-TAX относно съществуващите данъчни облекчения. Докладът включва анализ на разходите и ползите с критерии за ефективност на данъчните ползи, насочени към първоначалната им цел на обществената политика, икономическа ефективност на генерираните данъчни разходи и екологични съображения. Докладът за оценка обхваща данъчните облекчения, които изтичат в годината след публикуването му, както и значителен набор от данъчни облекчения, също и извън <i>Estatuto dos Benefícios Fiscais</i> . Значителният набор от данъчни облекчения се определя съгласно представителността на свързаните с него данъчни разходи, като се акцентира върху разходите, свързани с данъка върху добавената стойност, данъка върху доходите на физическите лица и корпоративния данък. U-TAX може да изключи от своя анализ португалските данъчни облекчения, които вече са били оценени от конкретни работни групи преди създаването му, както и португалските данъчни облекчения, оценени от независими публични институции, при условие че публикуваният анализ е актуален и е в съответствие с критериите, определени по-горе за анализа на разходите и ползите.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
										Докладът за оценка включва препоръки за това кои данъчни облекчения, обхванати от него, се премахват, удължават или изменят.
17.25	TD-C17-r40	M	Влизане в сила на правен акт относно данъчните облекчения	Разпоредба в правния акт, указваща влизането в сила на правния акт Първо тримесечие				T1 Г.	2026	Влизане в сила на правен акт за опростяване на системата за данъчни облекчения чрез намаляване на броя на съществуващите данъчни облекчения, като се вземат предвид препоръките от доклада за оценка на U-TAX и друг анализ, посочен в ключов етап 17.24.

С. КОМПОНЕНТ 18: Икономическа справедливост и бизнес среда.

Компонентът е насочен към предизвикателството, свързано с липсата на ефективност в португалската правосъдна система, както и с оставащите пречки пред лицензирането на предприятията. Продължителността на административните и данъчните процедури се подобрява през последните години, но остава една от най-високите в ЕС, а броят на висящите дела (натрупване на висящи дела) остава сравнително висок. Бизнес средата е възпрепятствана и от ниската ефективност на законодателството в областта на обезпеченията и несъстоятелността и тежките процедури за лицензиране в някои сектори.

Целта на компонента е да се укрепят и направят по-ефективни отношенията между гражданите и дружествата с държавата, както и да се намалят тежестта и сложността, които възпрепятстват стопанската дейност и оказват въздействие върху производителността. В него се разглеждат два дългогодишни въпроса: пречки пред получаването на бизнес лицензи и неефективност в правосъдната система, както и приемането на парадигмата „цифров по определение“ в правосъдната система и нейното популяризиране в процедурите за лицензиране както по отношение на функционирането на съдилищата, така и по отношение на взаимодействието със заинтересованите страни.

Този компонент има за цел да се преодолеят различните предизвикателства, посочени в специфичните за всяка държава препоръки (специфични за всяка държава препоръки 4 2019 и 2020), а именно продължаващата неефективност в областта на производствата по несъстоятелност и на административните и данъчните съдилища, и да се разгледа въпросът с изискванията за лицензиране за предприятията, като същевременно се засяга рамката за регулираните професии (включена също в същите специфични за всяка държава препоръки), макар и ограничена до професията на специалистите по несъстоятелност (предизвикателството, свързано с регулираните професии, е разгледано в компонент 6). Компонентът допринася и за изпълнението на специфичните за всяка държава препоръки за насочване на инвестициите към цифровия преход (специфична за държавата препоръка 3 2020).

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

С 1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Реформата TD-C18-r33: Икономическа справедливост и бизнес среда.

Реформата включва идентифициране на пречките пред инвестициите в областта на лицензирането, с цел да се намали процедурната неефективност и да се извлекат ползите от цифровизацията и оперативната съвместимост между услугите, като се прилага принципът на еднократност като основен акцент на реформата по отношение на бизнес средата. Предвижда се промените в правната рамка, с които се премахват тези пречки, да влязат в сила до третото тримесечие на 2025 г.

В областта на правосъдието реформата има за цел да повиши ефективността на административните и данъчните съдилища чрез създаване на правна рамка за насърчаване и извънсъдебно уреждане на спорове и създаване на специализирани състави в по-висшестоящи

съдилища, а преразглеждането на уредбата за несъстоятелността включва засилване на ролята на синдиците, преглед на правната рамка за укрепване на правата на заемодателя и въвеждане на задължително частично разпределение в конкретни случаи.

Освен това с реформата се преразглежда уставът на съдебните секретари. Ревизията включва: Влизане в сила на преразгледания устав на съдебните секретари. Ревизията включва: I) кариера в различни категории; II) нов режим за ръководната длъжност; III) нова таблица на възнагражденията, приложима за настоящи и бъдещи съдебни секретари; и iv) нова надбавка за наличност

Изпълнението на реформата приключва до 30 септември 2025 г.

Инвестиция TD-C18-i01: Икономическа справедливост и бизнес среда.

Целта на инвестицията е да се гарантира цифровият преход и устойчивостта на португалските правосъдни ИТ системи. Тя има за цел да интегрира парадигмата „цифров по дефиниция“ в съдебната система и регистраторите, включително по отношение на взаимодействията с гражданите и предприятията.

Цифровият преход е крайъгълният камък за тази инвестиция, съсредоточена в правосъдната система, която е разделена на пет клъстера:

- Разработване и прилагане на цифрови платформи за правосъдната система (обхващащи всички съдилища), където целта е да се насърчи цифровизацията на всички съдебни процеси и процедури и да се извлекат ползите от присъщото повишаване на ефективността за справяне със съществуващите забавяния. Освен това се разработват нови интерфейси за взаимодействие със съответните заинтересовани страни;
- Разработване на цифрови платформи за гражданите и предприятията (включително миграция на данни), предоставяне на нови услуги онлайн и гарантиране на дематериализацията на някои услуги. Целта на тази инвестиция е да се предоставят интегрирани платформи за услуги за предприятията и гражданите през целия им „жизнен цикъл“, включително всички различни регистратори (недвижими имоти, граждански, превозни средства, националност, търговски и наказателни регистри, както и регистрация и проверка на патенти);
- Цифрови платформи за наказателни разследвания и криминалистика, разработване и модернизиране на информационни системи и осигуряване на връзка с европейските мрежи,
- Разработване и прилагане на платформи за управление на знанията в областта на правосъдието, включително обща платформа за споделени услуги, управление на документи, разработване на платформа за събиране на статистически данни и показатели и опростяване на езика, използван в комуникациите и цифровите услуги при взаимодействието с гражданите и предприятията (включително електронни уведомления);
- Подобряване на технологичната инфраструктура и оборудване, включително центъра за данни, механизма за възстановяване/бедствия, цифровите архиви, платформата за отворени данни, управлението на цифровата самоличност и създаването на цифров център за контакт и бюро за обслужване в областта на правосъдието.

Тази инвестиция се възползва от силни полезни взаимодействия с компонент 19 — цифрова публична администрация, прилагане на парадигмата „цифрови по определение“ и гарантиране

на привеждането в съответствие с националната стратегия за киберсигурност и стратегията за компютърни услуги в облак.

Изпълнението на инвестицията следва да приключи до 31 декември 2025 г.

С.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран външен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
18.1	TD-C18-r33	M	Създаване на специализирани състави в административните и данъчните съдилища	Създаване на специализирани състави в административните и данъчните съдилища				T1 Г.	2023	Създаване на специализирани състави в административните и данъчните върховни съдилища: обикновени административни решения, съдебни решения по социални дела, съдебни решения в областта на обществените поръчки, обикновени данъчни решения, решения по данъчни дела и административни нарушения
18.2	TD-C18-r33	M	Влизане в сила на правен режим за насърчаване на съдебното и извънсъдебното уреждане на спорове	Влизане в сила на правен режим за насърчаване на съдебното и извънсъдебното уреждане на спорове				T1 Г.	2023	Влизане в сила на правния режим, с който се създава законоустановена схема за стимулиране на прекратяването на производството чрез съдебно и извънсъдебно уреждане на спорове

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран външен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
18.3	TD-C18-r33	M	Влизане в сила на преразгледаната правна рамка за несъстоятелност и събиране на вземания	Влизане в сила на преразгледаната правна рамка за несъстоятелност и събиране на вземания				B. 2	2024	Влизане в сила на преразгледаната правна рамка за несъстоятелност и спасяване на дружества с цел ускоряване на тези производства и адаптирането им към „цифровите по подразбиране“, включително а) преразглеждане на Кодекса за несъстоятелността с цел оптимизиране на производствата по несъстоятелност, което отразява и създаването на електронни производства; б) възлага на администратора по несъстоятелността задачата да изготви план за ликвидация с обвързани със срокове цели за погасяване на активите, съставляващи масата на несъстоятелността; в) опростяване на процедурата за разглеждане на задълженията и реда на вземанията в производството по несъстоятелност, като на администратора по несъстоятелността се възлага отговорността да представи съвместно със списъка на признатите вземания предложение за техния ред, като се даде възможност на съдията, в случай на съгласие и при липса на оспорване, да одобри двата документа, като по този начин се даде възможност за по-гъвкава процедура; г) институция на задължително частично разпределение, когато масата на несъстоятелността включва постъпленията от ликвидацията на активи на стойност 10 000 EUR или повече, чиято собственост не се оспорва и процедурата не е в състояние да направи окончателно разпределение; д) преразглеждане на превантивния режим на правото на задържане при наличие на ипотека (Código Civil); е) намаляване на ограниченията за упражняване на професията на синдик. ж) установява по правило електронното връчване на юридически лица, по-специално в производства по несъстоятелност; з) създаването и функционирането на поне един специализиран състав във висшите съдилища по търговски дела.
18.10	TD-C18-r33	M	Устав на съдебните секретари	Влизане в сила				B. 2	2025	Влизане в сила на преразгледания устав на съдебните секретари. Ревизията включва:

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
										(a) Кариера в множество категории; (b) Нов режим за ръководната позиция (c) Нова таблица на възнагражденията, приложима за настоящи и бъдещи съдебни секретари (d) Нова надбавка за наличност
18.4	TD-C18-r33	M	Влизане в сила на законодателния пакет за премахване на пречките пред лицензирането	Влизане в сила на законодателния пакет за премахване на пречките пред лицензирането				B. 3	2025	Влизане в сила на законодателството относно премахването на пречките пред лицензирането, посочено в доклада на работната група, създадена по съвместен ред на отговорните членове на правителството.
18.5	TD-C18-i01	M	Модернизирана информационна система за наказателно разследване	Функционираща модернизирана информационна система за наказателно разследване				B. 4	2023	Въвеждане в експлоатация на модернизирана информационна система за наказателни разследвания. Модернизацията включва внедряване на интерфейси и модернизиране на системите за прихващане и осигуряване на оперативна съвместимост с европейски и международни партньори.
18.6	TD-C18-i01	M	Информационна система „Предприятие 2.0“	Информационна система „Предприятие 2.0“ в експлоатация				T1 Г.	2024	Въвеждане в експлоатация на информационната система „Enterprise 2.0“, която е нова платформа, която включва информация за дружеството за жизнения цикъл на предприятията (създаване, управление и прекратяване).
18.7	TD-C18-i01	M	Нова информационна система за цифровата трансформация на съдилищата и прокуратурата	Действаща нова информационна система за цифровата трансформация на съдилищата и прокуратурата				B. 4	2025	Въвеждане в експлоатация на нова информационна система за разглеждане на електронни съдебни производства. Новата информационна система е достъпна в най-малко 500 съдебни секции и прокуратури за разглеждане на електронни съдебни производства, обхващащи всички юрисдикции, процесуални стъпки (включително разследвания) и съдебни органи, и се използва от съдии, прокурори, съдебни служители и представители. Всички съобщения на Съда със заинтересованите страни се цифровизират.
18.8	TD-C18-i01	M	Изпълнение на новия технологичен план	Изпълнение на новия технологичен план				B. 4	2025	Изпълнение на новия технологичен план за съдебно оборудване и инфраструктура с въвеждането в експлоатация на следните компоненти: (a) Нов център за данни; (б) Платформа за отворени данни в областта на правосъдието; (в) Система за управление на информацията за органите за пряко и непряко държавно управление в рамките на Министерството на правосъдието, с изключение на Генералния секретариат; от B1010: Управление на цифровата самоличност и

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран външен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
										д) Система за събиране и управление на иззето имущество в съдебни производства е) Интегрирана платформа за регистри — Разработване и миграция на приложения в подкрепа на поземлените, гражданските, превозните средства, националността, търговските и наказателните регистри, както и регистрацията и проверката на патенти.
18.9	TD-C18-i01	M	Платформи за управление на знанията в областта на правосъдието	Функциониращи платформи за управление на знанията в областта на правосъдието				B. 4	2025	Въвеждане в експлоатация на следните платформи за управление на знанията: (а) Споделени услуги за подкрепа (б) Статистически данни и показатели (в) Платформа за управление на информацията (система за управление на документи)

Т. КОМПОНЕНТ 19: Цифрова публична администрация

Този компонент на португалския план за възстановяване и устойчивост е насочен към предизвикателството, свързано с необходимостта от предоставяне на по-добри, по-прости и повече цифрови обществени услуги. Въпреки че Португалия е в добра позиция по отношение на предоставянето на цифрови услуги, разпокъсаността и дублирането на изискванията продължават да бъдат основни пречки пред ефективната и ориентирана към клиентите публична администрация. Този компонент има за цел да се справи с тези предизвикателства.

Компонентът има за цел по-добра обществена услуга чрез насърчаване на използването на технологични решения и укрепване на близостта за по-опростен, сигурен, ефективен и ефикасен достъп за гражданите и предприятията, като по този начин се намаляват разходите за контекста. Освен това тя има за цел да насърчи ефективността, модернизацията, иновациите и овластяването на публичната администрация, да укрепи нейната устойчивост, да подобри уменията на държавните служители и да увеличи приноса на държавата и публичната администрация за икономическия и социалния растеж и развитие.

Този компонент е съсредоточен върху прилагането на парадигмата „цифрови по дефиниция „и принципа на еднократност в португалската публична администрация, като същевременно се инвестира в повишаването на квалификацията на работната сила.

Този компонент допринася за изпълнението на специфичните за всяка държава препоръки относно:

- приоритизиране на разходите, благоприятстващи растежа (специфични за всяка държава препоръки 1 2019 и 2020), чрез оползотворяване на ползите от ефективността, произтичащи от цифровизацията;
- подобряване на нивото на уменията на населението (специфична за всяка държава препоръка 2 2019) по отношение на публичната администрация;
- съсредоточаване на инвестициите върху цифровия преход (специфична за всяка държава препоръка 3 2020) чрез инвестиране в междусекторни и секторни системи на публичната администрация; както и
- намаляване на регулаторната и административната тежест за предприятията (специфична за всяка държава препоръка 4 2019) чрез опростяване и повишаване на ефективността на отношенията между предприятията и публичните органи, по-специално чрез прилагането на принципа на еднократност.

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

Т.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Реформа TD-r34: Цифрови, прости, приобщаващи и сигурни обществени услуги за гражданите и предприятията

Целта на реформата е да се приложи парадигмата „цифрови по дефиниция „в обществените услуги, да се ориентира в по-голяма степен към потребителите, да се увеличи достъпността и

да се намали административната тежест за гражданите и предприятията, включително като се разчита на използването на услуги „в облак“.

Реформата се състои в прилагането на мерки, за да се гарантира, че е налице необходимата правна рамка за цифровия преход, по-специално за прилагането на единния цифров портал и принципа на еднократност, чрез координиран процес между публичните субекти, залегнал в стратегия и план за действие за цифрова трансформация в публичната администрация за периода 2021—2023 г. и 2024—2026 г., като същевременно се прилагат необходимите гаранции за информационна сигурност, включително специфичните за киберсигурността.

Изпълнението на реформата трябва да приключи до 30 септември 2021 г.

Реформа TD-r35: Функционална и организационна реформа на публичната администрация

Целта на тази реформа е да се реструктурират и рационализират обществените услуги, за да се насърчи модерна и по-ефективна публична администрация, като се използват и предимствата на полезните взаимодействия, произтичащи от изпълнението на реформа TD-r34. Понастоящем има разпръснатост и дублиране в централните държавни ведомства, което води до повторение на службите в министерствата, както и до висока степен на гъвкавост на моделите за изпълнение на работата в публичния сектор, който разчита на строги вериги на управление и води до ненужни бюрократични подходи.

С тази реформа се преразглежда моделът на функциониране на държавата и публичната администрация като цяло, за да се засилят полезните взаимодействия и да се използват възможностите, създадени от технологиите. Това включва централизиране на общи и споделени услуги, справяне с разпръснатостта и дублирането в рамките на централните държавни ведомства, подходяща специализация на секторните преки и непреки органи на публичната администрация по области на експертен опит, специализация на критичните функции за подпомагане на правителствената дейност и съсредоточаване на някои правителствени служби в едно физическо пространство. Тази реформа се осъществява чрез създаването на работна група за диагностициране и определяне на план за реорганизация на централните държавни служби.

Изпълнението на реформата приключва до 31 декември 2023 г.

Реформа TD-r36: Публична администрация, оправомощена да създава обществена стойност

Тази реформа е насочена към повишаване на квалификацията на държавните служители, включително в техните цифрови умения, и прилага нови модели на работа (а именно дистанционна работа). Тази реформа е в съответствие с мерките, предвидени в компонент 6.

Тази реформа, отразена в Стратегията за иновации и модернизация на държавната и публичната администрация от юли 2020 г., ще укрепи структурата за управление и обучение на държавните служители и ръководството чрез създаване на структура за координиране на дейностите по обучение (*Instituto Nacional de Administração*), която управлява насърчаването на напреднало обучение, като управленски умения, наука за данните, курсове за специализация, и чрез задълбочаване на програмата *Qualifica AP* с цел повишаване на квалификационното равнище на държавните служители в краткосрочен/средносрочен план.

Успоредно с това тази реформа има за цел да се използва потенциалът на дистанционната работа в публичната администрация.

Тя е неразривно свързана с инвестиция TD-C19-i07 — Овластяване на публичната администрация, която предвижда програми за цифров капацитет, програми за професионални стажове, висше и специализирано обучение по управление и повишаване на уменията на държавните служители като цяло.

Изпълнението на реформата трябва да приключи до 30 юни 2021 г.

Инвестиция TD-C19-i01: Препроектиране на обществени и консулски служби

Целта на тази инвестиция е да се приложи цифровата парадигма по дефиниция във взаимодействието между заинтересованите страни и португалската публична администрация.

Тя също така има за цел да повиши ефективността на консулските услуги и да гарантира цифровия преход на субектите под контрола на Министерството на външните работи.

Тази мярка ще реформира фронт-офиса на публичните и консулските служби чрез въвеждане на омниканелен капацитет за реагиране (единен цифров портал, телефонен център и присъствени услуги).

Тази инвестиция включва също така създаването на нови *Espaços cidadão* и *Lojas do Cidadão* в нови енергийно ефективни пространства.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция TD-C19-i02: Устойчиви електронни услуги

Целта на тази инвестиция е да се осигури необходимата бек-офис подкрепа за предишната инвестиция.

Тази инвестиция насърчава повторното използване на данните, събрани от публичните органи, като се прилага принципът на еднократност, като се разчита на оперативната съвместимост и интегрирането на информационните системи и се разширява използването на решения за електронна идентификация.

Изпълнението на инвестицията трябва да приключи до 31 март 2026 г.

TD-C19-i03: Укрепване на цялостната рамка за киберсигурност

Целта на тази инвестиция е да се подобрят стандартите и процедурите за информационна сигурност по отношение на онлайн данните. Инвестицията е свързана с инвестиции TD-C19-i01 и TD-C19-i02.

Тази мярка включва четири подмерки:

- Увеличаване на изграждането на капацитет в областта на киберсигурността и информационната сигурност чрез създаване на експертни центрове за разработване на решения в областта на киберсигурността за МСП и публичната администрация;
- Повишаване на сигурността при управлението на жизнения цикъл на информацията чрез развиване на националния капацитет за криптография и контрол върху класифицираната информация;
- Прилагане на националната референтна рамка за киберсигурност (съгласно реформа TD-r34), включително акредитацията на органите (в съответствие и чрез използване на мерките, включени в компонент 16); както и
- Създаване на физически и технологични условия за привеждане в действие на новия модел за координация в областта на киберсигурността и информационната сигурност (като съответните нови органи разполагат с пълни правомощия).

Изпълнението на инвестицията трябва да приключи до 31 март 2026 г.

TD-C19-i04: Ефективна, сигурна и споделена критична цифрова инфраструктура

Целта на тази инвестиция е да се повиши устойчивостта на критичните цифрови инфраструктури, а именно спешните съобщителни мрежи и мрежите за комуникация в областта на сигурността, както и на държавната компютърна мрежа (RING).

Тази инвестиция е насочена към информационната мрежа на правителството, подобрява покритието и капацитета на мрежата за комуникация при извънредни ситуации на държавата

и националната мрежа за вътрешна сигурност и прави преглед на архитектурата на информационните системи и процеси на силите за сигурност. Тук се включват:

- Обновяване на технологичните системи за управление и контрол на границите, полицейско и съдебно сътрудничество;
- Проект за оперативни центрове 112 — актуализация за нови стандарти (ново поколение 112);
- Проект за национална мрежа за вътрешна сигурност — адекватност на системите за ИТ архитектура и технологичните инструменти, както и инсталиране и привеждане в действие на нов център за данни;
- Проект за държавна мрежа за спешна комуникация (SIRESP) — инвестицията включва насърчаване на промяната в технологията на наземната инфраструктура на SIRESP (гръбнака), от E1 на IP (интернет протокол), създаването на център за възстановяване при бедствия за информационни системи, свързани със SIRESP, като внедряване на дублиране на спътници, както и увеличаване на капацитета и покритието;
- Прилагане на споделени услуги в силите за сигурност и службите за сигурност, премахване на съкращенията в техническите процеси, създаване на общи системи и намаляване на оперативните разходи;
- Ring — Подобряване на петте критични технологични инфраструктури на RING (защита на защитната стена; изчисления, съхранение и резервни копия; Телефония VoIP; видеоконферентните връзки; и екосистемата на приложенията), обучение на служителите и осигуряване на сигурни комуникационни системи;
- Информационна система за управление на произшествия и пътнотранспортни нарушения;
- Информационна система за управление на събития, извънредни ситуации и бедствия, свързани с гражданската защита.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция TD-C19-i05-RAM: Цифров преход на публичната администрация на Мадейра

Целта на тази инвестиция е да има по-устойчива публична администрация, която да предоставя цифрови технологии за предоставянето на обществени услуги.

Тази инвестиция следва подхода, възприет в инвестиции TD-C19-i01 до i03, насочени към модернизиране на критичната инфраструктура и ИТ архитектурата, предоставяне на цифрови инструменти в съответствие с нуждите на публичната администрация и гражданите, повишаване на квалификацията на човешките ресурси (по-специално в областта на цифровите умения), наличие на общи обществени услуги и оперативна съвместимост и свързаност. Тази мярка предоставя на публичната администрация на региона инфраструктура, инструменти, оперативна съвместимост на услугите и ноу-хау, за да се гарантира предоставянето на

цифрови обществени услуги. Мярката също така разработва централизирано решение за управление на данните.

Изпълнението на инвестицията следва да приключи до 31 декември 2025 г.

Инвестиция TD-C19-i06-RAA: Цифров преход на публичната администрация на Азорските острови

Целта на тази инвестиция е да се подкрепи цифровият преход на публичния сектор и да се намали административната тежест за предоставяне на по-добри обществени услуги на гражданите и предприятията.

Тя препроектира обществената услуга, за да се даде възможност за по-прости и по-гъвкави услуги, и увеличава технологичните условия за осигуряване на виртуална работна среда и обучение на персонала (като например цифрови умения, управление и съвместна работа). За да се гарантира сигурността на данните, се създава оперативен център за киберсигурност.

Изпълнението на инвестицията следва да приключи до 31 декември 2025 г.

TD-C19-i07: Публична администрация, оправомощена да създава обществена стойност

Целта на тази инвестиция е да се гарантира, че държавната администрация разполага с необходимото ноу-хау, по-специално по отношение на управленските умения и технологиите, за да предоставя висококачествена услуга на обществеността.

Целта на тази инвестиция е да се развие предлагането на обучение на работниците и ръководителите в публичната администрация и да се насърчи привличането на таланти чрез предлагане на стажантски програми. Тя също така има за цел да предостави ИТ оборудване и да създаде пространства за съвместна работа с цел насърчаване на дистанционната работа в публичната администрация. По-специално тя обхваща програми за предоставяне на възможности в областта на цифровите технологии, обучение на по-високо и напреднало управленско равнище, както и общо обучение и повишаване на квалификацията на държавните служители.

Тази мярка включва също така привеждане в действие на Експертния център за планиране, политика и прогнозиране в публичната администрация, който е от значение за укрепване на капацитета за подпомагане на определянето и изпълнението на публичните политики, оценката и прогнозирането на политиките.

Изпълнението на инвестицията трябва да приключи до 31 март 2026 г.

Инвестиция TD-C19-i08 Интелигентни територии

Целта на тази инвестиция е да се създаде нова парадигма за планиране и управление на градовете и териториите въз основа на основани на данни публични политики.

Инвестицията включва:

- Разработване и стартиране на портала „Интелигентни територии“. Порталът разполага с онлайн хранилище на съответната информация на местно, регионално и национално равнище, като например добри практики, насоки, информация относно стандартите, законовите и подзаконовите актове и информация относно източниците на финансиране на проекти.
- Разработването, стартирането или модернизирването на платформи за градско управление (UMP) в 129 общини, включително цифровизацията на жилищното настаняване и процедурите за пространствено планиране.

- Разработването на цифрови близнаци (цифрово представяне на планиран или действителен реален физически продукт, система или процес за практически цели) в национални приоритетни области като водите и селското стопанство, устойчивостта спрямо изменението на климата, мобилността и декарбонизацията, здравеопазването, енергетиката, туризма, гражданската защита.
- Разработване и стартиране на информационно табло за публичната политика, което да подпомага вземането на политически решения от публичните участници на различни йерархични равнища, със систематична и актуална информация.
- Разработване на съдържание и предоставяне на обучение относно събирането и управлението на данни, стандарти, отворени стандарти, приложно-програмни интерфейси и друго съдържание, свързано с интелигентните градове и сгради, и устойчивост.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Т.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
19.1	TD-C19-i01	T	Обществени услуги, достъпни по опростен и съгласуван начин по различни канали		Брой	0	5	B. 4	2022	Брой на услугите, които са записани в усъвършенствания каталог на субектите и услугите и са достъпни по няколко канала: единен портал за цифрови услуги, център за контакт, <i>Lojas do Cidadão / Espaços Cidadão</i> . Този показател предполага препроектиране на тези услуги в съответствие с принципа на еднократност и предоставянето им чрез омниканелен подход.
19.2	TD-C19-i01	T	Обществени услуги, достъпни по опростен и съгласуван начин по различни канали		Брой	5	25	T1 Г.	2026	Брой на услугите, които са записани в усъвършенствания каталог на субектите и услугите и са достъпни по няколко канала: единен портал за цифрови услуги, център за контакт, <i>Lojas do Cidadão / Espaços Cidadão</i> . Този показател предполага препроектиране на тези услуги в съответствие с принципа на еднократност и предоставянето им чрез омниканелен подход.
19.3	TD-C19-i01	M	Въведен е нов модел на консулско управление	Въведен е нов модел на консулско управление				T1 Г.	2026	Пълно прилагане на новия модел за консулско управление: дематериализирани консулски услуги, предоставяни на граждани/чуждестранни граждани в чужбина, като 80 % от услугите, предоставяни от Министерството на външните работи, са цифровизирани; II) функционирането на консулските служби на <i>Centro de Atendimento</i> , което е на разположение в най-малко 15 държави.
19.25	TD-C19-i01	M	Подписване на протоколи или условия за приемане за създаването на нови магазини за граждани и граждански пространства	Подписани протоколи				B. 3	2024	Подписване на протоколи или условия за приемане за създаването на 31 нови магазина за граждани (<i>Lojas de Cidadão</i>) и 400 нови граждански пространства (<i>Espaços Cidadão</i>)
19.26	TD-C19-i01	T	Функционират нови магазини за граждани и		Брой	0	431	B. 2	2026	Функционират 31 нови магазина за граждани (<i>Lojas de Cidadão</i>) и 400 нови граждански пространства (<i>Espaços Cidadão</i>).

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Годи на	
			граждански пространства.							Нуждите от първична енергия в новите сгради трябва да са поне с 20 % по-ниски от стандарта за СБННПЕ.
19.27	TD-C19-i01	T	Гражданска кандидатура	Стартиране на приложение за гражданин				T1 Г.	2025	Стартирало и функциониращо приложение за граждани. Приложението позволява на потребителите да имат цифров достъп до най-популярните обществени услуги и други функции (като например плащане за услуги).
19.4	TD-C19-i02	T	Обществени услуги, които са достъпни по сигурен начин чрез електронна самоличност и спазват принципа на еднократност		Брой	0	5	В. 3	2022	Брой цифрови обществени услуги, достъпни за гражданите и предприятията, които използват повторно наличните данни в каталога iAP (достъпен на адрес iap.gov.pt), обхванати от електронната самоличност (при поискване от службите) и от системата за контрол на личните данни в публичната администрация, и публикуват свободно достъпни данни на www.dados.gov.pt.
19.6	TD-C19-i02	T	Териториална информационна инфраструктура		Брой	0	150	T1 Г.	2026	Брой на източниците на данни, интегрирани в териториалната информационна инфраструктура, която обхваща жилищната, демографската, социалната и икономическата информация. Източниците на данни включват, наред с другото, Националния статистически институт, социалната сигурност, данъчния орган и органите на публичната администрация в областта на образованието, труда, здравеопазването и правосъдието.
19.7	TD-C19-i03	T	Обучение за укрепване на капацитета в областта на киберсигурността и информационната сигурност		Брой	0	9 800	T1 Г.	2026	Брой на обучените участници (присъствено или виртуално) чрез усъвършенстваната програма за обучение в областта на киберсигурността и информационната сигурност (C-Academy). Създаване на 7 експертни центъра в подкрепа на развитието на способности в областта на киберсигурността.
19.8	TD-C19-i03	T	Приемане на португалското криптографско решение от публичните органи		Брой	0	150	T1 Г.	2026	Брой криптографско оборудване, доставено на публични субекти. Това оборудване е в съответствие с правните изисквания [Resolução do Conselho de Ministros, n.o 16/96, de 22 de março — Instruções para a Segurança Nacional, Segurança das Telecomunicações (SEGNA 3), Capítulo 3 /Резолюция на Министерския съвет, № 16/96, 22 март — Инструкции за национална сигурност, сигурност на далекосъобщенията (SEGNA 3), глава 3].

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Годи на	
19.9	TD-C19-i03	T	Прилагане на националната рамка за киберсигурност		Брой	0	47	T1 Г.	2026	Брой на новите субекти в публичната администрация, обхванати от националната рамка за киберсигурност. От тези субекти се изисква да изготвят показатели за киберсигурност, да прилагат националната регулаторна рамка и регулаторната рамка на ЕС в областта на киберсигурността, включително чрез органи за оценяване на съответствието и нови одитори, както и чрез определяне и наблюдение на модела за управление на сътрудничеството и обмена на информация в областта на сигурността на знанията и информацията.
19.10	TD-C19-i03	M	Обновяване на сградата на субектите на новия модел за координация в областта на киберсигурността и информационната сигурност	Приключване на обновяването на сградата				T1 Г.	2026	Завършване на обновяването на сградата и инсталирането на оборудване с подходящи технологични условия и условия за сигурност за субектите на новия модел за координация в областта на киберсигурността и информационната сигурност.
19.11	TD-C19-i04	T	Сигурна мобилна съобщителна система за държавни служители		%	0	95	B. 2	2022	Процент на служителите в правителствената област с достъп до сигурна система за гласова, съобщителна и видео комуникация.
19.12	TD-C19-i04	M	Завършване на модернизациите на критични цифрови инфраструктури	Приключване на модернизациите на националната мрежа за вътрешна сигурност и на Мрежата за извънредни ситуации в областта на държавните комуникации				T1 Г.	2024	Завършване на модернизирването на критични цифрови инфраструктури: I) 112 Проекти за оперативен център и Национална мрежа за вътрешна сигурност, с изключение на инсталирането и привеждането в действие на нов център за данни, който е включен в етап 19.13; II) промяна в технологията на наземната инфраструктура (основната мрежа) от E1 на IP (интернет протокол) и увеличаване на капацитета на Мрежата за комуникация при извънредни ситуации (SIRESP).

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
19.13	TD-C19-i04	M	Завършване на модернизациите на критични цифрови инфраструктури	Приключване на модернизациите на националната мрежа за вътрешна сигурност и на Мрежата за извънредни ситуации в областта на държавните комуникации				B. 2	2026	Завършване на модернизациите на критични цифрови инфраструктури: I) инсталиране и привеждане в действие на нов център за данни на Националната мрежа за вътрешна сигурност (nlsn); II) създаване на център за възстановяване при бедствия за информационни системи, свързани с държавната мрежа за спешна комуникация (SIRESP), постигане на пълно териториално покритие и подобряване на съкращенията на SIRESP; III) въвеждане в експлоатация на информационна система за управление на произшествия и нарушения на правилата за движение по пътищата IV) въвеждане в експлоатация на информационната система за управление на събития, извънредни ситуации и бедствия, свързани с гражданската защита.
19.14	TD-C19-i04	M	Модернизиране на информационната система на силите и службите за сигурност	Модернизиране на информационните системи на силите и службите за сигурност				B. 2	2025	Модернизиране на информационните системи на силите и службите за сигурност: а) Влизане в експлоатация на обновените информационни системи на AIMA и SSI (управление и контрол на границите, полицейско и съдебно сътрудничество и обща европейска система за убежище); б) споделени ИТ услуги в силите и службите за сигурност
19.15	TD-C19-i04	M	Укрепване на правителствения център за управление на ИТ мрежата (RING)	Укрепване на правителствения център за управление на ИТ мрежата (RING)				T1 Г.	2026	Модернизиране на петте критични технологични инфраструктури на RING (защита на защитната стена; изчисления, съхранение и резервни копия; Телефония VoIP; видеоконферентните връзки; и екосистемата на прилагане) и обучението на служителите.
19.28	TD-C19-i05-RAM	M	Функционален прототип на решение за централизирано управление на данните	Функциониращ функционален прототип				B. 4	2024	Стартиране на функционалния прототип. Прототипът трябва да може да симулира следните функции: — Създаване на инструменти за установяване на неефективност, измами и други рискови области с алгоритми на ИИ; — Предоставяне на услуги в областта на изкуствения интелект на различни области на публичната администрация

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Годи на	
										— Автоматизиране на вземането на решения в различни области на публичната администрация.
19.16	TD-C19-i05-RAM	T	Обществени услуги за гражданите, посетителите и предприятията в ARM		Брой	0	5	B. 2	2025	Брой на новите опростени цифровизирани обществени услуги, предоставени на гражданите и предприятията
19.17	TD-C19-i05-RAM	M	Модернизиране на критичната инфраструктура и компютърната архитектура на обществените услуги в ОМД	Модернизиране на критичната инфраструктура и компютърната архитектура на обществените услуги в ОМД				B. 4	2025	Приключване на цифровия преход в публичната администрация на ОМД, включващ: Изграждане на 5G частна мрежа Мобилен контролен център за наблюдение на горски пожари Централизиране и обновяване на съществуващите центрове за данни на регионалната публична администрация Прилагане на архитектурата за киберсигурност Свързаност в сградите на регионалната публична администрация Цифрови инструменти за служителите в публичния сектор Цифрово обучение за служители в публичния сектор Предоставяне на ИТ система за управление на публичните финанси Предоставяне на система за управление на публичната собственост Модернизиране на технологичната инфраструктура на съдебните системи RAM с цел оптимизиране и установяване на ефективна оперативна съвместимост с националните информационни системи. Проект за свързване на интелигентни точки за достъп
19.29	TD-C19-i05-RAM	M	Решение за централизирано управление на данните	Оперативно централизирано решение за управление на данни				B. 4	2025	Стартиране на централизираното решение за управление на данните. Тази система: — Създаване на инструменти за установяване на неефективност, измами и други рискови области с алгоритми на ИИ; — Предоставяне на услуги в областта на изкуствения интелект на различни области на публичната администрация — Автоматизиране на вземането на решения в различни области на публичната администрация.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
19.18	TD-C19-i06-RAA	M	Цифровизация на регионалната публична администрация на ARA	Цифровизация на регионалната публична администрация на ARA				B. 4	2025	Приключване на пет проекта: APR + достъпна, приобщаваща и отворена публична администрация ГПР + по-гъвкави обществени услуги и система за контрол и управление на публичните финанси. ГПР + Proactiva Мобилен портал за регионалната публична администрация ГПР + подготвени за бъдещето
19.19	TD-C19-i07	T	Стажантска програма за дипломирани лица		Брой	0	1 500	B. 4	2023	Брой на дипломираните лица, които са посещавали стажантската програма в областта на публичната администрация, създадена в рамките на <i>Resolução nº 18 do Conselho de Ministros</i>
19.20	TD-C19-i07	T	ИТ оборудване за служителите в публичната администрация		Брой	0	17 500	B. 4	2023	Закупено ИТ оборудване (17500 лаптопа).
19.21	TD-C19-i07	T	Пространства за обучение и съвместна работа на служителите на публичната администрация		Брой	0	96 400	T1 Г.	2026	Брой на участниците в обучение в следните програми за изграждане на капацитет: <i>Programa de capacitação Digital</i> Напреднали и висше образование в областта на управлението Обучение за <i>Lojas do Cidadão/Espaços Cidadão</i> Програма „Qualifica AP“ PlanAPP — проект за умения за планиране и прогнозиране SIADAP Освен това Експертният център за планиране, политика и прогнозиране публикува на своя уебсайт 65 доклада, проучвания или обзори на политики по теми на политиката в рамките на своята компетентност. И накрая, създават се и 23 съвместни работни пространства.
19.22	TD-C19-r34	M	Влизане в сила на правната рамка за цифровата трансформация на публичната администрация	Влизане в сила на правната рамка за цифровата трансформация				B. 3	2021	Влизане в сила на правната рамка за цифровата трансформация на публичната администрация: стратегията и хоризонталния план за действие за цифровата трансформация на публичната администрация и

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключевите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
				на публичната администрация						законодателен пакет (включително регламент относно CNCS) относно националната рамка за киберсигурност въз основа на Закон 46/2018
19.23	TD-C19-r35	M	Влизане в сила на законодателния пакет за реорганизация на публичната администрация	Влизане в сила на законодателния пакет за реорганизация на публичната администрация				B. 4	2023	Влизане в сила на законодателството, необходимо за прилагането на функционалните и организационните промени в централната публична администрация въз основа на доклада, представен от работна група, създадена с министерска заповед
19.24	TD-C19-r36	M	Създаване на Национален институт по администрация, I.P.	Създаване на Национален институт по администрация, I.P. с правен акт				B. 2	2021	Създаване с правен акт на <i>Instituto Nacional de Administração, IP</i> , което дава възможност за дейности по обучение на публичната администрация
19.34	TD-C19-i08	M	Стартиране на портала „Интелигентни територии“	Стартиране на портала „Интелигентни територии“				T1 Г.	2025	Стартиране на онлайн уебсайт (т.е. портал), предоставящ онлайн хранилище на информация на местно, регионално и национално равнище.
19.35	TD-C19-i08	M	Интелигентни територии: Платформи за градско управление, цифрови близнаци и информационно табло за обществената политика	Общини с платформи за градско управление, създаване на цифрови близнаци и стартиране на информационното табло за публичната политика				T1 Г.	2026	В 129 общини се инсталира или модернизира платформа за градско управление. Създават се пет цифрови близнака в национални приоритетни области като водите и селското стопанство, устойчивостта спрямо изменението на климата, мобилността и декарбонизацията, здравеопазването, енергетиката, туризма, гражданската защита. Информационното табло е достъпно за централните и регионалните участници.
19.36	TD-C19-i08	T	Обучение по интелигентни територии		Брой	0	650	B. 4	2025	Брой на служителите в публичния сектор, които са завършили обучение относно събирането и управлението на данни и друго съдържание, свързано с интелигентните градове и сгради, и устойчивостта.

Т.3. Описание на реформите и инвестициите за заема

Реформа TD-C19-r41: Достъп до обществени услуги: хармонизиране и консолидиране на присъствения и онлайн достъпа

Целта на тази реформа е да се задълбочи цифровият преход на публичната администрация и да се използват новите технологии за трансформиране на настоящия модел на обществени услуги.

Реформата се състои в влизането в сила на законодателен акт, с който се хармонизират и консолидират правилата относно достъпа до обществени услуги лично и дистанционно (онлайн, чрез приложение, по телефона).

Изпълнението на реформата приключва до 30 юни 2024 г.

Реформа TD-C19-r42: Нова система за оценка с цел овластяване и подмладяване на работната сила в публичната администрация

Основната цел на тази реформа е да се преодолее едно от основните предизвикателства, пред които е изправена португалската публична администрация: способността му да подмладява работната си сила и да привлича и задържа таланти.

Тази реформа се състои в преразглеждане на системата за оценка на ефективността в публичната администрация (Интегрирана система за управление и оценка на резултатите в публичната администрация — SIADAP) чрез изменение на правната рамка. Преработеният SIADAP:

- Промяна на честотата на оценката (от веднъж на две години на всяка година);
- Увеличаване на процента на работниците, които могат да получат двата най-високи оценки за ефективност и съответните им точки за всеки цикъл на оценка;
- Въвеждане на допълнителна степен на ефективност;
- Изготвя списък на компетентностите, които трябва да бъдат оценени в рамките на профила на компетентностите на публичната администрация;
- Определяне на нуждите от по-нататъшно развитие на компетентностите и съответното обучение.

Освен това, заедно с преразглеждането на модела SIADAP, реформата включва и преразглеждане на профила на компетентностите на публичната администрация, който включва компетентностите, които трябва да бъдат оценени в процеса на набиране и подбор, в системата за оценка на ефективността и да бъдат включени в професионалните обучения.

Реформата включва и разработването на ИТ платформа, на която ще функционира SIADAP. Предоставя се специално обучение за учене как да се използва платформата.

Изпълнението на реформата приключва до 31 март 2025 г.

Т.4. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на заема

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
19.30	TD-C19-r41	M	Влизане в сила на законодателния акт относно достъпа до обществени услуги	Законова разпоредба, указваща влизането в сила на законодателството				B. 2	2024	Влизане в сила на законодателния акт, който хармонизира и консолидира присъствения и онлайн достъп до обществени услуги.
19.31	TD-C19-r42	M	Влизане в сила на законодателния акт за преразглеждане на SIADAP	Разпоредба в законодателния акт, указваща влизането в сила на законодателния акт				T1 Г.	2024	Влизане в сила на законодателния акт, с който се преразглежда интегрираната система за управление и оценка на ефективността в публичната администрация (SIADAP) в съответствие с характеристиките, описани в описанието на мярката.
19.32	TD-C19-r42	M	Влизане в сила на законодателния акт, с който се преразглежда профилът на компетентностите в публичната администрация	Разпоредба в законодателния акт, указваща влизането в сила на законодателния акт				T1 Г.	2024	Преразгледаният профил на компетентностите на публичната администрация влиза в сила.
19.33	TD-C19-r42	M	Въвеждане в експлоатация на новата система SIADAP	Въвеждане в експлоатация на новата система SIADAP				T1 Г.	2025	Въвеждане в експлоатация на новата система SIADAP, включително съответната ИТ платформа. Потребителите на системата SIADAP разполагат със специално обучение за научаване как да използват ИТ платформата.

У. КОМПОНЕНТ 20: Цифрово училище

През 2019 г. Португалия имаше стойности под средните за Европа по отношение на ежедневното използване на интернет (65 %), използването на онлайн обществени услуги (41 %) и специалисти в областта на ИКТ на пазара на труда (2,4 %) (данни на Евростат/Обсерватория на цифровите умения) и определи амбициозни цели до 2025 г. за тези показатели (съответно 80 %, 75 % и 5 %). Сред специалистите в областта на ИКТ на пазара на труда жените представляват 18,3 %, а мъжете — 81,7 % (по данни на Евростат).

Целите на компонента са да се създадат условия за образователни, педагогически и управленски иновации на португалската система за начално и средно образование. Това се постига чрез развиване на цифровите умения на учителите, учениците и училищния персонал, чрез интегриране на цифровите технологии в различните области на учебните програми и чрез осигуряване на подходящо оборудване. От своя страна се очаква това да допринесе за цифровия преход и за приобщаващия и устойчив растеж на икономиката.

Компонентът допринася за изпълнението на специфичната за всяка държава препоръка за подобряване на равнището на уменията на населението, по-специално на неговата цифрова грамотност (специфична за държавата препоръка 2 2019), и за подпомагане на използването на цифрови технологии за гарантиране на равен достъп до качествено образование и обучение (специфична за всяка държава препоръка 2 2020).

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване, определени в плана за възстановяване и устойчивост в съответствие с Техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

Т.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Реформа TD-r37: Реформа на цифровото образование

Целта на мярката е да се разработи нов цифров подход към образованието, като се използват съществуващите публични образователни политики, по-специално системата за автономност и гъвкавост в учебните програми. Тази реформа има за цел да въведе качествен скок в педагогическото използване на цифровите технологии и начина, по който те ще бъдат интегрирани в процеса на придобиване на знания. Реформата има за цел също така да намали рисковете от изключване и неравностойно положение в процесите на учене чрез намаляване на социалните и образователните неравенства по отношение на достъпа до цифровите технологии. Реформата на цифровото образование е насочена към образователната общност (ученици, преподавателски състав и преподавателски персонал).

Реформата се състои от мерки, за да се гарантира, че 95 % от учителите в обществената образователна мрежа получават обучение по основни или по-задълбочени цифрови умения, включително относно интегрирането на цифровите технологии в учебната програма.

Изпълнението на реформата приключва до 31 декември 2025 г.

Инвестиция TD-C20-i01: Цифровият преход в образованието

Целите на инвестицията са следните: I) премахване на пречките пред достъпа до качествен интернет в училищната среда; II) да се премахнат ограниченията пред интегрираното използване на технологично и цифрово оборудване и да се премахне липсата на

специализирано оборудване за развиване на цифрови умения и стимулиране на продължаването на кариерите в областта на НТИИМ, за да се насърчи равното участие на момчетата и момчетата; III) преодоляване на недостатъчното използване на цифрови образователни ресурси в процеса на учене и оценка; и iv) преодоляване на разпръснатостта и неефективността на системите за управление и информация на образователната система чрез преглед и актуализиране на методологиите и процесите за управление и администриране на училищата.

Тази инвестиция се състои от следното:

- Увеличаване на свързаността на училищата чрез разширяване на свързаността с интернет на Разширената мрежа за образование от 40 на 300 Gbps, свързване на началните и средните училища с Разширената мрежа за образование и осигуряване на свързаност с поне 1 Gbps и разширяване на местната мрежа със средно 40 нови точки за достъп за всяко училище.
- Предоставяне на 600 000 компютъра на ученици и учители, инсталиране на оборудване за прожекции (40 000 прожектора) и предоставяне на училищата на лаборатории за цифрово образование, оборудвани с модерни образователни цифрови технологии, като 3D принтери и образователни роботи (1 300 г.).
- Разработване и приемане на нови цифрови образователни ресурси (95 % от предметите в учебните програми за начално и средно образование, включително физическо възпитание и спорт), включително цифровизация на тестовите за оценка.
- Предоставяне на училищата на „единна система за идентичност“, която да управлява училищната общност, да сближава и интегрира информационните системи за управление на образованието и да предоставя на ръководството подходящи ИТ решения, 15 000 компютъра, с оглед постигане на по-ефективно и прозрачно функциониране на образователната система, включително рационализиране на разходите на училищата.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция TD-C20-i02-RAA: Цифрово образование (Азорски острови)

Целите на мярката са да се гарантира достъп до използването на цифрови технологии, да се насърчат равните възможности и да се доведат до значителни подобрения в средствата за учене в съответствие с плана за действие на Европейския съюз в областта на цифровото образование.

Тази инвестиция се състои в насърчаване на развитието на цифрови умения на образователната общност, насочени както към учениците, така и към техните родители и учители, и включва целенасочени действия в следните области:

- Оборудване: 31 900 ново мобилно ИТ оборудване за предучилищно, начално и средно образование, включително последващо модернизиране и софтуер и предоставяне на оборудване на училищно равнище с поне 1080 нови интерактивни екрана, 100 ново специализирано лабораторно оборудване, 100 нови 3D принтери и 150 нови образователни робота;
- Цифрови образователни ресурси: цифровизация на образователните ресурси с цел да се достигне до 15 500 ученици от^{2-ри} и^{3-ти} цикъл на начално и средно образование в автономния регион Азорски острови, като се използват цифрови наръчници;
- Компетентности в областта на цифровите технологии: 24 модула за обучение, предназначени за учители и родители на ученици;

- Свързаност: действия за подобряване на свързаността на училищата в автономния регион Азорски острови до най-малко 1 Gbps. Закупуване и инсталиране на 1500 комутатора и APS.

Изпълнението на инвестицията следва да приключи до 31 декември 2025 г.

Инвестиция TD-C20-i03-RAM: Ускоряване на цифровизацията на образованието в областта на ОМД

Целта на мярката е да се създаде по-проактивна, иновативна, приобщаваща, автономна, справедлива и отворена образователна система в автономния регион Мадейра в публичните и частните училища.

Инвестицията се състои в осигуряване на качествено учене, обучение и квалификация, подготовка на децата и учениците да посрещнат предизвикателствата на двадесет и първи век, включително цифровия преход, със специфични действия в следните области:

- Цифрови образователни ресурси и оборудване: В рамките на проекта „Цифрови наръчници“ той има за цел да предостави множество цифрови образователни ресурси в различни формати и различни типологии (анимации, симулации, триизмерни видеоматериали или други), предоставяне на оборудване (таблети или лаптопи в зависимост от годината на обучение) и достъп до цифрови учебници, за да се гарантира, че образователната общност (ученици, учители, техници в областта на висшето образование, техници за техническа помощ, доставчици на образование) има сигурен достъп до съдържанието, налично чрез цифровизацията на образованието. За 15 910 ученици тя включва: 1 таблет или лаптоп, в зависимост от годината на обучение, 1 лиценз за виртуален достъп до училище, валиден за всяка учебна година; 1 личен и непрехвърляем лиценз на цифровата версия на всеки училищен наръчник, приет за училищно образование.
- Свързаност и оборудване за училищата: с цел да се оборудват училищата с „иновативна учебна среда „(34 пространства „иновативно чиракуване в областта на околната среда“; 22 лаборатории на Makerspace; 15 пространства за обучение в областта на грижите за деца; 20 „иновативни пространства „— въз основа на концепцията за зала94Snoezelen — насърчаване на приобщаването и цифровата грамотност, с „Образователни иновационни центрове за програмиране и роботизиране“;
- Компетентности в областта на цифровите технологии: с дейности за обучение, предлагани на учители и преподавателски персонал (техници в областта на висшето образование, технически асистенти).

Изпълнението на инвестицията следва да приключи до 31 декември 2025 г.

⁹⁴ Помещения, създадени така, че да влияят на сензорната система с цел предупреждаване или спокойствие

Т.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
20.1	TD-C20-r37	Т	Обучение за умения в областта на цифровите технологии за учители и преподавателски персонал в мрежата за обществено образование		%	0	95	В. 4	2025	Процент на учителите в мрежата за обществено образование, които са преминали обучение по основни или по-задълбочени цифрови умения, включително (за учители) относно интегрирането на цифровите технологии в учебната програма
20.2	TD-C20-i01	М	Подписване на договори за закупуване на индивидуални компютри за ученици и учители	Договор, подписан				В. 4	2021	Подписване на договори за закупуване на 600 000 нови лаптопа, които да бъдат предоставени на учители и ученици
20.3	TD-C20-i01	Т	Компютри за индивидуално ползване от ученици и учители		Брой	450 000	1 050 000	В. 4	2022	Брой лаптопи, които да се отпускат на учители и ученици в началните и средните обществени училища
20.4	TD-C20-i01	Т	Подобряване на свързаността на началните и средните училища		%	0	95	В. 2	2026	Процент на началните и средните обществени училища в континентална Португалия, които 1) са свързани с разширената образователна мрежа от 300 Gbps с връзка от най-малко 1 Gbps; и 2) разполагат с местни мрежи на училищните райони със средно 40 точки за достъп до безжичен интернет. 3) приеха Центъра за цифрово образование.
20.5	TD-C20-i01	Т	Лаборатории за цифрово образование		Брой	0	1 300	В. 4	2024	Брой нови лаборатории за цифрово образование, получени в началните и средните обществени училища (от ⁵ до 12 степен ¹) в континентална Португалия със специализирано проектно оборудване. Това са комплекти за роботика, 3D принтери, оборудване за измерване и изпитване или компютри.
20.6	TD-C20-i01	Т	Инсталирано ново оборудване за проектиране		Брой	0	40 000	В. 2	2024	Брой на новите проектори, инсталирани в обществените учебни заведения.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
20.7	TD-C20-i01	T	Оправомощаване на училищното управление		%	0	95	B. 4	2024	Процент на началните и средните държавни училища в континентална Португалия, които имат 1) единна система за самоличност; 2) свързано с информационните системи за управление на образованието на Министерството на образованието, включително 3) доставка на 15 000 компютъра за използване в училищни управленски дейности.
20.8	TD-C20-i01	T	Цифрови образователни ресурси		%	0	95	B. 4	2025	Процент на предметите в учебните програми за начално и средно образование, включително физическото възпитание и спорта, за които е завършено производството на цифрови образователни ресурси.
20.9	TD-C20-i01	T	Цифрови тестове и изпити в училищата		%	0	95	B. 2	2026	Процент на финалните училищни изпити, които са цифровизирани: I) процес на изпитване и оценяване в началното образование; II) Класиране в средното образование
20.10	TD-C20-i02-RAA	T	Масови отворени онлайн курсове за учители и родители в ARA		Брой	0	4	B. 4	2022	Брой масови отворени онлайн курсове (MOOK), създадени с цел насърчаване на развитието на цифрови умения за образование в класна стая и дистанционно обучение, включително предоставяне на уроци и портал за обществени поръчки за цифрова компетентност. MOOK са достъпни онлайн и са свободно достъпни за учителите и родителите на учениците.
20.11	TD-C20-i02-RAA	T	Нови лаптопи и таблети за училищата в ARA		Брой	0	31 900	B. 4	2025	Брой нови лаптопи и таблети, закупени за предучилищно, 1-ви и 2-ри цикъл и средно образование.
20.12	TD-C20-i02-RAA	M	Цифрово оборудване и цифрови образователни ресурси на училищата в ARA	Предоставяне на цифрово оборудване и цифрови образователни ресурси на училищата в ARA				B. 4	2025	Приключване на разпространението на следното цифрово оборудване в училищата в автономния регион Азорски острови: поне 1Gbps интернет връзка в 95 % от училищата, 1080 нови интерактивни екрана, 100 ново специализирано лабораторно оборудване, 100 нови 3D принтери, 150 нови образователни работи. Освен това публичните и частните училища предлагат цифрови наръчници за 15 500 ученици. Закупват и инсталират 1500 комутатора и APS.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
20.13	TD-C20-i02-RAA	T	Масови отворени онлайн курсове за учители и родители в АРА		Брой	4	24	В. 4	2025	Брой масови отворени онлайн курсове (MOOK), създадени с цел насърчване на развитието на цифрови умения за образование в класна стая и дистанционно обучение, включително предоставяне на уроци и портал за обществени поръчки за цифрова компетентност. MOOK са достъпни онлайн и са свободно достъпни за учителите и родителите на учениците.
20.14	TD-C20-i03-RAM	T	Цифрови наръчници за ученици през 2-ия и 3-ия цикъл и за ученици от средните училища		Брой	0	5 120	В. 4	2022	Брой ученици в 2-ия и 3-ия цикъл на началното и средното образование, които през учебната година са имали достъп до и са използвали цифровия наръчник в ОМД.
20.15	TD-C20-i03-RAM	T	Връзка с училищата в ARM		Брой	0	96	В. 4	2024	Брой на сградите на началните и средните училища, включително професионалните училища, в ОМД, които са свързани към структурираната Wi-fi мрежа на ARM с интернет връзка най-малко 1 Gbps за всяко училище.
20.16	TD-C20-i03-RAM	T	Цифрови наръчници за ученици през 2-ия и 3-ия цикъл и за ученици от средните училища в ARM		Брой	5 120	15 910	В. 4	2025	Брой ученици в 2-ия и 3-ия цикъл на началното и средното образование, които през учебната година са имали достъп до и са използвали цифровия наръчник в ОМД.
20.17	TD-C20-i03-RAM	T	Обучение на учители и преподавателски персонал по цифрови компетентности в рамките на ОМД		Брой	0	6 500	В. 4	2025	Брой учители и преподавателски персонал от всички образователни степени (от предучилищно до средно), които са участвали в обучение по цифрови и технологични умения в рамките на ОМД
20.18	TD-C20-i03-RAM	M	Доставка на научно и технологично оборудване на училищата в ОМД	Доставка на научно и технологично оборудване на училищата в ОМД				В. 4	2025	Училищата в RAM се възползват от разпространението на следното научно и технологично оборудване: комплекти за експериментиране в областта на роботиката (за 129 училищни зали/образователни пространства за всички равнища на образование: предварителен, ^{1-ви} цикъл, ^{2-ри} цикъл, ^{3-ти} цикъл и средно образование); експериментални научни комплекти (за 129 училищни зали/образователни пространства);

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентиран график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
										Комплекти с пара (за 129 училищни зали/образователни пространства); комплекти по биология, физика и химия (за 35 училищни зали/образователни пространства); Полиграфически/мултимедийни комплекти (за 40 училищни зали/образователни пространства), 100 ново компютърно научно оборудване (за 94 училищни стаи/образователни пространства в 1-ви цикъл); Освен това се създават 91 иновативни учебни среди, за да се даде възможност за нови методологични подходи в процеса на преподаване и учене.

Ф. КОМПОНЕНТ 21: План REPowerEU

Целта на главата за REPowerEU е да се подкрепят амбициите на Португалия по отношение на енергийната независимост и екологичния преход в контекста на новите геополитически ситуации и ситуации на енергийния пазар.

Реформите и инвестициите в рамките на REPowerEU имат за цел да укрепят енергийния суверенитет на Португалия и да ускорят декарбонизацията на нейната икономика. Главата включва реформи, които ще рационализират процедурите за лицензиране на енергия от възобновяеми източници, ще създадат обслужване на едно гише за лицензиране на проекти за енергия от възобновяеми източници, както и ще насърчат навлизането на биометан и водород от възобновяеми източници в страната. Инвестицията ще се състои в разработването на технически проучвания за използването на вятърна енергия от разположени в морето инсталации. Освен това Португалия се справя с предизвикателството, свързано с преквалификацията на работната сила за екологичния преход, с реформа в областта на екологичните умения, която има за цел да създаде всеобхватно предложение за професионално обучение за развитието на зелени умения и да обучи 25 хиляди души през следващите две години.

Главата включва също така инвестиции за справяне с енергийната бедност с инвестиции за повишаване на енергийната ефективност в жилищните сгради, сградите за услуги и обществените сгради, както и реформи за създаване на национална обсерватория за енергийната бедност и разработване на модел за обслужване на едно гише в подкрепа на гражданите за изпълнението на интервенции за енергийна ефективност.

Португалия също така повишава своята устойчивост чрез стратегически инвестиции в подкрепа на производството на технологии за нулеви нетни емисии, увеличаване на съществуващите инвестиции във възобновяеми газове и в транспорт с нулеви емисии, както и изграждане на капацитет за съхранение, за да се увеличи гъвкавостта на енергийната система, като същевременно се насърчават възобновяемите енергийни източници. В страната са планирани и разпръснати няколко нови инвестиции в транспорт с нулеви емисии, включително изграждането на автобусна транзитна линия в Брага и фуникуляр в нацистите“.

Няколко мерки ще имат трансгранично измерение, което в по-голямата си част ще бъде разработено чрез инвестиции във възобновяеми енергийни източници и енергийна ефективност.

Компонентът допринася за изпълнението на специфичната за страната препоръка, отправена към Португалия, за намаляване на зависимостта ѝ от изкопаеми горива (специфични за държавата препоръки 4 2022 и 2023) и за съсредоточаване на инвестициите върху нисковъглеродния и енергийния преход (специфична за държавата препоръка 3 2019) и върху чистото и ефективно производство и използване на енергия (специфична за държавата препоръка 3 2020). Той включва по-специално мерки за ускоряване на внедряването на възобновяеми енергийни източници, за опростяване на издаването на разрешения, за декарбонизация на транспортния сектор, за подобряване на енергийната ефективност на сградите, за модернизиране на електропреносните и разпределителните мрежи, за увеличаване на съхранението на електроенергия и за засилване на придобиването на зелени умения, необходими за екологичния преход.

Очаква се, че нито една мярка в този компонент не нанася значителни вреди на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852, като се вземат предвид описанието на мерките и стъпките за смекчаване, определени в плана за възстановяване и устойчивост в

съответствие с Техническите насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ (2021/C58/01).

Ф.1. Описание на реформите и инвестициите за безвъзмездна финансова подкрепа

Инвестиция RP-C21-i01: Разширена мярка: Декарбонизация на промишлеността

Целта на тази мярка е увеличаване на инвестициите TC-C11-i01: Декарбонизация на промишлеността, по компонент 11.

Разширената част от мярката увеличава броя на подпомаганите проекти за декарбонизация. Подкрепата за разширената част от мярката е насочена главно към малките и средните предприятия за проекти с максимален размер от 200 000 EUR на предприятие за три данъчни години („опростени“ проекти).

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция RP-C21-i02: Разширена мярка: Енергийна ефективност на жилищните сгради

Целта на мярката е да се разшири мярката TC-C13-i01: Енергийна ефективност в жилищни сгради, по компонент 13.

Увеличаващата се част от мярката увеличава броя на санираните жилищни сгради и увеличава производството на енергия от възобновяеми източници за собствено потребление. С цел насърчаване на мерки за енергийна ефективност, които водят до по-високи икономии на енергийна ефективност в сградите, мярката трябва да постигне средно най-малко 40 % икономии на първична енергия. Мярката за разрастване обхваща подобренията на енергийната ефективност по поканата „Programa de Apoio a Edifícios mais Sustentáveis 2023 — PAE + S 2023“.

Намаляването на потреблението на първична енергия може да бъде оценено по методиката, прилагана от ADENE (португалската агенция по енергетика), ако а) не могат да бъдат издадени сертификати за енергийни характеристики, тъй като не може да бъде определен предмет на сертифициране в съответствие с член 19 от Наредба-закон 101-D/2020, или б) общите разходи са под 5 000 EUR или в) поканата за представяне на оферти е била публикувана през 2020 г. или 2021 г. Средното намаление на потреблението на първична енергия се изчислява въз основа на намаленото потребление на енергия за единица мярка.

Изпълнението на инвестицията приключва до 30 септември 2025 г.

Инвестиция RP-C21-i03: Разширена мярка: Енергийна ефективност на сградите, използвани от сектора на услугите):

Целта на тази мярка е да се разшири мярката TC-C13-i03 Енергийна ефективност в сградите, използвани от сектора на услугите по компонент 13. Разширената част от мярката увеличава площта на санираните частни обслужващи сгради.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция RP-C21-i04-RAM: Енергийна ефективност на обществените сгради в Мадейра

Целта на тази инвестиция е да се насърчи енергийното саниране, да се насърчи енергийната и ресурсната ефективност и да се увеличи потреблението на собствена енергия от възобновяеми източници в обществените сгради в Мадейра.

Тази инвестиция се състои от мерки за насърчаване на санирането за енергийна ефективност, декарбонизацията на потреблението на енергия от обществените сгради, водната ефективност и кръговата икономика в обществените сгради в автономния регион Мадейра, като се постигне саниране на средно равнище.

Всички сгради, които отговарят на условията за интервенция, са с обществено предназначение, по-специално в секторите на здравеопазването, образованието и регионалната публична администрация.

За санирането с цел повишаване на енергийната ефективност, което е необходимо за постигане средно на саниране със средна дълбочина, както е определено в Препоръка (ЕС) 2019/786 на Комисията относно санирането на сгради, намаляването на търсенето на първична енергия може да бъде оценено, като се използва методиката, прилагана от ADENE (Португалската агенция по енергетика), ако а) не могат да бъдат издадени сертификати за енергийни характеристики, тъй като не може да бъде определен предмет на сертифициране в съответствие с член 19 от Наредба-закон 101-D/2020, или б) общите разходи са под 5 000 EUR или в) поканата за представяне на оферти е публикувана през 2020 г. или 2021 г. Средното намаление на потреблението на първична енергия се изчислява въз основа на намаленото потребление на енергия за единица мярка.

Осъществяването на инвестицията трябва да приключи до 31 юни 2026 г.

Реформа RP-C21-r43: Национална обсерватория на енергийната бедност

Целта на тази реформа е да се създаде орган за националните, регионалните и местните органи, който да наблюдава положението с енергийната бедност и да анализира и разработва публични политики за нейното изкореняване в Португалия.

С реформата се създава Национална обсерватория на енергийната бедност (ONPE), която отговаря за:

- Наблюдение, надзор, координиране и докладване относно изпълнението на дългосрочната стратегия за енергийната бедност (ELPPE);
- Координиране на свързаната с енергийната бедност политическа работа, свързана с разработването и изпълнението на националния план в областта на енергетиката и климата (НПЕК) и националните социални планове в областта на климата;
- Предлагане на десетгодишни планове за действие на правителството (хоризонти 2030 г., 2040 г. и 2050 г.), както и тяхното преразглеждане и преразглеждане на ELPPE, с честота съответно най-малко три години и пет години;
- Изпълнение на действия за изграждане на капацитет за публични и частни, национални, регионални и местни участници, участващи в изпълнението на дългосрочната стратегия за енергийната бедност;
- Идентифициране и наблюдение на домакинствата в положение на енергийна бедност чрез създаване и прилагане на инструмент за периодично проучване;
- Предлагане на финансов (или фискален) инструмент за мерки за енергийна ефективност, предназначен за домакинствата в положение на енергийна бедност;
- Разработване на материали и кампании за повишаване на енергийната грамотност, подходящи за профила на домакинствата в положение на енергийна бедност;

- Насърчаване и разпространение на работата, свързана с явлението енергийна бедност, включително създаване на мрежа от субекти и заинтересовани участници, насочени към решаване на проблема.

ONPE включва в своята управленска структура i) управляващо звено, което отговаря за оперативното управление на ONPE, ii) стратегически комитет, ръководен от Министерството на околната среда и действията по климата и включващ членове от съответните правителствени области (като жилищно настаняване, социална сигурност, здравеопазване, финанси, образование, териториално сближаване), и iii) консултативен комитет, включващ установени заинтересовани страни като университети, общини, местни енергийни агенции, неправителствени организации, участващи в действия за премахване на енергийната бедност, оператори на енергийни мрежи, сдружения на потребители и недвижими имоти, секторни сдружения и частни финансови субекти. Реформата гарантира, че тези органи си сътрудничат и имат ясна роля за постигане на целите, определени в мандата на ONPE. За събирането на данни се осигурява сътрудничество между ONPE и португалските статистически органи.

Реформата също така гарантира създаването на финансов инструмент за мерки за енергийна ефективност в жилищния сектор за справяне с енергийната бедност за определените профили на домакинствата, приет чрез влизането в сила на закон или приемането на решение от съответна финансова институция.

Изпълнението на тази реформа приключва до 31 март 2025 г.

Реформа RP-C21-g44: Разработване на едно гише за гражданите във връзка с енергийната ефективност (Пространства за гражданите във връзка с енергията).

Целта на тази реформа е да се подпомогнат гражданите при подготовката и прилагането на мерки за енергийна ефективност и енергия от възобновяеми източници и да се възприеме устойчиво поведение по отношение на използването на енергия чрез повишаване на енергийната грамотност.

Въз основа на пилотния проект, разработен в рамките на инвестиция TC-C13-I01, реформата ще създаде обслужване на едно гише за гражданите в областта на енергийната ефективност (Citizens Energy Spaces — *Espaços Cidadão Energia*), създадено от местни или регионални органи или други местни субекти, и ще предлага редица услуги на жителите, като например:

- Предоставяне на информация и техническа подкрепа — от тълкуването на сметките за енергия до устойчивото използване на енергията и правата на потребителите;
- Консултации, включително за възлагане на обществени поръчки за енергия, закупуване на оборудване, избор на решения за енергийна ефективност и енергия от възобновяеми източници, избор на търговски оферти за прилагането на решения;
- Оценка на енергията на жилищата и предложения за инвестиции с оглед увеличаване на топлинния комфорт и намаляване на сметките за енергия;
- Консултации относно достъпа до стимули и инструменти за финансиране, публични и частни, национални и местни;
- Събиране на данни за потребителите, които да бъдат споделени с Националната обсерватория на енергийната бедност.

Предприемат се действия за изграждане на капацитет, за да се гарантира, че най-малко триста души са обучени за функционирането на гражданските енергийни пространства.

Изпълнението на тази реформа приключва до 31 март 2025 г.

Инвестиция RP-C21-i05: Подкрепа за развитието на зелената промишленост):

Целта на тази инвестиция, насочена към предприятията, е да се увеличи производственият капацитет на технологиите за енергия от възобновяеми източници, декарбонизация и енергийна ефективност в съответствие с целите на НПЕК за 2030 г. и целите на промишления план на Европейския зелен пакт (COM (2023) 62 final).

Инвестицията се състои от безвъзмездни средства, насочени към отделни дружества или проекти, и подкрепя промишлените инвестиции в производството на стратегически технологии за климатичния преход, които са пряко свързани със слънчевите фотоволтаични и слънчеви топлинни инсталации, електролизаторите и горивните елементи, вятърната енергия на сушата и енергията от възобновяеми източници в морето, устойчивия биогаз/биометан, батериите и съхранението на въглерод, улавянето и съхранението на въглероден диоксид, термопомпите, енергийната ефективност, геотермалната енергия или мрежовите решения.

За да се гарантира, че мярката е в съответствие с принципа за ненанасяне на значителни вреди съгласно Механизма за възстановяване и устойчивост, както е посочено в техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01), критериите за допустимост, съдържащи се в техническото задание за предстоящи покани за представяне на проекти:

- ще изключи от допустимостта следния списък с дейности и активи: i) дейностите и активите, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата⁹⁵; ii) дейностите и активите по схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ), с които се постигат прогнозните емисии на парникови газове, които не са по-ниски от съответните референтни стойности⁹⁶, и механично-биологичните обработващи станции⁹⁷; iii)

⁹⁵ С изключение на проектите по тази мярка за производство на електроенергия и/или топлинна енергия, както и свързаната с тях преносна и разпределителна инфраструктура, използващи природен газ, които отговарят на условията, посочени в приложение III към Техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01).

⁹⁶ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

⁹⁷ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

дейностите и активите, свързани с депата за отпадъци, инсталациите за изгаряне на отпадъци⁹⁸ и заводите за механично-биологично третиране⁹⁹; както и

- изискване за спазване на съответното законодателство на ЕС и националното законодателство в областта на околната среда на получателя.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Реформа RP-C21-r45: „Зелени“ умения

Целта на тази реформа е да се създаде дългосрочно предложение за професионално обучение за развитието, признаването, валидирането и сертифицирането на „зелени“ умения с цел предотвратяване на риска от безработица, насърчаване на запазването на работните места и стимулиране на създаването на нови работни места.

Реформата се състои от:

- Програма „Зелена работа и умения“: осигуряване на професионално обучение и преквалификация на 12 500 работници, участващи в процесите на енергиен преход на техните работодатели, работници, които са изложени на риск от безработица поради затварянето на отраслите на изкопаемите горива, както и безработни лица. Тя се изпълнява от Института за заетост и професионално обучение чрез краткосрочни и средносрочни обучения и следва да се съсредоточи върху развитието на „зелени“ умения.

Предоставяне на дългосрочно обучение на още 12 500 души в областта на енергийния преход и действията в областта на климата, включително енергия от възобновяеми източници, зелен водород, синтетични небиологични горива и енергийна ефективност, от Центъра за обучение за енергиен преход или от субектите, които го съставляват. В допълнение към бенефициерите по програмата за екологосъобразна работа и умения се дава приоритет на бенефициерите, които желаят да придобият умения, определени като ключови за изпълнението на проекти за възобновяеми енергийни източници (включително водород) и енергийна ефективност.

Програмите за обучение се разработват в съответствие с нуждите, установени от пазарните и промишлените асоциации. Участниците в областта на енергията от възобновяеми източници и енергийната ефективност определят кои умения се считат за ключови въз основа на търсенето на пазара на труда. Съдържанието на обучението отразява тези нужди.

Изпълнението на реформата приключва до 31 декември 2025 г.

⁹⁸ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

⁹⁹ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

Реформа RP-C21-r46: Регулаторна рамка за водорода от възобновяеми източници);

Целта на тази реформа е да се насърчи насърчаването на водорода от възобновяеми източници като част от по-всеобхватна стратегия за преход към декарбонизирана икономика. Тази реформа има за цел също така да създаде условия за декарбонизация на мрежата за природен газ и да подпомогне развитието на веригата за създаване на стойност на водорода от възобновяеми източници.

Реформата се състои в преразглеждане на законодателната рамка за възобновяемите газове. Преразгледаната рамка:

- а) се определят техническите критерии и оперативните аспекти за производството, сертифицирането, транспортирането, избягването на течове и, ако е приложимо, за нагнетяването в газовата мрежа, и се определят критерии за това да не се надвишава максимално допустимата концентрация на водород в газовата мрежа,
- б) да определи цели за трудни за декарбонизация сектори като промишлеността и транспорта,
- в) гарантира прозрачност на системата за разписване,
- г) определя (преди сертифицирането) субекта, отговорен за експлоатацията на мрежата за водород,
- д) да определи методи за контрол на намазването на водорода, които могат да се основават на отоплителната мощност и качеството на газа (като брутната калорична стойност (GCV), индекса на Вобе (показател за качество на горенето) и процента на водорода в сместа.

Освен това административен или правен акт се публикува в Официален вестник — *Diário da República* и влиза в сила, като се посочва, че само промишлени единици, които отговарят на изискванията на Директивата за енергията от възобновяеми източници и нейните делегирани актове (2018/2001/EC), се считат за инсталации за производство на водород от възобновяеми източници. В акта също така се определя процедурата, която трябва да се следва от заявителите за лицензии за производство на газове от възобновяеми източници, като се изисква от лицата, кандидатстващи за лиценз, да представят декларация, че поемат ангажимент да изпълнят изискванията за използване на енергия от възобновяеми източници, определени в Директивата за енергията от възобновяеми източници и нейните делегирани актове (2018/2001/EC), и да гарантират възобновяемия произход на произведенения водород.

В горепосочения административен или правен акт също така се изисква преди началото на производството на водород от възобновяеми източници, за да получи „разрешение за инсталиране и експлоатация на промишлената инсталация“, заявителят да представи, ако е приложимо, окончателния договор за закупуване на енергията от възобновяеми източници, която потребява в производствения процес, както и необходимата информация, за да докаже, че ангажиментите, поети в декларацията, са изпълнени.

Изпълнението на реформата приключва до 30 юни 2024 г.

Реформа RP-C21-r47: Първи търг за устойчив биометан и план за действие за биометан

Целта на тази реформа е да се насърчи и стимулира производството и потреблението на устойчив биометан, като се създадат необходимите условия за развитието на икономика на биометана в Португалия.

Реформата включва стартирането на първия търг за централизирано закупуване на устойчив биометан от пазара на едро за последни курортни услуги (CURg) в съответствие с

Правителствено постановление № 15/2023 от 4 януари. Търгът има за цел закупуването на 150 GWh/година биометан за подаване в националната газопреносна мрежа. Реформата включва и приемането на плана за действие за биометана, в който се определя стратегия за развитието на биометана в Португалия. В плана за действие се предлагат действия за осигуряване на благоприятна регулаторна рамка, съчетана с набор от публични политики в подкрепа на създаването на вътрешен пазар за биометан, както за подпомагане на производството, така и за насърчаване на потреблението.

Изпълнението на реформата трябва да приключи до 31 март 2024 г.

Реформа RP-C21-i48: Опростяване на правната и регулаторната рамка, приложима за проекти за енергия от възобновяеми източници);

Целта на тази реформа е да се насърчат проектите за енергия от възобновяеми източници чрез опростяване на правната и регулаторната рамка относно издаването на разрешения за енергия от възобновяеми източници и обучение на лицата, занимаващи се с издаването на разрешения, и на съответния цифров инструмент.

Реформата включва:

- Влизането в сила на законодателния акт за създаване на Работна група за лицензиране на проекти за енергия от възобновяеми източници 2030 (EMER 2030). Наред с другото, задачата на EMER 2030 е:
 - Да се гарантира постигането на целите на преразгледания национален план в областта на енергетиката и климата до 2030 г. и да се ускори изпълнението на проекти за енергия от възобновяеми източници в Португалия;
 - Да разработи процедурен наръчник за подпомагане и опростяване на процедурата за лицензиране на собственото потребление и общностите за енергия от възобновяеми източници;
 - Разработване, прилагане и управление на обслужването на *едно гише* за лицензиране и мониторинг на проекти за енергия от възобновяеми източници (RP- C21-i09);
 - Да разработи предложение за секторна програма за Готови зони за възобновяеми енергийни източници;
 - Консолидиране на правната и регулаторната рамка, приложима за лицензирането в областта на електроенергията и околната среда на проекти за енергия от възобновяеми източници и за акумулиране на енергия.
- Реформата включва също така създаването на Наредба за общинско лицензиране на проекти за енергия от възобновяеми източници и за съхранение чрез изменение на Министерска заповед 113/2015, в която се определят съответните елементи, които трябва да бъдат представени за общинската процедура за лицензиране на проекти за енергия от възобновяеми източници.
- Реформата включва също така приемането на график за разпределяне на нови мощности за енергия от възобновяеми източници, със специален акцент върху географските райони, произтичащи от секторната програма „Готови зони за енергия от възобновяеми източници“ (известни също като зони за ускоряване на използването на енергия от възобновяеми източници).
- Реформата включва също така обучение на ръководители и техници от централната, регионалната и местната публична администрация във връзка с процедурите за издаване на разрешения за проекти за енергия от възобновяеми източници и

акумулиране на енергия чрез специални курсове за обучение и създаване на резерв от експерти, които да предоставят обучение на персонала, да подготвят насоки и подкрепа за съществуващия персонал с техническа помощ, свързана с процедурите за лицензиране.

Изпълнението на реформата приключва до 30 юни 2026 г.

Инвестиционна RP-C21-i06 Разширена мярка: Водород и газове от възобновяеми източници

Целта на тази инвестиция е да се увеличи съществуващата инвестиция *C14-i01: Водород и възобновяеми газове*, по компонент 14.

Увеличената част от мярката увеличава производствения капацитет за водород от възобновяеми източници и газ от възобновяеми източници. Мярката се състои от действия в полза на производството, съхранението, преноса и разпределението на възобновяеми газове.

Подкрепят се различни приложения, като например използването на възобновяеми газове за транспорт и подаването на възобновяеми газове в мрежата за природен газ.

За производството на водород от възобновяеми източници се използва само електролиза.

За производството на други газове от възобновяеми източници се използват други технологии от следния списък: а) термохимични и хидротермални процеси (изключително за производството на устойчив биометан); б) биологични процеси (биофотолизис и ферментация); в) обогатяването на биогаз чрез анаеробно разграждане на материали от биомаса се използва изключително за производството на устойчив биометан (производството на биогаз може да бъде подкрепено, ако включва и модернизиране на биогаза до устойчив биометан); и г) метанацията се произвежда само от биологични отпадъци.

Производството на водород от възобновяеми източници, други газове от възобновяеми източници, трябва да бъде в съответствие с Директивата за енергията от възобновяеми източници и свързаните с нея делегирани актове (2018/2001/ЕС).

Инвестициите са насочени към увеличаване на инсталираните мощности за производство на водород от възобновяеми източници и други възобновяеми газове, включително инсталирани мощности в електролизатори за производството на водород от възобновяеми източници. Проектът се изпълнява чрез открита (и) покана (и) за участие в търгове с цел подкрепа на проекти с максимален размер от 15 000 000 EUR на проект.

Тази мярка подкрепя утвърдени технологии (TRL > 8), като насърчава не само производството на водород от възобновяеми източници, но и производството на други възобновяеми газове чрез оползотворяване на енергията от органичния компонент на битовите отпадъци, утайките от пречиствателни станции за отпадъчни води, селскостопанските и промишлените отпадъчни води, наред с другото (с изключение на пластмасовите отпадъци). Производството на рециклирани въглеродни горива не се предвижда като част от тази инвестиция.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция RP-C21-i07: Технически проучвания за потенциала за енергия от разположени в морето инсталации

Целта на тази инвестиция е да се даде възможност на португалската държава да проведе конкурентни тръжни процедури за инсталирането на плаващи мощности за вятърна енергия от разположени в морето инсталации.

Инвестицията се състои в разработването на геофизични, геотехнически, вятърни, вълни и текущи проучвания с висока разделителна способност на площ от най-малко 2 000 km² в

Атлантическия океан. След приключването им проучванията служат като основа за стартирането на последващи търгове за морските зони, изброени в Националния устройствен план за морско пространствено планиране (PSOEM).

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция RP-C21-i08: Гъвкавост на мрежата и съхранение

Целта на тази инвестиция е да се увеличи гъвкавостта на обществената електроенергийна мрежа, което ще позволи оптимизиране и гъвкаво управление на електроенергийната система, включително с оглед на очакваното увеличение на производството и потреблението на електроенергия, произведена от възобновяеми енергийни източници.

Инвестицията включва подкрепа за инсталирането на капацитет за акумулиране на енергия от най-малко 500 MW в електроенергийната мрежа (както на равнище пренос, така и на равнище разпределение). Капацитетът за съхранение се разпределя предимно въз основа на предварителното определяне на най-нуждаещите се райони, като например районите с най-много ограничения на мрежата или с най-голямо навлизане на енергия от възобновяеми източници. Проектите се подпомагат в размер до 20 % от допустимите разходи.

Осъществяването на тази инвестиция трябва да приключи до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RP-C21-i09: Обслужване на едно гише за лицензиране и мониторинг на проекти за енергия от възобновяеми източници).

Целта на тази инвестиция е да се улесни разработването на проекти за енергия от възобновяеми източници чрез разработване на цифрова платформа за обслужване на едно гише за издаване на разрешения и мониторинг на проекти за енергия от възобновяеми източници.

Инвестицията се състои в разработването и стартирането на цифровата платформа за обслужване на едно гише. Платформата включва следните функции:

- Лицензионен модул за проекти за собствено потребление и общности за енергия от възобновяеми източници, както и за съхранение в системи „зад измервателния уред“;
- Лицензионен модул за централизирани проекти за енергия от възобновяеми източници само в мрежата и за съхранение в системи „зад измервателния уред“;
- Лицензионен модул за проекти само за съхранение;
- Модул за наблюдаемост и статистика за проекти за енергия от възобновяеми източници, който дава възможност на потребителите да въвеждат данни и да обменят документи, свързани с процедурите за лицензиране, както и с изпълнението на лицензирания проект.

Трите модула за лицензиране функционират, като позволяват на потребителите да наблюдават различните етапи от процедурата за лицензиране. Платформата представя изискванията и сроковете, свързани с лицензирането на проекти, свързани с енергията от възобновяеми източници. Освен това инвестицията включва дематериализацията (цифровизация, архивиране и обезвреждане) на съществуващите документи за издаване на разрешения, както е посочено от EMER.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция RP-C21-i10-RAA: Система от стимули за закупуването и инсталирането на системи за акумулиране на енергия от възобновяеми източници в Азорските острови);

Целта на тази инвестиция е да се насърчи енергийният преход на Азорските острови, като се допринесе за увеличаване на енергийната независимост на архипелага.

Инвестицията се състои от система от стимули за закупуване и инсталиране на системи за съхранение, насочени към съхраняване на електроенергия от възобновяеми източници за собствено потребление от домакинствата, предприятията, кооперациите, организациите с нестопанска цел и благотворителните институции. Инвестицията е в съответствие с Регионален законодателен декрет 12/2023/A, с който се въвежда до 85 % стимул за закупуването и инсталирането на системи за акумулиране на енергия, когато те са предназначени да допълнят фотоволтаичните системи, закупени по линия на SOLENERGE — програма за стимулиране, финансирана от ПБУ (C14-i03-RAA).

Осъществяването на тази инвестиция трябва да приключи до 31 декември 2025 г.

Инвестиция RP-C21-i11-RAM: Система от стимули за производството и съхранението на енергия от възобновяеми източници в Мадейра и Порту Санто;

Целта на тази инвестиция е да се насърчи енергийният преход в автономния регион Мадейра, включително остров Порту Санто, като се допринесе за увеличаване на енергийната му независимост.

Инвестицията се състои от система от стимули за закупуване и инсталиране на системи за производство и съхранение на електроенергия от възобновяеми източници, включително за собствено потребление, както и за закупуване и инсталиране на оборудване за производство на топла вода и топлинна енергия чрез използване на възобновяеми енергийни източници, от домакинства, микро-, малки и средни предприятия и организации с нестопанска цел.

За инвестициите в сгради всички физически и юридически лица, притежаващи сграда в автономна област Мадейра, с изключение на автономната регионална администрация, местната администрация и пряката държавна администрация, отговарят на условията за отпускане на безвъзмездни средства, които не подлежат на възстановяване.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция RP-C21-i12: Разширена мярка: Декарбонизация на обществения транспорт

Целта на инвестицията е да се разшири TC-C15-i05: Декарбонизация на обществения транспорт по компонент 15.

Увеличената част от мярката увеличава броя на новите автобуси с нулеви емисии, използвани за обществен транспорт. Обхватът на инвестицията се разширява от метрополните области на Лисабон и Порту до цялата континентална португалска територия и включва също така инсталирането на зарядни станции или станции за презареждане с гориво.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция RP-C21-i13-RAM: Декарбонизация на транспорта

Целта на тази мярка е да се насърчи декарбонизацията на транспорта в автономния регион Мадейра.

Инвестицията включва:

- i) Закупуване на 15 автобуса с нулеви емисии (електрически или задвижвани с водород) за обществен пътнически транспорт и туристически услуги.
 - ii) Инсталирането на зарядни точки, необходими за експлоатацията на автобусите.
 - iii) Схема за бракуване на превозни средства, при условие че те се заменят със закупуване на електрически превозни средства, с максимално финансово участие от 6 000 EUR на бракувано превозно средство и стимули в съответствие с различните социално-икономически категории.
- Изпълнението на инвестицията ще приключи до 31 март 2026 г.

Инвестиция RP-C21-i14: Бърз транзит с автобус Брага

Целта на тази инвестиция е да се подобри устойчивият обществен транспорт в Брага.

Инвестицията се състои в изграждането на нова автобусна бърза транзитна линия в град Брага. Линията трябва да работи предимно по специални ленти и само с автобуси с нулеви емисии (електрически или задвижвани с водород).

Инвестицията включва също така закупуването на десет автобуса с нулеви емисии, включително необходимите зарядни станции за експлоатацията им.

Изпълнението на инвестицията ще приключи до 30 юни 2026 г.

Инвестиция RP-C21-i16: Nazaré Funicular

Целта на тази инвестиция е да се осигури устойчив обществен транспорт в Назаре.

Инвестицията включва прилагането на механично транспортно решение (фуникуляр) с дължина около 200 метра между Прая и района на Педерейра. Фуникулът е интегриран в мрежата за обществен транспорт и е достъпен за велосипеди и лица с намалена подвижност.

Изпълнението на инвестицията трябва да приключи до 31 март 2026 г.

Ф.2. Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на безвъзмездната финансова подкрепа

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
21.1	RP-C21-i01	T	Финансова подкрепа за проекти за декарбонизация на промишлеността		Брой	310	810	В. 2	2026	Брой на проектите, получили финансова подкрепа за декарбонизацията на промишлеността, които са свързани с поне една от следните области: нисковъглеродни процеси и технологии; приемане на мерки за енергийна ефективност, и включване на енергията от възобновяеми източници и съхранението на енергия. За подпомаганите промишлени инсталации се осигурява намаление от средно 30 % на преките и непреките емисии на парникови газове за проекти, съответстващи на област на интервенция 024б.
21.2	RP-C21-i02	T	Енергийно ефективно саниране на частни жилищни сгради		m ²	0	6 588 000	В. 3	2025	Площ на санираните частни жилищни сгради. Районът се основава на референтни стойности по типология, налични в базата данни на Националната система за енергийно сертифициране на сгради (SCE). При санирането с цел енергийна ефективност се постигат средно най-малко 40 % икономии на първична енергия. Инсталиран е капацитет за производство на енергия от възобновяеми източници от 10 MW (например фотоволтаични панели и батерии).

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
21.4	RP-C21-i03	T	Енергийно-ефективно обновяване на сгради за услуги;		m ²	360 000	1 060 000	В. 2	2026	Обща площ на сградите, използвани от сектора на услугите, които подлежат на саниране с цел повишаване на енергийната ефективност. Ремонтните работи по санирането на енергийната ефективност трябва да постигнат, като средна стойност, поне средно равнище на саниране на дълбочина, както е определено в Препоръка (ЕС) 2019/786 на Комисията относно санирането на сгради.
21.6	RP-21-i04-RAM	T	Саниране с цел повишаване на енергийната ефективност на сградите за обществени услуги		m ²	0	105 000	В. 2	2026	Обща площ от 105 000 квадратни метра в обществените сгради се подлага на саниране с цел повишаване на енергийната ефективност. Ремонтните работи по санирането на енергийната ефективност трябва да постигнат, като средна стойност, поне средно равнище на саниране на дълбочина, както е определено в Препоръка (ЕС) 2019/786 на Комисията относно санирането на сгради. 400 kW допълнителен капацитет за производство на енергия от възобновяеми източници за собствено потребление в обществени сгради.
21.7	RP-C21-r43	M	Влизане в сила на законодателството за създаване на Национална обсерватория на енергийната бедност (ONPE)	Разпоредба в законодателния акт, указваща влизането в сила на законодателството				В. 3	2023	Влизане в сила на законодателството за създаване на Национална обсерватория на енергийната бедност (ONPE), включително определяне на управлението, отговорностите и целите, както е посочено в описанието на мярката.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъче н график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
21.8	RP-C21-r43	M	Стартиране на финансовия инструмент за справяне с енергийната бедност	Стартиране на финансовия инструмент за справяне с енергийната бедност				T1 г.	2025	Стартиране на финансов инструмент за мерки за енергийна ефективност в жилищния сектор за справяне с енергийната бедност за идентифицираните профили на домакинствата. Това се приема или чрез влизане в сила на съответното законодателство, или чрез приемане на решение от финансова институция.
21.9	RP-C21-r44	M	Подписване на протокол за сътрудничество	Подписване на протокол за сътрудничество				B. 4	2023	Подписване на протокол за сътрудничество между Agência para a Energia (ADENE), Associação Nacional de Freguesias (Anafre) и Rede Nacional de Agências de Energia (RNAE), Associação Nacional de Municípios (ANMP) и Confederação Nacional de Instituições de Solidariedade (CNIS) за създаването на <i>Espaços Cidadão Energia</i> и определяне на техните задачи, управленска и финансова структура.
21.10	RP-C21-r44	T	Действия за изграждане на капацитет		Брой	0	300	B. 4	2024	300 квалифицирани специалисти се обучават да изпълняват различни роли в <i>Espaços Cidadão Energia</i> .
21.11	RP-C21-r44	T	Стартиране на <i>Espaços Cidadão Energia</i>		Брой	0	50	T1 г.	2025	50 физическата <i>Espaços Cidadão Energia</i> е оперативна и отворена за гражданите.
21.12	RP-C21-i05	M	Подписване на условията за приемане на изпълнението на промишлени проекти	Подписване на условията за приемане на изпълнението на промишлени проекти.				B. 2	2024	Условията за приемане се подписват за изпълнението на промишлени проекти, които се избират чрез конкурентни покани, свързани със стратегически технологии за климатичния преход, както е посочено в описанието на мярката. Условията за приемане гарантират съответствие с техническите насоки за ненанасяне на значителни вреди (2021/C58/01) на подпомаганите

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъче н график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
										транзакции по тази мярка чрез използване на списък за изключване и изискването за спазване на съответното законодателство на ЕС и национално законодателство в областта на околната среда.
21.13	RP-C21-i05	T	Приключване на 5 промишлени проекта в областта на стратегическите технологии за климатичния преход		Брой	0	5	B. 2	2026	Приключване на най-малко пет промишлени технологични проекта, които имат равнище на технологична готовност, равно или по-високо от седем, свързани със стратегически технологии за климатичния преход, както е посочено в описанието на мярката.
21.14	RP-C21-r45	T	Дейности за обучение по екологични умения		Брой	0	12 500	B. 4	2024	Брой на обучените лица в рамките на програмата „Зелена работа и умения“ или други курсове, провеждани от Центъра за обучение за енергиен преход или от субектите, които го съставляват.
21.15	RP-C21-r45	T	Дейности за обучение по екологични умения		Брой	12 500	25 000	B. 4	2025	Брой на обучените лица в рамките на програмата „Зелена работа и умения“ или други курсове, провеждани от Центъра за обучение за енергиен преход или от субектите, които го съставляват.
21.16	RP-C21-r46	M	Влизане в сила на административен или правен акт относно водорода от възобновяеми източници	Разпоредба в административния или правния акт, указваща влизането му в сила T5				B. 3	2023	Влизане в сила на административен или правен акт относно водорода от възобновяеми източници, в който се посочва, че само инсталациите, които отговарят на изискванията, включени в Директивата за енергията от възобновяеми източници и нейните делегирани актове (2018/2001/ЕС), се считат за инсталации за производство на водород от възобновяеми източници.
21.17	RP-C21-r46	M	Влизане в сила на правната рамка за	Разпоредба в правните актове,				B. 2	2024	Влизане в сила на регулаторната рамка за водород от възобновяеми

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъче н график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
			възобновяемите газове	указваща влизането в сила						източници, в която се определят критериите за подаване на водород от възобновяеми източници в газовата мрежа.
21.18	RP-C21-r47	M	Стартиране на първия търг за централизирано закупуване на устойчив биометан	Стартиране на първия търг за централизирано закупуване на устойчив биометан				B. 3	2023	Стартиране на първия търг за централизирано закупуване на устойчив биометан в съответствие с правилата, определени в Правителствено постановление 15/2023 от 4 януари, с цел закупуване на 150 GWh/годишно биометан за подаване в националната газопрепосна мрежа.
21.19	RP-C21-r47	M	Приемане на плана за действие за биометан	Приемане на плана за действие за биометан				T1 г.	2024	Приемане на плана за действие за биометана, с който се установява стратегия за развитието на пазара на биометан.
21.20	RP-C21-r48	M	Създаване на EMER 2030	Разпоредба в законодателния акт, указваща влизането в сила на законодателния акт				B. 3	2023	Влизане в сила на съответния законодателен акт за създаване на EMER 2030. Законодателният акт определя задачите на EMER 2030, както е посочено в описанието на мярката.
21.21	RP-C21-r48	M	Влизане в сила на Наредбата за общинско лицензиране на проекти за възобновяема енергия и съхранение	Разпоредба в общинския акт, указваща влизането в сила на общинския акт				B. 3	2023	Публикуване на Правителствено постановление за създаване на наредба за общинско лицензиране на проекти за енергия от възобновяеми източници и акумулиране на енергия.
21.22	RP-C21-r48	T	Обучение на персонала, участващ в издаването на разрешения за проекти за енергия		Брой	0	500	B. 2	2024	500 ръководители и техници на централната, регионалната и местната публична администрация се обучават в области, свързани с процедурите за издаване на разрешения за проекти за енергия от

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
			от възобновяеми източници							възобновяеми източници и акумулиране на енергия.
21.44	RP-C21-r48	M	Изграждане на капацитет при издаването на разрешения за проекти за енергия от възобновяеми източници	Изграждане на капацитет при издаването на разрешения за проекти за енергия от възобновяеми източници				B. 2	2026	Преквалификация на персонала, участващ в издаването на разрешения за проекти за енергия от възобновяеми източници, чрез: — 6 конференции за обучение, всяка от които сертифицира най-малко 400 ръководители и техници — 6 модула за онлайн курсове за обучение, всеки от които сертифицира най-малко 30 ръководители и техници — Създаване на резерв от 50 експерти, които ще предоставят обучение на персонала, ще подготвят насоки и ще подкрепят съществуващия персонал с техническа помощ.
21.23	RP-C21-r48	M	Приемане на график за разпределяне на нови мощности за енергия от възобновяеми източници, със специален акцент върху географските райони, произтичащи от секторната програма „Готови зони за енергия от възобновяеми източници“	Приемане на график за разпределяне на нов капацитет за ВЕИ въз основа на Go-to-areas				B. 2	2026	Приемане на график за разпределяне на нови мощности за енергия от възобновяеми източници за разработването на проекти за енергия от възобновяеми източници (предложен от EMER 2030), със специален акцент върху географските райони, произтичащи от секторната програма „Готови зони за енергия от възобновяеми източници“,
21.24	RP-C21-i06	M	Покана за участие в търг за проекти за производство на газ от	Покана за участие в търг				B. 4	2023	Стартиране на поканата за подбор на проекти, които да бъдат подкрепени за най-малко 77 MW нови инсталирани мощности за водород от

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъче н график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
			възобновяеми източници							възобновяеми източници и други възобновяеми газове
21.25	RP-C21-i06	T	Допълнителен капацитет за производство на водород от възобновяеми източници и газ от възобновяеми източници		MW	200	277	B. 2	2026	Инсталирани допълнителни мощности за производство на водород от възобновяеми източници и газове от възобновяеми източници
21.26	RP-C21-i07	M	Подписване на договор (и) за технически проучвания в морето	Подписване на договор (и) за технически проучвания в морето				B. 2	2024	Подписване на договора (ите) за геофизични, геотехнически, вятърни, вълни и текущи проучвания в морето, насочени към улесняване на инсталирането на вятърна енергия от разположени в морето инсталации.
21.27	RP-C21-i07	M	Приключване на технически проучвания за вятърна енергия от разположени в морето инсталации	Приключване на технически проучвания за вятърна енергия от разположени в морето инсталации				B. 2	2026	Завършване на геофизичните, геотехническите, вятърните, вълните и текущите проучвания, насочени към улесняване на инсталирането на вятърна енергия от разположени в морето инсталации и обхващащи площ от най-малко 2 000 km ² .
21.28	RP-C21-i08	M	Подписване на условията за приемане на инсталирането на капацитет за съхранение на електроенергия	Подписване на условията за приемане за инсталацията с капацитет за съхранение най-малко 500 MW				B. 2	2024	Подписани условия за приемане за инсталирането на капацитет за съхранение от най-малко 500 MW, с най-малко 400 MW в предварително определените райони, считани за най-необходимите се.
21.29	RP-C21-i08	T	Инсталиране на капацитет за акумулиране на електроенергия		MW	0	500	B. 4	2025	Инсталирана мощност за съхранение на електроенергия най-малко 500 MW.
21.31	RP-C21-i09	M	Въвеждане в експлоатация на модулите за	Въвеждане в експлоатация на цифровото				B. 2	2026	Въвеждане в експлоатация на модулите за цифрово обслужване на едно гише за лицензиране и

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъчен график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
			цифрово обслужване на едно гише за лицензиране и мониторинг на проекти за енергия от възобновяеми източници в съответствие със спецификациите на CID и завършване на процеса на дематериализиране на съществуващите документи за лицензиране	обслужване на едно гише и завършване на процеса на дематериализиране						мониторинг на проекти за енергия от възобновяеми източници в съответствие с описанието на сигурността и приключване на процеса на дематериализиране на съществуващите документи за лицензиране.
21.32	RP-C21-i10-RAA	T	Инсталиране на капацитет за акумулиране на електроенергия		MW	0	8,75	B. 4	2025	Най-малко 8,75 MW инсталирана мощност за съхранение на електроенергия за собствено потребление.
21.33	RP-C21-i11-RAM	T	Увеличаване на инсталираните мощности в единици за производство на енергия от възобновяеми източници за собствено потребление и увеличаване на инсталираните мощности за съхранение за собствено потребление		MW	0	5,25	T1 Г.	2026	Инсталирана е поне обща мощност от 5,25 MW за производство на енергия от възобновяеми източници за собствено потребление или за акумулиране на електроенергия за собствено потребление.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъче н график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
21.34	RP-C21-i11-RAM	T	Укрепване на инсталираните мощности за енергия от възобновяеми източници		MW	0	11	T1 Г.	2026	На остров Порто Санто се инсталират допълнителни 7 MW вятърна енергия и 4 MW мощности за производство на слънчева енергия, свързани към електроенергийната мрежа.
21.35	RP-C21-i12	M	Подписване на условията за приемане за закупуване на чисти автобуси в рамките на Програмата за декарбонизация на обществения транспорт	Подписване на условията за приемане за закупуване на чисти автобуси в рамките на Програмата за декарбонизация на обществения транспорт				B. 2	2024	Подписване на условията за приемане между бенефициерите и управляващия орган въз основа на конкурентна тръжна процедура, с което се поема ангажимент за закупуване на 300 автобуса с нулеви емисии (електрически или водородни).
21.36	RP-C21-i12	T	Закупуване на нови автобуси с нулеви емисии (електрически или водородни), използвани за обществен транспорт		Брой	145	902	B. 2	2026	Закупуват се 757 нови автобуса с нулеви емисии (електрически или водородни) и се инсталират съответните зарядни точки или точки за презареждане с гориво.
21.37	RP-C21-i13-RAM	T	Закупуване на нови автобуси с нулеви емисии (електрически или водородни), използвани за обществен транспорт и туристически услуги, и закупуване на електрически автомобили, заместващи		Брой		415	T1 Г.	2026	Закупуват се 15 нови автобуса с нулеви емисии (електрически или водородни) и съответните зарядни точки се инсталират в автономна област Мадейра. Най-малко осем от закупените автобуси се използват за обществен пътнически транспорт. 400 превозни средства се бракуват и заменят с електрически превозни средства в автономна област Мадейра.

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествени показатели (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			Ориентировъче н график за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Исходно ниво	Цел	Q	Година	
			бракуваните превозни средства							
21.38	RP-C21-i14	M	Подписване на договора за изграждане на две линии на Bus Rapid Transit в Брага	Подписване на договор (24 месеца)				В. 2	2025	Подписване на договора за изпълнение на проекта между публичните органи и изпълнителя, избран чрез открита тръжна процедура. В договора се посочва изграждането на автобусна бърза транзитна линия.
21.39	RP-C21-i14	T	Изграждане на автобусна линия за бърз транзит в Брага		Километър		6	В. 2	2026	Трябва да бъдат завършени строителни работи с дължина 6 километра за бързата транзитна линия на Брага в Брага (Червена линия). Системата работи предимно със специални ленти и само с автобуси с нулеви емисии. Инвестицията включва също така закупуването на десет автобуса с нулеви емисии, включително необходимите зарядни станции за експлоатацията им.
21.42	RP-C21-i16	M	Подписване на договора за изпълнение на проекта	Подписване на договор (24 месеца)				В. 3	2024	Подписване на договора за изпълнение на проекта между публичните органи и изпълнителя, избран чрез международна открита тръжна процедура.
21.43	RP-C21-i16	M	Изграждане на фуникуляр	Привеждане в действие				T1 Г.	2026	Механичен транспортен разтвор (фуникуляр) с дължина около 200 метра трябва да бъде готов за незабавна експлоатация, свързвайки района на Педерейра с долната част на село Назаре.

X. КОМПОНЕНТ 22: Одит и контрол

X.1 Описание на реформата

Реформата RE-C22-r49: Механизми за мониторинг и изпълнение на плана за възстановяване и устойчивост

Целта на мярката е да се подобрят мониторингът и изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост. За да се гарантира ефективното прилагане на пропорционални мерки за борба с измамите и корупцията, Португалия изменя договорите, подписани между координиращия орган „ЕНПМ“ и всички органи, отговарящи за изпълнението на ПБУ, за да добави правно задължение за изпълнителните органи да извършват оценка на риска от измами в срок от три месеца след изменението на своите договори, а когато в оценката на риска от измами се установят рискове, които не са обхванати от съществуващите механизми за контрол — да разработят план за действие, съдържащ допълнителни проверки. Това задължение се отразява в процедурния наръчник на координиращия орган. Координиращият орган също така официално съобщава на всички изпълнителни органи технически насоки, за да ги подпомогне при извършването на оценката на риска от измами. Освен това Португалия подобрява процедурите за намаляване или смекчаване на риска от двойно финансиране чрез въвеждане на ефективни систематични кръстосани проверки на заявленията за потенциално финансиране в рамките на МВУ и между МВУ и други програми на Съюза в съответствие с принципа на добро финансово управление. Координиращият орган представя документ, в който се описват предложените подробни кръстосани проверки на двойното финансиране, за да се потвърди, че са въведени подходящи процедури за избягване на двойно финансиране.

Х.2 Ключови етапи, цели, показатели и график за мониторинг и изпълнение на заема

Пореден номер	Мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование	Качествен и показател и (за ключовите етапи)	Количествени показатели (за целите)			График за приключване		Описание и ясно определяне на всеки ключов етап и цел
					Мерна единица	Изходно ниво	Цел	Q	Година	
22.1	RE-C22-r49	М	Изменение на договорите за финансиране между ЕНПМ и изпълнителните органи с цел включване на задължението за извършване на оценка на риска от измами	Изменени договори				В. 3	2023	Координиращият орган „ЕНПМ“ изменя договорите, подписани с всички органи, отговарящи за изпълнението на ПВУ, за да добави правно задължение за изпълнителните органи да извършват оценка на риска от измами в срок от три месеца след изменението на своите договори, а когато оценката на риска от измами установи рискове, които не са обхванати от съществуващите механизми за контрол — да разработят план за действие, съдържащ допълнителни проверки. Това задължение се отразява в процедурния наръчник на координиращия орган. Координиращият орган също така официално съобщава на всички изпълнителни органи технически насоки, за да ги подпомогне при извършването на оценката на риска от измами.
22.2	RE-C22-r49	М	Въвеждане на кръстосани проверки за двойно финансиране	Прилагане на подходящи процедури				В. 3	2023	Португалските органи подобряват и прилагат подходящи процедури за намаляване или намаляване на риска от двойно финансиране чрез въвеждане на ефективни систематични кръстосани проверки на заявленията за потенциално финансиране в рамките на МВУ и между МВУ и други програми на Съюза в съответствие с принципа на добро финансово управление.

2. Прогнозни общи разходи за плана за възстановяване и устойчивост

Прогнозните общи разходи за плана за възстановяване и устойчивост на Португалия възлизат на 22 215 870 313 EUR.

Прогнозните общи разходи по главата за REPowerEU възлизат на 855 400 000 EUR. Поспециално прогнозните общи разходи за мерките, посочени в член 21в, параграф 3, буква а) от Регламент (ЕС) 2023/435, възлизат на 0 EUR, докато разходите за другите мерки в главата за REPowerEU възлизат на 855 400 000 EUR.

РАЗДЕЛ 2: ФИНАНСОВА ПОДДРЪЖКА

1. Финансово участие

Вноските, посочени в член 2, параграф 2, се организират по следния начин:

1.1. Първа вноска (безвъзмездна подкрепа):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование
1.29	Инвестиция RE-C01-i05-RAM:	М	Внедряване на системата за класификация, функционалния профил и системата за насочване на потребителите за регионалния модел на Мадейра за интегрирани услуги за непрекъснато полагане на грижи
1.4	RE-C01-r02	М	Влизане в сила на новия декрет-закон за психичното здраве, в който се определят принципите за организацията на услугите в областта на психичното здраве
2.13	RE-C02-i04-RAA	Т	Построени сгради в обществения жилищен фонд в автономния регион Азорски острови
2.14	RE-C02-i04-RAA	Т	Интервенции в обществения жилищен фонд на автономния регион Азорски острови — обновяване
2.19	RE-C02-r04	М	Влизане в сила на Наредба-закон за одобряване на правната рамка за Националния план за спешно и временно жилищно настаняване
3.17	RE-C03-i05	М	Публикуване на оферта за „Изграждане на цифрова инфраструктура за достъпност на 360°“
3.20	RE-C03-r08	М	Приемане на Националната стратегия за борба с бедността
3.21	RE-C03-r06	М	Приемане на Националната стратегия за включване на хората с увреждания за периода 2021—2025 г.
3.22	RE-C03-r05	М	Влизане в сила на опростения режим за инсталиране на социално оборудване
3.23	RE-C03-r07	М	Одобряване на планове за действие за общностите в неравностойно положение в метрополните райони на Лисабон и Порто
5.1	RE-C05-r09	М	Актуализиране на насоките за стратегията за технологични и бизнес иновации за Португалия през 2030 г.
5.11	RE-C05-i03	М	Тръжна процедура за научноизследователски и иновационни проекти
5.15	Инвестиция RE-C05-i04-RAA:	М	Приемане на регламент за инструмента за рекапитализация на предприятията на Азорските острови
5.16	Инвестиция RE-C05-i04-RAA:	М	Приемане на инвестиционната политика за инструмента за рекапитализация на предприятията на Азорските острови
5.2	RE-C05-r11	Т	Разширяване на мрежата от признати лаборатории за сътрудничество
5.3	RE-C05-r11	М	Влизане в сила на новия правен режим за технологичните и иновационните центрове

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование
5.4	RE-C05-r12	М	Одобряване на програмата за иновации в областта на селското стопанство
6.13	RE-C06-r15	М	Влизане в сила на закона за създаване на специални конкурси за достъп до висше образование
6.14	RE-C06-r15	М	Влизане в сила на новата правна рамка, уреждаща сътрудничеството на висшите учебни заведения с публичната администрация и предприятията
7.13	Инвестиция RE-C07-i05-RAA:	М	Подписан договор за 2 пътни проекта
7.4	RE-C07-i01	М	Подбор на приемни бизнес зони за интервенции за подобряване на екологичната устойчивост и цифровизацията
7.6	RE-C07-i02	М	Подписан договор за 1 пътен проект
8.17	RE-C08-r19	М	Правна рамка относно задължителното владение на земеделските земи в горските райони
8.19	RE-C08-r21	М	Закон за създаване на интегрирана система за управление на пожарите в селските райони (SGIFR)
10.1	TC-C10-r23	М	Влизане в сила на преразглеждането на актовете на Министерството на морето, свързани с укрепването на капацитета за финансиране на морската икономика и иновациите чрез Синия фонд
11.1	TC-C11-i01	М	Първа покана за представяне на оферти за проекти за декарбонизация на промишлеността
12.1	TC-C12-i01	М	Подписване на протокола от 2021 г. на програмата „Resineiros Vigilantes“
12.5	TC-C12-r25	М	Влизане в сила на новия общ режим за управление на отпадъците
14.1	TC-C14-r29	М	Влизане в сила на Наредбата за националната газопреносна мрежа и на Наредбата за националната газоразпределителна мрежа
14.2	TC-C14-i01	М	Първа покана за участие в търг за проекти за производство на газ от възобновяеми източници
16.13	TD-C16-i03	Т	Центрове за цифрови иновации (ЦЦИ)
17.6	TD-C17-r32	М	Влизане в сила на новия образец на договор за управление съгласно новата система от стимули/санкции за управлението на държавните предприятия
19.22	TD-C19-r34	М	Влизане в сила на правната рамка за цифровата трансформация на публичната администрация
19.24	TD-C19-r36	М	Създаване на Национален институт по администрация, I.P.
20.2	TD-C20-i01	М	Подписване на договори за закупуване на индивидуални компютри за ученици и учители
		Размер на вноската	636 139 080 EUR

1.2. Втора вноска (безвъзмездна подкрепа):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование
1.13	RE-C01-i02	М	Влизане в сила на условията за обозначаване на спешни случаи, проверени в бяло, синьо или зелено в болнични услуги за спешна помощ, за други видове здравни услуги, включително първични здравни услуги
1.20	RE-C01-r03	М	Влизане в сила на регламента относно отпускането на финансова подкрепа от регионалните здравни органи
1.6	RE-C01-i01	М	Влизане в сила на новия шаблон за договор за управление
3.24	RE-C03-i01	М	Подписване на споразумения между общините Лисабон/Порто и местните технически звена, определящи обхвата на мерките, които да бъдат подкрепени.
3.3	RE-C03-i06	М	Възлагане на договори за подкрепа на организации за създаване и разширяване на мрежата от социални заведения/социални мерки.
4.1	RE-C04-i01	М	Технологични спецификации за мрежата от културни съоръжения
5.18	Инвестиция RE-C05-i05-RAA:	М	Публикуване на програмата за иновации и цифровизация на селското стопанство на Азорските острови
8.14	RE-C08-i02	Т	Създаване на регионални и подрегионални структури на Националния орган за извънредни ситуации и гражданска защита (ANEPC)
8.15	RE-C08-i03	М	Публикуване на първоначалния доклад на Института за опазване на природата и горите, I.P
8.4	RE-C08-i05	М	Преминаване към платформа BUPi 2.0
8.7	RE-C08-i05	М	Публикуване на договора за структуриращата мрежа за управление на първични горива (RPFGC)
12.2	TC-C12-i01	М	Одобряване на проектите, представени от консорциумите, за разработване на нови продукти, технологии и процеси на биоикономиката в секторите на текстила и облеклото, обувките и естествените смоли
15.10	TC-C15-i04	М	Подписване на договора за изграждане на бърза транзитна линия между Praça do Império и Praça Albuquerque Mouzinho в Порто
16.1	TD-C16-r31	М	Влизане в сила на прегледа на съдържанието на обучението, включено в Националния каталог на квалификациите по отношение на модулите в областта на цифровите умения и законодателството или нормативната уредба за създаването на електронни подписи и печати
16.2	TD-C16-i01	М	Начало на програмите „Цифрова академия и заетост „в Португалия + „Цифрови технологии“
17.15	TD-C17-i02	М	Завършване на предварителното попълване на образец 1 на декларацията за общинския данък върху недвижимите имоти (IMI) въз основа на данните, с които разполага данъчният и митнически орган

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование
19.11	TD-C19-i04	Т	Сигурна мобилна съобщителна система за държавни служители
		Размер на вноската	1 967 365 517 EUR

1.3.Трета вноска (безвъзмездна подкрепа):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование
1.3	RE-C01-r01	Т	Приключване на процеса на децентрализация на отговорностите в областта на здравеопазването в общините
1.8	RE-C01-r03	Т	Създаване на нови интегрирани центрове за отговорност в болниците на Националната здравна служба
1.24	RE-C01-i03	М	Разработване на дейности за повишаване на осведомеността и обучение за „изграждане на пътеки за пациентите“ в контекста на деменциите
1.32	RE-C01-i06	Т	Модернизиране на местните мрежи за информационни технологии
1.33	RE-C01-i06	Т	Въвеждане на функционалности за дистанционно здравеопазване и телемониторинг
2.1	RE-C02-i01	Т	Програма за подпомагане на достъпа до жилищно настаняване — подписани договорености за сътрудничество или финансиране
2.4	RE-C02-i02	Т	Национални безвъзмездни средства за спешно и временно настаняване — подписване на споразумения за финансиране за спешно и преходно настаняване
3.11	Инвестиция RE-C03-i03-RAM:	Т	Планове LIFE за интеграция на бездомните хора.
4.6	RE-C04-i02	М	Създаване на мрежата „Saber Fazer“
5.5	RE-C05-i01.01	Т	Сключване на договори за разработване на нови продукти, процеси или услуги в съответните стратегически области (програми за иновации).
5.7	RE-C05-i01.02	Т	Сключване на договори за разработване на нови продукти, процеси или услуги в стратегически области, свързани с нисковъглеродната икономика, устойчивостта и адаптирането към изменението на климата
5.9	RE-C05-i02	Т	Сключени договори със субекти за връзка, включително лаборатории за сътрудничество — Colabs
6.15	RE-C06-r16	М	Влизане в сила на Закона за регулираните професии
7.1	RE-C07-i00	Т	Публично достъпни зарядни точки за електрически автомобили
7.7	RE-C07-i02	М	Подписан договор за 2 пътни проекта
8.18	RE-C08-r20	М	Система за мониторинг на земната покривка (SMOS)

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование
12.6	TC-C12-r25	М	Влизане в сила на преразгледаната Национална стратегия за екологосъобразни обществени поръчки
15.12	TC-C15-i05	М	Подписан е договор за закупуване на чисти автобуси в рамките на Програмата за декарбонизация на обществения транспорт
16.7	TD-C16-i02	Т	Изпитвателни блокове, избрани за националната мрежа от изпитвателни пунктове
17.1	TD-C17-r32	Т	Завършване на разработването и прилагането на нови модели за възлагане на обществени поръчки за националната централна система за обществени поръчки, както е предвидено в стратегическия план за периода 2020—2023 г. на субекта за споделени услуги в публичната администрация
17.2	TD-C17-r32	М	Влизане в сила на законодателството, залегнало в основата на държавния счетоводен субект
17.3	TD-C17-r32	М	Завършване и одобряване на модела за наблюдение на бюджетното и финансовото изпълнение на сектор „Държавно управление“
17.7	TD-C17-r32	М	Влизане в сила на новия модел за анализ и оповестяване на финансовото състояние и резултатите на държавните предприятия
19.1	TD-C19-i01	Т	Обществени услуги, достъпни по опростен и съгласуван начин по различни канали
19.4	TD-C19-i02	Т	Обществени услуги, които са достъпни по сигурен начин чрез електронна самоличност и спазват принципа на еднократност
20.3	TD-C20-i01	Т	Компютри за индивидуално ползване от ученици и учители
20.10	TD-C20-i02-RAA	Т	Масови отворени онлайн курсове за учители и родители в АРА
20.14	TD-C20-i03-RAM	Т	Цифрови наръчници за ученици през 2-ия и 3-ия цикъл и за ученици от средните училища
22.1	RE-C22-r49	М	Изменение на договорите за финансиране между ЕНПМ и изпълнителните органи с цел включване на задължението за извършване на оценка на риска от измами
22.2	RE-C22-r49	М	Въвеждане на кръстосани проверки за двойно финансиране
		Размер на вноската	2 010 220 573 EUR

1.4. Четвърта вноса (безвъзмездна подкрепа):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование
1.1	RE-C01-r01	М	Влизане в сила на правни актове в областта на първичната медицинска помощ
1.5	RE-C01-r02	М	Влизане в сила на новия Закон за психичното здраве, който определя принципите, свързани с правата на лицата с

			психични заболявания, и урежда задължителното хоспитализиране или лечение
1.12	RE-C01-r03	М	Влизане в сила на новия режим на пълна ангажираност в Националната здравна служба
5.39	RE-C05-i09:	Т	Сключване на договори за разработване на нови продукти, процеси или услуги в съответните стратегически области (програми за иновации).
5.41	RE-C05-i10	Т	Сключване на договори за разработване на нови продукти, процеси или услуги в стратегически области, свързани с нисковъглеродната икономика, устойчивостта и адаптирането към изменението на климата.
6.16	RE-C06-r17	М	Влизане в сила на закона, уреждащ работата през платформа
8.10	Инвестиция RE-C08-i04:	Т	Доставка на превозни средства, машини и оборудване
17.22	TD-C17-r40	М	Влизане в сила на правен акт за изменение на правната рамка на избрани данъчни облекчения
18.1	TD-C18-r33	М	Създаване на специализирани състави в административните и данъчните съдилища
18.2	TD-C18-r33	М	Влизане в сила на правен режим за насърчване на съдебното и извънсъдебното уреждане на спорове
		Размер на вноската	937 165 319 EUR

1.5. Пета вноска (безвъзмездна подкрепа):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование
1.2	RE-C01-r01	Т	Предоставяне на достъп до инструмента за стратификация на риска в подкрепа на клиничното управление във функционалните звена на групите от здравни центрове
1.40	RE-C01-i04	М	Подписване на договора за управление на изграждането на болницата в Източен Лисабон
1.41	RE-C01-i10	М	Одобряване на доклада, в който се посочват нуждите на Националната здравна служба от тежко медицинско оборудване
2.2	RE-C02-i01	Т	Програма за подпомагане на достъпа до жилища — закупени, построени (с висока енергийна ефективност) или рехабилитирани жилища, предоставени на домакинствата
2.6	RE-C02-i02	Т	Национална субсидия за спешно и временно настаняване — настаняване с започнати или закупени строителни работи
2.16	RE-C02-i04-RAA	Т	Интервенции в обществения жилищен фонд на автономния регион Азорски острови — обновяване
4.7	RE-C04-i02	Т	Подписани договори за рехабилитация и опазване на сгради на културното наследство и национални театри
4.9	Инвестиция RE-C04-i01:	М	Технологична модернизация на ANIM — Националният архив на движещите се изображения
6.3	RE-C06-i01	Т	Места в центровете за обучение, реновирани, построени или с закупено оборудване

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование
7.14	Инвестиция RE-C07-i05-RAA:	М	Подписан договор за 8 пътни проекта
8.5	RE-C08-i02	Т	Обучение по BUPi
8.12	RE-C08-i04	Т	Инсталиране на радар с двойна поляризация
10.8	Инвестиция TC-C10-i04-RAA:	М	Начало на договора за обществено строителство за техническия център MARTEC
11.2	TC-C11-i01	М	Подписване на договори за предоставяне на финансова подкрепа
12.7	TC-C12-r39	М	Влизане в сила на хармонизираното определение на критериите за еко — модулация
12.8	TC-C12-r39	М	Схема за стимулиране на възстановяването (система за депозит и възстановяване) за пластмасови бутилки за еднократна употреба, черни метали и алуминий
15.1	TC-C15-i01	М	Подписване на договора за разширяване на мрежата от лисабонски метро
15.4	TC-C15-i02	М	Подписване на договора за разширяване на мрежата Porto Metro
15.13	TC-C15-i05	Т	Закупуване на нови автобуси с нулеви емисии (електрически или водородни), използвани за обществен транспорт
15.14	TC-C15-r30	М	Влизане в сила на законодателство за подобряване на условията за достъп до обществения транспорт
16.14	TD-C16-i03	М	Създаване на услуги за изпращане на цифрови фактури и сертификати за киберсигурност, неприкосновеност на личния живот, използваемост и устойчивост
16.16	TD-C16-i04	Т	Подбор на проекти по „Промисленост 4.0“
17.21	TD-C17-i02	М	Приключване на изпълнението на предварително попълване на конкретна сделка, подлежаща на облагане с гербов налог
17.23	TD-C17-r40	М	Влизане в сила на правния акт за създаване на постоянния отдел за техническа данъчна политика Unidade Técnica de Avaliação Tributária e Aduaneira (U-TAX)
18.5	TD-C18-i01	М	Модернизирана информационна система за наказателно разследване
19.19	TD-C19-i07	Т	Стажантска програма за дипломирани лица
19.20	TD-C19-i07	Т	ИТ оборудване за служителите в публичната администрация
19.23	TD-C19-r35	М	Влизане в сила на законодателния пакет за реорганизация на публичната администрация
21.7	RP-C21-r43	М	Влизане в сила на законодателството за създаване на Национална обсерватория на енергийната бедност (ONPE)
21.9	RP-C21-r44	М	Подписване на протокол за сътрудничество
21.16	RP-C21-r46	М	Влизане в сила на административен или правен акт относно водорода от възобновяеми източници
21.18	RP-C21-r47	М	Стартиране на първия търг за централизирано закупуване на устойчив биометан
21.20	RP-C21-r48	М	Създаване на EMER 2030

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование
21.21	RP-C21-r48	М	Влизане в сила на Наредбата за общинско лицензиране на проекти за възобновяема енергия и съхранение
21.24	RP-C21-i06	М	Покана за участие в търг за проекти за производство на газ от възобновяеми източници
		Размер на вноската	<i>1 877 616 715 EUR</i>

1.6.Шеста вноска (безвъзмездна подкрепа):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование
1.7	RE-C01-r03	М	Влизане в сила на новия план за счетоводно управление на Националната здравна служба
1.9	RE-C01-r03	Т	Създаване на нови интегрирани центрове за отговорност в болниците на Националната здравна служба
1.11	RE-C01-r03	М	Влизане в сила на плана за действие за укрепване на централизираните механизми за закупуване на лекарства
1.22	RE-C01-i02	Т	Укрепване на капацитета за реагиране на националните мрежи за интегрирани непрекъснати грижи и палиативни услуги за полагане на грижи в домашни условия
1.28	Инвестиция RE-C01-i05-RAM:	Т	Създаване на общностни екипи за психично здраве в регионалната здравна служба на Мадейра
3.6	RE-C03-i02	Т	Жилища с подобрена достъпност за хора с увреждания
3.25	RE-C03-i06	М	Публикуване на мониторингов доклад от метрополните области Порто и Лисабон относно мерките, предприети във всяка от 12-те области на интервенция.
5.33	Инвестиция RE-C05-i07-RAM:	М	Подписване на споразумението за изпълнение (протокол) между Banco Português de Fomento, Instituto de Desenvolvimento Empresarial и избрани финансови посредници
8.2	RE-C08-i01	Т	Публикуване на операциите по интегрирано управление на ландшафта (OIGP) в Diário da Republica
8.21	RE-C08-i05	М	Разработване на кампания за повишаване на осведомеността с цел предотвратяване на рисково поведение
10.13	Инвестиция TC-C10-i06-RAM:	М	Подписване на договор за многоцелеви изследователски кораб
13.1	TC-C13-i01	Т	Подобряване на енергийната ефективност на частни жилищни сгради
14.5	TC-C14-i02-RAM	Т	Допълнителен инсталиран капацитет за производство на водноелектрическа енергия
14.12	TC-C14-i03-RAA	Т	Допълнително производство на електрическа енергия от възобновяеми източници в Корво
15.15	TC-C15-i06	М	Подписване на договор за електронни системи за сигнализация

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование
16.6	TD-C16-i02	T	Подкрепа за националната мрежа от изпитвателни пунктове
17.9	TD-C17-i01	M	Приключване на въвеждането на държавния счетоводен субект
18.3	TD-C18-r33	M	Влизане в сила на преразгледаната правна рамка за несъстоятелност и събиране на вземания
18.6	TD-C18-i01	M	Информационна система „Предприятие 2.0“
19.12	TD-C19-i04	M	Завършване на модернизациите на критични цифрови инфраструктури
20.6	TD-C20-i01	T	Инсталирано ново оборудване за прожектиране
21.12	RP-C21-i05	M	Подписване на условията за приемане на изпълнението на промишлени проекти
21.17	RP-C21-r46	M	Влизане в сила на правната рамка за възобновяемите газове
21.19	RP-C21-r47	M	Приемане на плана за действие за биометан
21.22	RP-C21-r48	T	Обучение на персонала, участващ в издаването на разрешения за проекти за енергия от възобновяеми източници
21.26	RP-C21-i07	M	Подписване на договор (и) за технически проучвания в морето
21.28	RP-C21-i08	M	Подписване на условията за приемане на инсталирането на капацитет за съхранение на електроенергия
21.35	RP-C21-i12	M	Подписване на условията за приемане за закупуване на чисти автобуси в рамките на Програмата за декарбонизация на обществения транспорт
		Размер на вноската	967 013 198 EUR

1.7.Седма вноска (безвъзмездна подкрепа):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование
1.10	RE-C01-r03	T	Засилване на мерките за хоспитализация в домашни условия в болниците на Националната здравна служба
1.37	Инвестиция RE-C01-i08-RAA:	T	Въвеждане на срещи по телемедицина в регионалната здравна служба на Азорските острови
1.42	RE-C01-i10	T	Закупуване на тежко медицинско оборудване
2.5	RE-C02-i02	T	Национална помощ за спешно и временно настаняване — Подписване на споразумения за финансиране за извънредни ситуации и преход помещения за живеене
3.2	RE-C03-i01	T	Създаване на екипи за социална интервенция (Radar Social)

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование
3.18	RE-C03-i05	М	Цифрова информационна платформа за хора с увреждания
5.37	RE-C05-i08	М	Създаване на Национален център за авангардни изчислителни технологии (CNCA) и модернизиране на суперкомпютъра Mare Nostrum 5, включително разработване на нови инструменти за изкуствен интелект
6.5	RE-C06-i02	Т	Финансова подкрепа за постоянни договори
6.17	RE-C06-r18	М	Установяване на португалската норма за система за управление на равното заплащане.
6.18	RE-C06-r18	М	Уведомяване на дружества с повече от 50 работници, които имат значителни разлики в заплащането на жените и мъжете
6.24	RE-C06-i07	М	Иновации и педагогическа модернизация във висшето образование
7.2	RE-C07-i00	Т	Публично достъпни зарядни точки за електрически автомобили
8.13	RE-C08-i05	Т	Укрепване на структурите на Министерството на вътрешните работи (МВР) с превозни средства и оперативно оборудване
10.15	Инвестиция TC-C10-i06-RAM:	Т	Доставка на едно автономно безпилотно превозно средство
14.4	TC-C14-i02-RAM	М	Инсталиране на нов синхронен компенсатор
14.6	TC-C14-i02-RAM	Т	Обновен инсталиран капацитет за производство на водноелектрическа енергия
17.5	TD-C17-r32	М	Прилагане на механизми за интегриране на прегледите на разходите в редовния бюджетен процес, включително последваща оценка на икономии на ефективност
17.10	TD-C17-i01	М	Въвеждане в експлоатация на информационната система за преработване и изпълнение на бюджетния процес, включително програмно бюджетиране
17.12	TD-C17-i01	Т	Завършване на модернизацията и опростяването на информационните системи на националната централна система за обществени поръчки
19.25	TD-C19-i01	М	Подписване на протоколи или условия за приемане за създаването на нови магазини за граждани и граждански пространства
19.28	TD-C19-i05-RAM	М	Функционален прототип на решение за централизирано управление на данните
20.5	TD-C20-i01	Т	Лаборатории за цифрово образование
20.7	TD-C20-i01	Т	Оправомощаване на училищното управление
20.15	TD-C20-i03-RAM	Т	Връзка с училищата в ARM
21.10	RP-C21-r44	Т	Действия за изграждане на капацитет
21.14	RP-C21-r45	Т	Дейности за обучение по екологични умения
21.42	RP-C21-i16	М	Подписване на договора за изпълнение на проекта
		Размер на вноската	1 208 992 815 EUR

1.8.Осма вноска (безвъзмездна подкрепа):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование
1.34	RE-C01-i06	Т	Прилагане на административни модули за информационни технологии, основни клинични модули и клинични модули за спешни случаи
3.29	RE-C03-r38	М	Доклад на работната група относно единното социално обезщетение
5.53	Инвестиция RE-C05-i15-RAA:	М	Споразумение за изпълнение
5.51	RE-C05-i14	М	Споразумение за изпълнение
6.8	RE-C06-i04	Т	Допълнителен брой студенти, завършили курсове за висше образование в областта на НТИИМ
8.3	RE-C08-i01	Т	Села с проекти за управление на горивата
9.1	RE-C09-i01	Т	Допълнителни пунктове за мониторинг на инсталираните подземни водни ресурси (SM3)
9.12	Инвестиция RE-C09-i03-RAM:	Т	Допълнителни километри ремонтирани или рехабилитирани канали
14.7	TC-C14-i02-RAM	Т	Допълнителен инсталиран капацитет в системата за акумулиране на енергия
15.11	TC-C15-i04	Т	Завършване на изграждането на бърза транзитна линия между Praça do Império и Praça Albuquerque Mouzinho в Порто
17.8	TD-C17-r32	Т	Брой на бюджета и планове за дейността на държавните предприятия, последователно одобрени от министъра на финансите и/или съответния (те) министър (и)
17.24	TD-C17-r40	М	Публикуване на доклад за оценка от U-TAX относно съществуващите данъчни облекчения
18.10	TD-C18-r33	М	Устав на съдебните секретари
19.27	TD-C19-i01	Т	Гражданска кандидатура
19.14	TD-C19-i04	М	Модернизиране на информационната система на силите и службите за сигурност
19.16	TD-C19-i05-RAM	Т	Обществени услуги за гражданите, посетителите и предприятията в ARM
19.34	TD-C19-i08	М	Стартиране на портала „Интелигентни територии“
21.8	RP-C21-r43	М	Стартиране на финансовия инструмент за справяне с енергийната бедност
21.11	RP-C21-r44	Т	Стартиране на Espaços Cidadão Energia
21.38	RP-C21-i14	М	Подписване на договора за изграждане на две линии на Bus Rapid Transit в Брага
		Размер на вноската	941 378 890 EUR

1.9.Девета вноска (безвъзмездна подкрепа)

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование
1.21	RE-C01-i02	Т	Укрепване на капацитета за реагиране на националните мрежи за интегрирани непрекъснати грижи и палиативни грижи в болничните и извънболничните грижи
1.23	RE-C01-i03	Т	Обновяване на съдебно-психиатричните отделения и оборудване
1.25	RE-C01-i03	М	Приключване на укрепването на мрежата за грижи за психичното здраве
1.35	Инвестиция RE-C01-i07-RAM:	Т	Ново компютърно оборудване за регионалната здравна служба на Мадейра
1.36	Инвестиция RE-C01-i08-RAA:	Т	Подобрен достъп до потребителския портал на регионалната здравна служба на Азорските острови
1.38	RE-C01-i09	Т	Приключване на изпълнението в училищата на програмите „Училищна спортна общност „и „Училищен спорт на ухо“
1.39	RE-C01-i09	М	Стартиране на националната кампания за универсална система за активна поддръжка на живота и свързаната с нея технологична платформа
2.17	Инвестиция RE-C02-i04-RAA:	Т	Построени сгради в обществения жилищен фонд на автономен регион Азорски острови — строителство на сгради
2.18	Инвестиция RE-C02-i04-RAA:	Т	Интервенции в обществения жилищен фонд на автономния регион Азорски острови — обновяване
2.31	Инвестиция RE-C02-i08-RAA:	Т	Укрепване на социалния жилищен фонд на автономния регион Азорски острови — построени жилища
3.7	RE-C03-i02	Т	Жилища с подобрена достъпност за хора с увреждания
3.8	RE-C03-i02	Т	Обществено пространство с подобрена достъпност за хора с увреждания
3.9	RE-C03-i02	Т	Обществени услуги с подобрена достъпност за хора с увреждания
3.27	Инвестиция RE-C03-i03-RAM:	Т	Брой на местата в домове за полагане на грижи, подпомагащи бездомните хора
3.12	RE-C03-i04-RAA	Т	Обучение на лица от семейства, обхванати от дохода за социално приобщаване
3.14	RE-C03-i04-RAA	Т	Превозни средства, закупени за Instituições Ppeculares de Solidariedade Social
3.15	RE-C03-i04-RAA	Т	Проект за остаряване на място
3.16	RE-C03-i04-RAA	Т	Мерки за борба с преждевременното напускане на училище от деца и младежи.
3.19	RE-C03-i05	М	Център за обаждания за португалски жестомимичен език
3.26	RE-C03-i06	Т	Прилагане на социални мерки
4.2	RE-C04-i01	Т	Финансова подкрепа за цифровия преход на книжарниците/заведенията
4.3	RE-C04-i01	М	Цифровизация и виртуализация на обществените колекции

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование
4.5	RE-C04-i01	T	Финансова подкрепа за превода и изданието на литературни произведения
4.11	RE-C04-i02	M	Създаване на лаборатории и пътища на инициативата „Saber Fazer“ и създаване на педагогически и информационни дейности относно традиционните техники.
5.10	RE-C05-i02	T	Дружества, които се ползват от услугите, предоставяни от субектите за интерфейс, включително съвместните лаборатории — Colabs
5.12	RE-C05-i03	T	Приключване на проекти за иновации и научни изследвания, насочени към екологичните аспекти на Програмата за иновации за селското стопанство 2030
5.13	RE-C05-i03	T	Приключване на 5 проекта за структуриране, насочени към цифровите аспекти на Програмата за иновации в областта на селското стопанство 2030
5.14	RE-C05-i03	T	Обновяване/модернизиране на центровете за иновации в селското стопанство
5.19	Инвестиция RE-C05-i05-RAA:	T	Нови (за замяна на остарели структури) или преквалифицирани структури, отговарящи за клането на животни, и сертифициране на качеството на млякото и безопасността на храните
5.20	Инвестиция RE-C05-i05-RAA:	T	Проекти, подпомагани по схеми за подпомагане на преструктурирането на предприятия в преработвателния и маркетинговия сектор
5.21	Инвестиция RE-C05-i05-RAA:	T	Проекти, подпомагани по схеми за подпомагане на преструктурирането на земеделски стопанства
5.22	Инвестиция RE-C05-i05-RAA:	T	Специализирана техническа подкрепа, предоставяна на земеделските стопанства в рамките на програмата за овластяване на земеделските стопани
5.34	Инвестиция RE-C05-i07-RAM:	T	Гаранции по заеми в подкрепа на проекти на регионални предприятия.
5.35	RE-C05-i08	T	Приключване на „Наука XXI кампус „и „Научно бюро“ и предоставяне на услуги чрез Националната програма за отворена наука и отворени научноизследователски данни (PNCADAI)
6.2	RE-C06-i01	T	Обновени или изградени специализирани технологични центрове
6.4	RE-C06-i01	T	Места в центровете за обучение, реновирани, построени или с закупено оборудване
6.6	RE-C06-i03	T	Участници в мерки в подкрепа на повишаването на квалификацията на възрастните
6.7	RE-C06-i04	T	Клубове <i>Ciência Viva</i>
6.9	RE-C06-i04	T	Допълнителен брой студенти, завършили висше образование в областта на НТИИМ
6.10	Инвестиция RE-C06-i05-RAA:	T	Брой на възрастните, записани в образование след завършено средно и висше образование
6.11	Инвестиция RE-C06-i05-RAA:	T	Модернизирани професионални училища в автономния регион Азорски острови
6.12	RE-C06-r14	M	15,00 ч. Откриване на обучението на ваканциите

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование
7.3	RE-C07-i00	Т	Публично достъпни зарядни точки за електрически автомобили
7.8	RE-C07-i02	Т	Построени или рехабилитирани пътища
8.1	RE-C08-i01	Т	Разработване на програми за планиране и управление на ландшафта (PRGP) в териториите, определени като уязвими.
8.20	Инвестиция RE-C08-i01:	Т	Изпълнение на мерките за комасация на земята Programa „Emparcelar para Ordenar“
8.8	RE-C08-i03	Т	Установена зона за сервиране
8.9	RE-C08-i03	Т	Прилагане на структуриращата мрежа за управление на първични горива (RPFGC)
8.11	RE-C08-i04	Т	Доставка на леки и средни пожарникари
8.16	RE-C08-i05	Т	Изпълнение на национална програма за обучение
9.13	Инвестиция RE-C09-i03-RAM:	Т	Допълнителен обем вода, предоставена в южната част на остров Мадейра за обществено снабдяване и напояване
10.2	TC-C10-i01	М	Приключване на модернизацията на училището Blue Hub
10.4	TC-C10-i02	Т	Одобряване на окончателните доклади за 82 проекта в подкрепа на иновациите, енергийния преход и намаляването на въздействието върху околната среда за субектите в сектора на рибарството
10.9	Инвестиция TC-C10-i04-RAA:	М	Доставка на изследователски кораб
10.16	Инвестиция TC-C10-i06-RAM:	Т	Доставка на два автономни безпилотни превозни средства
11.3	TC-C11-i01	Т	Финансова подкрепа за проекти за декарбонизация на промишлеността
12.3	TC-C12-i01	Т	Нови продукти, технологии и пилотни процеси, интегриращи ресурси на биологична основа
12.9	TC-C12-r39	М	Схема за обратно приемане на отпадъци от електрическо и електронно оборудване
12.10	TC-C12-i02	Т	Увеличен капацитет за отпадъци, повторна употреба, рециклиране и оползотворяване
13.5	TC-C13-i02	Т	Интервенции за енергийна ефективност на сградите на централната администрация
13.8	TC-C13-i03	М	Интервенции за енергийна ефективност на частни сгради за услуги
14.10	TC-C14-i02-RAM	Т	Подмяна на улични осветителни точки
16.3	TD-C16-i01	Т	Заетост + участници в обучение в областта на цифровите технологии
16.4	TD-C16-i01	Т	Диагностика в областта на цифровата академия на Португалия
16.9	TD-C16-i02	Т	Квартали за цифрова търговия
16.10	TD-C16-i02	Т	МСП, подпомагани от ускорители на цифровата търговия
16.12	TD-C16-i02	Т	Стартиращи предприятия, картографиращи на платформата на Startup Portugal

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование
16.20	Инвестиция TD-C16-i06-RAM:	Т	Предприятие 4.0
17.4	TD-C17-r32	М	Приемане на модела за определяне на разходите за програмно бюджетиране
17.11	TD-C17-i01	М	Въвеждане в експлоатация на помощна информационна система за новия модел на бюджетен и финансов контрол
17.14	TD-C17-i01	М	Завършване на изграждането на оперативния център за сигурност
17.16	TD-C17-i02	М	Предоставяне и привеждане в действие на окончателната версия на информационната система в подкрепа на опростената оценка на имоти в селските райони
17.17	TD-C17-i02	Т	Завършване на рафро-климато-морфологичното (почва и климат) характеризирание и оценка на икономическия потенциал на селските имоти
17.18	TD-C17-i03	Т	Разширяване на функционалността на уебсайта <i>Segurança Social Direta</i> чрез добавяне на пет нови онлайн услуги
17.19	TD-C17-i03	Т	Намаляване с 80 % на средния брой дни, необходими за отпускане на социални обезщетения, зависещи от вноски, за тези, които имат средно време на отпускане над 10 дни
17.20	TD-C17-i03	Т	Прилагане на интелигентни модели за наблюдение в подкрепа на предотвратяването на измами, основани на процеси на машинно самообучение
18.4	TD-C18-r33	М	Влизане в сила на законодателния пакет за премахване на пречките пред лицензирането
18.7	TD-C18-i01	М	Нова информационна система за цифровата трансформация на съдилищата и прокуратурата
18.8	TD-C18-i01	М	Изпълнение на новия технологичен план
18.9	TD-C18-i01	М	Платформи за управление на знанията в областта на правосъдието
19.17	TD-C19-i05-RAM	М	Модернизиране на критичната инфраструктура и компютърната архитектура на обществените услуги в ОМД
19.29	TD-C19-i05-RAM	М	Решение за централизирано управление на данните
19.18	TD-C19-i06-RAA	М	Цифровизация на регионалната публична администрация на АРА
19.36	TD-C19-i08	Т	Обучение по интелигентни територии
20.1	TD-C20-r37	Т	Обучение за умения в областта на цифровите технологии за учители и преподавателски персонал в мрежата за обществено образование
20.8	TD-C20-i01	Т	Цифрови образователни ресурси
20.11	TD-C20-i02-RAA	Т	Нови лаптопи и таблети за училищата в АРА
20.12	TD-C20-i02-RAA	М	Цифрово оборудване и цифрови образователни ресурси на училищата в АРА
20.13	TD-C20-i02-RAA	Т	Масови отворени онлайн курсове за учители и родители в АРА
20.16	TD-C20-i03-RAM	Т	Цифрови наръчници за ученици през 2-ия и 3-ия цикъл и за ученици от средните училища в АРА

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование
20.17	TD-C20-i03-RAM	Т	Обучение на учители и непреподавателски персонал по цифрови компетентности в рамките на ОМД
20.18	TD-C20-i03-RAM	М	Доставка на научно и технологично оборудване на училищата в ОМД
21.2	RP-C21-i02	Т	Енергийно ефективно саниране на частни жилищни сгради
21.15	RP-C21-r45	Т	Дейности за обучение по екологични умения
21.29	RP-C21-i08	Т	Инсталиране на капацитет за акумулиране на електроенергия
21.32	RP-C21-i10-RAA	Т	Инсталиране на капацитет за акумулиране на електроенергия
		Размер на вноската	2 111 907 988 EUR

1.10. Десета заплата (невъзстановима подкрепа):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование
1.15	RE-C01-i01	Т	Изграждане на нови здравни звена
1.16	RE-C01-i01	М	Завършване на националното покритие на програмите за скрининг и ранна диагностика в областта на първичните здравни грижи
1.17	RE-C01-i01	М	Увеличаване на капацитета за реагиране на първичните здравни центрове и разширяване на техните области на намеса
1.18	RE-C01-i01	М	Обновяване на здравни заведения и оборудване, за да се гарантират достъпност, качество и условия на безопасност в първичните здравни центрове
1.19	RE-C01-i01	М	Укрепване на грижите в общността, домашната и общностната намеса
1.26	RE-C01-i04	М	Изграждане и обновяване на сгради и оборудване за здравни услуги за болници
1.27	Инвестиция RE-C01-i05-RAM:	Т	Увеличаване на броя на наличните места в системата на регионалната здравна служба на Общностната болница на Мадейра
1.30	Инвестиция RE-C01-i05-RAM:	Т	Увеличаване на броя на местата в интегрираните услуги за непрекъснати грижи в регионалната здравна служба на Мадейра
1.31	Инвестиция RE-C01-i05-RAM:	Т	Обновяване на първичните здравни услуги в регионалната здравна служба на Мадейра
1.43	RE-C01-i10	Т	Закупуване на тежко медицинско оборудване
1.44	Инвестиция RE-C01-i11-RAA:	Т	Модернизиране на регионалната здравна служба на Азорските острови

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование
2.3	RE-C02-i01	T	Програма за подпомагане на достъпа до жилища — закупени, построени (с висока енергийна ефективност) или рехабилитирани жилища, предоставени на домакинствата
2.7	RE-C02-i02	T	Национални стипендии за спешно и временно настаняване — завършени жилища
2.8	RE-C02-i02	T	Настаняване, доставено на силите за сигурност, и временно настаняване, доставено по хуманитарни причини или по причини, свързани със сигурността
2.11	Инвестиция RE-C02-i03-RAM:	T	Подпомагани жилища в автономна област Мадейра
2.12	Инвестиция RE-C02-i03-RAM:	T	Брой на реновираните жилища, обитавани от частни собственици, и на жилищните обществени жилища, включително с подобрена енергийна ефективност
2.30	Инвестиция RE-C02-i07-RAA:	T	Инфраструктура на парцелите земя
3.1	RE-C03-i01	T	Доставка на електрически превозни средства
3.4	RE-C03-i01	T	Създаване на нови места и обновяване на съществуващи места в социални заведения
3.5	RE-C03-i01	T	Потребители и персонал на услуги за домашна поддръжка, които получават достъп до таблети и друго ИТ и комуникационно оборудване, оборудване за техническа помощ или обучение.
3.10	Инвестиция RE-C03-i03-RAM:	T	Нови и рехабилитирани места в домове за настаняване и нерезидентни грижи
3.13	RE-C03-i04-RAA	T	Нови места за хора с увреждания в центрове за полагане на грижи в подкрепа на хората с увреждания
3.28	RE-03-i07-RAA	T	Разширени или обновени места в домове за настаняване и грижи
3.30	RE-C03-r38	M	Влизане в сила на Единното социално обезщетение (съгласно системата за социална закрила с гражданство) и на Кодекса за социалните обезщетения
4.4	RE-C04-i01	M	Доставка на модернизирана технологична инфраструктура за мрежата от културни съоръжения
4.10	RE-C04-i01	T	Доставка на оборудване за инсталиране на Националния архив на звука и за технологична модернизация на обществените лаборатории
4.8	RE-C04-i02	T	Завършени строителни работи за рехабилитация и опазване на сгради на културното наследство и национални театри
4.12	RE-C04-i02	M	Завършване на изграждането на Националния архив на звука
5.6	RE-C05-i01.01	T	Завършване на продукти, процеси или услуги в съответните стратегически области
5.17	Инвестиция RE-C05-i04-RAA:	T	Предоставяне на общо 95 000 000 EUR на нефинансовите предприятия в региона под

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование
			формата на капиталова и квазикапиталова подкрепа в съответствие с инвестиционната политика на инструмента.
5.54	Инвестиция RE-C05-i15-RAA:	T	Правни споразумения, подписани с капиталов фонд и министерството е приключило инвестицията
5.36	RE-C05-i08	T	Приключване на проекти по програмата за НИРД в публичната администрация, прилагане на решения с изкуствен интелект за процесите на публичната администрация и нови курсове в Националната платформа за масови онлайн курсове (NAU)
5.38	RE-C05-i08	M	Завършване на поддържащата инфраструктура и центъра за данни за Националния център за авангардни изчислителни технологии и разработване на голям езиков модел (LLM) на португалски език на Португалия.
5.50	RE-C05-i13	T	Придобиване на оборудване или приключване на проекти за обновяване и/или модернизация на изследователски звена
5.52	RE-C05-i14	T	Правни споразумения, подписани с крайните бенефициенти и министерството е приключило инвестицията
6.19	RE-C06-i06	T	Подкрепа за постоянни договори с докторанти по FCT-Tenure и подкрепа за изследователи по линия на ЕНС Португалия
6.20	RE-C06-i06	M	Международни партньорства в областта на науката, технологиите и иновациите: Подкрепяни международни партньорства; Подпомагани проекти в областта на научните изследвания и иновациите; Подкрепа за международната мобилност
6.21	RE-C06-i07	T	Технологична и цифрова модернизация на агронауките: Реформа на учебните програми в областта на аграрните науки, отваряне на селскостопанските училища за ученици от средните училища и преквалификация на специалистите
6.22	RE-C06-i07	T	Модернизиране на медицината
6.23	RE-C06-i07	T	Увеличаване на цифровите умения;
6.25	RE-C06-i07	T	Иновации и педагогическа модернизация във висшето образование
7.15	Инвестиция RE-C07-i05-RAA:	T	Построени или рехабилитирани пътища
8.6	RE-C08-i02	M	Изготвяне на референтна карта за системата за мониторинг на земната покривка (SMOS)
8.22	RE-C08-i05	T	Прилагане на мерки в областта на предотвратяването на пожари в селските райони и изграждане на капацитет в областта на горското стопанство

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование
9.2	RE-C09-i01	T	Приключване на мрежовите интервенции за намаляване на загубите на вода (SM1)
9.3	RE-C09-i01	T	Модернизиране на земна площ за колективно използване на водноселското стопанство и индивидуално напояване (SM2)
9.4	RE-C09-i01	T	Брой пречиствателни станции за осигуряване на производството и рафинирането на пречистени отпадъчни води (SM4)
9.15	RE-C09-i01	M	Укрепване на водните междусистемни връзки
9.14	RE-C09-i05	T	Допълнителен и оперативен производствен капацитет за фотоволтаична енергия на язовирното езеро Alqueva
10.3	TC-C10-i01	T	Завършване на инсталирането и/или модернизирането на центровете на Синия център
10.11	TC-C10-i04-RAA	M	Доставка на 2 модула за новия изследователски кораб
10.10	Инвестиция TC-C10-i04-RAA:	M	Въвеждане в експлоатация на центъра за експериментална научноизследователска и развойна дейност, свързан с морето на Азорските острови (център MARTEC)
10.12	Инвестиция TC-C10-i05-RAA:	T	Приключване на проекти в сектора на рибарството и аквакултурите
10.14	Инвестиция TC-C10-i06-RAM:	M	Доставка на енергийно ефективен многофункционален изследователски кораб
12.4	TC-C12-i01	T	Развитие на морски борови гори с потенциал за производство на смола
13.3	TC-C13-i01	T	„Ваучери за ефективност“, разпределени за домакинства в положение на енергийна бедност, за да се замени старото оборудване и да се приемат енергийно ефективни решения
13.11	TC-C13-i01	T	Саниране с цел повишаване на енергийната ефективност на домакинствата в положение на енергийна бедност
14.3	TC-C14-i01	T	Допълнителен капацитет за производство на водород от възобновяеми източници и газ от възобновяеми източници
14.9	TC-C14-i02-RAM	T	Монтаж на интелигентни измервателни уреди
14.15	TC-C14-i02-RAM	T	Допълнителен производствен капацитет
14.11	TC-C14-i03-RAA	T	Допълнителен и обновен инсталиран геотермален производствен капацитет
14.14	TC-C14-i03-RAA	T	Инсталиране на малки фотоволтаични инсталации за местно производство и потребление на електроенергия
15.16	TC-C15-i06	T	Подменени железопътни линии с електронни системи за сигнализация
16.8	TD-C16-i02	T	Подкрепа за националната мрежа от изпитвателни пунктове

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование
16.11	TD-C16-i02	T	МСП и инкубатори и ускорители на стартиращи предприятия, пряко подпомагани от програми за цифровизация
16.15	TD-C16-i03	T	Подкрепа за центровете за цифрови иновации
16.17	TD-C16-i04	T	Приключване на проекти по „Промишленост 4.0“
16.18	Инвестиция TD-C16-i05-RAA:	T	Брой завършени проекти в рамките на системата за стимулиране на цифровия преход на предприятията
16.19	Инвестиция TD-C16-i05-RAA:	M	Разширени или оборудвани научни и технологични паркове
17.13	TD-C17-i01	M	Приключване на изпълнението на <i>Sistema de Gestão de Património Imobiliário Público</i> (SIGPIP) и на модернизирането на информационните системи за държавните превозни средства
17.25	TD-C17-r40	M	Влизане в сила на правен акт относно данъчните облекчения
19.2	TD-C19-i01	T	Обществени услуги, достъпни по опростен и съгласуван начин по различни канали
19.3	TD-C19-i01	M	Въведен е нов модел на консулско управление
19.26	TD-C19-i01	T	Функционират нови магазини за граждани и граждански пространства.
19.6	TD-C19-i02	T	Териториална информационна инфраструктура
19.7	TD-C19-i03	T	Обучение за укрепване на капацитета в областта на киберсигурността и информационната сигурност
19.8	TD-C19-i03	T	Приемане на португалското криптографско решение от публичните органи
19.9	TD-C19-i03	T	Прилагане на националната рамка за киберсигурност
19.10	TD-C19-i03	M	Обновяване на сградата на субектите на новия модел за координация в областта на киберсигурността и информационната сигурност
19.13	TD-C19-i04	M	Завършване на модернизациите на критични цифрови инфраструктури
19.15	TD-C19-i04	M	Укрепване на правителствения център за управление на ИТ мрежата (RING)
19.21	TD-C19-i07	T	Пространства за обучение и съвместна работа на служителите на публичната администрация
19.35	TD-C19-i08	M	Интелигентни територии: Платформи за градско управление, цифрови близнаци и информационно табло за обществената политика
20.4	TD-C20-i01	T	Подобряване на свързаността на началните и средните училища
20.9	TD-C20-i01	T	Цифрови тестове и изпити в училищата
21.1	RP-C21-i01	T	Финансова подкрепа за проекти за декарбонизация на промишлеността
21.4	RP-C21-i03	T	Енергийно-ефективно обновяване на сгради за услуги;

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование
21.6	RP-21-i04-RAM	T	Саниране с цел повишаване на енергийната ефективност на сградите за обществени услуги
21.13	RP-C21-i05	T	Приключване на 5 промишлени проекта в областта на стратегическите технологии за климатичния преход
21.44	RP-C21-r48	M	Изграждане на капацитет при издаването на разрешения за проекти за енергия от възобновяеми източници
21.23	RP-C21-r48	M	Приемане на график за разпределяне на нови мощности за енергия от възобновяеми източници, със специален акцент върху географските райони, произтичащи от секторната програма „Готови зони за енергия от възобновяеми източници“
21.25	RP-C21-i06	T	Допълнителен капацитет за производство на водород от възобновяеми източници и газ от възобновяеми източници
21.27	RP-C21-i07	M	Приключване на технически проучвания за вятърна енергия от разположени в морето инсталации
21.31	RP-C21-i09	M	Въвеждане в експлоатация на модулите за цифрово обслужване на едно гише за лицензиране и мониторинг на проекти за енергия от възобновяеми източници в съответствие със спецификациите на CID и завършване на процеса на дематериализиране на съществуващите документи за лицензиране
21.33	RP-C21-i11-RAM	T	Увеличаване на инсталираните мощности в единици за производство на енергия от възобновяеми източници за собствено потребление и увеличаване на инсталираните мощности за съхранение за собствено потребление
21.34	RP-C21-i11-RAM	T	Укрепване на инсталираните мощности за енергия от възобновяеми източници
21.36	RP-C21-i12	T	Закупуване на нови автобуси с нулеви емисии (електрически или водородни), използвани за обществен транспорт
21.37	RP-C21-i13-RAM	T	Закупуване на нови автобуси с нулеви емисии (електрически или водородни), използвани за обществен транспорт и туристически услуги, и закупуване на електрически автомобили, заместващи бракуваните превозни средства
21.39	RP-C21-i14	T	Изграждане на автобусна линия за бърз транзит в Брага
21.43	RP-C21-i16	M	Изграждане на фуникуляр
		Размер на вноската	3 667 313 866 EUR

2. Заем

Вноските, посочени в член 3, параграф 2, се организират по следния начин:

2.1.Първа вноска (подкрепа под формата на заем):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование
5.23	RE-C05-r10	М	Влизане в сила на Правилника за дейността и устава на Banco Português de Fomento (BPF)
5.27	RE-C05-i06	М	Влизане в сила на наредба-закон, уреждаща мярката за капитализация на BPF
5.28	RE-C05-i06	М	Разработване на инвестиционната политика (капитализация) и приемане от управителя на превозни средства
		Размер на вноската	700 МЛН. ЕВРО

2.2.Втора вноска (подкрепа под формата на заем):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование
5.30	RE-C05-i06	М	Уведомяване на Европейската комисия за успешното преминаване на оценката по стълбове за BPF
5.31	RE-C05-i06	М	Капиталов трансфер в размер на 250 000 000 EUR от португалското правителство към BPF и приемане на инвестиционната политика за BPF
		Размер на вноската	125 000 000 EUR

2.3.Трета вноска (подкрепа под формата на заем):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование
2.20	RE-C02-i05	Т	Обществен жилищен фонд на достъпни цени — жилища с започната работа (изградени с висока енергийна ефективност или рехабилитирани с подобрени енергийни характеристики)
2.25	RE-C02-i06	Т	Настаняване на студентите на достъпни цени — брой места за настаняване на студенти с обявени тръжни процедури
5.24	RE-C05-r13	М	Влизане в сила на преразглеждането на правната рамка за предприятия за колективно инвестиране
5.25	RE-C05-r13	М	Влизане в сила на преразглеждането на Закона за Кодекса за ценните книжа

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование
7.9	RE-C07-i03	М	Приключване на първата оценка на въздействието върху околната среда
		Размер на вноската	379 431 726 EUR

2.4. Четвърта вноска (подкрепа под формата на заем):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование
5.44	RE-C05-i11	Т	Сключване на договори за разработване на нови продукти, процеси или услуги в съответните стратегически области (програми за иновации).
7.11	Инвестиция RE-C07-i04:	М	Подписан договор за 10 пътни проекта
		Размер на вноската	235 337 423 EUR

2.5. Пета вноска (подкрепа под формата на заем):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование
5.26	RE-C05-r13	М	Развитие на капиталовите пазари — влизане в сила на законодателството
5.43	RE-C05-i06	Т	Доставка от инструмента за капитализация на обща стойност 650 000 000 EUR на нефинансови предприятия, установени и/или извършващи дейност в Португалия, под формата на капиталови и квази-капиталови помощи, в съответствие с инвестиционната им политика
5.46	RE-C05-i12	Т	Сключване на договори за разработване на нови продукти, процеси или услуги в стратегически области, свързани с нисковъглеродната икономика, устойчивостта и адаптирането към изменението на климата.
10.5	ТС-C10-i03	М	Подписване на договора за „Многофункционалната военноморска платформа „и „Оперативния център“
10.6	ТС-C10-i03	М	Финализиране на Академията „Алфейт Арсенал“
10.17	ТС-C10-i07	М	Обявяване на покана за участие в търг за декарбонизация на плавателни съдове
		Размер на вноската	1 313 054 513 EUR

2.6.Шеста вноска (подкрепа под формата на заем):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование
6.28	RE-C06-i09	Т	Подписване на условията за приемане за финансиране на изграждането и обновяването на обществени училища
19.30	TD-C19-r41	М	Влизане в сила на законодателния акт относно достъпа до обществени услуги
19.31	TD-C19-r42	М	Влизане в сила на законодателния акт за преразглеждане на SIADAP
19.32	TD-C19-r42	М	Влизане в сила на законодателния акт, с който се преразглежда профилът на компетентностите в публичната администрация
		Размер на вноската	<i>509 920 104 EUR</i>

2.7.Осма вноска (подкрепа под формата на заем):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование
5.48	RE-C05-i16	М	Подписване на споразумението за финансов принос между правителството на Португалия и Европейската комисия
19.33	TD-C19-r42	М	Въвеждане в експлоатация на новата система SIADAP
		Размер на вноската	<i>350 279 011 EUR</i>

2.8. Девета вноска (подкрепа под формата на заем):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование
7.5	Инвестиция RE-C07-i06:	Т	Приключване на интервенциите в избрани области за приемане на предприятия
7.10	RE-C07-i03	Т	Построени или рехабилитирани пътища
7.12	RE-C07-i04	Т	Построени или рехабилитирани пътища
		Размер на вноската	<i>536 446 857 EUR</i>

2.10. Десета вноска (подкрепа под формата на заем):

Пореден номер	Свързана мярка (реформа или инвестиция)	Ключов етап/Цел	Наименование
1.45	RE-C01-i12	М	Изграждане на болница в Източен Лисабон
2.24	RE-C02-i05	Т	Обществен жилищен фонд на достъпни цени — Целеви жилища (построени с висока енергийна ефективност или рехабилитирани с подобрени енергийни характеристики)
2.28	RE-C02-i06	Т	Настаняване на учениците на достъпни цени
2.32	RE-C02-i09	Т	Програма за подкрепа на достъпа до жилища (заем) — закупени, построени (с висока енергийна ефективност) или рехабилитирани (с подобрени енергийни характеристики) жилища, предоставени на домакинствата
5.29	RE-C05-i06	Т	Предоставяне от инструмента за капитализация на обща стойност 850 000 000 EUR на нефинансови предприятия, установени и/или извършващи дейност в Португалия, в подкрепа на собствения капитал и квазисобствения капитал, в съответствие с инвестиционната му политика
5.49	RE-C05-i16	Т	Операции по финансиране или инвестиране, одобрени от инвестиционния комитет на InvestEU.
5.32	RE-C05-i06	Т	100 % от гаранциите, предоставени чрез увеличението на капитала, са одобрени от инвестиционния комитет на InvestEU.
5.45	RE-C05-i11	Т	Завършване на 593 продукта, процеси или услуги.
6.29	RE-C06-i09	Т	Построени или обновени училища
10.7	TC-C10-i03	М	Приемане и приемане на „Многофункционалната военноморска платформа „и „Оперативния център“
10.18	TC-C10-i07	Т	Приключване на интервенциите за енергийна ефективност на плавателните съдове
15.3	TC-C15-i07	Т	Изграждане на част от разширението на Червената линия
15.6	TC-C15-i08	Т	Изграждане на част от разширението на мрежата на метрото в Порто
		Размер на вноската	1 741 286 719 EUR

РАЗДЕЛ 3: ДОПЪЛНИТЕЛНИ МЕРКИ

1. Административни механизми за мониторинг и изпълнение на плана за възстановяване и устойчивост

Мониторингът и изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост на Португалия се извършват в съответствие със следните договорености:

С Наредба-закон № 29-В/2021, изменена с Наредба-закон 61/2023 от юли 24 г., се установява модел на управление на четири нива:

- а) Междуведомствена комисия, председателствана от министър-председателя, която отговаря за стратегическото и политическото координиране и цялостното политическо ръководство;
- б) Национална комисия за мониторинг, съставена от представители на различните социални и икономически партньори и ключови фигури на гражданското общество и председателствана от независимо лице, която да наблюдава изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост и резултатите от него, да насърчава правилното му разпространение сред гражданите, предприятията и други организации, да разглежда всички въпроси, засягащи изпълнението на плана, и да предлага препоръки;
- в) За изпълнението на *плана за възстановяване и устойчивост заедно с Агенцията за развитие и сближаване („работната група“)*, създадена с Резолюция № 46-В/2021 на Министерския съвет, отговаря за изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост, заедно с Агенцията за развитие и сближаване (надзор върху използването на комбинацията от средства на ЕС, контролиране на риска от двойно финансиране и съгласуваност с други инициативи) и Министерството на финансите;
- г) Комитетът за одит и контрол (САС), председателстван от Главния финансов инспекторат (IGF), отговаря за дейностите по одит и контрол.

Португалия е създадала институционалните участници, които отговарят за изпълнението на отделните реформи и инвестиции на равнището на отделните компоненти. Отговорните министерства или участници, участващи в изпълнението на всяка реформа и инвестиция, поддържат редовни връзки със работната група, която е структурата, отговаряща за координирането на работата по плана за възстановяване и устойчивост, подписването на договори с преките и междинните бенефициери, проверката на изпълнението на междинните и крайните цели и изпращането на исканията за плащане до Европейската комисия.

2. Административни механизми за предоставяне на пълен достъп на Комисията до основните данни

- В качеството си на централен координиращ орган за плана за възстановяване и устойчивост на Португалия и неговото изпълнение работната група „Estrutura de Missao -perar Portugal“ отговаря за цялостната координация и мониторинг на плана, заедно с Агенцията за развитие и сближаване и Министерството на финансите. По-специално той действа като координиращ орган за наблюдение на напредъка по междинните и крайните цели, за мониторинг и, когато е целесъобразно, за изпълнение на дейности по контрол и одит, както и за предоставяне на доклади и искания за плащания. Тя координира докладването на междинните и крайните цели, съответните показатели, но също така качествена финансова информация и други данни, например относно

крайните получатели. Кодирането на данните се извършва в централизирана информационна система.

- В съответствие с член 24, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/241 след приключването на съответните договорени ключови етапи и цели в раздел 2.1 от настоящото приложение Португалия представя на Комисията надлежно обосновано искане за плащане на финансовото участие и, когато е приложимо, на заема. Португалия гарантира, че при поискване Комисията има пълен достъп до съответните основни данни, които подкрепят надлежната обосновка на искането за плащане, както за оценката на искането за плащане в съответствие с член 24, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/241, така и за целите на одита и контрола.